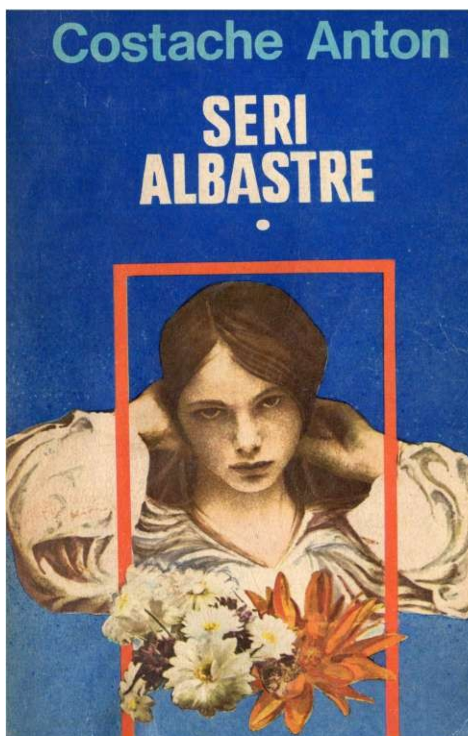

COSTACHE ANTON SERI ALBASTRE

COSTACHE ANTON

SERI ALBASTRE

ROMAN

VOLUMUL I

Ediţie revăzută

EDITURA ION CREANGĂ, BUCUREŞTI – 1975

Coperta de ION PANAITESCU

RÂS CU LACRIMI

O zi de vacanţă, cu cerul înalt şi albastru. Tabăra a rămas undeva în urmă. Vica, Doli, Isoscel şi Nunu au uitat să se mai întoarcă la masă. Pajiştea care s-a deschis înaintea lor parcă le-a luat minţile. Niciodată n-au mai văzut atâta întindere. Isoscel se ţine după un fluture şi n-are de gând să se mai oprească. Doli aleargă cu limba scoasă de căldură; în faţa muşuroaielor de furnici ori de cârtiţe se opreşte şi latră. Vica şi Nunu păşesc alături. Vica

poartă o rochiţă albastră, iar pe cap şi-a pus coroniţa din flori de câmp împletită de Isoscel. Şi Nunu i-a împletit o brăţară, dar n-are curaj să i-o dea.

Din când în când, Vica o strigă pe Doli. Căţeluşa se opreşte, o priveşte cu ochii ei de topaz, apoi dă din cap, ca şi când ar vrea să spună nu şi porneşte mai departe, depănând repede şi mărunt din picioarele ei scurte. Doli s-a împrietenit cu Vica chiar din primele zile de tabără. Urâţică şi nespălată, căţeluşa se învârtea printre picioarele tuturor şi nu-i dădea nimeni atenţie. Vica a încercat s-o mângâie şi de atunci n-a mai scăpat de ea. A spălat-o, a pieptănat-o şi dintr-odată a devenit de nerecunoscut. Blana i s-a făcut albă şi mătăsoasă. Când au văzut-o aşa, ceilalţi colegi şi colege au tăbărât cu laude şi mângâieri. Dar Doli se fereşte. Nu lasă să fie alintată decât de Vica. Noaptea doarme jos, lângă patul ei. Şi, oriunde s-ar duce, o urmează cu bucurie.

Lui Nunu îi pare bine că Doli a mers eu ei. Altfel nu ştie ce s-ar mai fi făcut. Îşi dă seama că ar trebui să spună şi el ceva, dar îşi simte glasul încleştat. Din cap i-au zburat parcă toate gândurile. Şi asta i se-ntâmplă ori de câte ori rămân singuri.

— Vicaaa! Nunuuu!

Strigătul lui Isoscel abia mai ajunge până la ei. Le face semne cu mâna. Spre dreapta se vede o fântână cu cumpănă.

— A găsit apa! exclamă Vica, de parcă până acum apa ar fi fost singura lor preocupare. Să mergem!

Nunu n-are ce face, o urmează tăcut. Când ajung la fântână îl găsesc pe Isoscel tolănit pe iarbă cu faţa în sus, privind cerul. Fântână are pereţii căptuşiţi cu piatră şi nu-i prea adâncă. În luciul apei se vede cerul albastru şi se mai văd şi două chipuri care i se par cunoscute. E chipul lui şi-al Vicăi. Inima îi tresare şi-ncepe să-i bată repede, repede. Vica îl priveşte, şi-n ochii ei atât de severi, când se află singuri, s-a aprins un zâmbet. Lui Nunu parcă nu-i vine să creadă. Ar vrea să zâmbească şi el, dar nu poate. Îşi simte obrazul împietrit. Deodată brăţara de romaniţă îi scapă din

mână. S-aude un plescăit uşor şi luciul apei se sfarmă. Băiatului îi vine să intre în pământ de necaz. I se pare că a săvârşit cea mai nesăbuită greşeală. Nici nu îndrăzneşte să se uite la Vica. Îşi ţine fruntea plecată. Cerculeţele de apă se măresc şi intră parcă în pietrele care căptuşesc pereţii fântânii. Cerul albastru începe să se vadă din nou. Se clatină uşor… Şi chipul lui începe să se vadă. Dar Vica unde a dispărut? Ea nu se vede. Nunu întoarce repede capul.

Vica aleargă departe, pe câmp, împreună cu Doli. Isoscel stă tot lungit în iarbă. Nunu întreabă speriat:

— Unde se duce Vica? Hai după ea!

Isoscel se ridică alene într-un cot, se uită peste umăr şi spuse nepăsător:

— Lasă că se întoarce.

Nunu se aşază alături, ursuz. Din când în când îşi furişează privirile în direcţia în care aleargă fata.

— Nu se întoarce…

Isoscel îşi mişcă de câteva ori nasul, ca şi când ar vrea să alunge o muscă sau altă gânganie care-l supără. Spune fără convingere:

— Şi ce-s eu de vină?

Nunu se uită lung la el, apoi se scoală şi porneşte pe urmele Vicăi. Isoscel îl lasă să se depărteze. În cele din urmă, învingându-şi lenea, strigă:

— Stai, merg şi eu!

O găsesc pe Vica pe malul unei gârle. Doli se agită în preajma ei şi latră. Dincolo, peste apă, cât vezi cu ochii, se întinde altă pajişte. Acolo s-au adunat puzderie de berze. Sunt peste două mii. Pe marginea dinspre apă, din loc în loc, păşesc îngândurate şi grave berzele mai bătrâne. Altele, întârziate pesemne, se lasă în zbor lin. Isoscel holbează ochii şi fluieră a mirare. Nunu clipeşte des. Parcă nu-i vine să creadă. Totul i se pare ireal şi fantastic. Dacă nu s-ar auzi lătratul ascuţit al lui Doli, ar crede că are halucinaţii. Vica stă la vreo câţiva paşi, tăcută şi dreaptă. Nunu mai mult simte asta, căci nu se uită. Se teme. Priveşte berzele, dar gândurile îi sunt la ea. „Oare s-a

supărat. Cum a putut el să scape brăţara? Unde i-au fost gândurile?…”

Stau toţi pe malul girlei, încremeniţi. Şi vremea parcă trece pe lângă ei. Într-un târziu, berzele care se plimbă pe margini încep să-şi dea capetele pe spate şi să toace mărunt din ciocurile lungi şi roşcate. Semnalul se transmite de la una la alta până departe. Se face o clipă de tăcere, apoi toate, din toate părţile, încep să dea capetele pe spate şi să toace din ciocurile îndreptate în sus, ca nişte suliţi.

Isoscel a prins să ţopăie, să-şi agite braţele şi să urle, dar glasul său nu se mai aude. Este acoperit de larma făcută de berze. Nici lătratul lui Doli nu se mai aude.

Vica se uită la Isoscel cum se agită, şi râde cu lacrimi. Nunu o priveşte întunecat şi nu poate să priceapă ce a găsit de râs în nişte strâmbături idioate. Ar vrea să-i prindă măcar o clipă privirea, dar nu reuşeşte. Are impresia că intenţionat nu se uită la el.

Dintr-odată larma berzelor se curmă. De undeva, din mijloc, se înalţă în zbor greoi câteva perechi, apoi altele şi altele, şi-n mai puţin de zece minute pajiştea de peste gârlă rămâne goală.

— Să ne întoarcem. S-a făcut târziu.

Glasul Vicăi îi face pe băieţi să tresară. Isoscel scoate din buzunarul de la bluza galbenă de catifea, cu care-i îmbrăcat, un ceas de mână fără curea.

— E patru şi douăzeci!

— Cât?!

Vica şi Nunu îl privesc uluiţi. Isoscel, ca să-i încredinţeze, le poartă ceasul pe sub nas, apoi îl strecoară în buzunar. Doli se uită la fiecare pe rând şi nu înţelege ce s-a întâmplat. Nunu a intrat în panică.

— Acum ce ne facem? La cinci trebuie să-nceapă focul de tabără.

Vica lasă ochii în jos. Spune îngrijorată:

— Te pomeneşti că iese un scandal!… Şi dacă ne întreabă unde am, fost?

Isoscel înalţă din umeri:

— Găsim noi ce să spunem. Poate că nici nu nî s-a observat lipsa. Cine-i de serviciu astăzi?

— Iorgu, răspunde Nunu, fără să-i privească. Am văzut scris pe tabla de pe verandă; dimineaţă, când coboram la ceai.

— Atunci nu trebuie să ne fie teamă. Iorgu-i un fleţ.

Isoscel încercă să imite mersul caraghios al lui Iorgu. Vica se supără.

— Ţie îţi arde de glume! mai întâi şi-ntâi că Iorgu nu-i chiar aşa de fleţ, cum ţi se pare. E mâţă blândă. Şi-apoi dacă o să fim scoşi în faţa careului?...

Isoscel se scarpină necăjit după ceafă.

— Ai dreptate. Să mergem...

Vica şi Isoscel pornesc alături. În urma lor începe să depene mărunt Doli. Vica se gândeşte abătută la ce ar putea să li se întâmple în tabără, la înapoiere. Oare li s-a observat lipsa? Poate că era mai bine dacă nu plecau în pădure. Vina era numai a ei. Ea a fost cu ideea: „Să mergem, poate găsim mure. N-am cules niciodată mure. Nici nu ştiu cum arată copacul pe care cresc”. Isoscel a râs: „Murele nu cresc în copaci!”

Ea de unde să ştie? Nu a mai fost niciodată în pădure. Nici în tabără n-a mai fost până acum. E prima oară când a plecat undeva singură. Şi-aşa i s-a făcut dor de casă! Tot timpul simte un fel de apăsare pe piept şi-i vine parcă să plângă. Iar celorlalte fete nici nu le pasă. Nici băieţilor. Şi doar directoarea toată ziua e cu ochii pe ei. Chiar şi atunci când nu se află în curte... Stă la direcţiune, lângă microfonul staţiei de amplificare şi se uită pe geam. Cum vede pe careva ridicând o pietricică ori alergând, toate difuzoarele din curte şi din parc încep să vuiască: „Lasă piatra jos!... Nu alerga!... Nu faceţi praf!... Treceţi la dormitor...” N-ai voie să faci un pas fără program. La masă cu rândul, la plajă cu rândul, la plimbare cu rândul, la curăţat zarzavat, la dormitoare, peste tot, cu rândul...

— Ce faci, Nunule? Nu mergi?

Isoscel s-a oprit şi priveşte înapoi peste umăr.

— Ba da! Uite-acu, îngaimă Nunu. Mi s-a descheiat o

sanda.

Vica şi Isoscel îl aşteaptă. Nunu li se alătură ursuz. O bucată de drum merg tăcuţi. Apoi, Isoscel începe să povestească ceva. Vica e tot abătută. Ca să-şi ascundă îngrijorarea, din când în când scoate exclamaţii de mirare sau râde. Nunu o priveşte pe sub sprâncene. Ce-o fi găsit de râs? Isoscel spune lucruri atât de lipsite de haz! Şi vorbeşte repede. Cuvintele se bulucesc unele în altele, iar Vica râde.

Dar râsul ei, încetul cu-ncetul, începe să-i înviorеze. Glasul lui Isoscel nu i se mai pare atât de nesuferit. Ba chiar, într-o vreme, îşi dă seama că râde şi el. Încearcă să se reţină, însă nu izbuteşte. Râde mai departe. îi dau lacrimile. Duce mâna la ochi să şi le şteargă şi se miră: „Uite al dracului Isoscel! Oare pe el cum de nu-l prinde sfiala când se află lângă ea?”

SCRISOAREA

Tabăra este izolată de lume. Cea mai apropiată aşezare se află la vreo patru kilometri. Un sat de câmpie, cu case joase de lut şi uliţi largi, drepte, umbrite de salcâmi. În mijlocul satului se înalţă vreo cinci clădiri de cărămidă: şcoala, sfatul popular, casa de naşteri, peteteul, Cooperativa şi Căminul cultural, în incinta căruia, de două ori pe săptămână, rulează un film. În marginea de către miazănoapte se află gara.

De la gară, un drum drept, pietruit şi străjuit pe ambele părţi de castani bătrâni, duce spre tabără. Pe vremuri aici se afla conacul moşiei Bogdana. De departe nu se zăreşte decât o îngrămădire de copaci care îşi schimbă culoarea după anotimp: de la verdele proaspăt, până la roşul aprins de iederă.

Drumul cu castani pe margini, care începe din spatele gării, se opreşte în faţa unei porţi masive de fier prinsă între stâlpi solizi de piatră. Dincolo de poartă porneşte o alee de trandafiri, care urcă o pantă uşoară. După vreo 500 de metri se opreşte, şi-n faţă se deschide o curte largă, în care se îngrămădesc tot felul de clădiri. În stânga se înalţă o clădire cu etaj, cu ferestre mari şi cu

verandă. Acoperişul vânăt, de ardezie, împunge cerul prin patru sau cinci turnuleţe, dându-i o înfăţişare posomorâtă şi gravă. La parter se află direcţiunea taberei şi încăperile destinate celor zece cercuri: de literatură, sculptură, chimie, radiotelegrafie, matematici, sport, coregrafie, muzică, ştiinţe naturale şi pictură. La etaj au fost instalate dormitoarele băieţilor şi camerele profesorilor. Clădirea poartă un titlu simplu: pavilionul A. în dreapta şi puţin mai în spate se află pavilionul B: o clădire mai mult lată decât înaltă, cu aspect pronunţat de casă de ţară. Câteva trepte de piatră urcă într-un cerdac larg, de aproape patru metri, susţinut de stâlpi de stejar, vopsiţi într-un roşu întunecat. Ferestrele sunt mici, pătrate şi zăbrelite cu vergele de fier. Aici dorm fetele şi profesoarele. Bucătăria, sala de mese, baia, uzina, grajdurile şi celelalte1 dependinţe se găsesc mai în spate. Această adunătură de case, de mărimi şi culori diferite, este înconjurată din toate părţile de copaci. La vreo şase sute de metri în dreapta pavilionului A sclipeşte oglinda unui eleşteu, înconjurat, de asemenea, de copaci.

În fiecare zi, de la orele două până la patru, copiii au program de somn. Tabăra pare atunci pustie. Prin arbori doar se aud fluierături scurte de mierlă, ciripit de vrăbii, bocănituri îndepărtate de ciocănitoare. La bucătărie forfota, atât de vie în timpul dimineţii, se potoleşte. Femeile de serviciu stau pe taburete mici din lemn de brad, ori pe scăunele cu trei picioare şi curăţă zarzavaturi. S-aude zăngănit de tacâmuri şi clipocit monoton de apă. Cineva spală vasele. Muştele se învârtesc de ici-colo plictisite. Focul arde potolit, cu o flacără aproape albă.

Acum pe plită bolboroseşte încet un cazan cu apă. La o masă lungă, îmbrăcată pe deasupra cu tablă galvanizată, albă şi strălucitoare, Iorgu, pionierul de serviciu, îşi ţine urechile astupate cu mâinile şi citeşte ceva. Din când în când se uită la ceasul de la mină. Mai sunt aproape 15 minute până când va trebui să sune deşteptarea. Pe tocul geamului din faţa lui se văd trei porţii de mâncare. Grăsimea din piureul de cartofi s-a sleit, iar ciorba din

castronaşele emailate – roşii, cu punctişoare albe – a prins pe deasupra o pojghiţă subţire, aşa cum prinde apa când începe să îngheţe.

În răstimpuri, Iorgu îşi aruncă privirile pe fereastră. Cheful de lectură i-a pierit. Se gândeşte cu necaz la dispariţia celor trei. Oare pe unde or fi hoinărind? Şi el de ce n-a raportat până aicum nimic?... A crezut că nu vor întârzia atât de mult. Le-a oprit şi mâncarea. Dar ei nu mai au de gând să se întoarcă. Şi dacă află directoarea sau instructorul superior... Iorgu se scarpină îngrijorat în creştetul capului. Ce-are să se facă? Vina este numai a lui. Dacă raporta la vreme cum stau lucrurile, ar fi fost altceva. Dar el n-a vrut să facă vâlvă. A tot sperat că se vor întoarce. Şi când colo... Au trecut trei ore! Acum e prea târziu ca să mai raporteze. Imediat după deşteptare trebuie să trimită, în ascuns, câţiva băieţi să-i caute. Cine ştie? Poate că s-au rătăcit pe undeva.

Iorgu închide cartea şi se ridică de pe scaun. Este mic, are picioare strâmbe şi groase ca de călăreţ, capul mare, bluză cu mâneci scurte, cu buzunare la piept, şi sandale roşii.

În prag se mai uită o dată către tufişurile din preajmă – că doar, doar i-o zări – şi-n cele din urmă porneşte spre clopotul prins între doi stâlpi, lângă pavilionul B. Clopotul roşcat, cu pete verzui de cocleală şi cu o limbă mare, neagră, stă nemişcat. Iorgu se mai uită o dată către tufişuri şi-n cele din urmă pune mina pe sfoara legată de limba clopotului. Gestul îi este însă nehotărât. Stă câteva clipe cu mâna pe sfoară, apoi o lasă şi porneşte spre cancelarie. „Am aşteptat destul, încearcă el să-şi scuze gestul. Nu se mai poate. Trebuie să raportez. Altfel cine ştie ce se mai iscă de-aici?” Ajuns în apropierea pavilionului A se opreşte. „N-ar fi bine să mai aştept, aşa cum am aşteptat şi până acum?... De apărut, trebuie să apară. Dau deşteptarea şi n-o să se cunoască”.

Se-ntoarce cu paşi nesiguri. Lângă clopot se opreşte din nou. Dar cu mâncarea ce face? Dacă o vede careva? Trebuie s-o ascundă repede. O ia la fugă spre bucătărie. Se

uită să găsească un loc mai dosnic. De afară s-aude glasul directoarei.

— Pionier de serviciu!

Iorgu tresare. O porneşte spre uşă, dar imediat se-ntoarce. Apucă două castronaşe, se uită disperat în jur şi – negăsind un loc cât de mic să le dosească – se-ndreaptă spre hârdăul în care se strâng resturile de la masă. Le trânteşte acolo. „O să mai rabde şi ei. Ce pot să le mai fac? De ce n-au venit la timp la masă?”

Scăpat parcă de cine ştie ce povară grea, porneşte repede să sune deşteptarea. A întârziat cu cinci minute. În uşă se loveşte de directoare. E o femeie înaltă, masivă, însă are un cap mic şi frumos ca de păpuşă.

— Ce faci, băiete? De ce nu suni deşteptarea?

Iorgu îşi pleacă fruntea. Rosteşte moale:

— Tocmai mă pregăteam să sun.

Şi se îndreaptă repede către clopot. Dar chiar atunci, în capătul aleii de trandafiri, se auzi ţârâitul unei sonerii de bicicletă. În curte se ivi pe bicicletă un bătrânel cu mustăţi mari, albe, răsucite în sus, cu chipiu pe cap şi cu geantă galbenă, bătându-i-se pe şoldul sting. La geamuri, atât la pavilionul fetelor, cât şi al băieţilor, apărură zeci de capete. Cineva strigă cât putu de tare, cu glasul străbătut de bucurie:

— Băieţi, a venit poşta!

Cât ai bate din palme, în curte începură să apară puzderie de copii. Mai înalţi, mai mici, cu capete bălane sau oacheşe, unii alergând, alţii sărind în sus, strigând, fluierând, îmbrâncindu-se. Vreo opt, zece fete se prinseseră de mână şi alergau, strigând cât le ţinea gura:

— Fetelor, veniţi repede! A sosit poşta! Ne-o iau băieţii înainte!

— Iorgu începu să tragă de sfoară, dar în larma care se iscase, în curte, clopotul nici nu se mai auzea.

Copiii se îngrămădiră în preajma factorului poştal. Moş Axinte – căci aşa îi ziceau copiii – simţea o bucurie deosebită să le împartă singur scrisorile. Sosea în tabără de trei ori pe săptămână şi de fiecare dată cam la aceeaşi

oră: după patru jumătate, când ştia că-n tabără toată lumea s-a trezit din somnul de la amiază. Câteodată, copiii îi ieşeau înainte la poartă şi se întorceau într-un alai vesel şi gălăgios, alergând în urma bicicletei. Ca să le dea de ştire şi celorlalţi, moş Axinte suna des clopoţelul bicicletei. Copiii ştiau că atunci când sună mai des are multe scrisori. Şi-l aşteptau toţi în capătul aleii. De multe ori se aduna în preajma lui moş Axinte aproape tot personalul taberei. Şi directoarea, şi profesorii, şi instructorii, şi îngrijitoarele ori femeile de la bucătărie. Moş Axinte era scund şi cam adus de spate. Dar ca să se facă văzut de toţi se urca pe-o buturugă de stejar, pe care copiii anume o aduseseră acolo. Uneori, moş Axinte n-avea nicio scrisoare sau avea prea puţine. Totuşi suna clopoţelul de la bicicletă des şi mult. Copiii se bucurau şi-abia mai aveau răbdare.

— Hai, moş Axinte! mai repede!

— Moş Axinte, eu am?

— Mie mi-au trimis?

— Dar mie?

Moş Axinte zâmbea pe sub mustaţă, ridica mâinile în sus şi spunea cu glasul puţin cam răguşit şi îngroşat de tutun:

— Aveţi! Aveţi cu toţii, nu vă fie teamă!

Îşi scotea ochelarii, şi-i aşeza încet pe nas, apoi se uita atent peste capetele copiilor. Glasurile, strigătele şi buluceala începeau să se domolească. Moş Axinte aştepta până când se făcea tăcere deplină. Abia după asta îşi desfăcea geanta lui mare şi, ţinând-o aplecată în aşa fel încât să se vadă până departe vrafurile de plicuri şi cărţi poştale, căuta, număra, se prefăcea că nu găseşte ce caută. Copiii îşi dădeau ghionturi, chicoteau sau aşteptau răbdători.

În cele din urmă, moş Axinte se hotăra şi scotea o singură carte poştală ori un plic, îl striga pe cel căruia i se cuvenea, lăsa capacul mare al genţii în jos şi, înălţând din umeri, rostea c-un glas vinovat:

— Vouă nu v-am adus nimic. Altă dată…

Se pornea atunci o zarvă nemaipomenită.

— Ne-ai păcălit, moş Axinte!

— Te-ai jucat cu noi!

— Data viitoare să ne-aduci!

Rugăminţile îl asaltau din toate părţile. Moş Axinte râdea tăcut, îşi încăleca bicicleta şi pornea în strigătele şi veselia generală. Mulţi dintre copii alergau în urma bicicletei până la poartă.

De data asta, moş Axinte a trebuit să aştepte mult până i s-au adunat în preajmă toţi muşteriii. Se ridicase pe buturuga de stejar şi aştepta cu un vraf de scrisori în mână.

— Hai, moş Axinte, strigă-le! se arătă nerăbdătoare o fată.

Dar moş Axinte n-o auzi. Dinspre bucătărie alergau câteva femei, ştergându-şi mâinile de şorţurile albe, pe care le aveau prinse dinainte. Câte-un pionier întârziat străbătea curtea în salturi de iepure. În sfârşit, moş Axinte îşi dregea glasul şi începea să strige.

Era un lucru hotărât de ani de zile, care se transmitea pe rând, la fiecare serie, că nimeni n-avea voie să facă gălăgie ori să deschidă scrisorile în timp ce moş Axinte le împărţea. După ce termina puteau să facă ce vor. Să chiuie, să zbiere, să se dea peste cap. Aşa că şi acum împărţirea scrisorilor se desfăşură, ca de obicei, într-un ceremonial grav. Copiii care primeau scrisorile nu făceau niciun gest, nu scoteau nicio exclamaţie. Numai ochii le străluceau aţâţaţi de nerăbdare şi bucurie.

Când mai avea în mână două sau trei scrisori, moş Axinte se opri, îşi scoase batista mare, cadrilată în albastru şi maron, pe care copiii i-o ştiau de când veniseră în tabără, îşi şterse fruntea năduşită de sudoare, apoi strigă mai departe:

— Albineţ Nunu.

Iorgu tresări. Se înroşi tot şi cătă spre locul în care-o ştia de obicei pe directoare.

Văzând că nu se prezintă nimeni să ia plicul, moş Axinte se uită la copii peste ochelari.

— Unde eşti, Albineţ?

Vreo câţiva îşi întoarseră capetele şi întrebară:

— Nunule! Unde eşti? Treci de-ţi ia plicul...

Dar nici de data asta nu se prezentă nimeni.

— Unde-i Albineţ? interveni directoarea. Pionier de serviciu, ai trecut prin dormitoare? Ai controlat să vezi dacă s-au trezit toţi?

— S-au trezit, bâigui Iorgu. În dormitoare n-a rămas nimeni.

— Atunci... unde-i Albineţ Nunu? Cine l-a văzut?

— N-a fost nici la masă, se auzi de undeva un glas şovăielnic de fată. A plecat împreună cu Vica şi Isoscel. Şi nu s-au mai întors. M-au chemat şi pe mine, dar eu nu m-am dus.

— Cum?! N-au fost nici la masă!!? Aşa-i, pionier de serviciu?

Iorgu îşi lăsă ochii în jos.

— Aşa-i!

— Şi de ce-ai tăcut? De ce n-ai raportat până acum?

Iorgu nu răspunse.

Directoarea se răsuci brusc pe călcâie şi porni spre pavilionul A. După câţiva paşi se opri şi-i spuse lui Iorgu cu asprime:

— După împărţirea scrisorilor să vii la direcţiune!

Şi se depărtă furioasă.

Moş Axinte se uită la copii mirat. Veselia şi buna dispoziţie dispăruseră de pe chipurile tuturor.

Bătrânul îşi desprinse ochelarii de pe nas cu mişcări pripite şi-i strecură în buzunarul vestonului, încălecă bicicleta şi porni. Din obişnuinţă, vreo câţiva băieţi încercară să se ia după el. Tăcerea şi îngrijorarea celorlalţi li se transmiseră însă şi lor şi, rând pe rând, se lăsară păgubaşi.

Pentru prima dată, după atâtea veri de când aducea scrisori în tabără, moş Axinte străbătu aleea de trandafiri singur.

SUPĂRĂRI PESTE SUPĂRĂRI

Pădurea răsuna de strigăte şi larmă. Nunu, Vica şi Isoscel se tupilaseră după un tufiş de zmeură şi trăgeau cu

urechea la strigătele care aci se apropiau, aci se depărtau, înmulţite parcă de zeci de ecouri. Doli se zbătea în braţele Vicăi să scape.

— Fii cuminte, Doli! spuse fata în şoaptă, şi-i făcu semn cu degetul să se astâmpere.

Doli o privi cu ochii luminoşi, de topaz, pe care-i închise de câteva ori, şi-n cele din urmă păru că se linişteşte.

— Ce facem? întrebă încet Nunu. Ne caută pe noi…

Isoscel îl privi câteva clipe, dar nu spuse nimic. Abia după ce mai ascultă strigătele care se apropiau tot mai mult, se întoarse şi zise:

— Să le răspundem…

Vica începu să tremure:

— Nu! Nu vreau. Să-i lăsăm mai bine să treacă. Mi-e frică.

— Dar ne vor căuta! obiectă Nunu.

Pe Vica o podidiră lacrimile. Isoscel o privi descumpănit. Se uită şi la Nunu, apoi spuse:

— Îi lăsăm să treacă! Doar nu i-am rugat noi să ne caute…

Doli începu să se arate din nou neliniştită.

— Ţine-o de bot, să nu latre! şopti Nunu.

Isoscel le făcu semn cu mâna să tacă. Prin apropiere se auzea zgomot înfundat de paşi, trosnete de crengi şi glasuri. Cărarea se afla la vreo optzeci de metri spre dreapta. Printr-o spărtură în tufişul de zmeură i se zărea spinarea vânătă, şerpuind printre copaci. Nunu văzu ivindu-se un băiat care se uita iscoditor în toate părţile. Lângă el mai apărură câţiva, apoi se arătă şi. directoarea.

Vica o ameninţă pe Doli cu degetul.

— Să nu latri!

Căţeluşa înţelese, închise ochii şi se prefăcu adormită.

Băiatul care se ivise întâi duse palmele la gură şi strigă, întorcându-se pe rând în toate părţile:

— Vicaaa!… Nunuuu!… Isosceeel!…

Doli deschise ochii, dar văzând degetul ridicat al

Vicăi se linişti. Prin apropiere trecu fulgerător un iepure. Strigătele se îndepărtară. Către marginile pădurii se auzeau altele.

În drum spre tabără, Vica se opri de câteva ori şi privi îngrijorată cerul care se întuneca tot mai mult deasupra pădurii. Dinspre asfinţit se înălţau nori negri. Copacii începură să freamăte. Se făcu răcoare. Vântul aducea şuviţe de aer umede şi reci.

Când ajunseră în apropierea taberei, porni ploaia. Se opriră sub un frasin. Vica tremura ca scuturată de friguri. Isoscel îşi dezbrăcă bluza galbenă, de catifea, şi i-o puse pe umeri. Nunu îi dădu batista să-şi acopere părul. Vica o luă, dar n-avu putere să şi-o mai lege pe cap, izbucni într-un plâns nervos, fără lacrimi.

— Eu nu mai merg în tabără. Mi-e frică. De ce nu ne-am întors la vreme?

Nunu şi Isoscel se priviră în tăcere.

— Dar n-avem unde să ne ducem, spuse Nunu. Aici plouă. Putem răci.

Vica îşi acoperi faţa cu palmele într-un plâns disperat, care-i zguduia umerii înguşti şi firavi. Era un plâns de copil care a pierdut pe cineva scump, ori a săvârşit o mare greşeală şi se căieşte.

— Nu merg… Nu merg… Nu merg… îngâna ea în neştire.

Ploaia se înteţise. Cerul era brăzdat tot mai des de fulgere. Pe deasupra frasinului, se rostogoleau bubuituri seci ca de butoaie goale. Doli se uita la Vica şi scâncea. Isoscel se depărtă câţiva paşi, privi cerul, apoi se întoarse.

— Ploaia n-are să se oprească prea repede, spuse el, şi se răsuci spre Vica. Dacă mai stăm aici, ne îmbolnăvim. Să mergem în turnuleţul de deasupra verandei. Urcăm pe scara din spate. Nu ne vede nimeni. După asta ne descurcăm noi într-un fel.

Vica se încăpăţâna:

— Nu merg…

Isoscel îi privi chipul umflat de plâns, apoi înălţă din umeri şi rosti cu nepăsare:

— Nu vrei, te priveşte. Hai, Nunule!

Şi o porni prin ploaie.

Nunu nu se mişcă din loc. Se uita c-un aer de om rătăcit, când spre unul, când spre celălalt. Isoscel nu-l mai chemă a doua oară. Se pierdu după pânza fumurie a ploii. Nunu tăcu ce tăcu, apoi, luându-şi inima în dinţi, se apropie de Vica, îi cuprinse umerii şi rosti cu glas străin:

— Să mergem!

Spre uimirea lui, Vica nu se mai împotrivi. Îşi şterse tăcută ochii şi o porni înainte. Nunu o urmă la un pas.

Isoscel îi aştepta mai încolo, în ploaie. Când se apropiară, li se alătură fără să scoată o vorbă. Străbătură curtea din spatele pavilionului A, se strecurară pe-o uşă îngustă şi urcară pe scara de serviciu până în turnuleţul de deasupra verandei.

Treptele de lemn, uscate, trosneau la cea mai mică mişcare, dar nici-Nunu, nici Vica şi nici Isoscel nu se sinchiseau. Erau prea amărâţi ca să mai dea importanţă şi la atâta lucru. O uşă grea de stejar se hârşâi pe podeaua de lemn vopsită în roşu. Se pomeniră într-o încăpere pătrată. Pereţii erau văruiţi în albastru şi fiecare avea câte o fereastră ¿naltă şi îngustă ca de chilie. Tavanul, arcuit în formă de cupolă, era vopsit tot în albastru, dar o nuanţă mai deschisă. Stele mici, aurii, licăreau jei, colo, amintind cerul serilor de vară, când lumina zilei nu s-a stins cu totul, iar astrele abia încep să se vadă. Pe pereţii din stânga şi din dreapta erau fixate două lămpi cărora le lipseau însă becurile. În încăpere se simţea un aer închis, uscat, cu miros de praf şi de vopsea încinsă de căldură. Băieţii aveau cămăşile ude, lipite de piele. Pe ceafă şi pe obraji li se scurgeau şuviţe subţiri de apă. Aerul cald din încăpere îi făcu să uite pentru moment îngrijorarea. Zâmbiră satisfăcuţi şi începură să facă mişcări ca să alunge răceala din oase. Doli se scutura, aruncând stropi de apă în toate părţile, şi-avea chef de joacă. Numai Vica era tăcută şi ursuză. Se oprise la un pas de uşă cu batista lui Nunu pe cap şi cu bluza lui Isoscel pe umeri.

Ploaia bătea în ferestre cu stropi mari. Din când în

când încăperea era luminată de fulgere. Doli îşi ciuli urechile, dar tunetele se auzeau cu întârziere şi se depărtau tot mai mult deasupra câmpiei, spre gară.

Nunu se apropie de una dintre ferestre. Şuvoaie repezi de apă spălau sticla şi nu putu să vadă nimic. Doar o imagine haotică, în care copacii păreau răsturnaţi ori răsuciţi nefiresc. Isoscel îi spuse Vicăi:

— Ia batista de pe cap! E udă. Poţi să răceşti.

Vica se supuse, dar începu să plângă iar. Nunu o privi speriat. Isoscel se plimbă multă vreme cu capul în jos şi mâinile la spate. Într-un târziu, fără să se oprească şi fără să ridice capul, spuse:

— Ne-am ascuns noi, dar nu văd de ce. Până la urmă tot o să trebuiască să coborâm.

— Eu n-am să cobor, spuse Vica.

Isoscel îşi ridică privirea:

— Doar nu vrei să rămâi aici. Ar fi nostim!

Râse.

— Nu. Plec din tabără.

— Unde pleci? întrebară într-un glas Nunu şi Isoscel.

— Acasă.

Nunu o privi uluit. Isoscel zâmbi neîncrezător, întrebă:

— Ai bani?

Vica nu ridică nici acum fruntea. Răspunse la fel de categorică:

— Am!

Apoi între cei trei (Doli adormise) se strecură un fel de răceală. Stăteau rezemaţi de câte un perete fiecare şi îşi ţineau capetele plecate.

După vreo jumătate de oră ploaia se opri. Spre apus cerul se înseninase. La început se zări o dungă albastră-verzuie, apoi pe măsură ce norii se ridicau, în urmă se desfăcea marama albastră a serii, presărată cu fluturi strălucitori de argint. Soarele asfinţise, dar afară încă nu se întunecase.

În curte răsunară din nou glasuri, zarvă, strigăte.

Nu peste multă vreme, către bucătărie, se auzi

clopotul care anunţa intrarea la masă. În turn, Vica, Nunu şi Isoscel rămaseră însă nemişcaţi. Doli îşi înălţă capul, îi privi pe rând, fluturându-şi coada şi mişcându-şi urechea dreaptă. Părea că le spune: „Ei, dar ce-nseamnă lenea asta? N-auziţi că sună de masă?” Se ridică în patru labe şi se-ntinse, îndoindu-şi mult şira spinării, nu cum fac pisicile, în afară, ci în jos, scoţându-şi pieptul înainte. După asta se apropie de uşa rămasă întredeschisă, se mai uită o dată spre Vica, apoi o porni pe scări, sărind câte două trepte şi dând buzna în sala de mese. Murmurul care s-auzea printre copii se curmă brusc. Toţi îşi răsuciră capetele s-o vadă.

— S-au întors! strigă o fată.

— Duceţi-vă careva şi spuneţi-le să intre, zise directoarea, care se afla în sală. O chemă pe Doli, dar căţeluşa nu se lăsă ademenită. Începu să umble pe sub mese, scâncind subţirel.

— E flămândă, spuse careva.

Doi profesori se ridicară de la masa lor şi veniră lângă directoare.

Instructorul superior Negrea se întoarse de-afară, înconjurat de câţiva pionieri.

— Nu i-am găsit, spuse el, apropiindu-se de directoare. Ori s-au ascuns, ori s-a întors numai căţeluşa.

Directoarea înălţă ochii spre tavan şi spuse:

— Copiii ăştia m-au înnebunit! Trebuie să cerem ajutorul Miliţiei. Cine ştie pe unde s-or fi rătăcit…

Între timp, Doli înfulecase câţiva crenvurşti, pe care îi aruncaseră copiii, se linse pe bot, se mai învârti puţin printre mese şi se îndreptă spre uşă. Iorgu vru să-i ţină calea, dar Negrea îi spuse s-o lase. Doli îşi întoarse capul, îl privi cu teamă şi o zbughi pe uşă afară.

— Urmăriţi-o! strigă instructorul şi se repezi pe uşă odată cu câţiva pionieri.

Doli, simţindu-se urmărită, şovăi o clipă în faţa uşii din spatele pavilionului A, dar, când văzu că urmăritorii n-o slăbesc, se strecură repede înăuntru.

Sus, în turnuleţ, începea să se întunece. Pe treptele

de lemn se auziră dintr-odată paşi repezi, trosnituri. Nunu, Vica şi Isoscel se priviră speriaţi.

În încăpere se strecură Doli şi, imediat după ea, în prag, răsări Negrea. În spatele său se desluşeau şi câteva capete de băieţi.

Directoarea îi privi lung, dar nu întrebă nimic. Dădu dispoziţie să fie trimişi la dormitoare, să-şi schimbe hainele, părăsi apoi sala de mese, spunând c-un calm nefiresc:

— Mai vorbim noi mâine!

FUGA

Nunu avea patul în dormitorul nr. 2, lângă fereastra din mijloc. Seara, înainte de-a adormi, îi plăcea să-şi pună mâinile sub cap şi să privească afară. Din patul lui se vedea o bucată mare de cer, în care păreau bătute ca nişte ţinte 18 stele; 18 sau 20. Încă nu reuşise să ştie cu exactitate, deşi le numărase de sute de ori. Începea totdeauna cu steaua albastră-verzuie, care licărea sfioasă în colţul de sus al ferestrei. Dar până ajungea cu numărătoarea la cea de jos, vreo câteva ori se ascundeau şi trei-patru minute nu-şi mai arătau faţa deloc, ori îşi schimbau culoarea şi licărul. Lui i se părea că ceva nu-i în ordine, dar trecea mai departe, spunându-şi în gând să revină mai târziu. Când se întorcea să vadă ce s-a întâmplat – înţelege ceva dacă poţi! – uneori găsea două sau trei stele în plus. Alteori însă dispăreau şi din acelea pe care le numărase. Atunci începea să numere din nou, dar abia apuca să-şi ridice privirea către colţul ferestrei, că deodată, în faţă, în stânga, ori în dreapta, scăpăra un fulger care se pierdea repede după vârfurile copacilor. Era o stea în cădere. Inima începea să-i bată repede şi-l încerca o uşoară părere de rău. Niciodată nu prinsese clipa în care stelele se desprind din înaltul lor. Mereu le vedea căzând ca nişte buzdugane mici, luminoase, ce dispar repede.

Până la urmă se resemna. Îşi reproşa că-i prea copilăros. Şi apoi nici nu vedea la ce-i folosea să ştie neapărat dacă erau 18 sau 20 de stele.

Acum, Nunu se căznea să adoarmă. În tabără se sunase stingerea cam de două ceasuri, dar el tot nu aţipise. Stătea lungit sub cearşaf, cu mâinile deasupra capului şi cu ochii închişi. Alături se auzea respiraţia şuierătoare a lui Isoscel. În timpul mesei Isoscel îşi umpluse burta cu trei porţii de crenvurşti şi trei căni de ceai şi fusese vesel cum nu-l mai văzuse nimeni de mult. În preajmă se adunaseră vreo zece băieţi şi cam tot atâtea fete. Isoscel muşca din crenvurşti cu poftă şi vorbea cu gura plină, spunând tot felul de prăpăstii. Părea că nici nu observase supărarea directoarei. Vica stătea cu ochii pironiţi pe faţa de masă albă, cu pătrăţele cafenii, şi frământa între degete un boţ de pâine. De mâncare nici nu se atinsese. Nunu mesteca în silă. îl trase de câteva ori pe Isoscel de mânecă, fără niciun rezultat. Isoscel o ţinea pe-a lui:

— Să vedeţi când a venit ploaia... M-a dezbrăcat şi-am făcut baie, mamă, mamă! mai ceva ca la duş...

Vica se ridică şi se îndreptă fără niciun cuvânt spre uşă. Nunu încremeni. îi dădu lui Isoscel un ghiont zdravăn în coastă şi se repezi s-o ajungă pe Vica.

Fata mergea spre pavilionul B, cu ochii în pământ şi cu braţele atârnându-i pe lângă trup.

O ajunse, dar rămase cu un pas mai în urmă, încurcat. Când Vica dădu să urce treptele de la intrare, întrebă pierdut:

— Eşti supărată, Vica?

Ar fi vrut să spună: „Eşti supărată pe mine, Vica?” Dar nu îndrăznise.

Fata se opri. Zise, fără să se întoarcă:

— Nu sunt supărată.

După asta urcă treptele şi dispăru înăuntru. El stătu cât stătu lângă scară, apoi paşii îl purtară prin parc, pe aleea de trandafiri, până la poartă, şi când urcă să se culce îl găsi pe Isoscel dormind.

Se dezbrăcă pe întuneric, îşi puse pijamaua tot pe întuneric şi se aruncă în pat. Era frânt de oboseală. Răceala plăcută a cearşafului îl gâdilă sub bărbie. Simţi în

nări miros de aer şi rufă proaspăt spălată. „Au schimbat azi cearşafurile”, îşi spuse Nunu şi închise ochii. Sub pleoape i se furişă însă chipul Vicăi şi somnul îi dispăru dintr-odată.

Îi năvăliră în minte peripeţiile din timpul zilei... O vedea pe Vica alergând peste pajiştea verde. Rochiţa albastră i se umfla de vânt, iar Doli lătra veselă, lăsându-se pe picioarele din faţă, scuturându-şi capul, ori alergând mult înainte. Se vedea apoi mergând lângă Vica. Fata avea obrajii înfierbântaţi de căldură, iar la tâmplă i se zbătea o vinişoară. Îşi ţinea nasul în vânt şi nu spunea nimic. Nici el nu spunea nimic... Lui Nunu îi veni să râdă. Fusese un nătăfleţ! A doua oară dacă s-ar afla singuri... A doua oară... Nunu oftă. Acest a doua oară i-l amintise pe a doua zi, care i se înfăţişa cu chipul plâns al Vicăi...

Ar fi vrut să adoarmă, dar îl dureau tâmplele, iar respiraţia şuierătoare a lui Isoscel îl scotea din sărite. îl împunse în coastă ca să se întoarcă pe-o parte, să nu-i mai fluiere atâta în ureche. Isoscel, când nu dormea cu faţa în sus, respira normal:

— Ce-i? Cine-i? gemu Isoscel şi se ridică speriat.

Nunu abia apucă să-şi tragă mâna înapoi. Nu spuse nimic, prefăcându-se că doarme. Isoscel se frecă la ochi cu dosul palmelor, căscă de câteva ori, apoi îşi lăsă capul în piept şi adormi aşa, fără să se mai lase pe pernă. După câteva clipe tresări, se frecă din nou la ochi, se scărpină în vârful capului, c-un gest obişnuit la el, şi-n cele din urmă se dădu jos, îşi puse sandalele şi porni spre uşă. Se întoarse peste vreo zece minute zgribulit. Cum intră sub pătură adormi, şi respiraţia şuierătoare începu să se audă din nou. Lui Nunu îi venea să sară asupra lui cu pumnii. Se răsuci de câteva ori, se întoarse cu spatele, dar tot nu-şi găsi locul. Începu să transpire. Exasperat, aruncă învelitoarea şi se dădu jos. Pe sală se afla un singur bec. Răspândea o lumină firavă, vineţie. Pe-un taburet, lângă uşa cu geam mat de la intrare, picotea de somn Iorgu. Când îl văzu pe Nunu, se ridică.

— Ţi-a venit o scrisoare, spuse el morocănos. Ai găsit-

o?

— Nu.

— Ţi-am pus-o sub pernă.

Surprins de acreala cu care-i vorbea, Nunu întrebă:

— N-ai terminat serviciul?

Iorgu îl privi în faţă, apoi îşi mută privirea în altă parte, cu un fel de silă.

— Nu.

— De ce?

— Mai întrebi, nu?! Sigur, dumnealui nu ştie nimic. Numai eu sunt prost că nu raportez şi le păstrez şi mâncarea… Acum pentru asta fac de planton…

Iorgu se depărtă, bodogănind. Nunu se întoarse în dormitor, ridică perna şi pipăi dedesubt: găsi plicul, îl rupse la un capăt şi se apropie de geam. În lumina albastră a nopţii nu desluşi mare lucru. Recunoscu doar scrisul mare şi aplecat al mamei sale. Vru să iasă pe sală, dar îl auzi pe Iorgu plimbându-se şi-i pieri tot cheful. „O citesc mâine”, îşi spuse el şi strecură plicul înapoi sub pernă. După asta dădu să se urce în pat, dar când auzi respiraţia şuierătoare a lui Isoscel i se făcu lehamite. Se apropie de geam. În curte, ici, colo, becurile, prinse sub abajururi de porţelan, aruncau rotocoale luminoase. Îşi lipi fruntea de sticla rece. Stătu aşa până când simţi că-l cuprinde frigul. Isoscel nu mai avea respiraţia aceea care-l scotea din minţi. Aruncase pătura pe jos, era întors cu spatele şi se covrigise ca un căţel lăsat afară în ploaie. Nunu se aplecă să ridice pătura. „Dacă îl învelesc, îşi spuse în gând, se poate trezi sau se întoarce din nou cu faţa în sus şi m-am ars. Nu mai adorm nici până mâine… Şi mâine, cine ştie ce ne mai aşteaptă? Te pomeneşti că ne scoate în faţa careului!…”

Îi puse pătura la picioare, apoi, cu băgare de seamă, se lungi şi el în patul de-alături, învelindu-se numai cu cearşaful. Imediat îl aruncă însă cine ştie unde, rămânând dezvelit. Aşa era mai bine… Îşi puse mâinile sub cap şi, fără voia lui, se pomeni ca numără stelele… În seara asta mai apăruse una sus, în colţul din dreapta. Era mare, albă

şi strălucea viu; niciuna din celelalte nu strălucea aşa. Nunu era mirat că n-o mai văzuse. Ştia cu ochii închişi unde-i locul fiecăreia; numai nume n-aveau. Altfel le-ar fi strigat cum sunt strigaţi ei la şcoală, la începutul anului, sau când le vine vreun profesor nou. Ce-ar fi dacă le-ar boteza? Ideea nu i se păru rea. Bunăoară, steaua de sus, din dreapta, care strălucea mai viu decât toate celelalte, să poarte numele Vicăi. Rosti încet: „Vica!" Îşi mută apoi privirea asupra alteia. „Pe asta s-o cheme..." Nu-i veni în gând niciun nume. Se frământă puţin şi-apoi se hotărî: „Ala". Era numele fetei care locuia peste drum de ei, într-o casă posomorâtă, cu storurile lăsate tot timpul, şi-un câine de piatră înaintea uşii. Era scundă, bondoacă, purta rochiţe scurte şi părul prins cu o panglicuţă roşie. Copiii mai mici de prin vecini, când o vedeau pe stradă, începeau să strige...

— Ala, bala, portocala...

Şi năvăleau cu toţii asupra ei. Fata fugea repede în curte, închidea poarta cu zăvorul şi, pusă la adăpost, scotea limba, se strâmba şi-i maimuţărea în tot felul. Dacă nu ajungea la timp în curte, era vai şi-amar de ea. Se repezeau toţi s-o lovească sau s-o tragă de cozi. Ea îşi acoperea faţa cu mâinile şi începea să plângă. Copiii o lăsau. Fata se depărta smiorcăindu-se, dar după ce închidea poarta, plânsul îi dispărea ca prin minune. Pe faţă i se citea un zâmbet triumfător şi, ca şi când ea i-ar fi lovit pe cei rămaşi în stradă, după grilajul de fier, începea să-şi bată pumnii unul de altul şi să le facă în ciudă, strigând:

— Sâc... Sâc...

Când obosea să-şi mai lovească pumnii ori să-şi mai scoată limba, îşi rezema fruntea de gard şi urmărea cu jind, ceasuri întregi, jocurile şi hârjoana celor din stradă.

Nunu nu vorbise niciodată cu ea, dar îi era antipatică. Din cauza asta nu-i plăcea nici numele, încercă să găsească altul. Se gândi cât se gândi, şi-n cele din urmă îi veni să râdă: unde putea să scoată douăzeci de nume? Şi toate nume de fete, că nu se potrivea să pui stelelor nume de băieţi. Aşa dacă ar fi, ar rezolva repede. Întâi ar pune

numele lui Isoscel… îl şi văzu în locul stelei cu licăriri roşietice, de sus, din stânga. Stătea ca la şcoală, încălecat pe-o bancă şi mâncând cu o poftă nebună crenvurşti. Lângă Isoscel apăru imediat Iorgu. Mic, îndesat, cu picioarele vânjoase şi strâmbe de călăreţ care nu purtase încă pantaloni lungi, privea ursuz într-o parte. Din când în când ridica mâna şi se scobea cu degetul în nas. Puţin mai jos apărură, rând pe rând, colegii de clasă: Hreapcă, lung, deşirat, cu chipul plin de pistrui şi părul veşnic în ochi; Sterpu, cu capul roşu şi mutră de mucalit; Rosei, înalt, gros, cu pumni uriaşi, zâmbind tot timpul ca un nătâng; Cozmiţă, Bărbuceanu… Iar după ei toată şleahta de puşti care n-o lăsau în pace pe Ala.

Jocul i se păru caraghios. Închise ochii şi chipurile prietenilor îi dispărură din faţă ca şi când ar fi fost desenate cu creta pe tablă, iar el nu făcuse altceva decât să treacă cu buretele ud pe deasupra. Sub pleoape îi rămase doar imaginea Vicăi. Era tristă şi plânsă. Strânse pleoapele tare. Ar fi vrut s-o vadă veselă şi bine dispusă, ca în după-amiaza când sosise în tabără. El, cu Isoscel şi cu Iorgu erau de-acum veterani; veniseră de două zile şi când sosea autobuzul de la gară alergau în preajma lui. Vica sosise ultima şi se afla în autobuz singură. În prima clipă i se păruse ştearsă şi urâţică. Fără să ştie de ce, i-a luat valijoara şi-a mers în urma ei până în faţa pavilionului B, unde erau dormitoarele fetelor. Lângă scara de lemn, care urcă în pridvorul larg, i-a lăsat valiza şi s-a întors să plece. Fata i-a întins mâna, spunând încet:

— Mulţumesc!

I s-a părut că zâmbeşte, Un zâmbet ciudat. Faţa albă şi netedă ca fildeşul părea neclintită. Zâmbea numai cu ochii. Erau mari, negri şi-atât de luminoşi, încât, privindu-i, a simţit că-l cuprinde ameţeala…

A doua zi a sărit din pat înainte de a se fi sunat deşteptarea. Şi-a tras în grabă pantalonii şi a ieşit afară. Acoperişurile erau albe de rouă. A început să se plimbe pe lângă geamurile de la dormitoarele fetelor. Era sigur că dintr-o clipă în alta are să se arate ea. Geamurile

rămâneau însă tăcute şi întunecate. S-a întors abătut în dormitor… Au trecut apoi vreo cinci zile. O vedea plimbându-se totdeauna cu Doli, dar n-avea curaj să se apropie, într-o zi îl văzu cu ele şi pe Isoscel.

— Ştii că-i ieşeancă de-a noastră? îi spuse el în timp ce se îndreptau spre dormitor pentru somnul de după-amiază.

— Cine?

— Vica.

N-a mai spus nimic, dar, după ce s-au lungit amândoi în paturi, a întrebat:

— Aşa o cheamă?

În loc de răspuns, auzi respiraţia şuierătoare a lui Isoscel. În privinţa asta, Isoscel era unic. Nu se mai găsea altul ca el, să-i fi căutat zece poşte. Adormea la comandă. Cum punea capul pe pernă, puteai să fii sigur că nu mai ai cu cine vorbi.

Nunu l-a scuturat uşor de umăr.

— Aşa o cheamă? a întrebat el din nou.

Isoscel l-a privit buimac, a mormăit un „da” şi s-a grăbit să-şi continue somnul.

A doua zi Isoscel a încercat să i-o prezinte cu ceremonialul care se cerea într-o asemenea situaţie. Vica l-a oprit însă mirată:

— Dar ne cunoaştem!…

— Da, ne cunoaştem, a bâiguit Nunu, simţind cum i se înroşesc obrajii şi evitând privirea senină a fetei.

Furat de gânduri, Nunu adormi târziu. Steaua care purta numele Vicăi ajunsese cam pe la mijlocul geamului. Undeva, dincolo de creştetul întunecat al copacilor, răsărea luna. În dormitor plutea o lumină albastră, diafană.

Avu un somn scurt, adânc, fără vise, care îl obosi însă şi mai mult. Se trezi cu capul greu ca un bolovan, cu cerul gurii uscat şi amar şi-un leşin de la stomac. Se ridică din pat cu intenţia de a se duce să bea apă. În dormitor pătrundea albul fumuriu al zorilor. Şi era răcoare. Isoscel dormea tot aşa cum îl lăsase: dezvelit şi strâns covrig. Nunu îi luă cearşaful mototolit lângă genunchi, îl înveli,

deasupra îi puse pătura şi se aplecă sub pat să-şi caute sandalele. Văzu plicul rupt pe jos şi îşi aminti de scrisoare. O luă de sub pernă, îşi trase sandalele şi se apropie de geam.

Iaşi 16. VII – 1956

Dragă Nunule.

Am primit ultima c.p. de la tine şi mă bucur că eşti sănătos. Nu trebuie să fii îngrijorat. Ţi-am scris şi noi. Adică eu, pe data de 9. Îmi pare rău că n-ai primit plicul. Îţi spuneam acolo că tăticu' a plecat pentru două luni de zile în Staţiunea de maşini şi tractoare de la Negreşti. Trebuie să facă nişte reparaţii urgente. A plecat cu el şi-un băiat, tot din secţie de la dânsul, Nicu Hârţan, unul lung şi negricios, dacă ţi-l aminteşti. Acum au aproape o săptămână de când au plecat. Tăticu' mi-a spus încă de atunci să plec şi eu la ţară, la bunici. Am zis c-am să plec, dar până acum nu m-am îndurat. Nu ştiu ce să fac şi cui să-l las pe Mimi. L-am dus de vreo două ori în fundul curţii, la tanti Anghelina, dar peste un ceas s-a întors. Îl cunoşti doar; e un pisoi tare simţit şi ataşat. Mi-i teamă să nu se îmbolnăvească, dacă-l las la vecini. Poate am să-l iau cu mine. Pe aci vremea e frumoasă. Ar mai trebui oleacă de ploaie. Dacă am să plec îţi las cheia la locul ştiut, în burlan. Şi bani am să-ţi las în sertarul de sus de la scrin, ca să poţi veni şi tu la bunici.

Nu te supăra că nu-ţi scriu mai mult. Am spălat azi rufele şi le-am înşirat afară, pe funie.

Acuma se înserează şi trebuie să mă duc să le strâng.

Te sărut cu dor şi drag, Mama

Nunu întoarse scrisoarea, se uită la dată şi socoti în gând cât făcuse pe drum. Ieri a fost în 18. Două zile deci. Mamă-sa plecase poate între timp la ţară. Fără să vrea, în minte îi răsări ograda bunicilor. Pe lângă gardul de nuiele de la drum se înşirau unul după altul vreo şapte sau opt vişini. Odată se dusese la ţară prin septembrie şi-n ei tot se mai găseau vişine. Erau negre şi începeau să se usuce. Nu le culegea nimeni. Uneori mai veneau copiii de prin vecini şi le trăgeau cu căngi făcute din trestie. Culegeau şi ei ce

puteau de la poale. Cele de pe vâri se scuturau singure când cădea bruma ori îngheţul. De la vişinii de pe lângă gard gândul îl duse la şura lungă cât două vagoane de tren, cu pereţii de lut şi cu acoperişul de paie. Casa bunicilor era scundă, cu geamuri mici şi părea plecată mereu într-o parte. Bunicul lăsa de obicei furca şi grebla rezemate de peretele dinspre grădină. Când se uita de departe, Nunu avea impresia că dacă le-ar lua de-acolo casa s-ar prăvăli într-o clipă. Aşa o ştia de când avea cinci ani... Deodată i se păru că cineva umblă prin curte. O văzu mai întâi pe Doli apoi, cam la vreo cinci paşi mai înainte, pe Vica. Era îmbrăcată c-un pardesiu gri deschis (pe care-l ţinea pe braţ, când sosise în tabără), avea părul ascuns sub un basc tot gri, dar de o nuanţă mai închisă, iar în mână ducea valiza.

„Pleacă!”...

Îşi simţi inima zvâcnind şi tot sângele îi năvăli parcă în urechi. Începu să se agite fără niciun rost pe lângă pat. Se întoarse la geam de câteva ori. O văzu pe Vica dispărând pe aleea de trandafiri, către poartă. „Tot o ajung”, îşi spuse el, şi odată fixat asupra acestui gând păru mai stăpân pe gesturi. Îşi îmbrăcă pantalonii, îşi puse cămaşa, sandalele, luă pe braţ haina, dar, cu toată graba, din uşă se întoarse să-l trezească pe Isoscel. Acesta se suci, somnoros, pe partea cealaltă. Nunu îl privi nehotărât, vru să mai încerce o dată, dar se răzgândi. Ridică de pe jos plicul în care primise scrisoarea, îl întoarse pe dos, luă un ciot de creion din buzunarul de sus al bluzei lui Isoscel, aşezată pe scaunul de la capătul patului, şi scrise în grabă:

Isoscel.

Am plecat după Vica. Poate o conving să rămână.

Nunu.

Plantonul, un băieţaş cârn şi pistruiat (Iorgu fusese schimbat), dormea pe taburetul de lângă uşa din capătul scărilor, cu capul pe umărul stâng. Trecu pe lângă el uşor, în vârful picioarelor. Jos, se uită cu atenţie prin curte. Nevăzând pe nimeni, îşi îmbrăcă haina şi o luă la fugă înspre alee. Când ajunse aproape de poartă, începu să

respire greu.

Între timp, afară se luminase bine. Spre răsărit cerul părea mai deschis; căpăta pe-ncetul o culoare viorie, limpede ca lacrima. Deasupra străjuia încă discul alburiu al lunii. În jur stelele dispăruseră. Drumul spre gară era pietruit şi se zbicise. De-o parte şi de alta şanţurile erau pline cu apă. Rar, din frunzişul castanilor, care forma o boltă de nepătruns, cădeau picături. Pe Nunu îl atinseră câteva pe frunte şi pe obraz şi se simţi dintr-odată mai înviorat. Vica se zărea departe, la vreo jumătate de kilometru. O strigă de vreo câteva ori, dar fata nu-l auzi. Mări paşii. Merse aşa vreo zece minute şi i se păru că distanţa dintre ei se micşorează. Mai mult chiar, Vica se oprise. Lăsase valiza în mijlocul drumului. Obosise ori îl văzuse şi-l aştepta. Bucuros, începu să alerge din nou. Chiar atunci însă, la câţiva paşi de fată, apăru o căruţă. Pe capră se afla un ţăran. Vica făcu semn cu mâna şi după ce căruţaşul opri, îi dădu valiza. Se întoarse, apoi o luă pe Doli în braţe şi se urcă lângă femeia care stătea mai în spate.

Nunu începu să-şi agite braţele, să facă semne, să strige, dar zgomotul roţilor îi acoperi, pesemne, glasul. Nu-l auzi nimeni. Se opri, îşi scoase o pietricică dintr-o sanda, apoi începu să alerge iarăşi.

În gară se afla un singur tren, cu locomotiva sub presiune. Pe lângă vagoane se zăreau câţiva călători. Fără să mai treacă prin sala de aşteptare, Nunu se năpusti spre scara primului vagon. Nu era timp de pierdut. Trebuia s-o găsească pe Vica. Poate în ultima clipă reuşea s-o convingă să rămână. Sau dacă nu reuşea, măcar s-o mai vadă, să-i ceară adresa. Vagoanele erau aproape goale. Străbătu trei la rând, dar n-o găsi. Când se afla la jumătatea celui de al patrulea, i se păru că trenul a pornit. Se repezi spre coborâre. Înaintea lui, la un geam, stătea o doamnă înaltă, uscată, cu părul cărunt, care făcea semne cu batista cuiva de pe peron. Dădu să se strecoare prin spatele ei, dar tocmai atunci doamna se-ntoarse şi, ridicând geamantanul, îi blocă trecerea. Desperat, Nunu se-ntoarse, dar uşa din

spate era prea departe şi când ajunse la ea, trenul ieşise din staţie. Mai apucă să vadă doar acoperişul roşcat al cabinei în care stătea acarul.

Rămase lângă uşă, privind stâlpii de telegraf care-i treceau la intervale egale prin faţă. Îşi scoase batista, şi-n timp ce-şi ştergea sudoarea de pe obraji îşi aduse aminte de bileţelul lăsat lui Isoscel şi zâmbi. Situaţia în care se afla i se părea caraghioasă din cale-afară. Alergase s-o convingă pe Vica să rămână şi când colo… La prima staţie trebuia să coboare şi să aştepte alt tren să se întoarcă. Până atunci poate reuşea totuşi s-o găsească. Porni din nou pe culoar, în lungul vagonului, uitându-se cu atenţie prin compartimente. Doamna cu părul cărunt stătea singură în compartiment. Când îl văzu, îi zâmbi şi-i făcu semn să intre. Nunu se încruntă şi trecu mai departe. Din vagon în vagon ajunse în capătul trenului, dar pe Vica tot n-o găsi. Se întoarse, de data asta scrutând compartimentele cu mai multă atenţie.

— Pe cine cauţi? îl întrebă, binevoitoare, doamna căruntă, când ajunse din nou la uşa compartimentului în care stătea ea.

Nunu şovăi dacă să intre ori nu în vorbă. Spuse, mai mult din nevoia pe care o simţea să-şi descarce într-un fel năduful:

— Caut o fată.

— O fetiţă c-un căţel alb?

— Da, c-un căţel, spuse Nunu vesel.

— A rămas în gară să-şi scoată bilet, spuse doamna, cu aceeaşi bunăvoinţă. Zicea că pleacă la Iaşi. Am venit împreună cu căruţa până la gară. Simpatică şi dulce căţeluşa!

— Da’ trenul acesta unde merge? întrebă el buimac.

— La Galaţi. E acceleratul de Galaţi.

— Acceleratul?!

Doamna căruntă îl privi pe deasupra ochelarilor. Încuviinţă:

— Da, acceleratul.

— Şi nu, opreşte în fiecare staţie?

Întrebarea i se păru de-a dreptul neghioabă.

Parcă el nu ştia că acceleratul nu opreşte în fiecare staţie…

Femeia necunoscută avea însă chef de vorbă. Spuse:

— De obicei nu opreşte, drăguţă. Da’ parcă poţi să ştii? Eu n-am păţit-o acu’ o săptămână? îmi telegrafiase fetiţa: „Vino, mămico, mă mărit!” Eu să cad jos, nu alta… Eram bucuroasă, că numai pe dânsa o mai aveam. Şi era departe, şi singurică…

Nunu n-o mai ascultă. Închise uşa, depărtându-se spre celălalt capăt al vagonului, negru de supărare. Trecu pe lângă controlorul de tren fără să-l vadă. La ultimul geam se opri. Stâlpii de telegraf îi treceau fulgerător prin faţă. Deodată, la vreo cinci paşi în dreapta lui, auzi:

— Cine s-a mai urcat, vă rog biletele…

Simţi că-l trec sudorile. Dintr-o clipă în alta putea să-l apuce de umăr şi să-l întrebe: „Dumneata unde te-ai urcat?” Auzi ţăcănitul cleştelui care perfora biletele.

— Vă mulţumesc… Vă mulţumesc, spunea controlorul după fiecare ţăcănit.

Apoi uşa compartimentului hurui uşor şi se-nchise.

„Acum i-acum”, gândi Nunu, prefăcându-se că se uită pe geam.

Paşii controlorului se depărtară. Auzi iarăşi deschizându-se o uşă:

— Cine s-a mai urcat, vă rog biletele…

Urmă doar un singur ţăcănit. După asta huruitul uşor al uşii şi glasul controlorului se depărtară din ce în ce mai mult. Nunu stătu tot timpul nemişcat, de teamă să nu se trădeze. După ce controlorul trecu în vagonul următor, încercă să se mişte din loc, dar picioarele parcă nu-l mai ascultau.

Peste trei sferturi de ceas trenul intră în gara Brăila. Pe peron mişunau tot felul de oameni: hamali, ţărani cu saci, cu coşuri, ceferişti cu lădiţe negre de lemn, femei îmbrăcate în rochii subţiri de vară, soldaţi cu mantale strânse colac şi trecute peste umăr, bătrâni cu bărbi până la brâu, ofiţeri, funcţionari, copii. Unii se îndreptau buluc

spre ieşire, alţii spre scările vagoanelor. S-auzeau pilnsete de copii, murmur confuz de voci, râsete groase şi, din când în când, glasurile tregherilor care duceau pe cărucioare munţi întregi de bagaje.

— Fereşte! Fereşte!

În primele clipe, Nunu se pomeni târât, fără voia lui, spre ieşire. Fusese prins între două valize şi nu mai putea face nicio mişcare: nici în stânga, nici în dreapta, nici înapoi. Abia după vreo cincizeci de metri reuşi să scape. Găsi o bancă lângă chioşcul de ziare şi se aşeză. Încordarea din tren, frica, înghesuiala de pe peron îl istoviseră. Încetul cu-ncetul, frământarea din gară se domolea. Se auzi un fluierat scurt şi trenul cu care venise Nunu porni uşor, mai departe. La un geam băiatul o zări pe doamna cu părul cărunt, apoi figuri şi chipuri necunoscute. Pe scara ultimului vagon, ţinându-se cu o mână de bară, stătea controlorul de bilete. Când ajunse în dreptul impiegatului care dăduse plecarea trenului, duse mâna la chipiu.

Nunu simţi o uşoară strângere de inimă. Scăpase de amendă ca prin urechile acului.

— Poftiţi în vagoane!...

Întoarse capul şi văzu pe linia a doua un alt tren: pleca în direcţia din care venise el. Se ridică repede, dar când văzu controlorul de bilete plimbându-se pe jos şi poftind călătorii să urce, îi pieri tot cheful. N-avea în buzunar nicio leţcaie. Dacă ar fi avut şi-ar fi scos bilet şi nu i-ar mai fi păsat de nimic. Paşii îl purtară totuşi până lângă tren. Ici, colo, pe la ferestre ori lângă scări, cei care plecau mai schimbau câte o vorbă, două, cu cei care rămâneau. Lângă locomotivă Nunu îl zări. pe acelaşi impiegat ridicând paleta verde. Mecanicul, aplecat până atunci peste fereastră, dispăru şi imediat se auzi ţipătul locomotivei. Agitaţia de jos şi de pe la geamuri spori.

— Poftiţi în vagoane!...

Controlorul era înalt, voinic şi-avea o ceafă cade taur. Se urcă pe-o scară şi trenul porni încet, scârţâind şi gemând din osii. De la ferestre se fluturau batiste. Nunu îşi

aduse aminte de Vi ca Dacă se urca în trenul acesta putea s-o mai prindă. Ultimul vagon trecea tocmai atunci pe lângă el. Roţile se învârteau repede, ţăcănind. Aşteptă înfrigurat scara. Vru să se prindă de bară, dar nu reuşi, începu să alerge, dar vagonul se depărta tot mai mult şi pe el îl părăseau parcă puterile. Se împiedică şi căzu, lovindu-se la mână. Se auziră câteva ţipete şi-n preajmă se strânse repede lumea. O femeie începu să-i şteargă obrazul de praf.

— Bine că s-a terminat aşa! Putea să fie şi mai rău, spuse careva.

— Dar ce-i?

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic. O simplă zgârietură.

— Trece.

— Mai rău c-a pierdut trenul.

Nunu se desprinse din mijlocul mulţimii care-l înconjura şchiopătând uşor.

Îi venea să-şi dea cu pumnii în cap de necaz. Pe Vica n-avea s-o mai vadă de-acum niciodată. Şi asta se datora numai laşităţii lui. I-a fost frică… Acum ce putea să mai facă? Se aşeză pe banca de lângă chioşcul de ziare şi închise ochii. Dacă ar avea un avion… sau măcar o maşină… Se ridică de pe bancă furios. Cum puteau să-i treacă prin cap asemenea tâmpenii? Doar nu mai era copil să-şi închipuie că dintr-o clipă în alta are să i se aştearnă la picioare covorul fermecat… Şi totuşi trebuia să facă ceva, s-o ajungă pe Vica. Poate că la Buzău n-avea imediat legătură. Dacă ar pleca un alt tren peste o jumătate de ceas sau chiar peste un ceas, ar ajunge-o. Nu spera s-o mai poată convinge să se întoarcă în tabără… Nu se întorcea ea tocmai de la Buzău… Totuşi ar încerca. Nu putea s-o lase să plece chiar aşa… A plecat fără niciun cuvânt. Şi-apoi nu ştia nimic despre ea. Nu-i ştia nici măcar numele de familie.

Nunu intră în sala de aşteptare. Lângă uşă, în stânga, se afla un stand de cărţi, iar în dreapta un galantar unde se servea bere, chiftele, debreţini şi alviţă colorată. Trecu

spre colţul în care se afla afişat mersul trenurilor. Gândul că peste un ceas sau două ar putea s-o vadă pe Vică în Buzău era mai ispititor decât galantarul cu chiftele, debreţini şi alviţă colorată.

Spre Buzău trecea un tren abia peste patru ore. Nunu îşi plecă fruntea descurajat. Când vru să se îndrepte spre ieşire, îi atrase luarea-aminte o hartă a căilor ferate. Fără să vrea, se gândi la gara în care rămăsese Vica. O căută pe hartă. De aici Vica pleca la Buzău, apoi în sus, către Focşani, Tecuci, Bârlad. Şi tot aşa pe traseul însemnat cu o linie neagră, Nunu merse până la Iaşi. Stătu puţin, apoi se întoarse pe-acelaşi drum. La Bârlad se opri. De aici se desprindea o altă linie, care o lua în jos. Ajunse pe ea la Galaţi şi din nou la Brăila. Teribil! Pe hartă, până la Bârlad, nu era o distanţă prea mare. Ar putea să ajungă acolo înaintea Vicăi. Ar putea să-i iasă în cale…

Nunu se mai uită o dată pe traseul însemnat cu negru, apoi începu să cerceteze înfrigurat mersul trenurilor. După aproape o jumătate de ceas ridică fruntea. Era vesel ca la sfârşitul unei teze pe care o scrisese bine. Totul era cât se poate de simplu. Vica ajungea la Buzău la ora 9. Aici stătea două ceasuri. La ora 11 venea personalul de Iaşi care ajungea în Bârlad la 5 după-amiază. Cu acceleratul nu pleca. Ar fi însemnat să aştepte în gară până noaptea la 12, adică exact paisprezece ore. Prea mult. Din Galaţi pleca un personal la ora 12 şi ajungea în Bârlad după-amiază la 4, 45; exact cu 15 minute înainte de sosirea trenului în care călătorea Vica. Spre Galaţi treceau două trenuri. Unul la ora 9, altul la 10, 15.

Nunu începu să se plimbe prin sala de aşteptare. De controlor nu-i mai era frică. Va sta la pândă şi când îl va vedea că se apropie îşi va face drum în vagonul celălalt chiar pe sub nasul lui, cum făcuse dimineaţă…

Aerul din sala de aşteptare i se părea înăbuşitor. Ieşi pe peron. Ceasul prins pe perete lângă biroul de mişcare arăta ora şapte şi jumătate. Începu să măsoare peronul de la un capăt la altul, gândindu-se:

„Să ştiu de bine că mă predă de zece ori şi ia Bârlad

tot ajung!”

Hi! Hi! Hi! chiuia o locomotivă, departe, către depou.

SOSIM DESEARĂ!”

Vica stătu în sala de aşteptare până în ultima clipă. Când locomotiva trecu huruind prin dreptul ferestrelor, îşi îmbrăcă pardesiul, o luă pe Doli sub braţ, iar cu mâna rămasă liberă apucă valijoara. Traversă în fugă peronul aproape pustiu şi se opri lângă scara unui vagon de clasa I. Dădu drumul căţeluşei pe scară, urcă apoi valijoara şi se grăbi să-şi caute loc. Vagonul nu era aglomerat. Doli zări uşa unui compartiment întredeschisă şi se opri.

— Intră! îi spuse Vica zâmbind.

Compartimentul era gol. Canapelele înalte, somptuoase, îmbrăcate în pluş albastru, răspândeau un miros abia simţit de postav nou. Pe jos era curat şi se păstrase ceva din răcoarea de peste noapte. Vica încercă să pună valijoara în plasa de deasupra, dar nu ajunse. Se uită necăjită în jur şi, negăsind alt loc, o lăsă jos, sub măsuţa de lângă geam. Între timp, Doli sărise cu picioarele pline de noroi pe canapeaua din dreapta şi se strânse ghem. Când Văzu însă că Vica îşi pune pardesiul într-un cuier fixat pe canapeaua cealaltă nu-i mai plăcu locu. Se ridică, se-ntinse şi sări jos. Zgomotul o făcu pe Vica să se întoarcă.

— Ce faci, Doli? o întrebă ea speriată. De ce nu eşti cuminte? Vrei să ne amendeze?

Scoase batista şi şterse repede urmele lăbuţelor lăsate pe pluşul albastru.

— Drept pedeapsă ai să stai aici, rosti fata cu asprime, şi-i arătă cu degetul valijoara de sub măsuţă.

Doli îşi lăsă ochii în jos, dar nu se clinti din loc. Aşteptă cât aşteptă, apoi se ridică din nou, crezând că a fost iertată. Degetul Vicăi părea însă neîndurător şi-atunci înţelese că n-are rost să se mai împotrivească. Porni cu mers împleticit şi se ghemui pe valijoara aşezată de-a latul.

— Aşa, încuviinţă Vica. Să stai liniştită!

Drept răspuns, căţeluşa îşi ascunse botul în părul pufos de la piept.

Vica puse batista murdară în buzunarul pardesiului, îşi îndreptă o şuviţă de păr, se mai uită o dată în treacăt la Doli şi, scăpată de orice grijă, se apropie de geam. Peronul era la fel de tăcut şi pustiu. Clopotul prins deasupra ferestrei unde se afla biroul de mişcare anunţa plecarea trenului. Se auzi pufăitul locomotivei, şi peste o jumătate de minut roţile vagoanelor începură să se mişte. Vica îşi simţi inima zvâcnind repede, repede. Aproape că nici nu-i venea să creadă. Scăpase! Două ceasuri în capăt stătuse ca pe ghimpi. În sala de aşteptare se făcuse cald, bâzâiau muştele, mirosea îngrozitor a petrosin. Cu toate astea, nu se urnise o clipă de lângă geamul ce da în spatele gării. Pândise drumul. Se temea să nu i se fi găsit prea repede biletul lăsat sub pernă. Şi timpul trecea atât de greu! Niciodată nu i se păruse mai lungă aşteptarea unui tren. Dacă ar fi ştiut prin ce chin avea să treacă, ar fi plecat cu acceleratul de Galaţi. Doar îl prinsese.

Alesese însă ruta Buzău din două motive: primul, pentru că avea aici pe unchiul Ştefan, fratele mamei, pe la care îşi pusese în gând să treacă; al doilea, pentru că prin Galaţi drumul era mai obositor. Trebuia să schimbe trenul de două ori.

Ei, dar acum n-avea rost să se mai gândească la toate astea. Primejdia trecuse. Putea să vină după ea toată tabăra. Nu mai avea ce să-i facă.

Trenul mergea destul de încet. În faţa geamului se aşternea spinarea netedă şi întinsă a Bărăganului. Ici, colo, apărea dunga întunecată a unei păduri sau, ca nişte berze ciudate, înţepenite în mijlocul câmpului, cumpenele fântânilor. Satele erau rare; acoperişurile fumurii abia se ghiceau în umbra pâlcurilor de salcâmi.

Vica mai stătu vreo zece minute la geam, apoi se lăsă pe canapeaua moale care-i trezi dintr-odată amintiri tulburătoare. Mai întâi în faţa ochilor îi apărură cele două fotolii îmbrăcate în catifea aurie, aşezate în salon. Când era mică abia se putea urca în ele. îi plăcea mai mult fotoliul în care stătea de obicei Mica. Era mai moale şi catifeaua aurie păstra tot timpul ceva din parfumul ei.

Simţea totdeauna o mare plăcere să-şi lipească obrazul de el, să închidă ochii şi să-l miroasă. Cum stătea aşa, cu ochii închişi, avea impresia că Mica se afla lângă ea, că stă pitulată după fotoliu şi-abia poate să-şi mai stăpânească râsul. îi plăcea să şi doarmă în el. Mai târziu, când s-a dus la grădiniţă, nu se împăca deloc cu lipsa fotoliului. Începea să se gândească la el cum intra pe poarta grădiniţei. Aici veneau copii mulţi. Învăţau jocuri, poezii, cântece. Li se dădeau şi multe jucării… Ei îi plăcea să le strângă pe toate; să se joace numai ea cu ele. Din cauza asta se iscau certuri. Băieţii o trăgeau de codiţe, ori o zgâriau. Ea le întorcea spatele şi începea să plângă. Apoi i se făcea dor de fotoliu. Sub el avea tot felul de jucării, care erau numai ale ei. Abia aştepta să vină prânzul ca să apară Mica, s-o ia acasă. Dacă afară era vreme de ploaie, ochii îi străluceau de bucurie. Începea să sară sau să bată din palme. Totdeauna, pe ploaie, Mica o lua în braţe şi-o acoperea cu pelerina. Atunci erau clipele cele mai fericite. Putea să-şi ţină braţele în jurul gâtului ei până acasă. Ca să prelungească şi mai mult aceste clipe, când ajungea aproape de casă se prefăcea că a adormit.

— Am ajuns, rostea Mica în faţa treptelor de ia intrare.

Dar ea ţinea ochii închişi şi nu spunea nimic. Mica o privea şi murmura ca pentru sine:

— A adormit… puişorul.

Şi-o ducea în braţe până în camera ei.

Acasă era mai bine ca la grădiniţă. Putea să facă tot ce-i trecea prin minte şi nimeni nu i-ar fi zis o vorbă rea. Chiar atunci când spărgea ceaşca de ceai ori scăpa jos vreo farfurie nu păţea nimic. Odată, ca să facă rochiţă păpuşii, stricase o fustă de-a Micăi.

— Mico, ţie îţi mai trebuie fusta aceea albastră? încercase s-o iscodească, atunci când îşi dăduse seama de ceea ce făcuse.

Mica o luase în braţe, îi mângâiase părul şi rostise dezmierdătoare:

— Nu-mi mai trebuie, puiule, vrei să ţi-o fac ţie?

Închipuindu-şi cât de frumos i-ar fi stat cu o fustă ca aceea, începuse să plângă.

— Ce ai? De ce plângi, Vivişor? Ţi-o dau ţie, dacă vrei…

— Da, dar am tăiat-o şi am făcut petice pentru păpuşă.

Şi plânsul o năpădise şi mai tare.

Îţi dau alta… Vrei?

— Vreau.

Mica o luase de mână şi-o dusese în faţa dulapului. Rochiile şi bluzele stăteau atârnate la rând, pe umeraşe, şi toate aveau în ele parfumul care-i plăcea atât de mult.

— Pe asta o vrei?

— Nu.

— Pe asta, atunci?

— Nu.

— Alege-ţi tu! Uite, eu nu mai spun nimic.

Stătuse cât stătuse în faţa dulapului deschis şi nu se putuse hotărî pe care s-o aleagă. Aici, când văzuse atâtea rochii, nu i se mai păruse niciuna frumoasă.

— Vrei poate să cumpărăm din oraş?

I se aprinseseră obrajii de bucurie şi sărise de gâtul Micăi:

— Vreau!

Se îmbrăcaseră repede şi porniseră împreună după târguieli. De obicei rochiţele îi erau cusute de madam Gândac, o femeie grasă, cu două rânduri de guşe şi cu obrajii roşii, de parcă ar fi stat tot timpul în faţa focului. Venea acasă şi-i lua măsura. Croitoreasa respira greu şi nu se putea apleca. O prindea însă de subsuori şi-o ridica pe fotoliu. Aici îi măsura şi proba toate rochiţele.

Fotoliul se afla chiar în faţa unei oglinzi tot cu rama aurie şi aproape cât peretele de înaltă. La probă o întorcea şi pe-o parte şi pe alta, o punea să se uite în oglindă, se uita şi ea, şi parcă o întreba cu privirile:

— Îţi place? E bine aşa?

Şi chiar dacă ea, plictisită de-a se mai lăsa purtată ca, o păpuşă, spunea că-i place ori că-i bine aşa, madam

Gândac nu părea convinsă atât de uşor. Mai prindea ici un bold, mai făcea un semn cu creta, ştergându-şi sudoarea cu o batistă veşnic udă. Vica începea atunci să dea semne de nerăbdare. Croitoreasa nu spunea nimic. îi scotea rochiţa, o împăturea frumos, îşi mai ştergea încă o dată fruntea de sudoare şi pleca legănându-se greoi. A doua zi, când se aştepta să-i aducă rochiţa terminată, o ridica din nou pe fotoliu şi continua netulburată proba.

Rochiţele noi nu-i plăceau decât o zi, două; o săptămână cel mult… După aceea zăceau în dulap cu lunile, fără să le mai îmbrace. Nicio colegă din clasă n-avea atâtea rochii, şi fuste, şi bluze câte avea ea. Şi cravate avusese o duzină. Dar la şcoală, când s-a aflat că are atâtea, colegele au sărit cu gura pe ea şi-au criticat-o într-o şedinţă până când au făcut-o să plângă. O pârâse Sanda. Cu Sanda era prietenă din clasa întâi. Stăteau în aceeaşi bancă.

— Ştii să scrii? o întrebase ea încă din prima zi, scoţând din ghiozdan plăcuţa nou-nouţă şi buretele mare, auriu, legat cu şnur de mătase.

— Nu ştiu, a răspuns Sanda, şi a privit-o speriată.

— Nici să citeşti nu ştii?

— Nici.

Ea ştia şi una, şi alta. O învăţase Mica. La amiază, când a venit acasă, a întrebat:

— Mico, Sanda de ce nu ştie să scrie? Nici să citească nu ştie. Şi n-are nici plăcuţă.

— Are să-nveţe.

— Când?

— De-acum înainte.

— Da’ până acum de ce n-a învăţat? Ea n-are mămică?

— Nu ştiu. Întreab-o!

A doua zi a întrebat-o în şoaptă:

— Tu ai mămică?

Sanda a privit-o la fel de speriată ca şi-n ajun.

— Am.

— Şi de ce nu te-a învăţat să scrii?

— Nu ştiu.

— Vrei să te învăţ eu?

Sanda o fixa cu ochii ei mari, dar n-a spus nici da, nici nu. Câteva zile a privit-o numai pe furiş. Apoi, cu timpul, s-au împrietenit. Câteodată îşi făceau lecţiile împreună. Sanda mai avea două surioare mici şi-un frăţior în leagăn. Îngrijea de fetiţe, ca şi când le-ar fi fost mamă. Iar pe frăţior trebuia să-l păzească şi să-i dea din când în când biberonul. Mamă-sa pleca după-amiază la fabrică. Stăteau într-un bloc nou, la etaj. Sanda îşi adormea frăţiorul şi-apoi ieşeau pe balconaşul din faţa uşii să-şi facă lecţiile. Vica o invitase la ea de nenumărate ori, dar totdeauna îi spusese că n-are timp. Abia spre sfârşitul clasei a patra a primit să vină. Era într-o duminică. Îşi lăsase părul desfăcut, iar pe frunte îşi făcuse două bucle care-i dădea un aer ştrengăresc. O aşteptase în curte. Din cauză că venise repede avea chipul roşu.

— Mă aştepţi de mult? întrebase încă din poartă.

— Nu. Acuma am ieşit.

Îşi strânseră mâinile, bucuroase şi vesele, apoi Vica o luase de mijloc şi intraseră în casă. O poftise să ia loc în fotoliul pe care în alte împrejurări nu l-ar fi cedat pentru nimic în lume, îi arătase păpuşile, jucării de când era mică, îi cântase la pian un lied de Mozart, încercase tot ce-i trecuse prin minte ca s-o facă să se simtă cât mai bine. După trei sferturi de ceas au fost chemate la masă. Sanda a încercat să se scuze că nu mai are timp, că-i aşteptată, că trebuie să plece. După lungi insistenţe a rămas, dar poate că ar fi fost mai bine să nu rămână. La sfârşitul mesei, ca s-o mai înveselească puţin, s-a gândit să-i facă o surpriză. A deschis dulapul şi i-a spus să-şi aleagă rochiţa care-i plăcea cel mai mult. Sanda s-a înroşit până în vârful urechilor, s-a uitat la rochia ei nouă, şi-n cele din urmă a clătinat capul:

— Nu… Am şi eu…

S-a înroşit şi mai tare, iar la insistenţele care au urmat s-a împotrivit cu încăpăţânare:

— Bine, dacă nu vrei o rochie, primeşte o cravată… în

semn de prietenie...

A luat din cutie o cravată pe care n-o purtase niciodată şi a vrut să i-o treacă în jurul gâtului. Sanda s-a împotrivit însă şi de data asta. A mai stat două minute şi a plecat. La şcoală, în ziua următoare, s-a mutat în altă bancă, fără să-i spună o vorbă. Celelalte colege o priveau pe furiş, sau se prefăceau că nici n-o bagă în seamă. Apoi Ligia, preşedinta detaşamentului, o întrebă într-o zi dacă-i adevărat că are o duzină de cravate.

— Am.

— Dar ştii că n-ai voie să porţi decât una singură?

— Nu poate să mă oblige nimeni.

— Ba da.

— Cine?

— Noi.

Ligia arătă cu mâna spre clasă. Abia în clipa aceea îşi dădu seama că la discuţie luaseră parte şi celelalte colege. Stăteau în bănci, tăcute, privind-o cu răceală. Numai Sanda nu îndrăznea să se uite; îşi ţinea nasul în jos.

— Sunteţi invidioase, asta-i, le aruncase ea peste umăr şi, neputând să-şi stăpânească indignarea, ieşise afară.

Peste trei zile a fost şedinţa... Niciuna nu i-a dat dreptate. Toate au sărit cu gura pe ea că-i egoistă şi mândră, şi câte nu i-au spus. N-a găsit înţelegere decât la Mica. Numai ea ştia că nu-i nici egoistă şi nici mândră.

În vara aceea au plecat amândouă la mănăstirea Agapia. Au stat la maica Agripina, o călugăriţă bătrână, bătrână, care n-o mai scotea din duduiţă. Duduiţă Vica în sus, duduiţă Vica în jos; nu-i prea făcea plăcere cuvântul, dar n-avea încotro. O rugase de nenumărate ori să nu-i mai spună aşa. Până şi la Mica intervenise pentru asta:

— Mica, spune-i maicii Agripina să nu-mi mai zică aşa!

— Dar cum îţi zice?

— Tu n-auzi?

— Nu.

— Îmi zice duduiţă Vica.

— Şi ce vezi rău în asta?

— Mă enervează!

— Cum se poate? râdea Mica. Maica Agripina e bine crescută şi nu-ţi poate spune altfel.

— Chiar nu poate?

— Nu. Doar vezi şi tu singură.

În schimb maica Agripina putea s-o servească în orice clipă ar fi dorit cu dulceaţă de afine, de agrişe, de mure. Seara, înainte de culcare, îi aducea un lighean cu apă călduţă ca să se spele pe picioare. Totul i se păruse atât de frumos, încât în vara următoare tot la mănăstirea Agapia s-au dus. Maica Agripina rămăsese neschimbată. Dar de data asta nu i-au mai plăcut atât de mult dulceţurile ei. Nici vacanţa n-a mai fost atât de frumoasă. Era prea singură, n-avea cu cine să se joace…

În vara asta, când a fost vorba să plece în tabără, Mica n-a vrut s-o lase.

— E departe, Vivişor. De ce nu înţelegi? Mi-e teamă să nu răceşti.

— N-am să răcesc, Mico. Îţi promit.

Dar în tabără, chiar din prima zi, s-a simţit străină şi i-a părut rău că a lăsat-o pe Mica singură. Dimineaţa trebuia să se scoale devreme, să iasă la înviorare, şi ei i-ar fi plăcut să lenevească mai mult sub pătură, fetele îi aruncau priviri ironice, iar dacă le găsea discutând, repede tăceau ori se împrăştiau. Nu se deosebeau cu nimic de colegele ei de clasă. Mereu îi reproşau câte ceva, o criticau. Ieri, când văzuse că a pornit toată tabăra să-i caute, luase mare hotărâre. Nu închisese ochii un pic toată noaptea. Aşteptase să se facă mai repede dimineaţă să poată pleca.

Trenul trecu huruind peste un pod de fier. Vica se uită speriată la geam, dar când văzu despre ce-i vorba se linişti şi se afundă din nou în culcuşul de pe canapeaua albastră. Era nerăbdătoare să ajungă mai repede la Buzău. La unchiul Ştefan va sta numai până deseară, să-i facă baie lui Doli şi să doarmă puţin. Era frântă de oboseală. De fapt, dacă se gândea bine, putea să doarmă şi-n tren. Asta nu

era o problemă. Dar nu se împăca de loc cu halul de murdărie în care ajunsese Doli. Ploaia de ieri îi făcuse blana aproape cenuşie.

— Ce zici, Doli? Facem o băiţă?

Şi dintr-odată, cu mişcări agere, se aplecă sub măsuţă.

— Doli, tu nu mă auzi?

Căţeluşa rămase nemişcată, ca şi când nu despre ea ar fi fost vorba.

— Va să zică nu vrei să-mi răspunzi! Eşti supărată? Bine… Atunci n-o să mai mergem la unchiul Ştefan. Şi n-o să mai faci nici baie.

Doli îşi ridică botul fără chef, uitându-se într-o parte.

— Aha! Te-ai răzgândit. Află însă că-i prea târziu. Rămâi nespălată! Nu ne mai oprim la Buzău, decât ca să dăm o telegramă. Să-i spunem Micăi să ne aştepte la gară.

În faţa ochilor îi răsări curtea cu grilaj de fier spre stradă, cu cei şase brazi întunecaţi şi severi, apoi chipul trist al Micăi, aşa cum era în ziua plecării, şi i se făcu dintr-odată dor să ajungă mai repede acasă.

În Buzău se duse doar până lav poştă şi dădu următoarea telegramă:

Sosim deseară.

Vica şi Doli.

La ora unsprezece şi trei minute trenul porni spre Iaşi.

CUIBUL VRĂBIOILOR

Nunu se trezi, îşi roti privirea buimacă împrejur şi dintru început nu-şi dădu seama unde se află. Abia după ce recunoscu pe tăblia de fier de la capătul patului ghirlandele de trandafiri şi ciobănaşul cu părul de aur, păzindu-şi turma, îşi aduse aminte; se afla acasă.

În cameră, din cauza ziarelor puse în geam, ca să fie cruţate perdelele de arşiţă, era aproape întuneric. Pe măsuţa din mijloc se auzea tic-tacul dogit al ceasului, potrivit de cu seară. Era un deşteptător mare, rotund; se sprijinea pe două picioare scurte, avea deasupra clopotul, iar pe cadranul cu ace fosforescente plana un vultur sub

care scria: „C.F.R. 1925”. Nunu îl avea în cameră la el cam de când se afla prin clasa a treia. Seara, înainte de culcare, îl punea totdeauna să sune la şase şi jumătate. „Bătrânul”, botezat aşa de Isoscel, era de-o corectitudine rară! Nu rămânea în urmă niciodată. Acum arăta nouă şi-un sfert. Nunu se uită la geam şi parcă nu-i venea să creadă. Prin ziarul rupt într-o margine se furişau pieziş câteva raze roşietice. Bătrânul o luase razna. Afară abia răsărea soarele; putea să fie cinci şi jumătate, cel mult şase. În tabără, la ora asta, se suna deşteptarea, îşi aminti el, şi-l cuprinse un fel de nelinişte. Bine că n-o mai găsise pe mama sa acasă. Oare ce i-ar fi spus, că fugise din tabără? Ce minte seacă? Nu stătuse de loc să se întrebe ce face...

În cameră nu se auzea decât tic-tacul ceasului. Aruncă plapuma la o parte şi, când dădu să se ridice, simţi că-l dor picioarele. Şi spatele îl durea, şi umerii. Rămase câtva timp pe marginea patului numai în chiloţi şi maiou, aşa cum dormise. îi fusese lene să-şi caute o pijama. De mâncare găsise doar o bucată de pâine. O mâncase cu miere. În fiecare primăvară. bunica le trimitea cinci-şase borcane cu miere din floare de salcâm. Lui îi plăcea s-o mănânce unsă pe pâine. Aseară nu-i prea ajunsese pâinea, dar n-avusese încotro. Stinsese lumina şi sărise în pat.

Împrejur, lucrurile se desluşeau acum mai bine. Nunu privi dulăpiorul din colţ, în care îşi ţinea cărţile, soba de cărămidă văruită într-un albastru deschis, patul cu tăbliile de fier de la capete, măsuţa din mijlocul camerei, covoraşele de pe jos confecţionate din cârpe, pozele colorate tăiate din reviste, înrămate şi atârnate pe pereţi, fotografia lui din ziua când a devenit pionier, mărită, pusă într-o ramă aurie şi atârnată deasupra patului, şi toate i se părură schimbate. Păreau mai mici, mai neînsemnate, mai sărace decât înainte. Fotografia lui, pe care o credea grozavă altă dată, înfăţişa un copil cu chipul blond, aproape spălăcit, tuns, cu urechi mari, cu nasul puţin cârn, cu privirea prostuţă şi speriată.

Locuinţa lor avea două camere, a lui şi a părinţilor, despărţite de-un salonaş, bucătăria la care se ajungea

printr-un culoar mic şi marchiza.

Nunu se desprinse din faţa fotografiei c-un fel de nedumerire. Din uşă mai privi o dată camera în care alergase, în care se trântise pe jos, în care se hârjonise cu Isoscel de-atâtea ori şi nu putea să priceapă ce s-a întâmplat. Totul era intact. Nu se schimbase nimic. Scaunele, masa, patul rămăseseră la locul lor, aşa cum le ştia. Şi, totuşi, ceva se schimbase în cameră; parcă era mai mică. Trecu în săliţă, în odaia părinţilor, în bucătărie; peste tot aceeaşi impresie. Niciodată nu-şi închipuise că locuinţa lor e atât de mică. Înainte, din camera lui „până în aceea a părinţilor, i se părea că trebuie să meargă mult. Acum din câţiva paşi era la ei. Şi parcă în toată casa, lucrurile nu mai păstrau căldura şi acel ceva, intim şi dulce, care trăia în fiecare din ele. Perdeluţele dantelate de la ferestrele din camera părinţilor, la care se uita totdeauna cu admiraţie, nu-i mai spuneau nimic. Privindu-le mai atent văzu că se îngălbeniseră, şi pe alocuri începuseră chiar să se destrame. Se simţi moleşit şi parcă întristat. Trecu în camera lui şi începu să se învârtă de ici-colo fără niciun rost.

Ştia că trebuie să facă ceva, dar nu-şi mai aducea aminte ce. Abia când se duse în bucătărie, să-şi caute sandalele, văzând chiuveta, îşi aminti. Trebuia să se spele. Apa de la robinet era călduţă, apoi încet, încet, începu să se răcească. Se săpuni bine pe mâini, dar când văzu cât de tare se înnegreşte spuma, se îngrozi. Îşi privi picioarele. Până mai sus de genunchi erau negre: parcă erau vopsite cu cărbune. Scoase albia de rufe, o umplu cu apă şi se spălă bine pe tot corpul. Când luă prosopul să se şteargă, simţi o înviorare plăcută. Moleşeala şi tristeţea de mai înainte dispăruseră. Acum îi era o foame de lup. Trebuie să iasă ca să cumpere pâine. Mai întâi îşi luă schimburi curate din scrin, şi-n timp ce-şi trăgea cămaşa se gândi că trebuia să-i scrie neapărat lui Isoscel. Să-i explice cum s-au petrecut lucrurile. Să nu-şi închipuie cine ştie ce. Şi instructorului superior Negrea ar trebui să-i scrie…

Căută banii în sertarul de sus al scrinului, aşa cum îi

spusese mama sa în scrisoare şi ieşi îngândurat.

În marchiză, jos, pe duşumea, zări un petic de hârtie. îl strecurase cineva pe sub uşă. Era un bileţel!

Te aşteptăm la club. Vino repede!

Marele Vrăbioi.

Chipul lui Nunu se însufleţi dintr-odată, de parcă ar fi primit cine ştie ce cadou sau premiu. Vrăbioii aflaseră c-a venit. îl aşteptau! Dar cum aflaseră aşa de repede? Poate că-l văzuseră aseară… Nu stărui prea mult asupra acestui amănunt. Destul că ştiau. Dacă nu i-ar fi fost foame s-ar fi dus direct la ei. Dar nu se făcea să plece cu burta goală. Trebuia să cumpere mai întâi pâine.

Se duse repede la brutărie, veni tot atât de repede şi începu să se învârtă prin bucătărie fără niciun rost. Ar fi trebuit să-şi facă un ceai, dar nu mai avea timp. Luă din dulap borcanul cu miere de albine, îşi unse câteva felii de pâine, le înghiţi într-o clipă şi ieşi valvârtej pe uşă.

Străbătu ograda în fugă. În stradă nu văzu nicio mutră cunoscută. Nici când se dusese la pâine nu întâlnise pe nimeni. Stătu o clipă nehotărât, apoi înălţă din umeri şi porni în jos spre strada Lalelelor. Se mai uită o dată înapoi, mări paşii şi se pomeni mormăind:

— Ai dracului vrăbioi! Nu se zăreşte niciunul…

Vrăbioii erau prietenii de joacă. Purtau porecla asta de mult. Când se aflau prin clasa a doua le venise învăţător Eustaţiu Rogoz, un moşneguţ firav, cu barbişon şi-o voce piţigăiată, că te umfla râsul când o auzeai. În plus avea şi o meteahnă. De câte ori scotea pe cineva la lecţie se ridica de la catedră frecându-şi palmele şi întreba:

— Ce-am avut pentru azi, vrăbioiule?

Rostea cuvântul vrăbioi aproape la fiecare frază. „Bravo, vrăbioiule! Aşa, vrăbioiule! Stai cuminte, vrăbioiule! De ce n-ai învăţat, vrăbioiule?”

La început făcuseră cu toţii haz. Curând însă, cuvântul intră în patrimoniul clasei şi chiar al şcolii. Nu era elev care să nu-l rostească. Întâi în batjocură, apoi ca pe orice cuvânt de care nu mai făcea nimeni haz.

În anul următor, spre primăvară, învăţătorul muri.

Clasa purtă doliu o lună şi jumătate. Abia acum, când nu se mai afla printre ei, îşi dădeau seama cât de mult îl îndrăgiseră. În amintirea lui, Isoscel, Rosei, Hreapcă şi Ţâru au pus bazele unui cerc destul de restrâns, care avea ca scop protejarea vrăbiilor. Întâi cercul a funcţionat la şcoală. Membrii lui agăţau prin copaci cuşti lucrate de ei, în care vrăbiile se puteau adăposti de geruri; le procurau hrană, aşezând din loc în loc tăblii de lemn, pe care puneau seminţe de cânepă, firimituri, grâu. Mai mult chiar: aveau grijă să le apere de acei care încercau să le vâneze cu praştia. Într-un an şi jumătate în cartier se prăsiră mii de vrăbii.

Cu timpul însă interesul copiilor scăzu. Cercul suferi schimbări mari. Din şcoală trecu pe maidanul de pe strada Lalelelor, unde primi o altă denumire: „Clubul vrăbioilor". Denumirea îi aparţinea lui Ţâru. Când era prin clasa a patra fusese pentru prima oară la clubul fabricii, unde lucrau fraţii săi, şi rămăsese cu o impresie de neşters. Pe-atunci pentru el cuvântul „club" ascundea o putere miraculoasă. Era mai ceva decât pălăria unui scamator, din care puteau fi scoase tot felul de obiecte şi vietăţi. La club se juca şah, ping-pong, biliard; aveau loc reprezentaţii artistice, carnavaluri, concursuri; se dansa, se asculta muzică. Propunerea lui Ţâru fusese primită de toţi cu urale. După asta, rând pe rând, aproape fiecare membru al clubului inventa ceva, ori venea cu o propunere „teribilă". Aşa, bunăoară, Sterpu, căruia îi plăcea mult istoria, venise cu ideea că cel care va conduce clubul să poarte numele de hatman, dar Isoscel, Ţâru şi Rosei nu fuseseră de acord. Se ciorovăiră câteva zile, stătură supăraţi alte câteva, şi-n cele din urmă se împăcară. În scurt timp porecla bătrânului învăţător Eustaţiu Rogoz ajunse la înălţime. Acum cuvântul vrăbioi deveni un fel de titlu, un rang la care cu greu se putea ajunge. Nu oricine avea dreptul să-l poarte. Cei mici îl râvneau şi făceau totul să-l poată căpăta.

Şeful sau Marele Vrăbioi era Rosei. După el, în ordine ierarhică, urmau sfetnicii sau vrăbioii de rangul I.

Nu existau decât cinci sfetnici: Isoscel, Nunu, Ţâru, Hreapcă şi Sterpu. Vrăbioii de rând erau în număr de vreo treizeci.

Maidanul de pe strada Lalelelor apăruse după război. Înainte aici fusese o fabrică de tors lână. În timpul unui bombardament s-a aprins însă şi-a ars până în temelie. N-au rămas decât zidurile înnegrite de fum. A stat aşa vreo şase ani. Apoi zidurile au fost dărâmate; cărămida din ele s-a folosit pentru clădirea unei creşe în cartier. Locul a devenit maidan de joacă. În urma ploilor, într-un capăt al maidanului, pământul a prins să se surpe. S-a căscat o gaură, apoi s-a descoperit că subsolul fostei fabrici era bun. Avea şapte sau opt camere. Vreo jumătate de an a rămas învăluit într-un fel de mister. Nu îndrăzneau să intre în el decât cei mari. Rosei îl exploră de la un capăt până la celălalt şi hotărî să instaleze aici sediul clubului. Înăuntru era o beznă de nepătruns. O străbăteau cu făclii confecţionate din cârpe muiate în motorină ori în ulei de rapiţă, sau foloseau lanternele de buzunar. Mai târziu însă Isoscel şi Hreapcă au găsit un acumulator vechi, cu ajutorul căruia au reuşit să instaleze o reţea de beculeţe. Tocmai atunci învăţau la fizică despre culorile spectrului solar. Ca să mărească şi mai mult efectul, hotărâseră să vopsească beculeţele în culori diferite. Acum fiecare încăpere era luminată într-o culoare: roşie, violetă, galbenă, albastră, verde. Cea mai îndepărtată avea becuri de toate culorile. Aici nu aveau voie să intre decât Marele Vrăbioi şi sfetnicii săi. Ceilalţi intrau o singură dată. Când erau primiţi în rândul vrăbioilor. Aspirantul la titlul de vrăbioi trebuia să dea cinci probe, şi dacă le trecea pe toate, avea fericirea să fie tras de urechi de sfetnici, apoi era dat pe mâinile vrăbioilor de rând, care trebuiau să-l poarte pe sus cinci minute. Din clipa aceasta putea fi considerat vrăbioi, în adevăratul înţeles al cuvântului.

În dimineaţa aceasta, pe maidanul din strada Lalelelor se auzea zarvă mare. Vrăbioii se strânseseră toţi până la unul. Era o zi deosebită. Se primeau primii vrăbioi din vara aceasta şi toţi erau curioşi să vadă cum se vor

desfăşura probele. Aspiranţii, în număr de trei, stăteau toţi grămadă, fierţi de aşteptare. Doi dintre ei încercaseră să devină vrăbioi şi anul trecut. Nu reuşiseră însă. Cel mai înalt, Mihu, din clasa a treia, era fratele lui Rosei. Luase patru probe şi-i mai rămăsese una singură; să prezinte şuviţa tăiată din codiţele unei fete.

— N-am de la cine s-o tai, a spus el încruntându-se. Am încercat la Simona, dar când a văzut ce vreau să fac a început să plângă… Mi s-a făcut milă…

— Atunci n-ai ce căuta în rândul nostru, a rostit demn Marele Vrăbioi, iar sfetnicii au încuviinţat, clătinând capetele cu gravitate.

Gloata vrăbioilor a început să strige, să râdă, să facă” glume răutăcioase. Mihu a plâns de necaz, iar seara, în timp ce fratele său dormea, a luat foarfeca şi i-a ciopârţit freza într-un mod îngrozitor. A doua zi Marele Vrăbioi a fost văzut tuns numărul zero, dar nimeni n-a ştiut cauza decât târziu, în toamnă, când s-a început şcoala. Mihu a primit câţiva pumni zdraveni şi făgăduiala că dacă spune cuiva nu va mai fi primit în rândul vrăbioilor. Acum, Mihu stătea rezemat de-un gard şi-l urmărea pe fratele său, care se plimba nervos de icicolo, uitându-se mereu la ceas. Paul, al doilea aspirant, căzuse vara trecută chiar de la prima probă. Se temuse să meargă singur, pe întuneric, până la încăperea a şaptea. Al treilea aspirant era unul din fraţii lui Isoscel. Mic, slăbuţ, negricios, părea mai puţin emoţionat.

Rosei se mai uită o dată la ceas, apoi se apropie de câţiva băieţi care jucau nasturi, îl apucă pe Ţâru de umăr, îl trase deoparte şi-l întrebă:

— Eşti sigur că a venit?

Ţâru îl privi mirat.

— Ţi-am mai spus! L-am văzut cum te văd.

— Dar mie de ce nu mi-a răspuns? Am bătut în uşă vreo cinci minute.

— Poate că n-a auzit. Aseară părea mort de oboseală. Abia îşi târa picioarele. Când m-am întors eu, stinsese lumina.

— Dar nu înţelegi? Am bătut tare.
— Poate era plecat undeva.
— Aşa dimineaţă?…
Ţâru înălţă din umeri:
— Lasă-l, dacă găseşte bileţelul vine. Uite-l!
Nunu apăruse într-adevăr la marginea maidanului. Rosei îi ieşi repede înainte:
— Ce faci, vrăbioiule? Pe unde-ai umblat dis-de-dimineaţă?
— Nicăieri. Am dormit.
Rosei începu să râdă, dându-şi capul pe spate şi scuturându-şi trupul voinic. Nunu îl privi şi-avu impresia că-l vede pentru prima dată. Era mai înalt cam c-un cap decât el. Avea urechi mari, clăpăuge, frunte îngustă şi sprâncenele împreunate deasupra nasului. îi întinse o mână mare, grasă şi moale.
— Aşa somn zic şi eu! puteam să-ţi tai butuci la cap şi tot nu te trezeai.
Nunu vru să-i răspundă, dar, văzând că începe din nou să râdă, tăcu. Se uită împrejur. 11 încerca acelaşi simţământ ciudat de dimineaţă. Maidanul nu i se mai părea atât de grozav, iar băieţii păreau şi ei schimbaţi. Parcă în răstimpul celor două săptămâni, cât lipsise el, crescuseră enorm.
În preajmă se adunaseră în grabă vrăbioii. Sterpu şi Hreapcă îi întinseră mâinile râzând. Lui Sterpu i se schimbase şi glasul, părea mai gros. Sau poate era răguşit. Nu putea să-şi dea seama bine.
— Tii! Ce te-ai schimbat, mămulică! exclamă Hreapcă.
Nunu clipi descumpănit:
— Eu m-am schimbat?! Nu cred.
— Ba da, rostiră vreo câţiva.
— Pari şi mai înalt.
— Ţi s-a schimbat şi vocea.
— Te-ai îngrăşat.
— Li s-o fi dat mâncare bună în tabără.
— De ce te-ai întors aşa repede? Doar trebuia să stai

o lună.

Nunu simţi că roşeşte. Ce să răspundă? Că fugise din cauza Vicăi?

— Gata, începem, spuse Rosei, autoritar. Lăsaţi omul să răsufle!

Vrăbioii se împrăştiară. Nunu răsuflă într-adevăr, dar îşi aduse aminte că plecase de-acasă fără să-i fi scris lui Isoscel… îi pieri tot cheful. Cel care-l întrebase de ce s-a întors aşa de repede fusese Ţâru. îl privi cu coada ochiului şi dintre toţi numai el i se păru neschimbat. Rămăsese aşa cum îl ştia din clasa întâi. Scund, subţirel, oacheş, cu nasul mic şi mobil ca al iepurilor. Părea că mereu adulmecă, miroase, caută. Era pasionat de muzică, de literatură, de tehnică. Şi pe deasupra îi plăcea grozav s-o facă pe detectivul. Cunoştea oraşul ca pe propriul său buzunar. La orice oră din zi sau din noapte îl puteai întâlni acolo unde te aşteptai mai puţin. Observa şi înregistra totul. Ştia, bunăoară, câte maşini sunt în oraş şi desluşea fabricaţia şi marca după sunetul motorului. Dacă în spatele său, la două, trei sute de metri, se auzea un huruit de motor, putea să-ţi spună cu exactitate, fără să se întoarcă, dacă-i camion ori taxi, dacă-i Škoda, Buick, Pobeda, Fiat. De multe ori se lua după cetăţeni pe stradă şi-i urmărea ceasuri întregi de la distanţă. Până la urmă afla cine sunt, pe ce stradă stau, cu ce se ocupă.

— Ai găsit biletul? întrebă Rosei.

Nunu zâmbi şi încuviinţă din cap. Apoi Rosei găsi necesar să-l pună la curent cu cele ce-aveau să urmeze:

— Astăzi sunt trei probe. A lui Mihu, frate-miu, al lui Paul şi-a lui Duţu.

— Da?

— Da.

Marele Vrăbioi râse din nou. Nunu observă că orice-ar fi spus râdea. Un râs tâmpit şi supărător. Şi înainte râdea, dar parcă nu era atât de caraghios.

Se îndreptă spre intrarea în club. Rosei păşea alături.

— Săptămâna asta ne-am distrat „mişto”, spuse el, şi începu să povestească cu vocea egală şi monotonă cât de

„mişto” se distraseră. Râdea şi se scărpina, satisfăcut, în vârful capului. De când îl sluţise fratele său cu foarfecele şi fusese nevoit să se tundă, nu-i mai plăcea să poarte păr. Umbla tot timpul tuns numărul zero.

Nunu depunea eforturi să fie atent la ceea ce spune, dar gândurile i se împrăştiau şi nu putea să reţină nimic. La un moment dat pălăvrăgeala Marelui Vrăbioi i se păru enervantă. Nici nu se mai osteni să-l asculte.

Intrară în club. Aici aerul era rece, umed şi mirosea a mucegai. Rosei o luă înainte. În urma lui păşea Sterpu, apoi Hreapcă. Nunu anume rămăsese mai la urmă. Ici, colo, drumul, prin încăperile reci şi goale, era luminat de becuşoare. Paşii răsunau cu ecouri prelungi. Gloata vrăbioilor rămăsese afară. Când ajunseră în ultima cameră, Rosei puse palmele pâlnie la gură şi strigă către cei de-afară:

— Gata, putem începe! Stingeţi lumina!

Nunu văzu cum în urma lor se face beznă. Becuşoarele rămaseră aprinse numai în încăperea în care se aflau ei. Sterpu trase peste deschizătura uşii o pânză groasă pusă în aşa fel, încât cel ce venea de-afară să nu vadă niciun pic lumina, ci să ajungă aici pe orbecăite.

— Puneţi-vă măştile! rosti grav Rosei. Şi treceţi la locurile voastre!

Îşi puseră cu toţii măştile şi rămaseră tăcuţi şi încremeniţi pe lângă pereţi. O vreme nu se mai auzi nimic. Nunu îşi puse masca pe obraz c-un simţământ ciudat de jenă. Niciodată nu-l mai încercase. În tabără jocurile erau parcă altfel. Mai ales când se strângeau seara în jurul focului…

Aici i se părea copilăros şi ridicol tot ce făceau, dar n-avea putere să se împotrivească. Se supunea vechiului ceremonial în mod automat, înregistrând doar cu mirare noile impresii. Masca de carton era jilavă şi mirosea a mucegai. Până acum niciodată nu observase lucrul acesta.

În depărtare se auziră paşi. Întâi uşori, abia desluşiţi. Apoi, deşi se auzeau mai bine, erau tot mai rari şi mai şovăitori. Cel care venea către ei se oprea des, de teamă,

ori vrând să prindă vreun zgomot, vreo mişcare, ca să se poată orienta. Nunu simţi că-i înţepenesc picioarele, dar n-avea cum să se mişte de teamă să nu trădeze unde sunt. Urmărea orbecăiala celui dn beznă, fără prea mult interes. Cunoştea drumul cu ochii închişi, ştiind cu exactitate când a greşit luând-o la stânga, ori la dreapta, şi când a găsit din nou traseul cel bun. Tot după paşi îşi dădu seama dacă celui care se apropia îi era sau nu frică şi în ce măsură.

Cel ce venea acum nu era fricos. Avea pasul destul de îndrăzneţ şi apăsat. Putea să fie Mihu. El mai străbătuse bezna şi anul trecut. Avea deci un avantaj faţă de ceilalţi doi.

Paşii se apropiau tot mai mult. Perdeaua se dădu în sfârşit la o parte şi-n încăpere apăru Paul. Presupunerile lui Nunu fură răsturnate pe de-a întregul. Îl privea pe Paul şi parcă nu-i venea să creadă. Venise repede. Unii aspiranţi ajungeau abia într-o jumătate de ceas până la ultima încăpere. Paul nu făcuse nici cinci minute, iar anul trecut îi fusese teamă; nu înaintase prin beznă nici zece paşi. Era o performanţă! Ochii băiatului străluceau triumfători. La un semn al lui Rosei trecu lângă perete şi rămase încremenit în picioare.

Departe se auziră alţi paşi. Cel care venea era fricos, tremura de spaimă, dar era hotărât să ajungă. Lui Nunu îi veni să râdă. îi plăcea. Drumul dură aproape douăzeci de minute. Era Duţu.

Ultimul veni Mihu. Nu arătă nici cel mai mic semn că i-ar fi fost frică. Înainta cu paşi egali, măsuraţi şi hotărâţi. Străbătu bezna în două minute. Până acum nimeni nu străbătuse distanţa atât de repede. Nu i se socoti însă un merit.

— Ai mai fost şi anul trecut. Cunoşteai drumul, îi spuse Marele Vrăbioi. N-ai de ce să te împăunezi.

— Nu mă împăunez, îi replică scurt Mihu.

Vrăbioii îl priveau însă cu admiraţie şi nu mai conteneau cu laudele; fluierau, dădeau din cap şi se mirau grozav.

Afară era cald, bătea uşor vântul, iar pe cer se

mişcau agale nori albicioşi.

Începură imediat probele celelalte. Aspiranţii erau pregătiţi bine. După jumătate de ceas, la picioarele lui Rosei zăceau două ciori: una moartă, cealaltă cu aripa frântă. Le ochiseră Paul şi Duţu.

Paul o lovise mortal la a treia încercare; Duţu o rănise la a doua.

Mihu îşi luă proba cu prima pietricică pusă în praştie. Era transpirat tot, îşi trăgea mereu nasul şi se uita la fratele său cu dispreţ.

— Pune o piatră mai mare, îi spusese acesta, când îl văzuse că-şi alege o pietricică puţin mai mare decât un grăunte de porumb.

— Nu vreau s-o omor, a rostit Mihu, fără să-l privească.

— De ce nu vrei s-o omori 7

— Aşa!

Marele Vrăbioi râse răutăcios:

— O faci pe grozavul! Are să ţi-o ia cântul. Nu mi-i de alta, dar te văd iar plângând. Şi mai aştepţi încă un an până ajungi vrăbioi.

— N-am să aştept.

— Bine. O să vedem!

— O să vedem!

După asta cei doi nu-şi mai spuseră nimic. Mihu părea liniştit şi indiferent. Parcă nu se întâmplase nimic. Dar Marele Vrăbioi era iritat, pufnea mânios pe nări şi se vedea cât de colo că ţâfna lui frate-său îl scoate din fire.

— Hai, ce mai stai, dă-i drumu'! se răsti el cu duşmănie.

— Ai răbdare!

Mihu îşi întinse de câteva ori praştia. Era din gumă roşie, subţire şi foarte elastică. Se întindea aproape o jumătate de metru.

Vrăbioii stăteau în preajmă, ascultau în tăcere şi se părea că nu iau înseamnă hărţuiala celor doi fraţi. Lui Nunu îi plăceau răspunsurile date de Mihu. Şi aerul lui indiferent, dar care ascundea mult dispreţ, îi plăcea. Era

curios să vadă ce are să iasă până la urmă din toată povestea asta. Marele Vrăbioi se grozăvea prea din cale-afară. Iar ceremonialul de care făcea atâta caz, lui Nunu i se părea penibil. Oare cum putuse să-l suporte până acum?

Dacă nu te hotărăşti odată, trecem la altă probă, zise Marele Vrăbioi, gata să ridice dreptul lui Mihu de a mai lua parte la probele următoare.

— Mihu îl privi lung. Apoi spuse tărăgănat:

— Dacă ţii neapărat am să-ncep.

Se uită împrejur şi văzu la vreo sută de metri, pe stâlpul unui gard, o cioară. Se apropie încet, prefăcându-se că a pierdut ceva pe jos. Când ajunse la vreo treizeci de paşi, ridică încet praştia, dar tocmai atunci cioara zbură. Mihu o urmări cu praştia întinsă şi când o văzu că se aşază pe stâlpul următor dădu drumul pietrei cu viteză. Cioara simţi ceva, încercă să zboare, dar nu mai avu vreme. Se rostogoli jos. Se zbătu câteva clipe în praf, apoi se ridică ameţită şi speriată şi dispăru dincolo de gard.

Vrăbioii mai priveau încă muţi de uimire când Mihu se-ntoarse către fratele său şi-l întrebă calm:

— Am ochit-o?

— Da.

Abia acum izbucniră uralele în preajmă. Marele Vrăbioi râdea în silă. Vreo câţiva băieţi se apropiară de Mihu şi începură să-şi manifeste entuziasmul gălăgioşi. Sterpu îi dădu un ghiont în coastă, apoi îi întinse mâna şi rosti:

— Bravo, cârlane! Mi-a plăcut.

— A fost o lovitură teribilă! rosti Hreapcă.

— Straşnică! exclamă Paul.

— Să-l vedem şi la celelalte probe, zise careva.

— Nicio grijă!

— Nu-l cunoşti, dacă poţi spune aşa ceva.

— Ne bate pe toţi.

Marele Vrăbioi ridică mâinile ca să facă linişte. Spuse:

— Ajunge! Trecem la proba următoare. Unde-i mingea?

De undeva ţâşni o minge de fotbal cu anvelopa cam roasă, dar uşoară şi întinsă bine. Marele Vrăbioi o prinse şi o dădu lui Paul. Se făcu repede o poartă, marcată de două cărămizi şi în ea îşi făcu apariţia Sterpu. Părul roşu, ca o coadă de veveriţă, îi cădea mereu în ochi. Paul trase câteva mingi să-şi facă încălzirea. Sterpu, slab, deşirat, cu nişte braţe subţiri şi lungi ca ale lui păsărilăţi-lungilă, se arunca fulgerător după minge şi nu lăsa să-i treacă una prin spaţiul dintre cele două cărămizi. După Paul îşi făcură încălzirea şi ceilalţi doi: Duţu şi Mihu.

Rosei suflă într-un fluier de arbitru şi proba începu.

— Să aperi bine, Sterpule! strigă Hreapcă.

Sterpu făcu un semn cu mâna în partea unde se afla Hreapcă, îşi aruncă nervos părul pe spate, apoi încremeni aplecat uşor înainte şi privind ţintă mingea care se afla jos, la picioarele lui Paul.

Paul se dădu câţiva paşi înapoi, îşi făcu vânt şi lovi mingea cu călcâiul, vrând să-l deruteze pe portar. Vicleşugul nu-şi atinse ţelul. Sterpu îi bănuise intenţia mai înainte de a fi lovit chiar mingea, după felul cum îşi făcuse vânt. O aşteptă calm şi-o prinse.

Paul pierdu proba şi rămase pe dinafară. La aceeaşi probă căzu şi Duţu.

Vrăbioii erau satisfăcuţi: strigau, râdeau, încercau să bage panică şi-n Mihu. Mihu însă parcă nici nu-i auzea.

La proba cu alfabetul Morse, Marele Vrăbioi îşi puse în gând să-l înfunde. Îi adresă mai întâi diferite întrebări, bătând literele alfabetului. Mihu trebuia să desluşească şi să-i spună despre ce-i vorba. Văzând că-i răspunde de fiecare dată fără greş, bătu ceva aiurea. Dar Mihu nici nu-l lăsă să termine şi-l apostrofă:

— Baţi greşit! Mănânci literele…

Cei din jur, care ascultau cu atenţie, râseră. Marele Vrăbioi se înfurie şi-i dădu atunci scândura.

— Bate ce-am să-ţi dictez, îi spuse el acru. Să văd, chiar aşa de grozav eşti?

Proba aceasta nu era prevăzută, dar Mihu primi.

Marele Vrăbioi era sigur că are să-l înfunde. îl făcu

atent, abia stăpânindu-şi un zâmbet:

— Aşa. Începem! Să-mi baţi fraza asta: „Jur că după trecerea tuturor probelor voi fi ascultător şi supus ca un adevărat vrăbioi!”

Cei din preajmă chicoteau cu subînţeles. Nunu strâmbă din nas. Credea că Mihu o să se împotrivească. Dar el bătu tot ce-i ceru fratele său. Marele Vrăbioi se ridică şi privi satisfăcut la cei din jur:

— Bravo! Ajunge! Acum dă şuviţa. Cred că nu ţi-a mai fost milă. Ai tăiat-o, nu?

— Da, am tăiat-o, răspunse Mihu şi scoase din buzunar un pacheţel din hârtie de caiet de matematici.

Îl desfăcu şi i-l întinse, surâzând.

Marele Vrăbioi holbă ochii:

— Ce-i asta?

— Păr.

— De la cine l-ai tăiat?

— De la tine.

Mihu îl privi o clipă drept în ochi, apoi, fără să-i mai lase timp să se dezmeticească, se făcu nevăzut.

Vrăbioii râdeau, îndoindu-se de mijloc.

— Ce v-a apucat? zbieră scos din fire Rosei şi îşi făcu loc spre margine.

Râsetele se domoliră. Mihu se oprise la vreo sută de metri, în capătul maidanului.

— Vino înapoi! îi spuse fratele său.

— Nu vin.

— De ce?

— Aşa.

— Să ştii că dacă nu vii, nu te mai fac vrăbioi, încercă Rosei să-l sperie.

— Nici n-am nevoie. Parcă-i mare scofală să omori ciori şi să tai părul fetelor?

— Nu-i mare scofală?

— Nu.

Marele Vrăbioi era pus în încurcătură. Simţea în spate privirilor vrăbioilor şi-i venea să turbeze de necaz. Aşa batjocură nu îndurase niciodată. Dacă l-ar fi prins în

clipa aceea pe Mihu l-ar fi făcut zob.

— Hai, lasă prostiile, îşi îmblânzi el glasul. Vino cât te rog! Mergem acuşi la liric şi-are să-ţi pară rău.

Mihu se plecă, luă de jos un ciob de sticlă colorată într-un motiv întunecat, îl şterse cu palma, apoi îl puse la ochi şi se uită la soare. Abia după asta răspunse:

— Mergeţi sănătoşi!…

— Bineee!

Rosei se întoarse anevoie către gloata vrăbioilor. Făcu doi sau trei paşi, apoi se răsuci brusc şi se repezi cu o sprinteneală uluitoare spre Mihu. Acesta, preocupat de ciobul de sticlă, nu-l observă chiar de la început. Abia când Rosei ajunse la vreo cincizeci de metri îi auzi duduitul paşilor. Tresări, aruncă ciobul, îşi smulse praştia de la brâu, dar neavând timp să mai pună piatra, o luă din loc în salturi iepureşti. După vreo douăzeci de paşi se întoarse, întinse praştia şi dădu drumul încărcăturii cu viteză. Piatra lovi în plin, dar Rosei nu se opri. Duse mâna la cap ca să se apere de-a doua piatră pe care i-o trimitea Mihu şi continuă să-l ţină din scurt.

Vrăbioii dădură buzna în stradă. Lupta dintre cei doi era înverşunată. Mihu mereu se oprea, întindea praştia şi trimitea câte o pietricică. Avea ce-avea cu picioarele. Dar de fiecare dată Rosei sărea în sus, şi distanţa dintre ei se micşora din ce în ce mai mult. Nunu porni îngrijorat în urma lor. N-ar fi vrut să-l vadă pe Mihu în mâinile fratelui său. Gestul lui îi plăcuse, îi dăduse Marelui Vrăbioi un bobârnac zdravăn, că prea se credea buricul pământului.

Tot hărţuindu-şi fratele, Mihu isprăvi pietrele. Vru să fugă, dar Marele Vrăbioi, din două salturi, îi puse mâna în ceafă şi prinse să-i care pumni cu nemiluită. Nunu se repezi să-i despartă. După el se luă şi Ţâru. îl prinseră pe Rosei de braţe şi încercară să-l domolească:

— Lasă-l, că doar n-ai înnebunit.

Dar Marele Vrăbioi pufnea ca un taur înfuriat, îi îmbrânci cât colo şi se năpusti din nou spre Mihu. Nunu îi aţinu însă calea, repezindu-i un pumn zdravăn după ureche. Marele Vrăbioi duse mâna la locul lovit şi se

întoarse surprins:

— De ce dai?

— Dar tu de ce dai în el?

Rosei îşi umezi buzele, descumpănit:

— Aşa! N-ai auzit ce-a spus despre clubul nostru? Că nu-i mare scofală… îi arăt eu lui.

— De ce să-i arăţi? Are dreptate…

Ochii lui Rosei se bulbucară ca nişte cepe. Întrebă, şovăielnic:

— Ţii cu el?

Nunu râse în silă:

— Ţin cu cine are dreptate…

Rosei strânse pumnii. Stăteau faţă în faţă ca nişte cocoşi, gata să se încaiere. Între ei apărură însă Sterpu şi Hreapcă şi-i împiedicară Marele Vrăbioi se lăsă tras de Hreapcă fără nicio împotrivire. După vreo douăzeci de paşi întoarse capul, vru parcă să spună ceva, dar se răzgândi. Nunu înălţă din umeri. După asta îşi privi vârful sandalelor, îşi luă de pe pantaloni un fir de păianjen care se lipise pesemne când fusese jos, în club, şi le spuse, lui Ţâru şi Sterpu. care rămăseseră lângă el:

— Eu plec.

Ţâru întrebă mirat:

— Unde?

— Acasă, spuse peste umăr Nunu şi se depărtă.

Sterpu sări împăciuitor:

— Mai stai! Poate vă împăcaţi. N-are rost să rămâneţi certaţi.

Nunu râse nepăsător:

— Nu suntem certaţi.

Din colţ se mai uită o dată în urmă. Ţâru stătea în acelaşi loc. Vrăbioii ceilalţi se strânseseră în preajma lui Rosei, la umbra unui gard. Lui Nunu îi trecu prin minte, fără să vrea, o imagine văzută de mult, când fusese într-o vară la bunici. Copiii de seama lui păşteau mieii lăsaţi în sat ca să nu sugă la oi. Până prin iulie ajungeau destul de mărişori; unora începea chiar să le răsară coarnele. La amiază erau aduşi să se adape la gârlă. Adăpătoarea se

afla chiar în spatele casei bunicului. Nunu îi vedea aproape în fiecare zi cum se buluceau să bea apă şi după asta cum se aciuau la umbra unui gard de trestie, înghesuindu-se unii în alţii. Stăteau aşa două, trei ceasuri. Între timp, copiii se scăldau în apa gârlei. Când se săturau, îşi trăgeau repede hainele pe ei şi, cu biciul în mână, se îndrepta fiecare spre cârdul lui. Trosneau o dată, de două ori în aer, şi cârlanii ştiau că-i timpul de plecare. Se ridicau. Nu mai aşteptau şi alte îndemnuri. „Lui Rosei numai biciul îi lipseşte, gândi Nunu. Cârlani are destui”.

Zâmbi şi fără voie îşi aminti figura surprinsă a Marelui Vrăbioi. Poate că nu trebuia să-l lovească...

Acasă mâncă ceva în fugă, apoi trecu în camera lui. Aici era o răcoare plăcută, îmbibată de miresme cunoscute şi dulci, pe care nicăieri în altă parte nu le-ar fi întâlnit. Se lungi în pat, simţindu-se atât de moleşit, încât dacă în clipa aceea i s-ar fi făcut sete, n-ar fi avut putere să se ridice şi să se ducă să bea apă. Pierduse toată dimineaţa fără niciun rost. „Ce-ar spune Vica dacă m-ar vedea cu masca de sfetnic pe ochi? se pomeni el întrebându-se. Ar spune că sunt un caraghios. Asta ar spune”. Jocurile vrăbioilor i se părură străine şi depărtate, de parcă niciodată nu s-ar fi aflat şi el printre ei. Adormi repede.

TANTI ANGHELINA

Când se trezi, lumina în cameră părea scăzută. Se simţea trist şi-i venea să plângă fără să ştie de ce. Îl durea parcă inima, ori umărul drept, ori capul, ori nu-l durea nimic. Nu putea să-şi dea seama. Dar simţea undeva în el un gol mare, o dorinţă nedesluşită, bizară.

Ieşi în curte. Căldura din timpul zilei se domolise. Soarele cădea spre asfinţit. Umbra casei din fund, unde stătea tanti Anghelina, se lungise până aproape de poartă. Troscotul moale care acoperea curtea, ca un fel de pled, mirosea a veşted.

Poarta scârţâi din ţâţânele ruginite, şi-n curte intră o femeie scundă, cu chipul rumen, care când îl zări pe Nunu zâmbi şi întrebă mirată:

— Ce faci, Nunule? Ai, venit?

— Da.

— Vai, şi madam Albineţ numai alaltăieri a plecat. L-a lăsat la mine pe Mimi.

Femeia se apropie şi-i întinse mâna. Era o mână mare şi aspră. Nunu vru să-şi ridice fruntea spre chipul ei, dar nu-şi putu dezlipi ochii de pe braţul gol până la umăr. Ca printr-o fulgerare îi zări subsuoara şi simţi o tulburare necunoscută, ceva ca o ameţeală.

— Când ai venit?

Nunu înţelese întrebarea mai mult din arcuirea sprâncenelor şi din felul cum i se mişcaseră buzele. Răspunse c-un glas care i se păru neobişnuit de gros:

— Aseară.

— Eu săptămâna asta sunt în schimb de noapte. Eram la fabrică... Şi ce-ai mâncat? îl întrebă Anghelina, zâmbind tot timpul şi dezvelindu-şi dinţii sclipitori.

— Ce-am găsit şi eu, spuse Nunu.

— Trebuie să fii mort de foame. Hai la mine, că azi am prăjit ceva bun.

— Nu mi-e foame.

Nunu îşi plecă fruntea. Anghelina îl privi mirată.

— Cum asta? râse ea şi-l prinse de umăr. Ia uită-te la mine!

Nunu n-avu curaj să se uite la ea, dar nici să se împotrivească. Anghelina purta o rochie subţire de vară şi nu era mai înaltă decât el. îi simţi trupul moale şi mătăsos şi-l cuprinse o senzaţie de spaimă.

În prag, Anghelina scoase dintr-o pungă mică de catifea neagră o cheie şi deschise. Nunu nu mai fusese aici de aproape patru ani. De când plecase familia Matei. După vreo săptămână, în casa care rămăsese goală se mutase Anghelina, cu care s-a împrietenit chiar din primele zile. Odată, când se întorcea de la şcoală, a întâlnit-o pe Anghelina în drum spre casă. Era îmbrăcată frumos şi părea voioasă. îl luase ca şi acum de umăr şi-l întrebase râzând:

— Nunule, vrei să mănânci bomboane?

— Vreau, îi răspunse el, fără sfială.

— Şi prăjituri?

Şi.

Intraseră în cofetăria „Crizantema”, se aşezaseră la o masă şi Anghelina comandase câte două prăjituri: una de ciocolată, cealaltă cu frişcă. Nunu era zăpăcit. Mesele de marmură roz, prăjiturile, veselia neobişnuită a Anghelinei îl copleşiseră cu totul. La asta se adăuga mândria şi satisfacţia de a fi mâncat prăjituri direct de la cofetărie. Până atunci nu intrase niciodată într-un asemenea local.

Anghelina îi făcuse semn să mănânce.

— Da’ de ce eşti aşa de veselă, tanti Anghelina? nu se putuse el opri s-o întrebe.

Anghelina râdea.

— Lasă că o să-ţi spun mai târziu!

Când plecară, Nunu mai primi şi-o pungă de bomboane. În stradă întrebă:

— Îmi spui, tanti?

— Ce să-ţi spun?

— Ai uitat?

— N-am uitat. Dar nu mai ştiu despre ce-i vorba.

— Că ai să-mi spui de ce eşti veselă.

Anghelina se oprise, îl privise clipind des. îi spusese mai mult pentru ea:

— N-ai să înţelegi nimic… Am câştigat o întrecere.

Acum Nunu încremenise în prag. Anghelina dispăruse. I se auzeau paşii în odaia cealaltă. După câteva clipe apăru îmbrăcată într-un capot vişiniu. cu flori mici, albe.

— Hai, intră, nu te sfii… Eu am fost la ştrand şi-a trebuit să mă schimb… Unde te-ai înnegrit aşa? Nici nu te mai recunoşteam.

Nunu înălţă din umeri:

— În tabără… La eleşteu… Făceam plajă aproape în fiecare dimineaţă.

Anghelina dispăru din nou. Aduse coşul cu pâine, tacâmuri, şerveţele. În capot părea mai înaltă. Nunu stătea pe un scaun, ţeapăn, stânjenit şi nu mai scotea o vorbă.

— Da’ Mimi unde-i, că nu-l văd? rupse el în cele din

urmă tăcerea.

— Dincolo. S-a făcut un leneş şi-un somnoros! Cred că şi-acu’ doarme. Du-te de – l vezi!

Nunu se ridică şi trecu în odaia de alături. Era puţin mai mare decât prima. Geamurile dinspre curte aveau perdele frumoase şi horboţică. Pe jos picioarele se cufundau în covoraşe moi de lână. Pe perete, deasupra patului, atârna o scoarţă mare, lucrată tot din lână, având în mijloc un buchet de trandafiri. Patul înalt, cu tăblii întunecate de nuc, era acoperit c-o scoarţă asemănătoare. Nunu simţi în jur aceeaşi mireasmă pe care o avea şi braţul Anghelinei; o mireasmă de vânt, de soare, de apă, şi încă ceva necunoscut şi tulburător. La capătul patului zări un costum de baie. Rămase cu privirile la el. Era alb, dar avea tot felul de cercuri, mai mari sau mai mici, care dădeau un joc ciudat de culori.

— L-ai găsit? se auzi vocea Anghelinei. Dacă nu-i pe pat, caută-l sub masă! Astea-s locurile lui.

Nunu tresări şi se uită spre pat. îl zări pe Mimi stând ghem lângă o pernă mică, rotundă, folosită mai mult ca ornament. îl înşfăcă şi ieşi, strângându-l la piept. Motanul nici n-avu vreme să se dezmeticească.

— N-am spus eu?! Doarme!

Şi Anghelina râse. În timpul mesei, Nunu nu-şi ridică o clipă nasul din farfurie. Din când în când îl mângâia pe Mimi, care cum îi simţea mâna se tăvălea pe spate, întinzându-se de plăcere.

— Săru’ mâna, tanti Anghelina.

— Să-ţi fie de bine, Nunule, dar ce-i cu tine? N-ai mâncat aproape nimic… Stai, nu te ridica!

— Ba am mâncat.

— Îmi spui mie? Parcă nu te-aş cunoaşte! Stai, de ce pleci? Nici nu mi-ai spus dacă ţi-a plăcut mâncarea.

Nunu se încruntă şi spuse:

— Mi-a plăcut.

— Numai cu jumătate de gură! îmi închipui cum ţi-a plăcut.

— Mi-a plăcut, tanti, da’ nu mă simt bine!

— Păi, de ce nu spui? sări Anghelina. Ia să văd, ai temperatură?

Îi puse mâna pe frunte. O ţinu aşa câteva clipe, apoi îi puse dosul palmei pe obraji, pe gât şi-ncercând să-şi ascundă îngrijorarea îi spuse:

— Ai ceva temperatură… Cum ai mers cu trenul? Ai stat cumva lângă geam? Să nu te fi tras vreun curent. Ia vină-ncca'!

Îl prinse de mână şi-l duse în odaia denalături.

— Întinde-te puţin pe pat! Eu am să-ţi fac repede un ceai.

Nunu şovăi. Apoi spuse, vrând să scape:

— Nu, tanti, lasă, mă duc acasă.

— Fă ce-ţi spun eu!

Anghelina întoarse perniţa rotundă şi-o aşeză lângă perete.

— Hai, întinde-te!

De voie, de nevoie, Nunu se întinse de-a curmezişul patului. Anghelina ieşi din cameră aproape neobservată. Patul era moale, atât de moale, încât lui Nunu i se păru că pluteşte pe-o apă. De-afară nu răzbătea niciun zgomot. Mimi veni şi se ghemui chiar lângă obrazul lui. Începu să toarcă: sfârrr, sfârrr, sfârrrr… Băiatul îl împinse mai la o parte şi căută cu privirea costumul de baie. Mimi veni iarăşi lângă obrazul lui. îi trecu o dată sau de două ori coada pe la nas şi-l făcu să strănute.

— Ai văzut că eşti răcit? spuse Anghelina, intrând cu o tavă pe care avea un pahar de ceai galben ca mierea. îi de tei. Nu l-am făcut prea tare. Bea-l şi-ai să vezi că are să-ţi facă bine!

Nunu se supuse fără să crâcnească. Anghelina stătu tot timpul alături, fără să mai zică nimic. Ceaiul fierbinte îl făcu pe Nunu să se înroşească şi mai mult şi să transpire.

— Aşa! Acum ai să stai oleacă întins, iar eu am să te învelesc cu ceva.

Anghelina luă paharul, îl duse, şi când se întoarse puse peste Nunu un capot de molton, moale şi pufos şi care ascundea în el aceeaşi mireasmă de apă şi aer. După

asta Anghelina dispăru. Nunu stătu cât stătu nemişcat, dar, simţind că se încălzeşte prea tare, dădu la o parte capotul şi se ridică. Pe pat nu se mai afla costumul de baie. În odaie se întunecase bine. Nunu merse dincolo, unde îl lovi în faţă lumina becului.

— De ce n-ai mai stat? îl întrebă Anghelina.

— Mi-a trecut.

Femeia îl privi neîncrezătoare. Nunu îşi plecă fruntea şi rosti încet:

— Mă duc.

Şi, fără să mai aştepte încuviinţarea, se grăbi să iasă. Camera lui i se păru goală şi rece. Se lungi în pat, dar nu stătu mai mult de zece minute. Se apropie de fereastră. O deschise, îşi trase un scaun şi rămase în faţa ei, cu bărbia sprijinită în pumni. Seara era albastră, tăcută: doar undeva, în josul străzii, lătrau nişte câini. Privi cerul şi-avu o tresărire. Sus, în partea stângă, descoperi cele 18 stele pe care în tabără le privea din pat. Le recunoscu după felul cum erau aşezate: un grup de vreo zece, în formă ciudată de buzdugan, iar celelalte, risipite la întâmplare în preajma lui. Încercă să le numere. De aici se vedeau mai multe. Vreo douăzeci şi şase.

În dreapta, mare, albă, licărea viu steaua Vicăi. Chipul fetei îi răsări în minte fără să-l fi chemat, închise ochii, vrând parcă să-l ţină sub pleoape cât mai mult. Niciodată Vica nu-i apăruse în minte cu-atâta limpezime. Ce-ar fi dacă ar încerca s-o caute! Unde s-o caute? Nunu zâmbi ca de un gând absurd. Oraşul era atât de mare!… Şi, totuşi, ideea nu era chiar aşa de rea. Începând de mâine dimineaţă are să pornească s-o caute. Întâi prin piaţă. Poate că obişnuia să se ducă dimineaţa la piaţă cu mamă-sa, aşa cum se ducea şi el. Are să umble prin toate pieţele. Nu se putea să n-o întâlnească. Şi la cinematografe are să-ncerce. Mai ales dacă vine vreun film bun, e mai mult ca sigur că are să treacă şi Vica să-l vadă. Nu-i nimic, o găseşte el. La urma urmei îi cere ajutor lui Ţâru. Tot îi place lui s-o facă pe detectivul. E de ajuns să-i spună cum arată. După aceea, gata. În câteva zile i-a dat de urmă. N-

are să se lase el cu una, cu două. Poate că lui Ţâru n-ar trebui să-i spună nimic. Numai dacă are să-i jure că ţine secret are să-i spună.

Începu să se plimbe prin încăpere. Nu aprinse lumina. În cameră se strecura prin geamul deschis lumina albastră a cerului înstelat. Era bucuros şi-abia aştepta să vină mai repede dimineaţa. Încercă să-şi amintească din nou chipul Vicăi, dar de data asta nu mai reuşi. În schimb îi apăru în gând tanti Anghelina cu zâmbetul ei tulburător. Scutură capul şi-nchise ochii strâns, strâns, să nu mai vadă nimic. Nu-i făcea plăcere să se gândească la ea. De-acum n-are să-i mai calce niciodată pragul, hotărî el.

Îşi luă bluza şi ieşi în stradă.

La vecini ferestrele erau luminate. Prin perdelele subţiri se vedea tot ce se întâmpla în casă. Ce-ar fi dacă ar porni pe străzi, la întâmplare? Să se uite aşa la ferestre şi, dintr-odată, pe ţesătura fină a unei perdele să zărească umbra Vicăi.

— Ce faci, Nunule?

Nunu se uită şi-l văzu lângă el, răsărit ca din pământ, pe Ţiru.

— Ce să fac? Bine. Dar tu de unde ai răsărit?

— Veneam de la gară.

— De la gară? Şi ce-ai făcut acolo?

— Nimic.

Nunu îl privi mirat.

— Cum nimic?

Ţâru se scărpină la frunte şi spuse râzând. Încurcat:

— Adică… nu chiar nimic. Mă mai duc şi eu să văd oameni. Acolo vin fel de fel.

— Şi te duci la toate trenurile?

— Nu chiar la toate.

Inima lui Nunu începu să bată repede. Întrebă:

— Aseară ai fost?

— Da. Te-am văzut când ai venit.

— Nu la trenul cu care am venit eu.

— Dar la care?

— La personalul de şapte şi zece ai fost?

Ţâru părea nedumerit.

— Da, am fost.

— La personalul care soseşte de la Bucureşti, stărui Nunu, neîncrezător.

— Da. La personal.

— Spune-mi… şi n-ai văzut o fată coborând din tren? se repezi el.

Ţâru clipi şi mai nedumerit.

— Ba am văzut mai multe.

Nunu îl privi cu neîncredere. Entuziasmul care-l ameţise dintru început îl părăsi. Era caraghios să-şi închipuie că din atâţia călători câţi coboară dintr-un tren, Ţâru nu putea s-o vadă decât pe Vica. Rosti totuşi:

— O fată cu pardesiu gri, cu basc şi cu o căţeluşă albă…

— Am văzut-o. Dacă era cu o căţeluşă albă, atunci am văzut-o. Cu Doli, nu?

Lui Nunu i se tăie răsuflarea. Câteva clipe nu reuşi să mai spună nimic. Abia mai pe urmă întrebă şovăitor:

— De unde ştii cum o cheamă?

— Am auzit cum o striga. Pe peron aştepta mama fetei. I-a spus şi ei cum o cheamă.

— Şi ce-ai făcut?… N-ai văzut unde s-a dus? Nu te-ai ţinut pe urmele ei? întrebă Nunu, uitând că Ţâru n-avea de unde să ştie că trebuie să se ţină după ea.

— Am urmărit-o până în spatele gării.

— Şi?!

— Acolo s-au urcat într-o maşină. O Pobedă. Mi se pare că-i mai ţin minte numărul… Da. 452 sau 425. Maşina poate fi găsită, nu-i greu. Nu ştiu fata… Doar dacă întrebi şoferul unde a dus-o. Dar cine-i ea?

Nunu se încruntă. Îl privi pe Ţâru drept în ochi şi-i spuse c-un fel de brutalitate:

— Îţi spun. Şi-am să te rog să mă ajuţi s-o caut. Dar juri că nu sufli nimănui un cuvânt despre asta?

Ţâru îi susţinu privirea, fără să clipească. Spuse puţin jignit, dar şi puţin dispreţuitor:

— Ce dracu’, aşa mă cunoşti tu pe mine? Dacă-i

secret, gata, nu află nici mormântul.

— Nu! Vreau să juri întâi, spuse hotărât Nunu.

— Bine, jur.

— Atunci… hai la mine!

Îl prinse pe Ţâru de mână şi dispărură amândoi în curte.

PE URMELE VICĂI

Fabrica era împrejmuită cu un zid de cărămidă gros cam de jumătate de metru şi acoperit cu olane. Poarta principală se afla în partea de sud-est. Doi stâlpi din fier forjat susţineau o arcadă uriaşă, pe care se zărea de departe, cu litere de două şchioape, lozinca: „Trăiască Partidul Muncitoresc Român”. Dincolo de poartă se înălţau acoperişurile halelor de lucru. lângă poartă, în dreapta, se construiseră câteva pavilioane noi unde fuseseră instalate, de vreo jumătate de an, clubul, biblioteca, o sală de teatru şi cantina, cu două săli de câte 250 de locuri fiecare.

Ca să ajungă aici, lui Ţâru îi trebuiau în fiecare dimineaţă 15 – 20 de minute. Ştia o ulicioară îngustă, cu ajutorul căreia îşi scurta mult din drum. Altfel ar fi trebuit să facă aproape trei sferturi de ceas. La ora opt fără zece în faţa porţii îl aştepta unul din cei trei fraţi mai mari, cărora le aducea mâncarea de dimineaţă, într-o lădiţă anume confecţionată pentru asta. Radu, fratele mai mare, era sudor; Nicu, lăcătuş, iar Adrian, elev în clasa a noua la cursurile serale, lucra la secţia de sculărie. Ţâru nu se avea bine decât cu Nicu.

Nicu îi dădea uneori bani să-şi cumpere prăjituri sau cărţi. Ori, ceva şi mai grozav, îl lua la spectacolele care aveau loc la club, în sala de teatru. Era şeful unei brigăzi fruntaşe, cunoscută nu numai în toată fabrica, ci în toată ţara. Lansase prima chemare la întrecere pentru reducerea rebuturilor şi timpilor morţi. Brigada lui avea cinci băieţi şi trei fete. Nicu nu făcea însă nicio deosebire. Le spunea tuturor „băieţii mei”. Şi băieţii aceştia erau teribili. Umblau aproape tot timpul împreună. La lucru, la club, la petreceri. Nicu era un comedian fără pereche. La club, apărea totdeauna cu chitara. Cânta, dansa, spunea

glume. Când începea el cu glumele lui, toţi cei din sală se prăpădeau de râs. Acasă, Ţâru îl întreba:

— De unde ştii atâtea glume? Şi când le înveţi?

Nicu înălţa din umeri:

— Nu le învăţ, le inventez.

— Pe loc?

— Da. Pe loc.

Uneori făcea glume şi pe seama lui Radu. Radu era rău. Cu el, Ţâru nu se împăca deloc. Radu îl certa şi-l punea să facă treabă în locul lui. Asta, mai cu seamă, de vreo trei ani, de când le murise tatăl, iar el devenise capul familiei. Trebuia să se supună poruncilor lui fără cea mai mică împotrivire. Altfel, făcea cunoştinţă cu centironul. Centironul acesta era o curea lată cam de-o palmă, cu cataramă grea de bronz. îl purtase tatăl lor, dar niciodată nu-l descinsese. Radu nu-i semăna lui, deşi îşi răsucea mustaţa la fel şi încerca să-i imite chiar mersul. îi cerea să-i cureţe pantofii, să-i toarne apă ca să se spele, îl trimitea după ţigări. Ţâru îndeplinea totul tăcut şi resemnat. Însă uneori îl cuprindea furia. Cu ce drept îl punea să facă toate acestea? Lui îi cădeau mâinile sau picioarele, dacă se ducea singur să bea apă? Fără slugă după el nu putea? Nu i-ar fi fost necaz dacă nu l-ar fi obligat, ori dacă nu i-ar fi poruncit. Dar de ce să-i poruncească?

În vara asta îl înnebunise. Nu-i mai plăcea mâncarea rece. Totdeauna şi-a luat pachetul cu mâncare dimineaţa la cinci şi jumătate, când pornea spre fabrică. Acum nu-i mai plăcea. Trebuia s-o ducă el la opt, caldă. Bine că măcar de prânz scăpase. La prânz lua masa la cantină. Ţâru n-ar fi avut nimic împotrivă, dar mâncarea de dimineaţă tot se răcea până când ajungea la fabrică. Şi nu făcea drumul degeaba?

La început îi era foarte greu când îl vedea că se poartă aşa. Cu timpul însă s-a obişnuit. Căuta să nu-i stea prea mult în cale. Mamă-sa ce putea să-i facă? Cu vreo cinci zile în urmă a strigat şi la ea. Ţâru a simţit atunci că i se face roşu înaintea ochilor. S-a repezit, i-a pus piciorul în spate, l-a prins de gât şi într-o clipă l-a dat de pământ.

După asta a fugit. Când s-a dezmeticit Radu, mai prinde dacă ai pe cine. Noaptea, Ţâru n-a dormit acasă. A hoinărit pe străzi, prin Copou, pe la gară. S-a întors dimineaţa, după şase, când ştia că nu-l mai găseşte pe Radu acasă. Mamă-sa l-a întâmpinat plângând:

— Să nu mai faci ce-ai făcut, Grigore. Nu te poţi pune cu dânsul. Tu eşti mic şi n-ai putere. Te poate nenoroci zăltatu'!

N-a mai spus nimic. A stat însă fugar până seara. Nu s-ar fi întors nici aseară, dar s-a întâlnit în colţul străzii Lăpuşneanu cu Nicu.

— Ce-i cu tine? De ce nu dormi acasă?

— Să mă bată?

Nicu era c-o fată. S-a întors către ea şi-a râs.

— E fratele meu, Grigore. Mare pişicher!... Te rog să mă scuzi puţin!

L-a luat de braţ şi s-au retras mai la o parte. I-a spus:

— N-are rost să te mai fereşti. Răspund eu dacă încearcă să te bată.

— Bine!

A mai hoinărit până seara. După ce s-a despărţit însă de Nunu, s-a dus direct acasă. I-a găsit pregătindu-se să cineze. Radu stătea în capul mesei. În aşteptarea mâncării. rupea din când în când dintr-o bucată de pâine. Când l-a văzut, s-a arătat nepăsător. Ţâru îi cunoştea obiceiul. Voia să pună mâna pe el. Nu s-a intimidat. A trecut pragul şi s-a apropiat de masă. Radu nu se aştepta la atâta îndrăzneală. A clipit de câteva ori descumpănit, apoi a zâmbit batjocoritor şi a strigat spre bucătărie:

— Mamă, mai adă un tacâm! Ne-au venit oaspeţi...

— Eu i-am spus să vie, a rostit Nicu, şi i-a făcut semn lui Ţâru să se aşeze lângă el.

Radu a căscat ochii mari. Apoi a mormăit:

— Ai noroc... Altfel ţi-aş arăta eu ţie.

Ţâru ştia că n-are ce să-i facă. Nicu era mai mic decât Radu cu aproape trei ani, nu făcuse nici armata, dar părea mult mai voinic. Era înalt, avea umerii largi, talia subţire şi braţele musculoase. Radu se temea de el, cu

toate că n-ar fi mărturisit lucrul acesta pentru nimic în lume. Când se luase la trântă, era pus la pământ într-o clipită.

În timpul cinei au stat toţi cu nasurile în farfurii. Nu se auzea decât zăngănitul tacâmurilor. Ţâru se uita mereu pe sub sprâncene, de teamă să nu se pomenească totuşi cu vreo palmă.

— Du-te de-mi cumpără un pachet de ţigări! a cerut Radu după cină şi i-a întins banii.

Asta, la el, voia să însemne că uitase totul şi că nu mai avea de ce să se teamă. Lui Ţâru nu i-a venit bine, dar n-a avut încotro, a trebuit să se supună…

În dimineaţa asta, ori că plecase mai devreme de-acasă, ori că mersese prea repede, ajunse la poarta fabricii cu zece minute înainte. Începu să se plimbe nerăbdător încoace şi-ncolo. îi promisese lui Nunu că la ora opt şi jumătate va fi la el şi vor porni împreună s-o caute pe Vica. Se ruga în gând să vină la poartă, ca să ia mâncarea, Nicu ori Adrian. Cu ei era mai simplu. Dădea lădiţa şi-atâta tot. După asta era liber. Când venea Radu, lucrurile se complicau. îl făcea să aştepte vreo jumătate de ceas, până când golea lădiţa. I-o dădea tot lui s-o ducă acasă.

Poarta masivă, din plăci de fier, ascundea vederii curtea fabricii. Din cauza asta, Ţâru nu ştia niciodată cine are să vină în stradă. Se pomeni cu Adrian. Ţinea sub braţ un pachet mare, negru. I-l întinse, spunând:

— A spus Radu să le duci acasă!

Erau nişte haine de lucru îmbibate cu unsoare şi rugină.

— De ce să le duc?

— Să le spele.

— Da’ el n-are mâini?

Adrian înălţă din umeri, luă lădiţa cu mâncare şi-i lăsă maldărul de haine la picioare.

— Aici o să rămână! strigă în urma lui Ţâru, şi se depărtă fără să le ridice.

După vreo douăzeci de paşi se opri. Furia i se mai domolise. Se întoarse, le ridică şi porni spre casă. Hainele

erau grele şi miroseau a unsoare. Până când ajunse, îl trecură zece sudori. Le lăsă jos, în bucătărie, şi spuse:

— A zis boierul să i le speli!

Dădu să iasă, dar mamă-sa îl strigă:

— Nu mănânci nimic?

— Nu mi-e foame!

Fugi ca scăpat din puşcă. În colţ îl zări pe Sterpu cu coama lui roşcată, ca o coadă de veveriţă, căzându-i veşnic în ochi: îi făcea semne să se oprească. Dădu din mână că nu are timp, dar Sterpu se luă după el.

— Ţârule, stai! Am o veste teribilă!

Ţâru se opri neîncrezător.

— Ce veste?

— Unde fugi aşa repede?

— De asta m-ai oprit?

— Stai, stai, nu de asta!

— Dar de ce? Spune mai repede. Altfel…

— Am o veste ţuţ. Ce spun? O bombă. Stă mâţa în coadă nu alta. Poţi s-o faci tu pe detectivu' mult şi bine, tot n-ai să afli aşa ceva.

— Spui ori nu spui? i-o tăie scurt Ţâru.

— Dacă mă iei aşa repede, nu-ţi mai spun.

— Nici n-am nevoie!

Sterpu se sperie. Îl înhăţă repede de braţ. Spuse:

— Şcoala noastră devine, la toamnă, mixtă. Or să vină şi fete.

— De unde ştii? întrebă Ţâru, fără să arate că ţine să afle neapărat.

— Secret!

Ţâru îl privi în ochi să vadă dacă nu minte. Sterpu nu minţea. Dar ca să termine mai repede continuă s-o facă pe neîncrezătorul.

— Ce să caute fetele la noi în şcoală?

— Nu crezi? Mi-a spus mătuşa Leonora. Lucrează la Secţia de învăţământ.

— Ei şi, ce-i cu asta? Ce dacă vin fete? întrebă Ţâru.

Sterpu înălţă din umeri:

— Nimic, ţi-am spus şi eu aşa. Credeam că te

interesează.

— Nu mă interesează. Acum n-am timp pentru aşa ceva.

— Unde te duci?

Ţâru vru să-i plătească la fel. Spuse:

— Secret.

— Hai, mă, n-o face pe grozavu, se tângui Sterpu.

Dar Ţâru nu-l mai ascultă. O luă din nou la fugă.

Nunu îl aştepta în curte.

— Credeam că nu mai vii!

— N-am putut să scap mai repede. Şi m-a mai ţinut de vorbă şi Sterpu.

— Sterpu?! Ce-a vrut?

— Ai, ureli. Cred că voia să ştie unde mă duc.

„— Şi i-ai spus?

— Cum să-i spun? Aşa mă ştii tu? Jurământu-i jurământ... Să mergem!

Când ajunseră în uliţă, Nunu întrebă:

— De unde începem? Ţi-ai făcut vreun plan? Scund, subţirel, purtând o cămaşă vărgată, cu mânecile suflecate şi pantaloni scurţi, pe lângă Nunu, Ţâru părea un puşti de clasa a treia. Răspunse, încruntând uşor sprâncenele:

— Dacă mergi cu mine, nu-i nevoie de plan.

Sterpu rămase în mijlocul uliţei. Ţâru îl jignise. Vru să se îndrepte spre maidan, dar când îl văzu intrând la Nunu, se răzgândi. Ţâru îi ascundea ceva. Altfel nu s-ar fi ferit aşa de ei. Din câteva salturi ajunse lângă poarta lui Nunu. îi auzi vorbind. Nu înţelese decât un cuvânt sau două, dar îi era de ajuns. Puneau ceva la cale fără ştirea vrăbioilor. Se ascunse repede într-o curte din vecini şi, după ce trecură cei doi, ieşi. Trebuiau înştiinţaţi vrăbioii neapărat! Dar cum putea să-i înştiinţeze? Ar fi însemnat să-i prindă din ochi pe cei doi. Şi dacă-i pierdea se ducea totul de râpă.

Începu să se strecoare după ei, tiptil, pe lângă garduri. În colţ, la brutărie, îl zări pe Hreapcă. Se năpusti spre el:

— I-ai văzut?

Hreapcă întrebă mirat:

— Pe cine să văd?

— Pe Nunu şi pe Ţâru.

— Nu. Unde-s?

— Uite-i!… Ştii unde se duc V

— De unde să ştiu? Da’ tu ştii?

— Nu… Nici eu…

Pe Hreapcă îl umflă râsul. Când râdea, pielea din jurul gurii şi de la coada ochilor i se încreţea, iar pistruii de pe faţă păreau că i se înmulţesc.

— Stai, de ce te hlizeşti? Aşteaptă să termin!

— Bine. Aştept.

— Nu ştiu unde se duc, dar cred c-au pus ceva la cale fără ştirea noastră. Au făcut şi-un jurământ.

— Un jurământ?!!! De unde ştii?

— Am auzit!

— Şi ce vrei să faci acuma?

— Să-i urmărim. Ar fi bine dacă am mai găsi vreo câţiva vrăbioi.

Chipul lui Hreapcă se descreţi. Numai ochii mai păstrau ceva din râsul de mai înainte. Zise:

— Dă fuga pe maidan! Iei vrăbioii pe care-i găseşti şi vii după mine. Eu, până atunci, încerc să nu-i pierd din ochi.

Sterpu ridică sprâncenele.

— Hai, du-te! îl îndemnă Hreapcă. Nu-i timp de pierdut.

Sterpu dispăru după colţ, şi peste trei minute îi ieşi înainte la capătul străzii, urmat de 12 vrăbioi. Hreapcă ridică mâna şi le făcu semn să tacă.

— Fără gălăgie, porunci el. Şi să nu stăm grămadă. Ne împărţim în grupe. Nu trebuie să-i slăbim din ochi o clipă.

Se formară repede patru grupe de câte trei-patru vrăbioi. Ţâru şi Nunu păşeau în faţă, la vreo trei sute de metri. Se depărtau fără să ştie ce se pregăteşte în urma lor. Ţâru îşi înfundase mâinile în buzunarele pantalonilor şi fluiera cu aerul omului lipsit de griji.

— Crezi că o să facem ceva? îl întrebă după o bucată de drum Nunu.

Ţâru nu răspunse imediat. Părea preocupat.

Când Nunu uitase aproape de întrebarea pe care-o pusese, spuse:

— Da! n-ar fi de mirare s-o găsim chiar azi. Dacă nu azi, mâine, poimâine, în zece. douăzeci de zile. Până la urmă tot o găsim. Numai să nu-ţi pierzi răbdarea.

Nunu zâmbi. Ţâru îşi scărpină vârful nasului, apoi întrebă:

— N-ai douăzeci de bani? Vreau să cumpăr un ziar.

— Ce să faci cu el? întrebă Nunu, mirat.

— Îmi trebuie.

Nunu îi dădu o hârtie de-un leu. Intrară la primul debit.

— Daţi-mi „Scânteia", spuse Ţâru, şi-nunse leul luat de la Nunu.

— Încă nu ne-au sosit ziarele, spuse debitantul, fără să-şi ridice ochii de pe-o carte de aventuri.

— Dar ziare vechi aveţi?

Vânzătorul îşi desprinse privirea din carte şi-l măsură pe deasupra ochelarilor.

— Daţi-mi un ziar vechi, ceru netulburat Ţâru.

Luă ziarul, îl despături ca şi când ar fi vrut să-l citească şi-i făcu în mijloc şi prin părţi vreo patru, cinci găuri. Nunu se uita la el derutat. Ţâru ori voia să se joace, ori să-şi râdă de el. Altfel nu-şi explica povestea cu ziarul. Vru să iasă, dar Ţâru îl prinse de braţ şi-i spuse:

— Aşteaptă puţin!

— De ce?

— Mi se pare că suntem urmăriţi.

— Cum? De cine? 5

— De vrăbioi. Stai să mă conving.

Ţâru despături ziarul, ca şi când ar fi vrut să citească şi ieşi în pragul debitului, unde rămase câteva clipe absorbit parcă de lectură. Prin gaura din colţul de sus, îl zări, după trunchiul unui copac, pe Hreapcă. Puţin mai în urmă stăteau întorşi cu spatele Sterpu şi încă doi vrăbioi.

— Să mergem, Nunule, spuse el cu un glas neutru, fără să-şi întoarcă privirea.

Nunu păşi spre ieşire. Ţâru îl aşteptă, şi când i se alătură, îi şopti repede:

— Să nu te uiţi înapoi!

Îşi urmară drumul. După vreo cincizeci de metri Ţâru îşi ridică privirea din ziar, îl împături şi, băgându-l în buzunar, zise:

— Suntem urmăriţi! L-am văzut pe Hreapcă, pe Sterpu şi-ncă vreo câţiva.

— Dar de unde ştiu ei ce vrem să facem? întrebă Nunu. Le-ai spus ceva?

— Tocmai că nu ştiu nimic. Vor să afle. O fi mirosit ceva Sterpu. M-am purtat cam nechibzuit.

— Şi ce facem acum?

— Ne urmăm drumul. Ştiu câteva străzi în care am putea să ne facem nevăzuţi. Deocamdată să mergem liniştiţi ca şi când n-am bănui nimic.

Curând ajunseră în apropierea pieţii Sfântul Spiridon. La ora zece târguielile erau în toi. Pe tarabe se lăfăiau tot felul de mărfuri. Precupeţii îşi chemau zeloşi cumpărătorii; mulţimea umbla încoace şi-ncolo.

— Traversăm repede piaţa, spuse Ţâru. După asta intrăm în gangul de la „Asigurări” şi ieşim în Lăpuşneanu. Până se dezmeticesc ei, noi le-am scăpat de sub nas.

Intrară în mulţime. Nunu începuse să se uite în dreapta şi în stânga cu aviditate. Era încredinţat că Vica se află undeva, prin apropiere.

— S-o căutăm întâi pe-aici, îi spuse el lui Ţâru.

— Nu se poate. Altă dată. Acuma trebuie să scăpăm de vrăbioi.

Ţâru îl prinse de mână şi-l trase mai mult cu forţa până la capătul celălalt al pieţii. Trecură peste linia tramvaiului şi intrară repede în gangul de la „Asigurări”. Când se văzură în Lăpuşneanu, răsuflară uşuraţi. Porniră la vale, spre Piaţa Unirii. Dar nu făcură nici zece paşi şi din dreapta, de după gardul bisericii Banu, se ivi capul unui vrăbioi. îl văzură amândoi.

— Ce facem? întrebă Nunu.

Ţâru chibzui o clipă, apoi spuse:

— Trebuie să aflăm ce vor. De ce ne urmăresc şi dacă au simţit ceva.

— Dar cum? E greu, spuse Nunu cu îndoială.

— Lasă totul în seama mea. Le vin eu de hac.

Nunu îşi înălţă o sprânceană, curios să ştie cum gândea Ţâru să le vină de hac, dar nu mai îndrăzni să-l întrebe nimic. Păşeau unul lângă celălalt, tăcuţi şi nepăsători, ca şi când habar n-aveau de cele ce se petreceau în spatele lor.

Prin Piaţa Unirii trecea o maşină-cisternă stropind asfaltul. De o parte şi de alta a maşinii şuvoaie de apă sclipeau în culorile curcubeului, ca nişte evantaie uriaşe. O bură uşoară şi rece îi învălui pe cei doi. Stropi fini ca pulberea li se aşezară pe păr, în sprâncene, în gene şi pe obraji. Nunu se şterse cu dosul palmei, dar Ţâru părea că nici n-a observat. Străbătură piaţa prin dreptul statuii lui Cuza-Vodă şi se opriră în preajma taxiurilor care staţionau de obicei în partea de sud-est. Se aflau parcate numai trei taximetre şi două maşini particulare. Nunu începu să se uite cu atenţie ta numere.

— Nu te osteni degeaba, îi spuse Ţâru.

— De unde ştii că degeaba?

— Ştiu eu. Am văzut când eram încă în capătul celălalt al pieţii. Maşina pe care-o căutăm noi nu-i aici.

— Atunci de ce ne-am mai apropiat?

— Îţi spun, dar să nu ridici privirea şi nici să nu te întorci. Fă-te că te uiţi la un cauciuc!

— Bine. Mă uit. Spune!

— Am vrut numai să văd ce mai fac „amicii”... Nu te întoarce!

— Am uitat, râse Nunu.

— Să nu uiţi, îl avertiză serios Ţâru. Putem strica totul.

Nunu încet, încet, se lăsă prins de jocul pe care i-l impunea Ţâru.

— Ei, ce se aude? întrebă el într-un târziu, aplecându-

se mult spre roata unuia dintre taxiuri.

— Ce să se audă? spuse meditativ Ţâru. Ne-au înconjurat din toate părţile, ne spionează, dar nu vor să se apropie. Cred că nu ştim nimic.

— Asta-i bine. Nu?

— Da… Să mergem!

— Încotro?

— O luăm în jos, pe Ştefan cel Mare.

Nunu aprobă în tăcere. După vreo trei sute de metri, Ţâru scoase batista, îşi şterse sudoarea de pe gât şi de pe frunte, apoi o împături şi o scăpă intenţionat jos. Se întoarse să şi-o ridice şi dădu cu ochii de Hreapcă. Era cu alţi vrăbioi în urmă, la vreo două sute de metri. Prin apropiere nu se afla niciun copac, niciun colţ. Observând că Ţâru s-a oprit, Nunu îşi întoarse capul şi întrebă:

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic. Mi-a căzut batista, spuse Ţâru destul de tare. Apoi mirat din cale-afară: Uite-l pe Hreapcă! Ce faceţi, vrăbioilor?

Hreapcă şi cei doi vrăbioi nu mai avură încotro. Se apropiară.

— Unde mergeţi? îi întrebă cu naivitate Ţâru, şi-i făcu lui Nunu cu ochiul.

Nunu abia se stăpânea să nu râdă.

— Da’ voi? întrebă cu aceeaşi naivitate prefăcută Hreapcă.

Ţâru răspunse prompt:

— La ştrand.

— Oho! înseamnă că aveţi bani!

— Avem! Voi nu mergeţi?

— Nu. Noi ne ducem pe Cetăţuia.

— Atunci… avem acelaşi drum! exclamă bucuros Ţâru.

În sinea lui era însă fiert. Încercase să-l prindă pe Hreapcă, dar fusese prins în lanţul întins chiar de el. Acum ce putea să facă? Trebuia să joace rolul până la capăt. Numai de-ar avea Nunu bani. Când scosese pentru ziar, parcă văzuse mai mult la el. Nu-i nimic. Are să i-o

plătească el lui Hreapcă.

Merseră o vreme tăcuţi. Lui Nunu, mai cu seamă, dacă ar fi vrut cineva să-i scoată vorbele cu cleştele, n-ar fi reuşit. Devenise palid.

— Aveţi vreme bună pentru ştrand, spuse Hreapcă.

— Da. Foarte bună, îl aprobă Ţâru şi se gândi: „Îşi bate joc de noi, imbecilul! Nu-i nimic. Îmi pică el în mână altă dată”.

Când ajunseră în apropiere de casa ştrandului, Ţâru spuse cu aerul cel mai senin din lume:

— Nunule, scoate bilete!

Nunu se supuse, fără să crâcnească. Abia când îl văzu cu, biletele în mână, Hreapcă zise:

— Atunci noi vă lăsăm. Vezi, Ţârule, să nu-ţi pierzi cumva chiloţii pe-acolo!

— N-avea nicio grijă, râse mânzeşte Ţâru.

— Ai chiloţi? îl întrebă Nunu, în timp ce coborau treptele de piatră de pe aleea care ducea către cabine.

— N-am.

— Şi ce facem? Am dat banii de pomană?

Ţâru ţopăi vesel:

— Nu-i nimic. Nu piere lumea pentru trei lei.

Se opriră cam plouaţi lângă balustrada de lemn de pe marginea aleii. Dinspre bazinul cu apă răzbătea larmă îmbietoare de glasuri, ţipete ascuţite, râsete. Stătură rezemaţi de balustradă vreo cinci minute.

— Şi ce-aş mai face o baie! spuse Ţâru, trosnindu-şi oasele. Nu vezi ce cald s-a făcut?

Nunu nu-i răspunse.

— De ce taci?

— Ce vrei să spun? Hai mai bine să plecăm!

Porniră spre ieşire. Nunu mergea cu ochii plecaţi. În apropiere de poartă cineva îi aţinu calea.

— Ce faci, Nunule? Nu mă vezi?

În faţa lui stătea tanti Anghelina. Era îmbrăcată într-o rochiţă albastră, ca aceea pe care o purta Vica în ziua când plecase din tabără.

— E bună apa? Nu-i rece?

— Eee... bună...

— Şi de ce pleci aşa repede? De ce nu mai stai?

Nunu îşi ridică fruntea şi clipi speriat:

— Nu, tanti. Mă duc...

În poartă îl aştepta Ţâru, care îi spuse: – Astăzi nu mai putem face nimic.

— De ce?

— Vrăbioii n-au plecat. Ne pândesc de după colţ.

— Şi ce-i de făcut?

Dinspre Podu-Roşu venea un tramvai.

— Poţi să te urci din mers? întrebă Ţâru.

Nunu încuviinţă din cap. Săriră pe scări. După cinci staţii coborâră şi o luară pe străzi lăturalnice, dar în urma lor răsăriră din nou vrăbioii. Atunci se îndreptară spre casă. În faţa porţii, Ţâru rosti încet:

— Împreună n-o să mai putem face nimic. Or să ne urmărească peste tot vrăbioii. La-ă-mă s-o caut singur. În patru zile ţi-aduc adresa.

Nunu păru dezamăgit:

— În patru zile?!

— Poate chiar două...

— Bine!...

Se despărţiră. Nunu intră în casă. „Trebuie să-i scriu lui Isoscel, se gândi el. Nu mai pot amâna o clipă”. Şi i se păru că de când a plecat din tabără a trecut multă vreme. Parcă la mijloc nu erau numai două zile, ci săptămâni şi luni în şir. Rupse dintr-un caiet o foaie de hârtie şi se aşeză la masă.

Până acum nu-şi scriseseră niciodată. Nici măcar bileţele, în clasă, nu schimbaseră. Stăteau în aceeaşi bancă. Asta era prima scrisoare. Îşi trecu palma peste hârtia albă c-un simţământ de mândrie. Scrise apoi, mare şi apăsat: „Dragă Isoscel”. Rămase câteva clipe pe gânduri. Nu ştia cum să înceapă. Să-i scrie mai întâi că a ajuns acasă cu bine? Da! După asta să-i povestească despre Vica. Ce să-i povestească? Se ridică alarmat. Îşi dădu seama că de fapt nu putea să-i scrie nimic lui

Isoscel. Ceea ce avea el de spus nu se putea scrie.

Dacă desfăcea plicul altcineva?

Se învârti prin cameră mai bine de-un ceas, fără să mai ia în mână tocul. În cele din urmă se lungi pe pat. Se simţea trist… Şi lucrurile din preajmă i se păreau atât de bizare!

SINGUR

De trei kile, aproape în fiecare seară, târziu, după ce răsărea luna, în faţa ferestrei apărea Ţâru.

— Ei, ce-ai făcut? se repezea Nunu nerăbdător.

— Nimic.

Răspunsul era mereu acelaşi. Ţâru se rezema cu umărul de perete şi nu mai scotea un cuvânt. Capul abia îi ajungea la înălţimea ferestrei. Ca să poată vorbi cu el, Nunu trebuia să se aplece puţin în afară.

— Şi chiar nimic? Nicio urmă?

Ţâru îşi ţuguia buzele, ori înălţa din umeri neputâncies. După asta tăceau amândoi. Uneori Ţâru era vesel. Ochii negri şi mici, ca două boabe de piper, îi străluceau viu.

— Să vezi ce mi s-a întâmplat, zâmbea el, uitându-se ţintă în ochii lui Nunu. Dacă am să-ţi spun, n-ai să mă crezi.

— Spune, îl îndemna Nunu, fără prea mare chef.

Ţâru inventa* pe loc o poveste în care era vorba neapărat de ceva bătaie. De fiecare dată trebuia să sară de la etaj, să se ascundă într-o gaură de canal, sau să dea cel puţin câteva upercuturi. Nunu îl asculta cu multă indulgenţă. Se vedea cât de colo că Ţâru minte. Altă dată poveştile acestea îl amuzau şi avea credinţa că s-au petrecut aievea. Acum, fără să ştie de ce, îl plictiseau. Dacă vedea că Ţâru prea se întrece cu gluma şi nu mai isprăveşte, intervenea:

— Fugi, că te lauzi!

Ţâru îl privea câteva clipe descumpănit, apoi începea să se jure.

— Se chiorăsc… Zău… Să nu mai ajung.

Nunu zâmbea compătimitor şi clătina capul.

— Nu mă crezi?

— Ba… te cred.

Acest „baaa… te cred” era spus în aşa fel, încât Ţâru începea să clipească des, îşi pleca fruntea şi nu mai spunea nimic. După o vreme rostea încet:

— Plec…

Se desprindea de lângă fereastră c-un fel de părere de rău. De multe ori fără nicio vorbă.

Nunu observa abia când auzea portiţa de la stradă scârţâind. Rămas singur, îşi rezema bărbia în pumni şi nu se mai dezlipea de la fereastră ceasuri întregi. Serile erau albastre, tăcute, pline de taină. Luna părea cocoţată în creştetul întunecat al salcâmilor înşiraţi pe lângă gardul dinspre curtea vecinilor. Când se abătea vreo pală de vânt mişcând frunzişul, avea impresia că se clatină şi-i gata, gata să cadă. îi plăcea să-şi plimbe privirile pe întinderile albastre ale cerului, prefăcându-se că nu găseşte steaua Vicăi. Uneori trecea chiar pe lângă ea. O ştia aproape de tot, numai la câteva palme spre dreapta, dar nu se uita. Trecea mai departe. Se întorcea târziu şi rămânea cu ochii aţintiţi spre ea vreme îndelungată. Chipul Vicăi i se depărta parcă tot mai mult de el. De fiecare dată trebuia să facă eforturi mari ca să şi-l amintească. Uneori avea senzaţia că nici n-o întâlnise vreodată şi că totul nu era decât un joc al închipuirii sale. Era cald, prin frunzişul şalcâmilor treceau adieri molcome; el îşi simţea pieptul apăsat tot timpul de-o greutate. În unele seri adierile se înteţeau, dar erau fierbinţi şi-i strecurau în suflet nelinişti vagi… în seara asta luna răsărea mai târziu. Nunu stătea întins în pat, cu fereastra deschisă. Se lăsase întunericul, dar el nu aprinsese încă lumina. îl aştepta pe Ţâru. Dintr-o clipă în alta trebuia să apară. Cât stătea de vorbă cu el la geam şi chiar după aceea, când rămânea singur, nu aprindea lumina, ca să nu intre gângănii.

Acum mesteca o coajă de pâine. Din când în când se oprea din mestecat şi trăgea cu urechea afară. Cunoştea când vine Ţâru după felul cum scârţâia poarta. Avea un scârţâit brusc şi speriat ca chelălăitul unui câine călcat pe coadă din neatenţie. Săptămâna aceasta tanti Anghelina

lucra în tura de după-amiază. Se întorcea acasă pe la zece şi jumătate. Când intra ea, poarta avea un scârţâit prelung.

Trecu aproape un ceas, dar Ţâru nu apăru. Nunu se alarmă. Ce se întâmplase cu el? Până la ora asta trebuia să vină. Rupse o bucată de pâine din jumătatea care stătea pe noptieră. îi plăcea să mestece încet şi mult, până când dumicatul se făcea dulce. Când era prin clasa I, sau a Iia şi era trimis să cumpere pâine de la brutărie ciupea de ici o bucăţică, de colo altă bucăţică şi tot aşa, de jur-împrejur, până când îi jupuia aproape toată coaja. La masă, de fiecare dată, când tatăl său voia să taie pâinea, se oprea cu cuţitul în mână şi striga spre bucătărie:

— Marie, tu ştii că avem iar şoareci în casă? Trebuie să facem ce-om face şi să cumpărăm o capcană.

— Dar ce s-a întâmplat? se prefăcea îngrijorată mamă-sa.

— Tu nu vezi? Au dat iar iama la pâine.

Nunu, care îşi pregătea lecţiile, băga şi mai mult nasul în cărţi şi se făcea că nu ştie despre ce-i vorba. O zi sau două aducea pâinea întreagă. Dar după asta nu-l mai răbda inima să ajungă întâi acasă. Lua numai câte o fărâmă, aşa încât să nu se observe şi-o mesteca mult, ca să-l ţină până acasă, în felul acesta, ajunse să descopere că pâinea mestecată îndelung se îndulceşte.

După ce mâncă aproape toată pâinea, i se făcu sete. Luă de pe masă o cană de sticlă şi, ca să nu mai aprindă lumina, sări pe fereastră şi se duse la robinetul din curte. Lăsă robinetul deschis, să vină apă rece. După ce-şi potoli setea, se întoarse în casă tot pe fereastră. Când se lungi din nou pe pat simţi o moleşeală plăcută în tot corpul. Pleoapele începeau să i se îngreuneze, dar Ţâru încă nu se arăta. Poate că nici nu mai venea în seara asta. Căscă de câteva ori, îşi şterse ochii cu dosul palmelor şi se gândi să-l mai aştepte vreo jumătate de ceas. Deodată auzi scârţâind poarta în mod cu totul neobişnuit. „Cine o fi?” se întrebă el şi se ridică. După câteva clipe auzi bătăi în uşa de la marchiză. Aprinse lumina în salonaş şi se duse să vadă cine-i. În faţa marchizei stătea instructorul superior

Negrea. Nunu simţi cum îi fuge din obraji tot sângele. Rămase cu mâna pe clanţa uşii, privindu-l tulburat. Ar fi vrut să spună ceva, să-l poftească înăuntru, dar parcă-i pierise glasul.

— Ce faci, Nunule? întrebă Negrea, prefăcându-se că nu-i observă tulburarea. Părinţii sunt acasă?

Nunu clătină capul în semn că nu sunt acasă şi, fără să-şi dea seama, continuă să ţină mâna pe clanţa uşii.

Instructorul superior zâmbi:

— Nu mă pofteşti înăuntru? Poate că se întorc repede.

Nunu clipi descumpănit şi se dădu repede la o parte, lăsându-l să treacă. Se opriră în salonaş. Negrea privi câteva clipe tabloul de pe peretele din dreapta. Era o pânză în ulei care zugrăvea atmosfera şi ritmul trepidant de lucru într-o hală imensă. Dedesubt, lângă rama tabloului, scria citeţ: „Dan Hatmanu – Atelierele Ilie Pintilie 1953”. Nunu ar fi vrut să spună că tabloul fusese făcut chiar în atelierul unde lucra tatăl său, dar nu îndrăzni. Spaima care-l cuprinsese când l-a văzut în prag pe Negrea îi trecuse. Totuşi era foarte îngrijorat. Nu ştia ce să creadă despre venirea instructorului superior. Ce se întâmplase? Oare venise din tabără numai pentru el? în cazul acesta lucrurile erau mult mai grave decât le crezuse.

Negrea îşi mută privirile de pe tablou pe lampa, cu trei braţe care atârna de tavan. îi plăcea salonaşul. În mijloc era o masă rotundă cu cinci scaune îmbrăcate în piele, iar lângă peretele din stânga o bibliotecă. Primele trei rafturi erau ocupate cu cărţi de literatură, romane, volume de poezii, basme. Ultimul raft cu cărţi de tehnică şi tot felul de manuale: geometrie, trigonometrie, algebră superioară. Negrea răsfoi un volum despre tăierea rapidă a metalelor, îl puse la loc, se uită la ceas, apoi se întoarse spre Nunu, care rămăsese undeva, lângă uşă. îl întrebă, privindu-l cu atenţie:

— Ce s-a întâmplat, Nunule? De ce-ai fugit din tabără?

Nunu îşi plecă ochii, fără să răspundă. Negrea se apropie de el.

— Ai plecat fără nicio vorbă... Sau, mă rog, ai lăsat un bileţel mincinos...

Nunu rosti repede, cu glasul surd:

— N-am minţit...

— Nu? Dar cine poate să te creadă? Totuşi, să zicem că n-ai minţit. Atunci de ce-ai plecat? Ce te-a nemulţumit? Nu ţi s-a dat să mănânci? Te-a oprit cineva să te duci în excursii ori să faci plajă?

— Nu de asta am plecat!

— Dar de ce?

Nunu vru să-şi ridice privirea spre el, dar nu reuşi. îi dădură lacrimile de ciudă. Încercă să se stăpânească, dar lacrimile se înmulţiră. Începu să plângă de-a binelea. Negrea îl privi o clipă uimit. După asta încercă să-l liniştească:

— Acum de ce plângi? Eşti băiat mare...

Pe chipul lui Nunu şiroiau lacrimi. El şi le ştergea mereu cu dosul palmelor şi repeta întruna:

— Nu de asta am plecat... Nu de asta...

Negrea îl privea din ce în ce mai mirat. Nunu era atât de caraghios! Şi copilăros din cale-afară. Până în clipa asta şi-l închipuise mai copt. Încercă din nou să-l liniştească:

— Ei, gata. Gata! Am înţeles. Te cred...

Nunu îşi opri plânsul cu greu.

Instructorul superior se plimbă o vreme îngândurat, apoi îi spuse:

— Oricare ar fi motivul, nu te poate scuti să te întrebi dacă ai făcut bine ori nu că ai părăsit tabăra. Ia gândeşte-te! Cine răspundea, dacă ţi se întâmpla vreun accident? Dar nu despre asta-i vorbă acum, ci de altceva mult mai important. O să-ţi dai seama singur... Şi-atunci o să stăm de vorbă altfel...

Negrea se îndreptă spre uşă. În prag se opri. Spuse doar atât:

— La revedere!

Nunu rămase ţintuit în acelaşi loc până când auzi

poarta. După asta se întoarse în camera lui şi se trânti în pat cu faţa în jos. Peste un sfert de ceas, în cadrul ferestrei apăru Ţâru. Se uită câteva clipe, scrutând întunecimea din cameră, apoi întrebă:

— Ce faci, Nunule? Nunu!… Eşti acasă?

Nunu îl auzi, dar nu-i răspunse. Ţâru stătu cât stătu cocoţat pe fereastră, apoi spuse ca pentru sine.

— Aaa!… Dormi!…

Sări jos. Se auzi un zdupăit înfundat, apoi scârţâitul porţii de la stradă.

A doua zi apăru dis-de-dimineaţă şi-i spuse lui Nunu, stând încălecat pe fereastră:

— Desează ţi-aduc veşti.

Nunu înălţă din umeri nepăsător, dar seara îl aşteptă până târziu. Ţâru nu veni. Nu se arătă nici în serile următoare. A cincea seară Nunu îşi pierdu răbdarea. Dacă nici în seara asta nu aducea vreun semn că i-a dat de urmă, era hotărât ca a doua zi să plece la bunici. Nu mai avea niciun rost să rămână aici. I se terminaseră banii şi ca să stea pe capul tantei Anghelina nu-i convenea. Destul că avea grijă de Mimi… Ţâru nu se arătă nici în seara asta. Nunu se culcă supărat. A doua zi, când se deşteptă, îl văzu în cameră pe Isoscel. Stătea pe-un scaun. îl observă abia în clipa în care se hotărî să se dea jos din pat. Când apăruse şi pe unde? Intrase pe geam? Clipi de câteva ori. De uimire îi pierise parcă şi graiul. Abia în momentul în care se repezi să-l îmbrăţişeze, îngăimă:

— Isoscel! Te-ai întors?… Eu credeam că abia mâine sau poimâine…

Isoscel părea surd şi mut. Pe chip nu-i tresări niciun muşchi. Când Nunu ajunse la un pas întinse mâna şi-l opri cu vârful degetelor. Nunu holbă ochii, contrariat:

— Ce-i cu tine? Ce-nseamnă asta?!

Isoscel îşi supse măselele, ca şi când ar fi avut între ele resturi de mâncare şi spuse fără să-l privească:

— Ţi-am adus valiza. Poftim! Nu-ţi lipseşte nimic.

Apoi cu mersul lui legănat şi uşor blazat se îndreptă spre fereastră. Nunu rămase locului prostit. Când văzu

însă că Isoscel a încălecat fereastra şi-i gata să sară în curte, se repezi la el.

— Ce ai? De ce pleci?

Isoscel îşi întoarse capul fără chef. Rosti moale:

— Cu laşii nu stau de vorbă.

Sări jos şi se îndreptă spre poartă. Nunu se luă după el. În stradă vru să-l oprească, dar Isoscel îi îndepărtă mâna cu gestul cu care te aperi de-o muscă ori de-un ţânţar când ai braţele ocupate. Încercă încă o dată sau de două ori să-l reţină, dar, văzând că se încăpăţânează, înălţă nedumerit din umeri şi se întoarse în curte. Cunoştea mutrele lui Isoseel. Altă dată, din pricina lor, nu dormea nopţi întregi. Punea la inimă orice supărare cât de mică. Acum i se păreau copilăreşti şi ridicole. N-aveau niciun haz. E adevărat că plecase din tabără, dar fără să vrea. După aceea i-a fost greu să-i scrie, să-i explice. Adică nu că i-a fost greu, dar n-a putut. Şi pentru asta trebuia să facă atâta tragedie?

Se plimbă cât se plimbă prin curte, apoi intră în casă. Aici totul i se păru nesuferit. Vru să se lungească din nou în pat, dar în pervazul ferestrei apăru tanti Anghelina.

— Pe unde umbli toată ziua, Nunule? Ieri am primit scrisoare de la madam Albineţ şi te-am căutat. Mă întreabă dacă te-ai întors din tabără. Ea ţi-a scris, dar n-a primit răspuns şi-i îngrijorată. Mai stă la ţară încă douăzeci de zile şi-ţi trimite vorbă să te duci şi tu. Ce să-i scriu?

Nunu o privi în faţă:

— Mă duc. Chiar azi mă duc, tanti.

— Atunci eu nu-i mai scriu. îi spui să nu-şi mai facă gânduri, că am eu grijă de casă.

Rămas singur, Nunu începu să se învârtă prin cameră fără să-şi dea seama ce are de făcut. Voia să-şi amintească ceva, dar nu ştia ce anume. Se uită la ceas. Era opt jumătate. La nouă pleca un tren spre Lunceni. Dacă se grăbea, avea toate şansele să-l ajungă. Închise fereastra, îşi luă haina din cuierul de lângă uşă şi ieşi. Încuie uşa la marchiză, învârtind cheia de două ori... Ţâru tot n-a venit”, îi trecu prin minte şi-şi dădu seama că tocmai la el voia să

se gândească mai înainte. Oare ce i se întâmplase? Se lăsase cumva păgubaş?

Tanti Anghelina nu se zărea pe-afară. Se îndreptă spre locuinţa ei să-i spună că pleacă. Urcă scările cerdacului. Uşa care dă în prima odaie era deschisă. Nunu n-o văzu nici aici. Păşi grăbit spre uşa celeilalte odăi. O deschise fără să mai bată. Tanti Anghelina stătea lângă pat numai în combinezon. Avea în mâini rochia vişinie în care se ducea dimineaţa la piaţă. Când îl văzu, scoase un ţipăt uşor şi îşi acoperi sânii. Nunu se holbă la ea zăpăcit. O clipă îi văzu pielea arămie a picioarelor mai sus de genunchi, apoi în faţa ochilor nu-i rămase decât pata vişinie a rochiei care căzuse jos, pe covor. Se întoarse, dar se împiedică de prag, căzu, se ridică şi o porni ca din puşcă spre poartă. Până la gară o ţinu tot într-o fugă. Trecu prin sala de aşteptare, îşi scoase bilet, şi când păşi pe peron, amintindu-şi cum scăpase rochia şi cât de speriată era tanti Anghelina, îi veni să râdă. Se simţea vesel şi-i venea, fără să ştie de ce, să zburde.

Până la plecarea trenului se plimbă nerăbdător pe lângă vagoane. În clipa când trenul se puse în mişcare îl văzu pe Ţâru. Alerga pe lângă vagoane şi se uita cu atenţie la ferestre. îi făcu semne, îl strigă, dar degeaba. Ţâru îl văzu abia în ultima clipă, când trenul îşi luase viteză. Începu să alerge pe lângă vagoane, dar n-avea spor. Se opri şi strigă cât putu de tare:

— Am găsit adresa! Am găsit-o…

Nunu se aplecă mult peste geam, îşi duse mâna pâlnie la ureche, apoi făcu semn cu mâna că n-a înţeles nimic. Ţâru clătină capul şi spuse, ca şi când Nunu ar fi fost numai la un pas de el:

— Ce să-ţi fac? De ce-ai plecat? Cine-i de vină?

Rămase pe peron până când trenul nu se mai văzu decât ca un punct mic, negru.

ALEEA NIMFELOR, 18

Către sfârşitul lui august vremea se schimbă. Mai întâi se abătu un vânt uscat; câteva zile hălădui nestingherit peste străzi, peste case, peste livezi. Din

salcâmi începură să se desprindă, ca nişte bănuţi de aramă, frunze îngălbenite. Amurgurile se stingeau repede. Odată cu licărul primelor stele, cerul devenea rece şi dur ca de cristal. Un cristal verde, fără străluciri.

Apoi se porniră ploile…

Cerul se acoperi cu o pătură vânătă şi scămoasă. La început căzură picuri mari, grei şi repezi. Bătură darabana în acoperişuri şi în ferestre două zile. După asta începu să cadă o burniţă rece. deasă „monotonă. Gardurile se înnegriră şi căpătară străluciri de antracit. Salcâmii se încovoiau trişti. Prin livezi merele de toamnă, gălbui şi pântecoase, cădeau cu zgomote înfundate şi se îngropau până la jumătate în pământul clisos. Crizantemele mari, albe ori roşii, priveau neliniştite de după gardurile de şipci. Fumul care ieşea din coşuri n-avea putere să se înalţe. Se prelingea pe lângă crestele acoperişurilor, se agăţa de sârmele de telegraf, ori de antenele de radio, risipindu-se apoi fără urmă.

Acum vrăbioii nu mai ieşeau decât ca să meargă la brutărie după pâine, ori la debitul din colţ, după: ţigări, pentru fraţii mai mari. Numai hulubii lui

Sterpu nu se sinchiseau prea mult de ploaie. În fiecare dimineaţă, pe la ora zece, apăreau în zbor grăbit deasupra maidanului de pe strada Lalelelor. Erau hulubi jucăuşi; vreo şase perechi. Descriau două, trei cercuri largi, apoi începeau să facă tot felul de tumbe. După un timp, un hulub roşcat cu guler alb, care părea să dirijeze mişcările întregului stol, bătea de câteva ori din aripi şi se lăsa să cadă ca un bolovan. Când ajungea la un metru de pământ, îşi desfăcea din nou aripile subţiri şi roşii şi se lăsa pe maidan. Peste o clipă în preajma lui soseau cu fâlfâiri repezi şi ceilalţi. Erau învăţaţi ca după fiecare demonstraţie să fie răsplătiţi. Vrăbioi! le aduceau totdeauna firimituri, grăunţe, bucăţele de zahăr. Ciuguleau repede tot şi la un semn al „guleratului” îşi luau iarăşi zborul.

În ultima vreme doar Ţâru mai avea grijă să le arunce câte ceva. Trecea în fiecare dimineaţă cu lădiţa neagră de

ceferist spre fabrica unde lucrau fraţii săi. La întoarcere răsturna pe maidan toate firimiturile. Se trăgea apoi la adăpostul unui gard, se lăsa jos, strângându-şi genunchii cu braţele şi aştepta în tăcere venirea porumbeilor. îi plăcea să-i vadă rupând pânza fumurie a ploii, zbenguindu-se nepăsători. După plecarea lor se ridica, îşi lua lădiţa şi se îndrepta spre casă. Pe drum, în mijlocul unui alai gălăgios de copii, îl întâlnea aproape de fiecare dată pe Sterpu. Acesta primise de vreo câteva zile o bicicletă şi se chinuia să înveţe să meargă, izbind-o de toate gardurile- Punea insuccesul pe seama timpului.

— Dacă ar fi fost măcar o zi cu soare… Dar aşa, pe ploaie, cine dracu’ poate să înveţe?

Ţâru îl întrebă cu şiretenie:

— Păi de ce n-aştepţi să se facă frumos?

— Cât să mai aştept?

Sterpu înălţa din umeri şi pornea mai departe, cu alaiul gălăgios după el, stârnind toţi câinii de pe stradă. Ţâru băga două degete în gură şi fluiera cât putea de tare. Zarva stârnită de câini se înteţea. Atunci, îşi ridica lădiţa pe cap şi îşi vedea de drum.

Uneori, vrând să-l amărască şi mai mult pe Sterpu, îi cerea bicicleta, ca să-i arate el cum să meargă. Sterpu întreba, neîncrezător:

— Dar nu te duci iar departe?…

— Eu?!

— Bine. Ţi-o dau…

Ţâru încăleca cu grijă, apăsând uşor pedalele, în aşa fel încât să se vadă fiecare mişcare. Când ajungea însă la cinci, zece metri, îşi scotea şapca, saluta reverenţios şi pe-aici ţi-i drumul. Se întorcea abia după o jumătate de ceas, lac.de sudoare.

Sterpu se repezea la el furios:

— Cum ne-a fost vorba? Ai spus că nu te duci departe…

Ţâru se uita la el nedumerit.

— Am spus, dar n-am putut s-o întorc. M-a dus singură.

— Te-a dus singură! Să-i spui lui mutu'…

— Nu mă crezi? încearcă şi-ai să vezi.

Sterpu se supăra. Îşi lua bicicleta şi-i întorcea spatele fără nicio vorbă. Ţâru îşi potrivea şapca, îl privea cu-acelaşi aer de mirare şi nedumerire, apoi se îndepărta fluierând nepăsător. Acasă nu stătea prea mult. Înfuleca ceva în grabă, despica un braţ de lemne, aducea două căldări de apă de la cişmeauadin faţa porţii şi după asta, până seara târziu, nu-l mai zărea nimeni. Bătea oraşul de la un capăt la altul. Pe la Copou, prin piaţa Sfântul Spiridon, pe la Fabrica de penicilină, prin Gară, pe la Abator, pe la Manufactura de tutun, prin Triaj, pe la morile de pe Nicolina, peste tot; umbla, dădea târcoale, adulmeca, iscodea, intra în vorbă cu căruţaşii, cu hamalii, cu femeile bătrâne, cu trecătorii, se împrietenea cu copiii de prin alte cartiere. Ştia tot ce se petrece în oraş, era la curent cu cele mai neînsemnate întâmplări.

O dată sau de două ori pe zi trecea şi pe la Nunu să vadă dacă nu s-a întors de la ţară. Aflase despre Vica o mulţime de lucruri şi ardea de nerăbdare să i le împărtăşească. Ori de câte ori trecea, găsea însă uşa zăvorâtă şi curtea pustie. Nunu uitase parcă să se mai întoarcă. Şi vacanţa se apropia de sfârşit… Ţâru număra zilele cu înfrigurare şi-i părea parcă rău după ele. Pe de altă parte era bucuros. Ştia că odată cu zilele de şcoală, o să scape de corvoadă. N-o să mai meargă cu mâncare la fabrică în fiecare dimineaţă. O să aibă grijă numai de învăţătură. Şi asta pentru el era floare la ureche…

Nunu se întoarse chiar în ultima zi de vacanţă. Era într-o după-amiază liniştită, cu soare firav şi somnoros. Ţâru era în uliţă. Ieşise cu căldările să ia apă de la cişmea. Văzuse mai întâi apărând de după colţ o birjă. O cunoştea. Era birja lui Tănăsache Chiorul, un lipovean înalt şi slab, cu barba galbenă ca firele de tutun, mare şi stufoasă. Nu era chior, dar i se spunea aşa din cauză că ţinea ochiul drept închis mai mult de jumătate. Ţâru era prieten cu el. Când Tănăsache avea chef să petreacă o zi, îi încredinţa lui birja. Bucuros, Ţâru se urca pe capră şi o pornea spre gară

unde aştepta sosirea trenurilor. De aici lua clienţii şi-i purta la domiciliu, cu aerul celui mai desăvârşit birjar. Niciodată nu rămânea cu trăsura goală. Ştia să-i atragă şi să le câştige repede simpatia. Uneori făcea lucrul acesta chiar şi de faţă cu Tănăsache, care îl bătea prietenos pe umăr:

— Bravo, Grigore!...

În aceste două cuvinte îşi revărsa toată dragostea şi respectul pe care îl avea pentru el. Tănăsache nu-i cunoştea porecla. Îl striga totdeauna pe numele lui adevărat: Grigore. Rar, când se îmbăta, îi spunea Grişa. Atunci glasul i se muia, buzele i se făceau roşii – de parcă ar fi fost vopsite – şi-n ochi îi apăreau lacrimi. Ţâru îi număra banii până la ultimul, dar Tănăsache îi împingea cu dosul palmei şi-l ruga să şi-i oprească el. Dacă Ţâru nu voia să-i ia, birjarul începea să plângă ca un copil, să-şi dea cu pumnii în cap, ori să sfarme paharele cu dinţii. Astfel de scene se întâmplau însă rar. De obicei petrecerile lui Tănăsache erau liniştite. Într-un restaurant din apropierea gării avea măsuţa lui lângă fereastra mare, care da la stradă. Dacă se aşeza dimineaţa pe scaun, până seara bea 18 – 20 de cinzeci de ţuică, mâncând ceapă cu sare, ori castraveţi muraţi cu slănină şi pâine neagră. Stătea tot timpul ursuz: nu primea la masa lui pe nimeni şi nu scotea o vorbă. Numai când îl vedea pe Ţâru că trece cu birja spre gară sau spre oraş ridica un colţ de perdea şi-i făcea semn cu mâna, râzând...

Acum, când văzu birja lui Tănăsache, Ţâru lăsă căldările şi alergă să-l întâmpine.

— Ce faci, Grigore? îl întrebă de departe birjarul.

Asta era la el un fel de salut. Nu zicea niciodată „bună ziua". Ţâru vru să-i răspundă, dar de după spatele lui Tănăsache răsări capul lui Nunu. Se priviră o clipă uimiţi. Nunu slăbise puţin, avea părul mare, dezordonat şi se înnegrise ca un drac.

— Mii de trăsnete! izbucni Ţâru, şi se repezi spre scara birjei. De ce-ai întârziat atâta? De trei săptămâni te caut în fiecare zi. Credeam că ai rămas să paşti cârlanii

bunicului tău…

Sări cu sprinteneală pe scară, apucă mâna întinsă de Nunu, i-o scutură cu putere şi continuă să vorbească repede, agitat, de parcă l-ar fi gonit cineva:

— Am găsit-o pe Vica… Ştiu unde stă, unde se plimbă, ce face, ce mănâncă.

Nunu se încruntă şi începu să-i facă semn să tacă, dar Ţâru părea că nu observă nimic.

— Tatăl ei e profesor universitar… Şi mamă-sa a fost profesoară. Acum stă acasă. Vica s-a tuns scurt. Dacă o vezi… te strici de râs. Parcă-i o căţeluşă…

Desperat, Nunu îi smulse şapca de pe cap şi i-o aruncă în şanţ. Ţâru se holbă la el nedumerit, apoi sări jos.

Se întâlniră după o jumătate de ceas. Ţâru era vesel.

— Ce te-a apucat? îl întrebă el pe Nunu. De ce mi-ai aruncat şapca? Şi ce erau mutrele alea pe tine?

— Păi, de faţă cu mama ţi-ai găsit să vorbeşti?

Ţâru încremeni.

— Ce tot spui? Doamna Albineţ era în trăsură?

— Hai, n-o mai fă pe prostul…

— Asta-i bună!…

Ţâru începu să râdă. Când văzu însă că Nunuse-ncruntă din nou, se stăpâni.

— N-am ştiut că-i în trăsură… Ţi-a spus ceva?

Nunu tăcea. Ca să-l îmbuneze, Ţâru întrebă:

— Vrei să-ţi arăt unde stă?

— Nu!… Dă-mi adresa…

— Cum vrei! Aleea Nimfelor, 18.

Ţâru rosti cuvintele cu răceală, apoi îi întoarse spatele şi se depărtă.

Nu schiţă niciun gest să-l oprească. Abia când îl văzu că dispare după colţ, Nunu îşi dădu seama că nu trebuia să-l lase să plece. Era însă prea târziu ca să mai facă ceva… Ei, şi la urma urmei, de ce să fi mers amândoi? Ce-ar fi zis Vica dacă l-ar fi văzut pe Ţâru? încercă să-şi reamintească chipul Vicăi, dar nu reuşi. În faţa ochilor îi răsări doar dimineaţa când fugiseră din tabără: drumul spre gară era pietruit şi se zbicise. De o. parte şi de alta

şanţurile erau pline cu apă. Rar, din frunzişul castanilor care formau o boltă de nepătruns cădeau picături. Vica se zărea departe, la vreun kilometru. Toate i se păreau uimitor de limpezi, dar silueta ei era atât de mică şi de străină! Parcă ar fi privit într-o bucată de chihlimbar, în care se zărea o gâzuliţă… îi rosti numele de câteva ori, dar şi el îi păru străin şi caraghios. Cât stătuse la ţară se obişnuise parcă cu gândul că n-are s-o mai vadă niciodată. Cu fiecare zi amintirea ei se depărtase, se irizase, devenise neverosimilă… Uneori, când se întorcea cu căruţa de la câmp, îi plăcea să stea pe spate şi să privească cerul. Căruţa era totdeauna plină cu fân ori cu coceni. Bunicul mâna caii. Glasul i se auzea rar şi parcă venea de undeva de departe. În clipele acelea, Nunu avea senzaţia că totul se petrecuse în vis. Că n-o întâlnise pe Vica niciodată…

Stătea în locul în care îl lăsase Ţâru şi nu ştia ce să facă. Ar fi vrut să simtă din nou senzaţia aceea ciudată de astă-vară. Să se bucure, să-şi audă inima bătând cu putere… Dar nu simţea nimic. Şi doar acum îi ştia adresa! Aleea Nimfelor, 18. Strada îi era cunoscută. Când trecea cu vrăbioii spre liric, la scăldat, urcau puţin pe strada Lalelelor, apoi pe alte câteva străzi ajungeau pe Sărărie. La primul colţ, în dreapta, pe zidul unei clădiri era prinsă o tablă albă, dreptunghiulară, cu chenar albastru, pe care citea aproape de fiecare dată: Aleea Nimfelor. Trecuse de-atâtea ori, dar nu privise niciodată strada.

Amurgul, cu străluciri de aur şi miere, începea să se stingă. Umbrele gardului şi caselor se lungeau enorm. Nunu o porni spre casă. Însă după câţiva paşi se opri. Ce-ar fi dacă s-ar duce totuşi? Să vadă măcar cum arată strada. Atât. După aceea s-ar întoarce. Umbra i se întindea în faţă. Avea picioarele groase şi lungi ca de uriaş; trupul masiv se îngusta repede, umerii se ascuţeau, iar capul abia se mai zărea mic şi rotund cât o bilă de aruncat la popice. Îşi privi umbra de parcă atunci o vedea prima oară şi-i veni să râdă. Clătină de câteva ori capul, şi umbra făcu la fel. După asta, mai bine dispus, o porni spre Aleea Nimfelor. Umbra se luă repede după el. Uneori trecea înainte. Când

apărea vreun gard ori vreo clădire se strângea parcă ghem, apoi, ca şi când ar fi scăpat dintr-un arc, zvâcnea în sus, se căţăra cu o iuţeala uimitoare pe ziduri şi-un timp mergea alături, asemenea unui uriaş care ducea de mână un copil.

Când ajunse pe Aleea Nimfelor, amurgul se stinse cu totul. Umbrele dispăruseră. Ici, colo, în ferestrele vilelor îmbrăcate în viţă, ori ascunse după şiruri de plopi sau de brazi, străluceau lumini. Pe stradă încă nu se aprinseră becurile. Nunu se uita cu atenţie să vadă numărul. Pe măsură ce înainta şi se gândea că ar putea s-o întâlnească totuşi pe Vica, simţea că se desprinde de pământ, că pluteşte, că nu mai are picioare, nici mâini, nici trup. La nr. 18 era un grilaj de fier forjat, iar dincolo de el se desluşea un şir de brazi şi conturul întunecat al unei vile. Nu se zărea nicio lumină. Se opri să-şi potolească bătăile inimii. Vru să se apropie de grilaj, dar abia făcu un pas şi-n stradă se aprinseră dintr-odată becurile. Privi speriat împrejur. La câţiva paşi, în poartă, sprijinindu-se pe labele din faţă, îl privea în tăcere Doli. Din când în când, îşi scutura o ureche. Parcă voia să se apere de muşte. Nunu se uită la ea şi nu-i venea să creadă. Căţeluşa nu se schimbase de loc.

— Doli! Unde eşti, Doli?

Acesta era glasul Vicăi. Nunu simţi că-i năvăleşte în obraji tot sângele. Zări o siluetă subţire, îndreptându-se spre poartă. Dacă îl întreabă ce caută pe-aici? Se smulse din loc şi o porni repede în josul străzii. Glasul Vicăi răsună aproape de tot, în spate:

— Ce faci, Doli? Treci în curte!…

Doli lătră de două ori prietenoasă; se auzi apoi scârţâitul porţii, undeva departe un huruit de tramvai, iar înspre gară chiotul ascuţit al unei locomotive.

— Hi! Hi! Hi!

Când se întoarse, Nunu văzu curtea luminată de patru său. cinci becuri prinse în vârful unor stâlpi, sub abajururi albe ca nişte globuri. Prin grilajul de fier se desluşeau vag straturi de flori. Din casă răzbăteau

acordurile unui pian. Trecu pe partea cealaltă a străzii, în umbra unui gard înalt de scânduri. Stătu acolo aproape un ceas. Se plimbă apoi de câteva ori în susul şi în josul străzii, iscodind de fiecare dată curtea, dar n-o mai văzu nici pe Doli, nici pe Vica. îi părea rău că fugise. Trebuia să rămână pe loc. Dacă l-ar fi întrebat ce caută, ar fi ştiut el cum să se descurce. Acum avea la îndemână zece răspunsuri, nu unul.

Într-un târziu, în faţa porţii se opri o maşină. Coborî un bărbat înalt, zvelt, îmbrăcat într-un costum gri. Era cărunt. Odată cu venirea lui acordurile de pian amuţiră. După vreo jumătate de oră se stinseră şi luminile din curte. Rămase aprins numai becul prins sub abajur alb, de porţelan, deasupra intrării.

Nunu se hotărî să plece spre casă. De pe la jumătatea străzii vru să se mai întoarcă o dată, dar îşi aduse aminte că a doua zi trebuia să meargă la şcoală. Că o să-l întâlnească negreşit pe instructorul Negrea şi o să aibă poate iarăşi o discuţie...

În capătul străzii nu rezistă ispitei. Se întoarse. Dar când ajunse în dreptul grilajului de fier începu să-i pară rău. În curte nu se zărea nimeni. Se întorsese degeaba. Vica se culcase poate.

Se simţi dintr-odată frânt de oboseală. În minte îi răsări patul cu tăbliile de fier, cu salteaua moale, cu aşternutul curat, mirosind a rufă proaspăt spălată. Plecă spre casă, fără să se mai uite în urmă.

DIN NOU LA ŞCOALĂ

Marele Vrăbioi era supărat. Se plimba dintr-un: capăt în altul al încăperii (ultima din cele şapte ale clubului), cu mâinile la spate, tăcut şi întunecat. De jumătate de ceas nu mai scotea o vorbă. Becurile mici, vopsite în culorile spectrului solar, răspândeau o lumină bizară. Hreapcă şi Sterpu stăteau nemişcaţi la locurile lor, cu măştile de sfetnici pe faţă. Lângă unul din pereţi se desluşea o mogâldeaţă cenuşie, care semăna întrucâtva cu o raţă sau cu o găină. Avea ciocul ascuţit, ochii mici, aripile mari, înfoiate, coada scurtă. De fapt nu era nici raţă, nici găină.

Era o pasăre născocită de vrăbioi. „Pasărea fără nume”… Apărea în ultima zi de vacanţă… C-un sfert de ceas înainte de asfinţitul soarelui vrăbioii se strângeau pe maidanul de pe strada Lalelelor. Marele Vrăbioi intra în club urmat de sfetnici şi după un mic ceremonial, pasărea fără nume era scoasă afară, la lumină. O purtau pe braţe sfetnicii. Marele Vrăbioi păşea înaintea lor, cu masca pe faţă, trăgându-se tot timpul de urechi. O purtau astfel prin fiecare din încăperile clubului. Când ajungeau sus, vrăbioii izbucneau în urale, săreau într-un picior, ţupăiau, se luau la trântă. Apoi, la un semn al Marelui Vrăbioi, se aşezau jos, în cerc. La mijlocul cercului înfigeau un băţ, şi-n vârful băţului legau pasărea fără nume. Din clipa aceasta se făcea tăcere deplină. Unul din sfetnici se apropia ţupăind ca un vrăbioi, aprindea un chibrit şi-i dădea foc. Pasărea era făcută din şomoioage de paie şi ardea repede. În lumina vânătă a înserării, pe chipurile vrăbioilor, câteva clipe jucau umbre şi lumini. Puţin câte puţin, flăcările jucăuşe începeau să se potolească, să se micşoreze. În vârful băţului rămânea o clipă forma incandescentă a păsării fără nume. Uneori, când nu sufla vântul, putea fi văzută şi două-trei minute. Atunci pasărea fără nume părea de aur. Vrăbioii făceau ochii mari, dar nu îndrăzneau să tulbure liniştea. Strălucirea de aur a păsării fără nume dispărea apoi încetul cu încetul sub o pojghiţă vânătă.

În preajmă se făcea dintr-odată întuneric. Marele Vrăbioi se apropia repede şi aprindea o lanternă de buzunar. În vârful băţului nu se mai vedea nimic. Pasărea fără nume dispăruse. Se ridicau şi porneau cu toţii spre casă.

Vacanţa pleca odată cu pasărea fără nume.

Acum supărarea Marelui Vrăbioi era legată tocmai de această pasăre ciudată. Trei din sfetnici, Isoscel, Nunu şi Ţâru uitaseră să vină la ora când trebuiau să iasă cu ea afară. Uitaseră, întârziau ori n-aveau de gând să mai vină… Marele Vrăbioi continua să se plimbe dintr-un capăt în altul al încăperii, uneori se uita la ceas, dar nu lua nicio hotărâre. Afară, pe maidan, aşteptau vrăbioii. Adică o

parte din vrăbioi, că nu veniseră toţi, aşa cum veneau altă dată...

Hreapcă şi Sterpu nu puteau să facă nimic. Cât timp aveau măştile pe faţă, trebuiau să rămână nemişcaţi şi tăcuţi. Sterpu se uita prin ochii oblici ai măştii, clipea des şi când Marele Vrăbioi era întors cu spatele, ca să nu înţepenească, îşi muta greutatea trupului de pe un picior pe altul. Hreapcă părea resemnat cu totul. De când îşi pusese masca nu mai făcuse nici cea mai mică mişcare. Marele Vrăbioi îi trecea chiar pe sub nas şi el n-avea încotro. Trebuia să stea mereu ţeapăn ca o statuie, în sinea lui era însă hotărât să i-o facă. Mai înainte de a veni aici, trecuse pe la o librărie de pe Cuza-Vodă şi îşi făcuse rost de nişte pocnitori. Le avea în buzunarul de sus al hainei. îi era cam greu să umble cu ele fără să atragă atenţia. Dar dacă numără până la douăzeci şi Rosei nu isprăveşte odată cu maimuţăreala asta neghioabă, nu-şi mai asumă nicio răspundere. Trece peste toate legile clubului şi tot îi aruncă o pocnitoare sub tălpi.

A doua zi, în şcoală, aveau să vină fete şi el se gândise că n-ar fi rău să petreacă puţin pe seama lor...

Marele Vrăbioi se uită la ceas şi începu să se plimbe din nou nervos. Hreapcă şovăi câteva clipe, îşi spunea: „Dacă se ştie cine are pocnitori, se duce tot farmecul...” Paşii lui Rosei îl călcau însă pe nervi. Începu să numere:

„Unu, doi, trei, patru...”

Marelui Vrăbioi nici prin gând nu-i trecea însă să se oprească şi să-nceapă ritualul ştiut pentru scoaterea păsării fără nume pe maidan.

„Opt, nouă, zece...”

Încet, mâna stângă începu să i se urce spre buzunarul de sus al hainei. Pocnitorile, vreo zece la număr, erau învelite într-o hârtie destul de groasă.

„Cincisprezece, şaisprezece, şaptesprezece...”

Rupse hârtia uşor, cu unghiile, prinse cu vârful degetelor o pocnitoare şi îşi retrase mâna cu băgare de seamă. Marele Vrăbioi nu observase nimic. Hreapcă respiră uşurat. Îşi simţea mâna transpirată. Dacă mai ţine

mult pocnitoarea, se umezeşte, şi, cine ştie, poate că nu mai face explozie.

Marele Vrăbioi era în celălalt capăt al încăperii, îl aşteptă să se apropie. Când ajunse la vreo trei paşi, fără să se observe nici cea mai mică mişcare, îi aruncă pocnitoarea sub picioare. Spre surprinderea lui nu se auzi nicio explozie. Marele Vrăbioi trecu mai departe, se întoarse, dar nici de data aceasta nu se întâmplă nimic. „Am ţinut-o prea mult în palmă, îşi spuse Hreapcă. Trebuia s-o arunc”...

Gândul îi rămase neterminat. Sub picioarele Marelui Vrăbioi se zări o scânteie şi-n aceeaşi clipă se auzi o bubuitură care-l făcu chiar şi pe Hreapcă să tresară. Marele Vrăbioi sări speriat într-o parte. Sterpu începu să ţopăie ca un caraghios. Voia să-şi scoată masca, dar nu izbutea. În încăpere se răspândi un miros iute de pucioasă. Marele Vrăbioi se holba speriat spre locul unde se produse explozia. După asta începu să se caute prin buzunare. Acelaşi lucru îl făcu şi Sterpu, care reuşise între timp să-şi scoată masca. Hreapcă îi văzu pe fiecare în parte scoţând ceva din buzunar. Spre surprinderea lui, acel „ceva” era învelit într-o hârtie care i se părea cunoscută. Nici nu ştia la care din ei să se uite mai întâi. Sterpu era într-un capăt al încăperii, lângă uşă, Marele Vrăbioi în celălalt capăt, lângă pasărea fără nume. Amândoi însă făceau acelaşi lucru. Îşi numărau pocnitorile.

Hreapcă, pe care scena îl amuza grozav, îşi scoase masca şi începu să râdă:

— Nu vă mai osteniţi degeaba, rosti el zeflemitor. Am impresia că mie îmi lipseşte una.

Îşi scoase hârtia cu pocnitori, o desfăcu şi începu să numere demonstrativ:

— Una, două, trei, patru...

Când ajunse la nouă se opri:

— Da, mie îmi lipseşte... Am cumpărat zece. Şi-acum n-am decât nouă. Nu pot să pricep cum de-a ajuns sub picioarele tale...

Marele Vrăbioi îl privea pieziş. Hreapcă părea că nu

observă nimic. Întrebă cu naivitate:

— Tu câte ai cumpărat?… Poate că-ţi lipseşte ţie…

Marele Vrăbioi răspunse morocănos.

— Mă rog!…

Hreapcă înălţă nepăsător din umeri şi nu mai spuse nimic. Se lăsă o clipă de tăcere. Cei trei se spionau unul pe altul pe sub sprâncene. Situaţia era de-a dreptul caraghioasă. Lui Sterpu încă nu-i trecuse spaima. Explozia fusese prea neaşteptată. Ţinea pachetul cu pocnitori în mâini şi nu ştia ce să facă. Să-l mai ascundă, n-avea niciun rost. Tot se dăduse de gol.

Undeva, la intrarea în club, se auziră paşi. Marele Vrăbioi ciuli urechile. Paşii se apropiau repede. Cel care venea era obişnuit cu drumul. Pânza de sac din uşă se mişcă şi din faldurile ei răsări Ţâru. îi cuprinse pe cei trei cu privirea, apoi întrebă vesel:

— Am întârziat?

— Nu, ai venit primul, răspunse tot atât de vesel Hreapcă.

Ţâru nu-l luă în seamă. îl privi pe Marele Vrăbioi şi zise:

— N-am reuşit să scap mai repede… A trebuit să car apă pentru murături, să tai lemne…

Marele Vrăbioi se uită la ceas şi nu-i răspunse nimic.

Ţâru se îndreptă hotărât spre locul unde-i stătea agăţată masca. Şi-o puse, apoi, uitând că din momentul acesta nu mai avea dreptul să vorbească, întrebă:

— Nu începem? Afară s-a întunecat şi vrăbioii sunt nerăbdători…

— Îi aşteptăm pe Nunu şi pe Isoscel! spuse cu glas moale Sterpu.

— Puneţi-vă măştile! rosti sentenţios Marele Vrăbioi. Nu mai aşteptăm pe nimeni.

Hreapcă şi Sterpu se executară în tăcere. Marele Vrăbioi îşi puse şi el masca şi cu paşi mari se opri chiar în mijlocul încăperii. De aici se îndreptă ţupăind ca un vrăbioi spre peretele din faţă. Se lovi de trei ori cu fruntea de el, apoi se întoarse tot ţupăind spre peretele din spate, din

dreapta şi din stânga. La sfârşit, după ce se lovi cu fruntea de toţi pereţii, se îndreptă spre pasărea fără nume. Cei trei sfetnici se apropiară şi puseră câte un deget pe ea. (Degetul mic de la mâna stângă.) Marele Vrăbioi bolborosi ceva neînţeles. În aceeaşi clipă sfetnicii ridicară pasărea şi porniră spre uşă, bolborosind cu toţii cuvinte fără sens…

Afară se întunecase într-adevăr. Vrăbioii se repeziră să-i întâmpine, dar le lipsea parcă entuziasmul. Şi-apoi rămăseseră şi puţini din cale-afară. Cei mai mulţi au fost strigaţi şi trebuiseră să plece acasă.

Băţul de care trebuia să fie legată pasărea fără nume fusese înfipt în pământ de mult. Vrăbioii făcură cerc în jurul lui. Marele Vrăbioi legă pasărea, apoi îi făcu semn lui Sterpu să-i dea foc. Chibriturile erau umede şi nu se aprindeau. Câţiva dintre vrăbioi începură să vocifereze. Rosei strigă la ei să tacă. Se făcu din nou linişte.

— Mai are cineva chibrituri? întrebă Sterpu.

Câţiva se căutară prin buzunare. N-avea nimeni.

Un puşti de vreo 10 ani spuse:

— Mă duc eu s-aduc.

Nu făcu însă nicio mişcare. Rămase pe loc, liniştit.

Marele Vrăbioi îl luă la rost, morocănos:

— Ce mai aştepţi? Du-te!

— Aşteaptă invitaţie specială, spuse batjocoritor Hreapcă, dar nu-i dădu nimeni atenţie.

Puştiul o porni glonţ, tăind maidanul în curmeziş. Se auzi pârâind un gard, un câine lătră de câteva ori leneş, apoi se făcu linişte.

Pe maidan nu sufla nimeni o vorbă. Aşteptau cu toţii să se întoarcă puştiul cu chibriturile. Marele Vrăbioi îşi scoase masca şi începu să se plimbe nerăbdător. Cel care plecase după chibrituri se lăsa aşteptat.

— Du-te careva şi vezi ce face! Are de gând să mai vină, sau n-are?

— Nu i-o mai fi dat voie de-acasă să se întoarcă, spuse calm Ţâru.

Marele Vrăbioi se uită spre partea în care dispăruse puştiul, vru să se plimbe din nou, dar nu se mai putu

stăpâni. Se năpusti spre băţul în vârful căruia era legată pasărea fără nume. îl smulse, îl frânse de genunchi, apoi îl aruncă cu pasăre cu tot undeva, în spate, peste capetele vrăbioilor. Plecă fără nicio vorbă.

Vrăbioii se dezmeticiră greu. Se ridicară şi începură să vorbească toţi odată. Fiecare avea de spus câte ceva şi niciunul n-asculta ce spune celălalt.

Părăsiră maidanul gălăgioşi.

Când trecu Nunu spre casă nu mai întâlni pe nimeni. Despre cele petrecute pe maidan află abia a doua zi, la şcoală. Tăbărâră pe el, încă de la poartă, Hreapcă şi Sterpu şi-i povestiră totul, cu lux de amănunte. Tocmai când Hreapcă era mai în vervă, apăru şi Marele Vrăbioi. Sterpu îl făcu atent, trăgându-l de mânecă. Hreapcă nu înţelese de ce îl trage de mânecă, dar când îl văzu la câţiva paşi pe Rosei, schimbă repede vorba. Rosei se-ndreptă spre clasă, prefăcându-se că nu l-a văzut pe Nunu. Hreapcă îi părăsi pe cei doi fără nicio explicaţie. Alergă să-l ajungă pe Marele Vrăbioi.

În curtea şcolii era o larmă de bâlci. Ici-colo, printre elevi, se zăreau şi pâlcuri de părinţi. Mulţi dintre ei veniseră cu cei mici, care intrau în clasa întâi. La vreo câţiva paşi, în stânga, Nunu văzu trei fete. Erau micuţe. Să fi fost printr-a treia sau a patra. Purtau şorţuleţe gri, guleraşe albe, iar la codiţele lăsate pe spate aveau panglicuţe roşii. În faţa cancelariei zări alt pâlc de fete. Erau mai mari. Una dintre ele avea părul tăiat scurt şi strâns cu o panglică albastră. Pe poartă intrau mereu alte grupuri de fete şi băieţi. „Parcă am fi în tabără”, gândi Nunu. Undeva, spre cancelarie, se auzi clopoţelul. Zarva din curte păru că se potoleşte o clipă. Cei care alergau se opriră. Un băieţaş, care venea probabil întâia oară la şcoală, începu să plângă şi să se agaţe desperat de mâna bunicii. Lui Nunu îi venii să râdă. În fiecare an se întâmplau scene de acestea. Uneori părinţii sau cei care-i însoţeau la şcoală pe bobocei erau obligaţi să intre în clasă şi să stea două, trei ceasuri până când puştii începeau să se obişnuiască.

Când clopoţelul se opri, curtea rămase aproape goală.

— Ce faci, Nunule? Salut voios!

Nunu se-ntoarse şi-l văzu pe Iorgu. Era îmbrăcat cu pantaloni lungi. Părea mai înalt. Venea spre el cu braţele întinse. îl îmbrăţişă, apoi se dădu un pas înapoi şi-i spuse râzând:

— Ştii că era s-o păţesc urât din cauza ta? Ai tulit-o din tabără tocmai când am fost eu de serviciu…

Nunu înălţă din umeri:

— Doar n-ai fi vrut s-aştept să fie altul?

Iorgu râse din nou şi nu mai spuse nimic.

În clasă era o linişte mormântală. Toţi stăteau în bănci serioşi şi gravi, de parcă s-ar fi început ora. Nunu crezu că a întârziat. Se uită speriat spre catedră, dar la catedră stătea Rosei. Avea pe cap un fes roşu, iar pe vârful nasului o pereche de ochelari confecţionaţi din hârtie. Clasa izbucni în hohote, şi Nunu trecu să-şi caute loc zâmbind. Gluma era veche şi cunoscută. Prindea însă la toţi cei care intrau cu întârziere.

Rosei îşi scoase ochelarii de hârtie şi, uitându-se spre uşă, întrebă intrigat:

— Ce naiba? La noi nu vine nicio fată?

Liniştea se sparse ca un balon umflat prea mult.

Aproape toţi îşi părăsiră locurile şi prinseră să se agite, să facă pronosticuri şi tot felul de presupuneri. Când zarva era în toi, Hreapcă se strecură afară. După câteva clipe se auziră bătăi timide în uşă. Rosei le auzi şi strigă să se facă linişte. Toţi se năpustiră spre bănci. Marele Vrăbioi îşi puse ochelarii de hârtie şi trecu din nou la catedră. Bătăile se repetară, şi uşa se deschise încet. Hreapcă băgă capul (era îmbrobodit cu o batistă) şi întrebă piţigăiat:

— Evoie?

Clasa pufni în râs. Dar nu râdea nimeni cu hohote, aşa cum se obişnuise după o astfel de glumă, ci râdeau toţi cu nasurile în jos, făcând sforţări să se stăpânească. Rosei îşi smulsese ochelarii şi sărise să şteargă tabla. Hreapcă înălţă nedumerit din umeri şi, când întoarse capul, îl văzu

la spatele său, în prag, pe Cârţu, profesorul de română. Clătina capul şi zâmbea. Hreapcă se năpusti zăpăcit spre bancă. Era atât de zăpăcit, că uită să-şi ia batista de pe cap. Profesorul trecu spre catedră, îl căută cu privirea şi-i spuse cu zâmbetul care nu-l părăsea nici când punea unu în catalog, nici când punea zece:

— Eşti foarte vesel, Hreapcă. Să vedem, mai târziu, când va trebui să răspunzi la lecţii, o să fii tot aşa?... Stai jos!

Hreapcă se aşeză stânjenit.

Abia după oră, la sfârşitul recreaţiei, odată cu profesoara de geografie, în clasă apărură şi două fete: una dintre ele semăna cu Vica. Era chiar Vica! Nunu o privea încremenit de uimire. Uită că trebuia să se aşeze.

— Vrei să-mi spui ceva? îl întrebă profesoara.

— Eu?!

— Da. De ce-ai rămas în picioare.

Nunu îşi văzu colegii stând în bănci, se pierdu cu totul. Îngăimă ceva şi se aşeză. Urechile îi vâjâiau, iar înaintea ochilor îi stăruia chipul Vicăi. Închise ochii, dar chipul îi rămase mai departe sub pleoape...

Fetelor li se dăduse banca întâi din rândul din mijloc. Nunu nu îndrăznea să se uite într-acolo. Stătea aplecat uşor peste pupitru şi continua să ţină ochii închişi. În colţul gurii îi stăruia vag o urmă de zâmbet. Deodată în inimă i se strecură un fel de-ndoială. Dar dacă fata care intrase pe uşă nu era Vica? Poate că i se păruse numai că-i ea. Îşi furişă privirea spre banca din faţă. Riţa era blondă şi-avea codiţele pe spate. Vica purta un jerseu alb de lină; părul tuns scurt dezvelea un gât subţire, băieţesc. Stătea dreaptă şi din când în când îşi trecea mâna prin păr. Nunu îi recunoscu gestul şi se linişti. Acum nu mai avea nicio îndoială. Era ea. Se tunsese scurt. Doar îi spuse Ţâru, ce naiba? Se răsuci spre banca lui, dar nu-l văzu. Ţâru nu venise la şcoală. Oare de ce nu venise? Lipsea şi Isoscel, dar asta nu-l mira. Isoscel nu venea niciodată din prima zi. Totdeauna întârzia câte două, trei zile. Dacă era întrebat de ce a lipsit, avea pregătite două răspunsuri. Unul pentru

diriginte, celălalt pentru prieteni. Dirigintelui îi spunea, c-un fel de durere: „Am fost bolnav”. Prietenilor, afectând un aer melancolic şi schiţând zâmbetul lui de om blazat: „Îmi place să savurez sfârşitul vacanţei în tihnă. De-aţi şti voi câtă dulceaţă au zilele astea! E ca şi când ai bea o cană de ceai, iar la urmă constaţi că nu s-a topit tot zahărul...”

Altă dată, Nunu ar fi suferit din cauza lipsei lui Isoscel. Acum înălţă din umeri, ca şi când ar fi vrut să spună: „Treaba lui, îl priveşte!” Apoi simţi chiar că lipsa lui Isoscel şi-a lui Ţâru îl bucură. În clasă, în afară de Iorgu şi de el nu mai era nimeni care s-o cunoască pe Vica. Faptul acesta îi strecura în suflet un simţământ de mândrie, ca atunci când ar fi încercat pentru prima dată un lucru nou: o şapcă frumoasă ori o haină. Începu să-şi furişeze mereu privirile spre banca fetelor. Voia să se facă observat, dar nu ştia cum. Amândouă stăteau nemişcate şi nu se uitau decât la tablă. În preajmă, colegii şuşoteau pe seama lor, îşi dădeau coate, râdeau. Lui Nunu îi venea să-i ia la palme. Ca să le arate că el o cunoaşte pe Vica, rupse o foaie dintr-un caiet şi scrise repede:

Salut, Vica, şi bine-ai venit în clasa noastră. O să fim colegi.

Nunu.

Împături bileţelul şi, prinzând un moment când profesoara arăta ceva la hartă, îl aruncă pe banca fetelor. îl prinse Riţa. Se uită peste el, apoi îl dădu Vicăi.

Nunu credea că Vica o să se întoarcă imediat spre el. Dar ea, după ce citi bileţelul, se strânse parcă de frig şi îşi plecă şi mai mult fruntea. La început, lui Nunu nu-i veni să creadă. Poate că voia să-i trimită un alt bileţel. Mai bine s-aştepte.

Trecură însă vreo zece minute şi Vica părea să fi uitat cu totul de el. De undeva, din dreapta, porni spre banca fetelor o ghiulea mică de hârtie. Riţa o prinse, o desfăcu, apoi o dădu Vicăi. Fata înălţă din umeri. N-o primi. Când văzu asta, Nunu răsuflă uşurat. îi părea bine că nu primise biletul. Dar această bucurie nu ţinu mult. Aproape din toate colţurile începură să zboare spre banca fetelor

ghiulele mici de hârtie. Riţa abia prididea să le prindă. Le desfăcea, le citea şi apoi i le dădea Vicăi. Dar ea le punea la o parte, pe bancă, fără măcar să-şi arunce privirile peste ele. Era atentă la lecţie şi se făcea că nici nu bagă de seamă murmurul care se iscase în bănci. În recreaţie îşi strânse cărţile, le puse în pupitru, rupse bileţelele în bucăţele mărunte şi le aruncă la coşul de hârtii.

În clasă se făcu o linişte. Asta nu părea s-o tulbure însă cu nimic. Se îndreptă spre uşă, nepăsătoare. În urma ei se iscă zarvă. Vreo câţiva băieţi se apropiară de Nunu şi începură să facă haz.

— Lasă că-i ies ei fumurile pe nas, auzi Nunu în spate o voce.

Gând se întoarse, îl văzu pe Marele Vrăbioi.

Hreapcă, mai pistruiat ca de obicei, cu părul în ochi, luă coşul de hârtii şi se apropie de Rosei. Rosti cu batjocură:

— Prinţesa m-a învrednicit să-ţi aduc răspunsul, sire…

Furios, Rosei îi smulse din mâini coşul şi i-l puse pe cap. Într-o clipă capul lui Hreapcă dispăru sub coşul de hârtii. Zarva se înteţi şi mai mult. Sterpu se repezi, îl prinse pe Hreapcă de mâini şi-ncepu să-l poarte prin clasă, strigând piţigăiat şi peltic:

— Priviţi şi vă minunaţi! Omul din planeta Marte. Are mâini, are picioare, are tot ce-i trebuie, îi lipseşte doar capul.

În uşă apărură elevi şi eleve şi de prin alte clase. Spectacolul s-ar mai fi lungit poate, dar pe sală se auzi sunând de intrare şi zarva începu să se potolească. Nunu stătuse tot timpul în bancă. Se simţea umilit şi jignit. Auzi, colo! Să-i arunce biletul la coş!

Vica şi Riţa intrară amândouă în acelaşi timp şi se aşezară grăbite în bancă. Băieţii nu le dădură nicio atenţie. Parcă s-ar fi sfătuit să nu le bage în seamă.

La amiază, Vica şi Riţa plecară spre casă împreună. Nunu îşi strânse cărţile şi se grăbi să le ajungă, în stradă, însă, când îl mai despărţeau de ele doar câţiva paşi, le auzi

discutând ceva în şoaptă, apoi râzând. Asta îl făcu să-şi încetinească paşii. Merse cât merse în urma lor, dar şoaptele şi râsetele ajunseră să-l scoată din fire. Se smuci din loc şi o luă la dreapta, pe altă stradă.

CONCERTUL

Doli stătea pe trotuar, în faţa porţii. Avea urechile pleoştite şi ochii împăienjeniţi de-o mare tristeţe. Tânjea după Vica. Dimineaţă Vica abia reuşise să scape de ea. Ca să poată pleca la şcoală, a trebuit s-o închidă.

Acum căţeluşa aştepta în faţa porţii de mai bine de-un ceas. Uneori ciulea urechile brusc, scheuna uşurel, apoi devenea iarăşi tristă şi indiferentă. Câteva musculiţe albăstrii îi dădeau de zor târcoale, dar ea părea că nici nu le bagă în seamă.

Deodată tresări, se ridică şi adulmecă aerul neliniştită. După asta se năpusti lătrând veselă spre capătul străzii. Dar abia ajunse la jumătatea drumului şi-n colţ apăru Vica. Îşi ducea geanta cu cărţi pe umăr şi privea în jos îngândurată. Căţeluşa i se rostogoli la picioare ca un ghem pufos şi alb de lână.

— Doli! Ce faci? Cine ţi-a dat voie să ieşi în stradă?

Glasul Vicăi era aspru. Doli o privi o clipă, apoi, fără să-i pese prea mult, începu să-i sară în preajmă, să-i dea târcoale, să latre. Dar Vica n-avea chef de joacă. Când ajunseră pe treptele de la intrare, vru să pară din nou aspră. Spuse:

— Gata, Doli, fii cuminte!

Şi văzând că Doli nu arată nici de data aceasta semne de supunere, se strecură înăuntru, închizându-i uşa în nas. Îşi lăsă pardesiul în vestiar, apoi trecu în salon. Aici era răcoare şi întuneric. Lumina de-afară era oprită de draperiile de catifea. Fotoliile aurii se desluşeau vag, ca două pete bizare. Celelalte obiecte şi mobile păreau absorbite de întuneric. Vica merse direct în camera ei. Lăsă geanta pe măsuţa de lângă fereastră, îşi trecu de câteva ori mâna prin păr, apoi braţul îi căzu fără putere în lungul trupului. Câteva clipe rămase aşa, neştiind ce să facă. De sticla geamului se ciocnea mereu un gândăcel.

Avea picioruşele mici şi pufoase, iar spatele smălţuit cu aur. Vica îl urinări o vreme cum se trudeşte să iasă afară. Uneori se ciocnea prea tare şi cădea zăpăcit pe tocul ferestrei. Rămânea o clipă sau două nemişcat, apoi îşi reîncepea truda cu-aceeaşi încăpăţânare. La început Vica îl urmări fără interes, absentă. Apoi, fără să-şi dea seama, încercarea gândăcelului de-a evada începu s-o amuze. L-ar fi privit aşa, poate, la nesfârşit. Dar el, prostuţul, se izbi cu-atâta putere de sticlă, încât căzu şi rămase într-o nemişcare totală. Vica înălţă din umeri, apoi se aplecă şi deschise fereastra. Gândăcelul rămase însă neclintit. îl împinse uşurel cu degetul. Asta îl sperie şi-l făcu să-şi ia zborul. Descrise câteva zigzaguri nehotărâte. îi era teamă să mai încerce să iasă. Se urcă până în tavan, reveni, apoi coti brusc şi dispăru sprinten dincolo de geam în lumina amiezii.

Vica zâmbi. Plecarea gândăcelului îi dădu un fel de satisfacţie. Zâmbetul îi dispăru însă repede şi ea deveni din nou gânditoare şi tristă. Desprinzându-se de lângă geam, începu să umble de ici-colo prin încăpere, fără să ştie ce caută. În cele din urmă se întinse pe divan. O durea capul, simţea o apăsare pe inimă, o tristeţe vagă şi, fără să ştie de ce, ar fi plâns. Ar fi plâns mult, mult, în batistă, fără s-o audă nimeni. Sau ar fi plâns tăcută în ea, fără lacrimi, ca atunci când era mică şi i se îmbolnăvea păpuşa. Atunci, de fapt, nu plângea. Se închipuia plângând. Închidea ochii şi sub pleoape îi apărea imaginea ei aşa cum se ştia din albumul de poze. O fetiţă brunetă, cu rochiţa scurtă până mai sus de genunchi, cu picioarele subţiri, cu gâtul lung, cu ochii mari. Uneori purta o pălărie de paie, cu boruri largi întoarse în sus, ori o fundă mare, roşie, prinsă în vârful capului. De multe ori fetiţa asta din poze se apropia de ea, arătându-i păpuşa. „Ce să fac? Am stricat-o”, păreau să spună privirile ei. Ea se prefăcea însă supărată şi-i întorcea spatele, aşa cum făcea Mica ori de câte ori o prindea cu vreo boroboaţă. Şi, deşi îi întorcea spatele, o vedea totuşi pe fetiţa cu rochiţa scurtă şi pălărie de pai plecându-se amărâtă spre păpuşă. Dacă putea, îi repara

mâna ruptă. De multe ori însă pregătea tot ce se cuvine pentru înmormântare. O înmormântare cu pompă şi alai; aproape toate jucăriile şi obiectele din preajmă luau parte la ea. După înmormântare îşi chema musafirii acasă, le dădea să bea, să mănânce, şi când rămânea singură, gândindu-se la păpuşa moartă şi îngropată undeva într-un colţ de curte, începea să plângă.

Vica încercă să se vadă şi-acum mică, jucându-se cu păpuşa, ori plângând din cauză că i se îmbolnăvise. Dar în minte îi apărea mereu, fără voia ei, clasa cu colegii cei noi. O vedea pe profesoara de geografie la catedră, pe Riţa strângând ghiulelele mici de hârtie şi auzea parcă toate şoaptele care răzbăteau până la ea din spate. Nu-şi închipuise că va fi o zi atât de grea. Cu două săptămâni în urmă, când fusese întrebată de Mica la ce şcoală ar vrea să se înscrie, ea înălţase din umeri. Ce putea să spună? Toate şcolile se făcuseră mixte. Şi ea n-avea nicio preferinţă. Putea s-o înscrie oriunde, numai să scape odată de mutrele fostelor colege. Încă un an în aceeaşi clasă cu ele n-ar mai fi fost în stare să suporte. Cum s-a întors din tabără, s-a pomenit cu Sanda şi Ligia în prag. Şi, bineînţeles, iar au tăbărât cu gura pe ea… De altfel, chiar dacă nu se desfiinţa şcoala, ea tot i-ar fi cerut Micăi s-o înscrie în altă parte. Nu putea să le mai înghită toate obrăzniciile. Că de ce a plecat din tabără, că a făcut şcoala de râs. Şi multe altele… Ba că-i egoistă, ba că-i înfumurată, ba că are apucături burgheze… Nişte invidioase!

Dimineaţă, înainte de-a porni spre şcoală, gândindu-se că n-are să mai dea ochii cu ele, îi venise să sară în sus de bucurie. În sfârşit, putea să respire liberă. De-acum n-avea să-i mai ţină nimeni socoteală de ceea ce face. Printre noile colege avea să-şi găsească două-trei prietene sincere şi devotate…

Stând în faţa oglinzii şi potrivindu-şi cravata, făcuse câteva reverenţe şi îşi rostise încet numele: Viorica Rareş. Dar felul în care îşi prinsese rochiţa şi înclinase capul i se păruse de-a dreptul caraghios. Şi se împopoţonase, de parcă avea de gând să se ducă la bâlci, nu la şcoală. A

deschis dulapul şi şi-a ales o rochiţă mai veche şi jerseul de lână.

Mica a vrut s-o conducă, dar ea n-a lăsat-o. Era mai bine să meargă singură. Pe drum şi-a făcut tot felul de planuri. Cum să se poarte şi ce să răspundă dacă va fi întrebată de cutare sau cutare lucru… îşi închipuia clasa în care avea să intre: ferestre mari, bănci înalte, vopsite în urmă cu o săptămână… Şi-afară, lângă ferestre, coroanele întunecate ale unor castani bătrâni.

Ceea ce i se părea acum foarte ciudat, era faptul că, deşi se ducea către altă şcoală, până în ultima clipă în închipuire îi apăruse tot clădirea vechii şcoli. Şi curtea, şi aleea de castani, şi treptele de piatră de la intrare, şi culoarele lungi, cu ferestre înalte prin care cădeau oblic razele soarelui… Numai fetele erau altele. Iar la băieţi nici nu se gândise. Abia când a intrat în urma profesoarei de geografie şi-a dat seama sa de fapt toată clasa era numai de băieţi… Fete nu erau decât două. Ea şi cu Riţa. Pe Riţa o întâlnise la secretariat. Ajunsese după ce sunase pentru ora întâia şi venise aici să se intereseze unde a fost repartizată: în clasa a VII-a A sau B? Li se spusese la amândouă: într-a VII-a B. Când a văzut că băncile-s pline numai cu băieţi, a simţit că obrajii încep să-i ardă şi că o cuprinde un fel de sfială. Ba, mai mult, o teamă. Aproape că nici n-a mai văzut pe unde calcă. N-a reuşit să distingă bine nicio figură. Păreau toate învăluite într-o ceaţă subţire, iar zgomotele dispăruseră cu totul. Parcă intrase în vid. Dar această impresie a durat numai o clipă. Imediat lucrurile au prins să capete conturul lor obişnuit. Mai întâi a văzut catedra. Era atât de caraghioasă, încât şi-a reţinut cu greu un zâmbet. Nu avea postament; în schimb era înaltă şi îngustă. Profesoara de geografie abia se zărea de după ea. În dreapta, pe perete, atârna o hartă a Europei. Apoi începea un rând de bănci. Se uitase cu coada ochiului, dar nu văzuse decât o parte din prima bancă, în care stătea un băiat slăbuţ, blond şi cam spălăcit. Ar fi vrut să întoarcă privirile, dar nu avea destul curaj. Spre stânga nu putea să vadă nimic din cauza Riţei. Numai o parte din

uşă şi soba de teracotă aşezată în colţ se vedeau. Profesoara începuse de mult să explice lecţia. O vedea cum se plimbă între catedră şi măsuţa pe care era aşezat un glob, îi auzea vocea cu timbru plăcut de contraltă, dar nu putea să înţeleagă nimic. Abia când s-a oprit mai mult lângă glob şi-a început să-l învârtă uşor de la stânga spre dreapta, s-a gândit că trebuie să fie ceva în legătură cu mişcarea de revoluţie sau de rotaţie a pământului. În aceeaşi clipă profesoara a privit-o drept în ochi şi-a întrebat-o dacă a înţeles. Ea a clătinat repede capul în semn de încuviinţare şi s-a înroşit probabil până în vârful urechilor. Din clipa aceasta s-a hotărât să fie atentă şi să-şi ia notiţe. A deschis caietul, dar a scris doar data, sus, pe prima pagină. Apoi, gândurile i-au zburat în altă parte. Oare cum arătau noii ei colegi? Şi cum se va înţelege cu ei?… Ce situaţie stupidă! Măcar dacă ar fi venit de la început! Era tare curioasă să ştie cum ar fi fost primite. Cu urlete, desigur, aşa-s ei. Una, două, încep să urle ca nişte sălbatici. Auzea în spate scârţâit de bănci, murmure… Şi tare ar mai fi vrut să se întoarcă, să-i privească drept în faţă şi să-nceapă să-i numere. Nu putea să înţeleagă de ce, dar ideea numărătoarei o amuza grozav. I-ar fi numărat cu degetul… Unu, doi, trei, zece, douăzeci, treizeci… Până la ultimul. Apoi i-ar fi pus să se încoloneze câte trei în rând şi ar fi început să le comande, aşa cum văzuse că erau comandaţi soldaţii ori de câte ori treceau prin capătul străzii, către dealul Ciricului, la instrucţie. Când era mică şi-i auzea cântând, ieşea din curte şi alerga totdeauna tocmai în colţ să-i vadă. îi plăcea mai ales când aveau în frunte fanfara… Riţa îşi lua notiţe. Avea un scris mare şi lăbărţat. Din câteva cuvinte isprăvea o pagină. Avusese de gând s-o întrebe de ce scrie aşa de lăbărţat, dar tocmai în clipa aceea pe banca lor a căzut biletul lui Nunu. L-a citit o dată, de două ori, apoi l-a împăturit încet, nedumerită. Nunu! Unde mai întâlnise numele acesta? îl auzise undeva. Era sigură că-l auzise. Dar unde? Nu cumva era numele unuia din băieţii aceia pe care-i cunoscuse în tabără? Pe unul îl chema Isoscel, iar pe celălalt Nunu. Dacă îşi

amintea bine, Nunu era cel înalt, blond, cu nasul puţin cârn. Şi timid... Niciodată nu văzuse un băiat mai timid. Trebuia să-i scoţi cuvintele din gură cu cleştele. Mai ales în ziua când plecaseră pe câmp... Atunci parcă era prost. Şi fusese o zi aşa de frumoasă! Poate cea mai frumoasă zi din tabără. Păcat că s-a terminat cu atâta zarvă...

Vica închise ochii şi strânse pleoapele tare. Ar fi vrut să adoarmă. Să nu mai ştie de nimic. Dar în minte îi răsări dintr-odată imaginea directoarei; apoi a lui Isoscel, a lui Nunu şi-a ei, stând în sala de mese cu capetele plecate, uzi până la piele.

Călătoria în tren cu Doli a fost frumoasă. În gară, Mica a primit-o bucuroasă şi chiar a plâns. Dar acasă s-a iscat ceartă mare. Când a aflat Grig că a fugit din tabără s-a făcut foc. Voia s-o trimită înapoi în aceeaşi seară. Mica a intervenit împăciuitoare, l-a rugat să se calmeze, dar el înălţa din umeri şi se plimba nervos. Au trecut apoi în camera alăturată şi-au stat de vorbă până târziu. Uneori auzea glasul supărat al lui Grig:

— Ai crescut-o prost. Asta-i!

A doua zi Mica a apărut plânsă şi tristă. I-a spus că n-a făcut bine că a plecat din tabără.

Acum numai de nu i-ar trece prin cap lui Nunu să povestească întâmplarea şi băieţilor. Ar fi trebuit să-l prevină. Dar n-avusese curaj.

Se ridică de pe divan şi începu să se plimbe iarăşi prin încăpere. Ce ghinion! Să nimerească în aceeaşi clasă cu el... Şi măcar de-ar fi avut cum să-l prevină. Dar n-a fost chip nici să-i scrie, nici să se apropie de banca lui. Toate privirile erau aţintite numai spre ele. Şi ce balamuc! Parcă înnebuniseră cu toţii. Zbierau, ţopăiau, se strâmbau... Acumţ îi părea rău că fugise de vechile colege cu-atâta uşurinţă. Cel puţin ele îi erau cunoscute... Ştia! la ce să se aştepte şi cum să se poarte cu fiecare. Pe când aici, toate mutrele îi erau străine. Chiar şi Riţa. Ce încredere putea să aibă în ea? Abia o cunoscuse.

Vica se opri şi rămase câteva clipe în dreptul geamului. Vuietul oraşului se auzea vag, undeva, departe.

Prin vecini era linişte. Acoperişurile încinse de soarele amiezii trosneau. Cerul părea ireal de albastru. Câţiva porumbei albi se zbenguiau deasupra cartierului. Vica îi urmări puţin şi fără voie se întrebă: „Oare ce se va face numai cu Riţa între atâţia băieţi?” Apoi, enervată, închise repede geamul. În clasă liniştea i se păru şi mai adâncă. Nici dinspre salon, nici dinspre bucătărie nu răzbătea cel mai mic zgomot. Oare Mica unde era? în ultima vreme părea mereu tristă şi parcă slăbise. De altfel, de când se întorsese din tabără, în toată casa plutea ceva trist şi apăsător. Un ţârâit strident şi neaşteptat o făcu să tresară. Era telefonul, alături, în salon. îl lăsă să sune. Când văzu însă că ţârâitul se prelungeşte la nesfârşit se duse să răspundă. Dar în clipa când vru să ridice receptorul, ţârâitul se întrerupse. Rămase puţin lângă telefon, crezând că cel care sunase avea să revină. Aşteptă degeaba. Se plictisi repede şi se apropie de pian. Era deschis. Întunericul din salon nu i se mai părea atât de dens. Pe suportul de note zăcea deschisă o partitură. Aceeaşi pe care în ultima vreme o găsea aproape în fiecare zi. De fapt nici nu era o partitură întreagă, ci o pagină răzleaţă. Nu avea nici început, nici sfârşit. Mica nu cânta niciodată pe note şi cu toate astea partitura era uitată mereu pe pian. O luă în mână, o privi pe-o parte şi pe alta, încercând să găsească o indicaţie cât de mică despre titlu, sau despre ceea ce conţine, dar nu află nimic. Notele se înşirau unele după altele într-o dezordine cumplită. Poate că nici nu era o partitură pentru pian. Îşi mai trecu o dată privirile peste ea, o puse la loc şi se îndreptă spre bucătărie. După câţiva paşi se întoarse însă, se aşeză la pian şi încercă să descifreze melodia.

Dintru început nu înţelese nimic. Notele păreau puse unele lângă altele fără nicio logică. Clapele pianului scoteau sunete distonante, aride, uneori brutale. Cu toate astea, după primele măsuri, făcu ochi mari. Simţi o înfiorare ciudată şi necunoscută, străbătând-o din tălpi şi până în creştet. Inima începu să-i zvâcnească repede, apoi nu-şi mai dădu seama de ceea ce se întâmplă. Se pomeni

cu ochii plini de lacrimi, mirată şi înfricoşată. Luă bucata de la capăt. Dar nici de data aceasta nu-şi dădu seama de ceea ce se întâmplă. Prin vălmăşagul de sunete, care aparent n-aveau nicio legătură, se înfiripa pe nesimţite o melodie uşoară, învăluitoare şi tristă. Niciodată nu auzise ceva mai trist, încercă să rămână lucidă, să-şi dea seama cum se formează această melodie, să şi-o memoreze, dar nu reuşi. Spre mirarea ei se ridică de la pian mai puţin tristă. Era însă atât de obosită, încât uită să treacă s-o vadă pe Mica. Intră în camera ei, se lungi pe divan şi adormi cât ai bate din palme. Când se trezi, o izbi chiar din prima clipă o agitaţie cu totul neobişnuită. Se auzeau uşi trântite, zdupăit de paşi, lătratul întărâtat al lui Doli, afară în faţa uşii, iar de alături, din salon, răzbăteau murmure confuze de voci. Părea un început de petrecere. O încredinţă şi mai mult de-acest lucru Doli, care nu putea să sufere oameni străini în curte sub niciun motiv. Totdeauna când era vorba să le vină musafiri trebuiau s-o închidă. Altfel, se aşeza în prag şi lătra la fiecare nou venit. Asta numai la început. După ce se încingea petrecerea puteau să-i dea drumul. În casă nu mai arăta nimănui duşmănie. Devenea chiar prietenoasă.

Fără să se dea jos de pe divan, Vica încercă să desluşească glasul Micăi sau pe-al lui Grig. îi era ciudă pe ei. Nu-i spuseseră nimic de petrecere. Şi-apoi era vorba că deseară merg la concert. Se deschidea stagiunea. În program era Schubert şi Ceaikovski... Acum n-or să mai meargă. Şi pentru asta numai Grig era vinovat. S-a mai întâmplat de-atâtea ori să aibă bilete la spectacole şi tocmai când ea şi cu Mica se pregăteau de plecare primeau un telefon: „Avem diseară invitaţi”. Sigur, lui ce-i păsa? Uneori îl întreba:

— Bine, Grig. nu ştiai că avem bilete?

— Piţigoiule, iartă-mă! Întâi de toate, obligaţiile!

Şi îşi freca mulţumit palmele.

Acum iar obligaţii! Vica se dădu jos şi se apropie de uşă. Aici vocile se auzeau mai clar. Cineva, cu glas ascuţit, se tânguia sau povestea o întâmplare, nu se înţelegea prea

bine ce, din pricina altor glasuri. I se păru că desluşeşte printre ele şi glasul Micăi. Vorbea la telefon. Vorbea tare, cum nu i se întâmpla decât foarte rar, când era nervoasă sau supărată. „O supărase Grig cu musafirii lui”, gândi Vica şi dădu să intre în salon. Se opri în prag, cu mâna pe mânerul uşii, cu ochii mari, încremeniţi de uimire. În salon era adunată aproape toată strada. Rnă şi domnişoarele Creţeanu, din colţ, se aflau aici. Lungi, deşirate, scofâlcite, cu părul alb împletit în cozi şi strâns sub pălării uriaşe, demodate, ascultau ce spunea Olimpia, o bucovineancă tânără, grasă, cu obrajii rumeni, de parcă ar fi fost vopsiţi, şi care locuia în apartamentul vecin. Glasul acela ascuţit şi tânguitor pe care-l auzise şi mai înainte al ei era. În salon se mai aflau miliţianul din capătul străzii şi doctorul Storescu, mic, fin, tuciuriu, în cămaşă albă şi vestă, fără cravată. Stăteau peste drum, într-o casă cu curte mare, cu vişini şi cireşi. Casa aproape că nici nu se vedea din cauza pomilor şi a zăplazului înalt de doi metri. Toată lumea ştia că-i cel mai bun psihiatru din Iaşi. Avea şi cabinet, dar clienţii nu observau aproape niciodată tăbliţa pe care era scris cu litere albastre:

DOCTOR MELU STORESCU DOCENT, BOLI NERVOASE CONSULT 16 – 20 MARŢI ŞI JOI

Mica stătea cu receptorul în mână şi tot spunea unor doamne care îşi lungeau gâturile în preajma ei, să vadă sau să audă ceva:

— Nu răspunde nimeni. Nu răspunde nimeni.

Avea în glas ceva crispat şi nervos. O doamnă, într-un capot de mătase, cu mâneci largi, chimono, vru să-i ia receptorul, dar chiar în clipa aceea Mica tresări şi întrebă nefiresc de ascuţit:

— Facultatea de construcţii! Da? Duduie, tovarăşul profesor Rareş nu se află în facultate? Nu? N-a fost azi… Apoi mai încet parcă: Aha! Astăzi n-are ore… Ştiam…

Braţele îi căzură în jos. O doamnă îi luă receptorul şi spuse:

— Să-l căutăm la şantier…

„Ce s-o fi întâmplat?” se întrebă îngrijorată Vica,

văzând chipul Micăi alb, şi supt, şi crispat, îşi făcu loc spre ea. Toţi discutau în şoaptă sau cu glas tare, şi pe ea parcă nici n-o observau.

— Ce s-a întâmplat, Mica?

Mica deschise ochii, o privi, dar din cauza lacrimilor care o „podideau părea că n-o vede. În clipa! aceea se auzi un ţipăt, şi Vica o văzu pe Olimpia repezindu-se spre ele.

— Viorицaaa! A venit Viorica!

Se opri la un pas de ea şi începu să-şi pocnească palmele, să-şi legene capul într-o parte şi alta.

— Vai, Viorica, vai, cât te-am mai căutat! Bine c-ai venit. Că se prăpădea maică-ta dacă nu veneai…

Cei adunaţi în salon se apropiau încet, fără nicio vorbă. Domnişoarele Creţeanu se opriră la vreo cinci paşi şi-o priveau atente prin lornioanele cu mânere de sidef. Mica îşi ştergea grăbită lacrimile, care nu se mai isprăveau parcă şi râdea. Doctorul Storescu stătea în acelaşi loc cu braţele pe piept, iar vecina nu mai isprăvea:

— Vai, cât te-am mai căutat! Tot oraşul…

Apoi, Vica simţi braţele Micăi care o strângeau lângă trupul ei fierbinte şi-i auzi şoapta bucuroasă, dar în acelaşi timp obosită, moale, fără nicio vlagă

— Unde te-ai rătăcit?… Unde?…

Vica întoarse privirea contrariată. Vru să-i spună că nu se rătăcise nicăieri. Că se întinsese pe divan şi adormise. Dar, fără să vrea, îşi aminti de prezenţa domnişoarelor Creţeanu, de prezenţa tuturor celorlalţi, de glasul tânguitor al vecinei şi răspunsul îi îngheţă pe buze. Abia după ce salonul se goli de lume şi rămaseră singure, iar Mica îi povesti cum a căutat-o prin tot oraşul, îi spuse adevărul, apoi îşi ascunse faţa în poala ei. Se aştepta să fie certată. Dar în locul vorbelor aspre îşi simţi creştetul mângâiat cu palma.

— Nu-i nimic… Bine că eşti teafără… Bine c-a fost numai aşa…

În clipa aceea sună telefonul. Sări să răspundă. Recunoscu în receptor vocea groasă a lui Grig.

— Tu eşti, piţigoiule? Ce faci? Cum a fost la şcoală?

Şi fără să mai aştepte răspuns întrebă: Mica unde-i?

— Aici, în fotoliu. Vrei să vorbeşti cu ea?

Grig râse:

— Nu. De ce s-o deranjezi? Spune-i că am treabă la şantier, la Fabrica de penicilină... Să nu mă aştepte... Mai târziu sunt chemat la raion...

Vica se răsuci spre fotoliul în care şedea Mica, dar auzind că Grig îi trimite bezele, strigă tare în aparat:

— Stai, Grig! Stai... Cu concertul ce facem? Ai uitat că avem diseară concert?

— N-am uitat, piţigoiule! Dar ce pot face? Să mă împart în două?... Duceţi-vă singure... O să vă trimit maşina de la şantier. La revedere!

Vica ar fi vrut să mai spună ceva, dar la capătul celălalt al firului se auzi pocnetul sec, uscat, al receptorului lăsat în furcă. Se apropie de Mica, îmbujorată:

— Ce facem? Grig nu poate să meargă la concert. Mergem singure?

Mica stătea cufundată în fotoliul ei.

— Mergem. De ce să nu mergem? Şi înălţă din umeri zâmbind.

Vica i se aruncă în braţe, îi cuprinse gâtul, o sărută, apoi începu să sară într-un picior, să bată din palme, să facă tot felul de giumbuşlucuri cu Doli, care numai atât aşteptase. S-o vadă veselă.

După asta, pentru că erau numai ele, hotărâră să mănânce în bucătărie. Urmă un prânz vesel, degajat, fără etichetă şi fără gălăgia care se isca ori de câte ori aveau invitaţi. Mica povesti încă o dată cum o căutase în tot oraşul. Vina era numai a ei. Dacă ar fi stat acasă nu se întâmpla nimic. Dar ea a ieşit s-o întâmpine ca de obicei. Încet, încet, a ajuns la şcoală. Aici şi-a dat seama că greşise. Venise la vechea şcoală. Fugise repede la cealaltă. Dar acolo a ajuns prea târziu. A venit acasă, a căutat-o în salon, la bucătărie, a strigat-o, dar nu i-a răspuns nimeni. Vecina n-o văzuse. Şi uite aşa s-a iscat tot tărăboiul. Nu i-a trecut prin minte s-o caute şi-n camera ei.

Când isprăviră masa era destul de târziu. Trecuse de şase. Mica bău o cafea în salon, apoi trecură să se pregătească pentru concert.

După trei sferturi de ceas ieşiră. Afară căldura din timpul zilei scăzuse. Soarele se lăsa către asfinţit, trimiţând raze vii. Umbra de la gardul de peste drum ajungea până la jumătatea curţii. Din cauza pantofilor cu tocuri înalte Mica făcea paşi mici. îmbrăcase un costum bleumarin închis, iar părul şi-l strânsese în coc, sub pălăria albă, pe care i-o adusese Grig de la Paris primăvara trecută, când fusese la un congres al arhitecţilor. Vica mergea înainte, dar aproape la fiecare pas întorcea capul, privind-o cu admiraţie şi mândrie. Era atât de frumoasă! Costumul o făcea mai înaltă, mai subţire şi-i dădea un aer solemn, care-i plăcea tare mult. Acasă, când era în capot, fără pantofi cu tocuri, Mica părea o fetiţă. Avea senzaţia asta mai ales când se jucau împreună. Se jucau de-a ascunselea, sau de-a baba oarba…

În faţa porţii aştepta maşina. Vica se opri şi o lăsă pe Mica să iasă întâi. Când puse şi ea piciorul în stradă, reuşi cu greu să-şi înăbuşe un strigăt de mirare. Pe trotuar, la vreo zece paşi de poartă, Nunu o învăţa pe Doli să stea frumos. Căţeluşa era supusă şi ascultătoare. Nu arăta nici cel mai mic semn de împotrivire. Când le simţi însă aproape, nu-l mai ascultă. Se răsuci repede şi începu să scâncească, să latre, să le sară în preajmă, dornică de hârjoană.

Nunu se ridică în picioare, uitându-se la Vica mirat şi speriat totodată. Nu le văzuse când ieşiseră pe poartă. Şi ca să mai încerce să fugă era târziu.

— Ce faci, Nunule? îl întrebă Vica. Şi cum te-ai rătăcit pe-aici?

Nunu vru să spună că nu se rătăcise, dar îşi dădu seama că ar fi fost o neghiobie. Căută în grabă un alt răspuns. O minciună, orice, numai să scape din încurcătură.

Îl scăpă Vica. Fără să-i mai lase răgaz să spună ceva, se întoarse veselă spre mamă-sa:

— Mica, fă cunoştinţă cu Nunu! E coleg cu mine.

— Da?!

Mica zâmbi şi-i întinse mâna. Nunu se plecă stângaci să i-o sărute. Se înroşise ca un rac fiert. Vica îi privi vârfurile urechilor care păreau aproape vinete şi-i veni să râdă. În prima clipă când l-a zărit se speriase. Acum îi părea însă bine că-l întâlnise. Trebuia neapărat să-l întrebe dacă spusese ceva băieţilor despre fuga ei din tabără. Dar cum? De faţă cu Mica?... Nu se putea... Ce-ar fi să-l invite la concert? Tot le rămăsese biletul lui Grig. Acolo, în pauză, i s-ar ivi un prilej şi l-ar iscodi, îşi trecu mâna prin păr c-un gest aproape băieţesc, apoi îl întrebă:

— Spune, Nunule, n-ai vrea să mergi la concertul din astă-seară?

Mica înălţă sprâncenele mirată.

— Ştii, Mica, explică ea repede, ne-a rămas biletul lui Grig... Ai ceva împotrivă?

— Nu. Dacă-ţi face plăcere să-l inviţi pe Nunu... Numai să vrea el.

— Vrea. Nu-i aşa, Nunule?

Îl prinse de braţ şi-l trase spre maşină. Nunu o privea uluit, fără să poată schiţa cea mai mică împotrivire. Când îşi reveni puţin, maşina pornise. Stătea între Vica şi mama ei pe locurile din spate. Prin parbriz se vedea strada până departe; clădirile, copacii de pe marginea trotuarelor, pietonii alergau parcă în întâmpinarea lor. Stătea drept, ţeapăn şi se temea parcă să se mişte ori să se uite la Vica. Avea senzaţia că dacă s-ar uita spre locul ocupat de ep. l-ar vedea gol. Şi că tot ce se petrecuse în mai puţin de cinci minute de când o zărise ieşind pe poartă nu era decât o înşelare, un joc al închipuirii. Fără voia lui, privirile i se opriră pe ceasul din turnul de la poarta bisericii Sfântul Spiridon. Acele arătau şapte jumătate. Dintr-odată avu impresia că Vica se uită la el, dar nu de pe locul ei, ci de undeva, din faţă. Privirile li se întâlniră în oglinda fixată deasupra parbrizului. Vica zâmbea. El rămase ursuz şi întunecat, dar din clipa asta simţi cum se scurge în el o linişte mare, moleşitoare, ca un fel de oboseală. Începu să

audă, să-şi simtă mâinile, picioarele, să devină lucid.

Pe stradă circulaţia se înteţise. Treceau maşini, căruţe, tramvaie, iar trotuarele erau înţesate de lume. „Ce-ar fi să mă vadă acum Ţâru? îşi spuse în gând. Ar căsca nişte ochi, mamă, mamă!” Se uită iscoditor prin mulţime, dar nu văzu nicio mutră cunoscută. Simţi lângă el umărul cald al Vicăi şi, fără să vrea, îi căută privirea în oglindă. N-o găsi. Vica se uita absentă peste umărul şoferului. Aşteptă să privească din nou în oglindă, dar ea rămase mai departe absentă sau îngândurată. Nu putea să-şi dea seama prea bine. Când se ivi de după un colţ, clădirea Teatrului Naţional, ea tresări şi strigă bucuroasă:

— Am ajuns!

Şoferul opri chiar la intrare. Înăuntru, la lumina candelabrelor împodobite cu ghirlande de cristal, care aruncau zeci de sclipiri, lui Nunu i se dezvălui dintr-odată o lume pe care n-o mai întâlnise până acum. La teatru mai fusese, dar numai la spectacolele de dimineaţă sau de după-amiază, cu şcoala, şi urcaseră pe scara laterală sus, la balcon. Acum în holul mare, pe treptele de marmură roşie care duceau spre loji, în balconaşele de la foaier, peste tot se zăreau femei în rochii lungi, de seară; unele aveau braţele goale, ori purtau mănuşi ciudate, care le ajungeau până la coate. Bărbaţii erau îmbrăcaţi în haine de culoare închisă, purtau gulere albe, cravate multicolore, papioane. Nunu se zgâia uimit şi-aproape că nici nu mai vedea pe unde calcă. Tot răsucindu-se şi întorcând capul când la dreapta, când la stânga, când înapoi, se pierdu de Vica.

— Unde ţi-e colegul? o întrebă Mica, în timp ce plasatoarea le arăta locurile. Aveau locuri la parter, în rândul al treilea, pe stânga. Vica se uită mirată în urmă. Într-adevăr, Nunu dispăruse. Nu cumva povestise băieţilor despre fuga ei din tabără? în maşină tăcuse tot timpul şi-i ocolise privirea.

— Sărut mânuţele, doamnă Rareş.

De Mica se apropie un domn scund, gras, cu barbă albă, cu sprâncenele albe şi-o chelie imensă. Era arhitectul

Holban. La spatele lui zâmbea blând o bătrânică firavă şi uscată ca o smochină. Pe arhitect Vica îl cunoştea. Venea uneori în vizită la ei. Era un pisălog fără pereche. În două minute îţi făcea capul calendar. În schimb pe nevastă-sa, de când o ştia, nu-şi amintea s-o fi văzut deschizând gura de două ori. Zâmbea tot timpul. Şi dacă trebuia, şi dacă nu trebuia. Prinzând momentul când Holban se aplecă spre Mica să-i sărute mâna, se furişă să-l caute pe Nunu. îl zări lângă uşă.

— Ce faci? De ce-ai rămas aici?

Nunu zâmbi stânjenit. Vica se uită în sală şi văzând că Holban tot nu plecase de lângă Mica spuse:

— Mi-e cam sete. Să mergem sus, la bufet! Poate găsim oranjadă.

Nunu simţi că-i fuge tot sângele din obraji. N-avea în buzunar niciun ban, dar îi era ruşine să mărturisească. Vica porni înainte. El se dezlipi cu greu din loc. Sus, în capul treptelor, îl aşteptă.

— Pe Mica a prins-o Holban, spuse ea veselă.

Îşi dădu seama însă că Nunu n-avea de unde să ştie cine-i. Holban şi tăcu.

Bufetul încă nu era deschis. Vica strâmbă din nas. Găsi o canapea liberă şi se aşeză. Nunu rămase în picioare, respirând uşurat. Scăpase cu faţa curată. Vica îl privi mai cu luare-aminte. Avea un costum frumuşel, dintr-o stofă bleumarin. Păcat numai că-l cam făceau de ruşine pantofii. Erau scâlciaţi la tocuri şi poate nu mai fuseseră daţi cu cremă de luni de zile. În timp ce-i privea pantofii, se gândea: „Ce-ar fi să-l întreb acum?” Erau singuri. Puteau, deci, să vorbească nestingheriţi. Dar cum să înceapă? Ce va zice Nunu dacă-şi va da seama că invitaţia la concert fusese numai un pretext? Mai bine să-l întrebe după concert.

Se ridică şi spuse sec:

— Să mergem!

În timp ce coborau scara mare, de marmură, se auziră bătăile unui gong şi lumea se înghesui repede la intrare. O găsiră pe Mica singură. Părea îngrijorată.

— Ce-i cu voi? Pe unde aţi umblat?

Luminile se stinseră şi o altă bătaie de gong anunţă ridicarea cortinei. Se aşezară repede, fără să mai dea explicaţii. Scena apăru scăldată în lumină. Nunu făcu ochii mari. Nu mai fusese niciodată la un concert. Acasă, la radio, urmărea atent doar emisiunile pentru copii şi transmisiile sportive. Când se anunţa vreun concert, închidea aparatul sau căuta alt post. Pe scenă, deocamdată, nu se vedeau decât nişte scaune goale, un pian, două tobe mari cât toate zilele, două tromboane şi vreo cinci contrabasuri. Vica se întoarse spre el şi-l întrebă, întinzându-i caietul cu copertele albe:

— Ce zici de program?

El îl luă, privi desenul de pe copertă, se uită peste pozele din interior mult şi cu atenţie, citi câteva date biografice despre Schubert, îi privi încă o dată poza, şi, observând că Vica aşteaptă răspuns, zise:

— E frumos…

Vica se însufleţi:

— Nu-i aşa? Dar de Schubert ce spui?

Lui Nunu îi reveni în minte poza pe care o văzuse mai înainte şi spuse convins:

— Îmi place.

— Şi mie îmi place, izbucni Vica. Mai ales „Neterminata”. Ai ascultat-o vreodată?

— Nu.

— Cum?! N-ai ascultat-o niciodată?

Chipul Vicăi părea mirat din cale-afară. Nunu îşi dădu seama că făcuse o gafă ireparabilă şi-şi încruntă sprâncenele, ursuz.

În sală izbucniră aplauze, şi el îşi ridică fruntea speriat. Pe scenă scaunele, pe care mai înainte le văzuse goale, fuseseră între timp ocupate. Printre ele îşi făcea loc cu sprinteneală un domn înalt, pleşuv şi puţin adus de spate. Vica bătea din palme entuziasmată. Când se făcu linişte în sală, se aplecă spre umărul lui şi-i spuse în şoaptă:

— E George Georgescu… A venit de la Bucureşti…

Nunu clătină din cap. Acum se lămurise. Va să zică de asta îl aplaudau atâta... Venise de la Bucureşti... Trase cu coada ochiului spre Vica. O văzu aşezându-se mai bine şi încrucişându-şi braţele pe piept... Făcu acelaşi lucru. În sală nu se mai auzea nicio şoaptă, niciun foşnet. Apoi la un semn al dirijorului întreaga orchestră se puse în mişcare. Lui Nunu îi plăcu grozav începutul. Simţi o înfiorare plăcută în tot corpul. Instrumentele se luaseră parcă la întrecere. Câteva clipe rămase cu privirea pe viori. Arcuşurile alergau pe strune, toate în acelaşi timp. Nu rămânea niciunul mai în urmă. De pe viori îşi trecu privirea pe violoncele şi se opri pe tobe. Cei care erau puşi să bată tobele stăteau mai mult degeaba. Din cinci în când loveau o dată sau de două ori şi-atât. Nunu îşi mai plimbă privirea de câteva ori pe chipurile instrumentiştilor, dar curând ajunse să se plictisească. Instrumentele nu mai cântau toate odată. O luaseră parcă razna. Se îngânau, voiau să se întreacă unele pe altele şi tot timpul scoteau aceleaşi sunete, monotone şi moleşitoare. Obosi, se plictisi şi i se făcu somn. Se surprinse de câteva ori închizând ochii, dar se scutură şi se uită ruşinat spre Vica. Ea privea ţintă spre scenă, clătina uşurel capul şi parcă zâmbea. „Ce-o fi găsind frumos în harababura asta?” se întrebă Nunu. Şi se forţă pentru a cincea sau a şasea oară să fie atent. Dar după câteva clipe începu iarăşi să-i dea târcoale somnul. Apoi, orchestra prinse să se acopere încet, încet cu o pânză subţire de fum. Îşi lăsă capul în piept şi nu mai auzi nimic până când sala izbucni din nou în aplauze. Sări speriat în picioare. Începu să se frece la ochi. Când îşi dădu seama unde se află, îşi muşcă buzele până la sânge. Vica se ridicase şi aplauda gălăgioasă. Oare îl văzuse dormind? Sigur că-l văzuse. Ce dobitoc! Trebuia să dispară cât mai repede. Ieşi în spaţiul liber dintre scaune, merse câţiva paşi îndărăt cu spatele, apoi se întoarse şi se îndreptă spre ieşire în vârful picioarelor.

După ce aplauzele se mai domoliră, Vica se răsuci spre locul lui şi întrebă, roşie ca focul:

— Ei, ţi-a plăcut?

Dar locul era gol. Îşi purtă privirile în preajmă, din ce în ce mai nedumerită. Abia izbuti să îngaime:

— Mica, ce-i cu Nunu? De ce o fi plecat?

ŢÂRU DISPARE

Forfota de pe străzi începuse să se rărească. Tramvaiele treceau cu viteză, aproape goale. În faţa Teatrului Naţional staţionau câteva maşini cu farurile stinse. Şoferii fumau strânşi sub rotocolul de lumină al unui felinar. Ca să le treacă timpul mai repede, spuneau tot felul de glume.

Ţâru trecu pe lângă ei, se opri la vreo zece paşi, trase câteva clipe cu urechea, apoi urcă treptele de piatră şi începu să se plimbe încoace şi-ncolo prin faţa uşilor masive de stejar. Îşi turti de vreo două ori nasul de geamul uneia, încercă minerul alteia, şi-n cele din urmă începu să bată cu vârful degetelor uşurel, ca şi când ar fi transmis cuiva un semnal. În vestibul becurile fuseseră stinse. Geamurile de la holul cel mare erau însă luminate. Aşteptă cât aşteptă, apoi începu iarăşi să bată cu vârful degetelor. De data asta ceva mai tare. Era destul de târziu, dar dacă avea noroc să fie de serviciu „conu' Alecu” tot mai puta să prindă măcar ultima parte din concert. De când îl cunoştea pe conu' Alecu nu-i scăpa nimic. Vedea şi piesele, şi concertele şi chiar la turnee reuşea uneori să se strecoare. Conu' Alecu era un om de zahăr, ÎI cunoscuse întâmplător. Într-o zi, cu doi ani în urmă, umbla prin medeanul cel mare al halelor. Umbla aşa, fără niciun rost, cum avea el obiceiul. îi plăcea să se uite la căruţele cu roşii, cu ardei, cu vinete, să intre în vorbă cu ţăranii; unora le făcea şi mici servicii. Le arăta unde-i „Ferometalur, „Romarta”, „D.A.C.”-ul, „Tribunalul”.

Spre margine, prin îmbulzeala de căruţe şi oameni, se strecura un bătrânel care ducea pe umărul drept o ladă cu roşii, iar în mâna stângă un paner cu gogoşari. Îşi făcea loc prin mulţime ca vai de lume. Din lada de pe umăr au prins să cadă roşii. Cădeau pe rând, una câte una, fără să le observe. Ţâru le-a cules pe toate, şi când a ieşit din medean l-a oprit, arătându-i roşiile:

— Nene, au căzut de la mata.

Omul a lăsat lada jos.

Până atunci Ţâru nici nu-l văzuse bine la faţă. Era un bătrânel cu o pereche de mustăţi mari, mari şi cu ochii albaştri şi limpezi ca de copil.

— Dacă vreţi, pot să vă ajut, s-a oferit Ţâru.

Şi fără să mai aştepte încuviinţarea şi-a săltat, cât ai clipi, lada cu roşii pe umeri şi a pornit-o înainte. Omuleţul cu mustăţi mari a plescăit mirat din buze.

— Bre, da' voinic mai eşti!

I-a dus lada până acasă. Stătea puţin mai jos de Palat, pe strada Sfântul Andrei, într-o căsuţă la fel de joasă ca şi bătrânul, dar gătită ca o fată mare.

— Ţine, voinicule, i-a întins moşul o hârtie de cinci lei. Şi-ţi mulţumesc pentru ajutor.

Ţâru i s-a uitat cu îndrăzneală în ochi:

— Nu pentru asta v-am ajutat.

— Da' pentru ce, păcatele mele?! s-a arătat surprins bătrânul.

— Aşa! Pentru nimic. Mi-a făcut plăcere…

S-a depărtat. Moşul a rămas pe loc, petrecându-l cu privirea, puţin cam zăpăcit. Abia după ce a ieşit în stradă a strigat după el:

— Ia stai! Ia stai oleacă, mă pui de bogdaproste. Da' ce mă socoţi tu pe mine? Pleci ca din casă pustie? D-apăi se poate? Intră să-ţi dau măcar o dulceaţă…

Ţâru n-a avut încotro. A trebuit să intre. Moşul l-a prins de mânecă şi nu i-a mai dat drumul până când nu l-a văzut aşezat pe-un scaun.

S-a întors apoi şi a strigat peste umăr:

— Frivonie! Adă o dulceaţă de cireşe şi-un pahar de apă prezervenghiului ista.

În casă era întuneric şi răcoare. Pe pereţi atârnau fel de fel de icoane. Peste câteva clipe a intrat o femeie între două vârste, înaltă, subţire, şi-aşa de frumoasă!… A intrat tăcută, a lăsat tablaua cu dulceaţă şi paharul cu apă rece pe masă şi a ieşit la fel de tăcută. Nu s-a uitat nici la bătrân, nici la el.

După ce a mâncat dulceaţa de cireşe, care i s-a părut

tare bună şi parfumată, Ţâru a mulţumit şi a ieşit.

Bătrânul l-a condus până la stradă. În poartă l-a mai întrebat o dată:

— Şi chiar nu vrei să iei banii?

— Nu!

— Bine, măi Nichipercea, suflet de iască, da' tu crezi că am să mă rog mult de tine? Nu-i iei, nu ţi-oj dau. Numa' că nu scapi tu aşa uşor! Ia să-mi spui repede: ai fost vreodată la teatru?

Ţâru la privit mirat. Fusese la teatru o singură dată cu şcoala. Se jucase „Coana Chiriţa".

— Ce faci, bre? Ai fost, ori n-ai fost?

— Am fost.

— Ţi-a plăcut?

— Da! Mi-a plăcut.

— Şi-ai vrea să mai mergi?

Ţâru l-a privit din nou şi-a dat din cap râzând.

— Ştiu, vrei să-mi dai banii să merg la teatru... Nu-i primesc!

— Ce „bani? Gata, cu ei s-a terminat. N-ai vrut să-i iei când te-am rugat, te-ai şters pe bot. Dar dacă vrei să mai mergi la teatru, asta-i altă poveste. Vino joi, după-amiază!

— Unde să vin?

— Ei, păcate! Unde? Mai şi-ntrebi unde? La teatru...

Şi văzându-i nedumerirea i-a spus cu zâmbetul lui, care i se ivea ghiduş de după mustăţi:

— Eu sunt cel mai mare acolo... Dacă nu mă vezi... să întrebi de „Conu' Alecu".

— Aşa îţi spune matale?

— Aşa!

S-a dus joi după-amiază. Conu' Alecu era la uşă.

L-a recunoscut după mustăţi. Altfel i-ar fi fost greu. Era îmbrăcat într-o uniformă pompoasă, cu marginile mânecilor şi ale reverelor cusute numai în fir de argint.

— Ai venit? l-a întrebat conu' Alecu, zâmbind.

Şi i-a întins mâna ca unei vechi cunoştinţe.

— Am venit, a spus Ţâru.

Aşa a început prietenia lor.

Acum Ţâru se mai plimbă vreo cinci minute prin faţa uşilor, apoi, auzind ceasul de la Mitropolie care bătu de zece ori, se hotărî să plece. N-avea niciun rost să mai stea. Concertul era pe sfârşite. Păcat! I-ar fi plăcut atât de mult să se strecoare în colţul sălii unde-l aştepta băncuţa lui! Totdeauna când era la vreun concert îşi sprijinea fruntea în palmă şi asculta. Nu înţelegea mare lucru. Erau chiar unele concerte pe care nu le înţelegea deloc. Cu toate astea, îi plăcea să asculte melodiile care se înfiripau rând pe rând. Uneori, uita să le mai urmărească. Uita şi că se mai află în sală. Muzica se depărta parcă, se pierdea, iar el se surprindea furat de cele mai năstruşnice gânduri…

Se îndreptă spre casă pe drumul cel mai lung. Trecu mai întâi prin centru, se uită aproape la toate vitrinele, apoi o luă pe străzi din ce în ce mai ocolite. Voia să ajungă acasă cât mai târziu. Se certase iarăşi cu Radu. De două zile nu mai avea o clipă liniştită. Radu mereu îi căuta nod în papură. Şi nu putea să zică nimic. Ştia că numai atâta aşteaptă. Să zică ceva. A răbdat alaltăieri, a răbdat dimineaţă" când nu l-a lăsat să se ducă la şcoală şi poate că ar fi răbdat şi după-amiază, dar n-a mai fost în stare. Dimineaţă când îl oprise să plece la şcoală n-a zis nimic. L-a lăsat să-şi facă hatârul. Crezuse că-i numai o toană, care-i va trece repede. Însă după-amiază şi-a dat seama că era de-a dreptul nebun. îi sărise o doagă, era bun de legat şi dus la Socola, la balamuc. Voia dumnealui să nu-l mai lase să urmeze şcoala. Voia să-l oprească acasă.

— Ce să fac acasă? îl întrebase râzând.

Credea că glumeşte. Radu s-a încruntat însă şi s-a prefăcut că nu-i observă râsul. Ba, încă s-a arătat mirat.

— Cum ce să faci? S-o ajuţi pe mama şi să ne aduci nouă mâncare dimineaţa.

— Pe mama o pot ajuta şi fără să lipsesc de la şcoală… Iar tu poţi să-ţi iei mâncarea şi singur, că nu-ţi cad mâinile.

— Serios?! Nu-mi cad mâinile? Băi, ce noroc pe mine! Să ştii că dacă nu-mi spuneai n-aş fi ştiut. Mare noroc!

A vrut să-şi aprindă o ţigară, dar tabachera îi era

goală.

— Du-te şi-mi cumpără un pachet de ţigări! După asta mai vorbim noi.

A scos o hârtie de trei lei şi i-a întins-o.

— Nu mă duc.

— De ce nu te duci?

— Aşa… Pentru că nu-s sluga ta…

— Aha!… Da' eu pot să fiu sluga ta? Să-ţi aduc de mâncare şi de îmbrăcat, ca să-ţi dai aere de trântor? Pot va să zică? Bine, Grigoraş, frate. Uite că n-am să mai pot. De mâine ai să vii să lucrezi cu mine în fabrică… N-ai să-mi mai fi slugă… Da' până mâine ţine mătăluţă banii.

S-a trezit în stradă cu hârtia de trei lei în mână. Radu stătea în prag cu mâinile în buzunar.

I-a aruncat banii peste poartă:

— Poţi să te duci şi singur!

— Bine… Lasă că-mi vii tu acasă…

„N-ai să-mi pupi tu urma aşa de repede", i-a răspuns Ţâru în gând, hotărât să nu mai calce pe-acasă… Era el în stare să-şi câştige mâncarea şi singur. Are să-i fie cam greu cu şcoala, dar ce putea să facă? A hoinărit aproape toată seara prin oraş, frământat de fel de fel de planuri. L-a căutat pe Tănăsache Chiorul. Nu l-a găsit. L-a căutat şi-acasă, şi la restaurantul de pe strada gării. Şi pe Nunu l-a căutat, dar nici el nu era acasă. Acum nu-l găsise nici, pe conu' Alecu. Parcă se vorbiseră cu toţii. Intraseră în pământ. Şi tare ar fi avut nevoie măcar de unul din ei!

Paşii îi răsunau stingheri pe caldarâmul pustiu. Trecătorii erau rari şi grăbiţi. Se făcuse frig, şi el era numai într-o cămaşă cu pătrăţele şi cu mâneci scurte. Dacă ar fi avut o bluză mai groasă sau o haină, nici nu l-ar fi durut capul. Şi foamea începuse să-l cam necăjească, dar de ea nu-i păsa prea mult. Odată răbdase de foame cinci zile în şir. Nu pusese nimic în gură. Se certase ca şi acum cu Radu. În prima zi i-a fost o foame de lup. A doua zi foamea s-a înteţit şi mai rău. Simţea că-i bolnav, că are febră şi-i venea să urle. A treia zi, spre surprinderea lui, foamea i s-a mai potolit. Simţea în stomac nişte arsuri, un

gol mare şi uneoiri; o sfârşeală. A patra zi n-a mai simţit nimic. Parcă nici nu mai avea stomac. I se părea că-i uşor ca un fulg. Din când în când i se punea însă pe ochi o pânză neagră şi se clătina ameţit. Ca să-şi revină îşi punea la încercare toată voinţa. Altfel i se părea că lucrurile din jur încep să se clatine, să se învârtească, ori să joace. Abia a cincea zi, spre seară, a mâncat. A sorbit trei linguri de ciorbă şi i s-a făcut greaţă. S-a culcat.

— Ce-i cu tine, Ţârule? De ce n-ai venit azi la şcoală?

În marginea trotuarului răsărise ca din pământ Sterpu. Avea într-un paneraş de nuiele două sticle de vin şi două sifoane mari. Ţâru îl măsură din tălpi şi până-n creştet, mirat. Ajunsese pe strada lor şi el abia acum observa. Îşi opri privirea pe coşul cu sticle şi întrebă prosteşte:

— Ce faci cu vinul?

— Avem musafiri, rosti repede Sterpu. Nu viei să tragi un gât?

— Cum să trag? N-are să se cunoască?

Sterpu râse:

— Pun sifon. Nu se cunoaşte.

Şi ca să-i demonstreze operaţia, luă o sticlă, trase două gâturi zdravene, apoi o aşeză la buza sifonului şi-o umplu din nou.

— Ai văzut?

— Am văzut.

Sterpu luă şi cealaltă sticlă, vru s-o întindă lui Ţâru, dar acesta îl privi cu milă:

— Te-ai îmbătat, vrăbioiule!

Îi întoarse spatele şi se îndepărtă.

Găsi poarta încuiată. Nu era prea înaltă şi putea s-o sară. Totuşi nu se încumetă. Stătu aproape zece minute nemişcat, iscodind cu privirile întunericul din curte. Casa era tocmai în fund. Avea ferestrele întunecate. Becul din stradă, clătinat de vânt, îşi arunca lumina până pe la jumătatea curţii. Mai încolo de zidea întunericul. Ţâru merse până la colţ, se întoarse şi-abia acum sări peste poartă. Străbătu curtea în vârful picioarelor. În prag se

opri, se uită cu atenţie în urmă, apoi îşi lipi urechea de lemnul rece al uşii. În casă nu se desluşea niciun zgomot. Dormeau probabil toţi. Apăsă clanţa încet. Uşa nu era încuiată. De obicei mamă-sa încuia. Acum o lăsase aşa, ştiind că trebuie să vină el. Se strecura cu băgare de seamă spre bucătărie. Poate că-i oprise ceva de mâncare. Iar dacă n – o lăsase Radu să-i oprească ceva, o coajă de pâine, tot găseşte el. Pătrunse în bucătărie, uşor, ca o pisică. Cel mai mic zgomot l-ar fi trădat. Înăuntru era cald, mirosea a gogoşi, a tocană şi a fum de ţigară. „Înseamnă că nu s-au culcat de mult, dacă se mai simte încă fumul de ţigară”, îşi zise în gând. Pe masă, sub un ştergar, găsi mâncarea. I-o păstrase. Asta era semn că Radu nu era prea supărat. Şi la urma urmei nici n-avea de ce să fie. Auzi colo! Doar nu era sluga lui. Vru să aprindă lumina, dar se gândi că era mai bine să mănânce pe întuneric. Nu de alta, dar să-i tihnească măcar mâncarea, că despre dormit se aranjase. Are să doarmă în pod. Avea acolo o saltea veche. îi mai trebuia o pătură sau măcar o haină.

— Poftă bună, frăţioare… Da’ de ce stai pe-ntuneric?

Se auzi scârţâitul unui taburet, apoi în încăpere izbucni cu violenţă lumina becului. Ţâru îşi feri ochii ca-n faţa unei explozii. Radu puse zăvorul la uşă, îşi privi ceasul şi se lăsă ostenit parcă pe taburetul de lângă dulap.

— De ce te-ai speriat? Mănâncă!…

Ţâru încercă să pară nepăsător:

— Nu m-am speriat…

Îşi lăsă nasul în farfurie şi începu să mănânce. Acum îi era totuna. Ştia că Radu are să-l bată. Se gândea însă la palmele pe care avea să le încaseze, cu liniştea cu care se gândea uneori că după-masă trebuie să se culce ori să bea un pahar de apă. îi părea rău doar că se lăsase prins în capcană ca un prost…

— Tu să n-o faci pe nebunu’, că nu-ţi merge. Auzi?

— N-o fac… Cine-o face?

— Tu!

Radu se ridică şi veni spre el ameninţător. „Acum începe, îi trecu fulgerător prin minte. Nu-i nimic. Să-

nceapă!” Ridică ochii din farfurie, mestecându-şi rar dumicatul. O clipă-i văzu aproape de tot palma neagră, mare şi butucănoasă. În clipa următoare îşi auzi urechile ţiuind. Nu simţi nicio durere. Numai ţiuitul acela supărător. Rosti, fără să se mişte:

— Dă, tu, dă!…

— Dau! Crezi că mi-e frică?

Şi Radu îi mai arse o palmă.

— Ei, ai s-o mai faci pe nebunu’? îl întrebă el. Nu vrei să răspunzi? Nu-i nimic. Să nu crezi c-am isprăvit…

Îşi trecu mâna prin păr şi ieşi. Închise uşa cu zgomot, răsucind cheia de două ori.

Ţâru rămase nemişcat pe scaun, ca într-o amorţeală. Într-un târziu păru că se dezmeticeşte. Se uită lung prin încăpere, apoi îşi coborî ochii pe farfuria din faţa lui. O împinse la o parte, se ridică şi se apropie de găleata cu apă. Bău pe nerăsuflate două pahare cu apă. Se-ntoarse pe scaun, dar nu stătu decât un minut sau două. Se ridică, încercă uşa, apoi începu să se plimbe prin încăpere cu ochii în jos, ca şi când ar fi căutat un lucru pierdut. Se plimbă aşa un ceas sau două. Când isprăvi cu plimbatul, luă dintr-un cui un rucsac. Puse în el o pereche de pantaloni lungi pe care-i găsi în cuierul de lângă uşă, o bluză de vară, un prosop, o coajă de săpun şi tot ce găsi de mâncare în dulap. O pâine, două cepe, o bucată de slănină afumată, un pachet neînceput de margarină. Legă rucsacul la gură, îl lăsă în mijlocul încăperii pe duşumea, stinse lumina şi se covrigi pe dormeza aşezată sub fereastra care dădea în livadă. Până la ziuă se trezi de vreo patru ori. Când începu să se lumineze, sări jos, smulse pătura de pe dormeză şi o făcu sul. Sub pernă găsi o haină veche de-a lui Nicu. O îmbrăcă, îndoindu-i mânecile, apoi îşi săltă rucsacul în spate, îşi trecu pătura pe după umeri şi ieşi pe geam.

Vântul care se stârnise aseară stătuse. Pomii din livadă erau înecaţi până la jumătate într-o ceaţă lăptoasă. Dispăru printre ei.

ŞOBOLANII

Vica se trezi, aprinse lampa, se uită la ceas (seara şi-l punea întotdeauna pe noptieră), apoi îşi lăsă capul pe pernă. Rămase câteva clipe nemişcată, cu privirea-n tavan. După asta se uită din nou la ceas. Era abia şase fără cinci minute. Vru să stingă lumina, dar se răzgândi. Luă de pe noptieră o carte. Citi câteva rânduri, o închise şi cu o mişcare leneşă o lăsă să cadă pe blana de urs de la picioarele patului. Avusese un vis groaznic. Încerca să-l uite, dar nu izbutea. În pod, printre obiectele, şi mobilele ieşite din uz, zăcea şi-un pendul vechi de peste 100 de ani. Până nu de mult stătuse în salon. La fiecare oră deasupra cadranului se deschidea o uşiţă pe care „apăreau doi toboşari. Se întorceau unul spre stânga, celălalt spre dreapta şi ca la un semn ridicau amândoi odată beţişoarele; urmau câteva răpăieli scurte de tobă, apoi un clavecin nevăzut intona câteva măsuri din imnul Revoluţiei franceze.

În vis îi apăruse mai întâi pendulul, tronând strălucitor. Minutarele arătau ora şapte. Vica le privise mirată. Trebuia să se scoale. Altfel întârzia la şcoală. În aceeaşi clipă însă minutarele începură să se învârtă vertiginos. Încercau parcă să se întreacă unul pe celălalt. Se opriră la trei fără un sfert. Vica începu să râdă. Spre surprinderea ei, începu să râdă şi cadranul ceasului, care luase dintr-odată înfăţişarea unui moş cu mustăţi. Ea se opri din râs şi făcu ochii mari. Moşul râse însă mai departe. Râse, râse, până când o parte din mustaţă începu să se pleoştească, iar cealaltă să se zbârlească. Şi tot fără să ştie cum, apăru din nou cadranul ceasului. Minutarele arătau ca şi la început ora şapte. Atunci uşiţa de deasupra se deschise şi apărură cei doi toboşari. Tobele răpăiră scurt, dar în locul clavecinului se auzi o trompetă pionierească. Vica se uită atentă la toboşari. În locul păpuşilor stăteau acum Nunu şi Isoscel. De gât le atârnau tobele, dar în loc de beţişoare ţineau în mână nişte suluri de hârtie. În preajmă era strânsă aproape toată tabăra. Dar în tabără erau şi colegii pe care-i cunoscuse ieri. La mijloc stătea ea, legată în funii. Avea mâinile legate sus,

deasupra capului, de un stâlp. Părul îi cădea în ochi, dar nu putea să şi-l dea la o parte. Încerca să-şi mişte capul. De fiecare dată se lovea însă de stâlpul de care era legată. Cei doi, Nunu şi lsoscel, o priveau batjocoritori. Se auzi trompeta, şi-atunci ei desfăcură sulurile de hârtie. Erau acte de acuzare şi condamnare la moarte. Nunu citi actul de acuzare, lsoscel pe cel de condamnare. La sfârşit se răsuciră unul spre celălalt, se făcură mici, mici şi intrară pe uşiţa de deasupra cadranului. Apăru iar chipul moşului cu o parte de mustaţă pleoştită şi cu cealaltă zbârlită. Râdea. Vica ar fi vrut să-şi ridice părul din ochi, dar nu-şi putea mişca mâinile. Şi moşul râdea, hârâind îngrozitor:

— Eşti condamnată!… Eşti condamnată!…

Cei din preajmă strigau la fel:

— Eşti condamnată!… Eşti condamnată!…

Cineva începuse să agite flacăra unei torţe. Se uită mai bine şi, spre surprinderea ei, văzu că toţi aveau torţe. Vreo câţiva băieţi strângeau lemne în preajma stâlpului de care era legată. Voiau să-i dea foc. Gândul că s-ar putea să ardă de vie era înnebunitor. Începuse să se zbată, să plângă, să se dea cu capul de stâlp, dar n-o lua nimeni în seamă. Grămada de lemne creştea văzând cu ochii. Cineva apropie torţa. Lemnele se aprinseră cât ai clipi. Vica începu să strige din nou, dar îşi dădu seama cu groază că nu mai avea glas. Şi flăcările creşteau, creşteau… Mai înainte de-a se lăsa cuprinsă cu totul de ele îşi adună puterile şi-ntr-o ultimă sforţare reuşi să-şi dezlege mâinile. Se aplecă să-şi dezlege şi picioarele, dar se trezi…

Rămase cu privirea-n tavan, fără să mai poată dormi până la şapte fără un sfert, când îi bătu la uşă Mica.

— Nu dormeai?! întrebă ea mirată.

— Nu.

— Atunci grăbeşte-te să-ţi bei cafeaua!

Vica se întinse, se frecă la ochi şi spuse fără chef:

— Mă îmbrac şi vin.

Mica ridică storul, deschise fereastra, apoi din prag îi mai aminti o dată:

— Să vii repede, că altfel prinde caimac şi ştiu că nu-

ţi mai place.

— Am să vin.

Vica sări jos şi începu să se îmbrace. Dar după ce ieşi Mica, se urcă din nou în pat, îşi trase plapuma până sub bărbie şi-nchise ochii. Simţea în tot corpul o toropeală dulce şi moleşitoare. Dacă n-ar fi trebuit să plece la şcoală, aşa ar mai fi tras un pui de somn! Ştia însă că Mica peste un minut sau două are să vină din nou. Mica avea vicleşugurile ei. Nu-i spunea nimic de şcoală. În schimb inventa tot felul de pretexte ca să-i risipească somnul. Istoria cu caimacul era tot o invenţie de-a ei. Dacă ar fi încercat să-i spună că se înşelase, că nu ştia să fi zis vreodată că nu-i place caimacul de la cafea, nu s-ar fi schimbat cu nimic lucrurile. Mica ar fi ascultat-o în tăcere şi-apoi ar fi rostit uimită:

— Cum, n-ai spus că nu-ţi place caimacul de la cafeaua cu lapte?

— Nu! N-am spus.

— Eu aşa ştiam…

Uneori, acest fel de a se purta o înfuria. Alerga la Grig să se plângă. Dar Grig înălţa din umeri, râzând. Mica se purta la fel şi cu dânsul. Cu timpul şi-a dat seama însă că vicleşugurile Micăi îi prindeau bine. Nu întârzia de la şcoală niciodată.

Vica mai rămase în pat un minut sau două. Somnul începu să se risipească. Sări să se îmbrace. Când isprăvi, pe uşă intră Mica. Avea în mână o tavă.

— Ţi-am adus cafeaua aici.

Vica zâmbi:

— Credeai că n-am să mă scol?

— Cum aş putea crede una ca asta?

Mica lăsă tava pe masă şi ieşi. După un vechi obicei, Vica începu să-şi pregătească servieta pentru şcoală şi să-şi bea în acelaşi timp cafeaua cu lapte. Cum însă nu avea cărţi îşi puse câteva maculatoare, un creion, o gumă, apoi, uitând de cafea, începu să caute peste tot sticluţa cu cerneală. O găsi pe masă după un vraf de cărţi, pe care le citise săptămâna trecută. În timp ce-şi închidea servieta îşi

reaminti visul în care fusese judecată şi condamnată la moarte, dar nu i se mai păru atât de înfricoşător. Dimpotrivă, îl găsi caraghios şi stupid. Fără să vrea, îşi aminti şi de plecarea atât de ciudată a lui Nunu. îl aşteptase până la sfârşitul concertului, crezând că are să se întoarcă. Îşi făcuse tot felul de gânduri, de presupuneri. Se temea, mai ales, să nu fi destăinuit colegilor fuga ei din tabără. Gândul acesta o chinuise atât de mult toată seara, încât era gata-gata să ceară Micăi s-o înscrie la altă şcoală. Undeva, în centru, unde să nu cunoască pe nimeni şi unde să-şi găsească o prietenă adevărată care s-o înţeleagă, aşa cum o înţelege Doli, sau cum o înţelegeau păpuşile când era mică…

Acum însă şi zbuciumul de-aseară i se părea fără niciun rost. La urma urmelor ce putea să i se întâmple? De ce-şi făcea atâta grijă? Pentru găliganii pe care-i văzuse ieri în clasă fuga ei din tabără putea foarte simplu să nu însemne nimic. Sau, cine ştie? Tot atât de simplu putea fi luată drept un act de curaj. Asta i-ar fi plăcut mai mult. Ar fi ridicat-o în ochii lor. Le-ar fi trezit respect şi admiraţie. Vlăjganul acela mare cât un urs, cu capul ras (încă nu-i cunoştea numele), n-ar mai fi atât de ursuz. Ar deveni blând şi supus ca un căţeluş… Şi alături de el toţi ceilalţi ar deveni la fel. Nici n-ar îndrăzni să ridice privirile. Iar ea ar trece printre ei ca o prinţesă. Ea şi cu Riţa. Adică, e \ singură. Riţa ar putea să lipsească. Sau în cel mai rău caz să-i fie doamnă de onoare. Să-i ducă trena… Gândurile din urmă o înveseliră atât de mult, încât începu să bată din palme. Făcu două piruete de vals, ţinându-şi cu vârful degetelor poala rochiţei, apoi îşi înhăţă servieta şi ieşi sărind într-un picior.

Când ajunse la şcoală, constată cu uimire că era devreme. Clasele încă nu fuseseră deschise. În schimb curtea părea un roi plin de neastâmpăr. Cei care intrau pe poartă îşi agăţau servietele de crengile copacilor de pe lângă gard şi alergau la joacă. Se iscau tot felul de jocuri: baba-oarba, capra, bâza. Unii alergau, alţii îşi încercau puterile la trântă; vreo câteva fetiţe de prin clasele mai

mici jucau şotron. Vica rămase câteva clipe pe treptele de la intrarea în clase. O căută cu privirea pe Riţa, dar n-o găsi. Probabil că nu venise încă. Lângă zidul vânăt al magaziei de lemne zări câţiva băieţi mai mari. Printre ei se afla şi Niinu, şi cel cu părul roşcat ca o coadă de veveriţă. O porni într-acolo. Când ajunse la vreo câţiva paşi se opri nedumerită. Nunu nu se mai afla printre băieţi. S-ar fi întors, dar era prea târziu. Întrebă:

— Ce faceţi aici?

Întrebarea i se păru stupidă. Parcă ea nu vedea ce fac? De aceea completă aproape automat:

— Pe Riţa n-aţi văzut-o?

Cei cinci sau şase băieţi păreau surzi şi muţi. Nu-i răspunse niciunul din ei. O priviră câteva clipe indiferenţi, apoi îi întoarseră spatele, de parcă n-ar fi văzut-o. Vica se simţi ca şi când i-ar fi turnat cineva o găleată cu apă rece în cap. Trebuia să le întoarcă şi ea spatele şi din clipa aceea să nu le mai adreseze niciun cuvânt. Niciunul! Se uita însă la ei şi n-avea putere să se mişte din loc. N-avea putere nici să se înfurie. În preajma ei alergau câteva fetiţe, strigau, chicoteau, dar ea n-auzea nimic. Simţea că o apasă ceva greu pe piept şi-i venea parcă să plângă. Stătu multă vreme în acelaşi loc, fără să audă şi fără să vadă nimic din cele ce se petreceau în preajma ei. Deodată, de undeva, veni o minge şi-o lovi peste umăr. Ea tresări şi se uită speriată în jur. Băieţii plecaseră de lângă zidul magaziei de lemne. Sus, pe acoperiş, un pui de pisică cenuşiu, cu pupilele albastre, o privea şi mieuna rugător. De fiecare dată i se vedea limba mică şi roşie ca o petală de trandafir. Vicăi i se făcu milă de el. îl chemă, dar pisoiul rămase în acelaşi loc, privind-o nepăsător:

— Hai, vino! De ce nu vii? Ţi-e frică de mine?

Pisoiul închise ochii, se strânse ghem şi rămase nemişcat. Vica se simţi mai tristă ca înainte. Mai tristă şi mai singură. Se mişcă din loc şi-aproape fără să-şi dea seama picioarele o duseră în spatele magaziei. Aici era răcoare şi linişte. Mirosea a muşchi şi-a umezeală. Umbra magaziei se întindea până departe, peste nişte straturi de

zarzavat. La dreapta se înşirau câţiva nuci tineri. Vica puse servieta jos şi se aşeză pe ea. Rămase nemişcată, cu obrajii sprijiniţi în palme. Purtarea de mai-nainte a băieţilor o durea aşa cum doare o arsură. Când te frigi la un deget simţi mai întâi o pişcătură. Locul se înroşeşte, se umflă şi parcă nu te mai doare. Abia mai târziu începe durerea adevărată. Acum era parcă la fel. Pe măsură ce trecea timpul şi se gândea la tăcerea băieţilor o durea parcă mai mult. O durea mai ales faptul că se simţea singură. Că nu se putea împrieteni cu nimeni. Şi băieţii şi fetele erau la fel. Nimeni nu putea s-o înţeleagă. Numai păpuşile o înţelegeau. Dar de păpuşi se plictisise. Şi de Doli se plictisise. Adică de Doli nu putea spune acelaşi lucru. Era bună, ascultătoare, deşteaptă, dar toate astea nu însemnau nimic. Undeva rămânea un gol, rămânea ceva neîmplinit. Ceva care făcea să o apuce dintr-odată plictiseala şi urâtul. Atunci îi venea să plece la prietene să se joace. Îşi lua pardesiul şi ieşea repede pe uşă. În poartă se oprea. La cine să se ducă?… N-avea la cine…

Pisoiul cu pupilele albastre de pe acoperiş se dăduse pe undeva jos şi se apropiase cu paşi nesiguri, privind-o ţintă şi mieunând rugător. Vica îi auzi mieunatul târziu, când ajunse doar la vreo jumătate de metru. îl privi lung, neînţelegând parcă ce vrea. Întinse mâna să-l mângâie pe cap, pe gât, pe corp. Avea un corp firav şi cald. Irişii începură să i se facă mici, să i se îngusteze parcă. Se ghemui şi prinse să toarcă. Vica se înveseli şi-l luă în braţe. Pisoiul o privi mirat. O lovi uşor cu lăbuţa. Apoi irişii i se îngustară şi el începu din nou să toarcă.

— Ce repede ne-am împrietenit, spuse Vica bucuroasă.

Dar bucuria i se risipi în aceeaşi clipă. Sigur! Ea numai cu pisicile şi cu câinii se putea împrieteni. Şi cu păpuşile… Privi lung pisoiul şi-l alungă:

— Hai, pleacă! Ţi-ajunge cât ai stat.

Îl prinse de după gât şi-l lăsă jos.

— Pleacă!

Pisoiul o privea mirat. Irişii iar i se măriseră.

— Pleacă, n-auzi? Pleacă!

Vica îşi ascunse faţa în palme şi începu să plângă. Umerii i se scuturau încet. Plânse mult, până când începură s-o doară tâmplele. Lacrimile i se scurgeau pe obraji, pe buze, pe gât. Din când în când îşi scotea batista, le ştergea, dar ochii i se împăienjeneau iarăşi.

— Pisoiul se ghemuise pe locul unde îl lăsase şi torcea cu ochii închişi.

— De ce plângi, fetiţo?

Vica văzu mai întâi o pereche de sandale noi, două picioare arse de soare, apoi o bluză galbenă de catifea şi-un chip cunoscut.

— Vica! Tu aici?!

Isoscel prinse să ţopăie şi să se agite:

— Ştii, îl căutam pe Nunu! Mi-a spus cineva că a venit încoace… Şi când colo!…

Vica îşi şterse îndelung lacrimile, apoi se ridică, îşi luă geanta şi plecă fără să scoată un cuvânt. Isoscel rămase locului, scărpinându-se în cap surprins. Când Vica dispăru după colţ, înălţă din umeri, ca şi când ar fi vrut să spună: „Să-i fie de bine, o priveşte!” După asta se întoarse, uitându-se gânditor peste straturile de zarzavat. Crengile nucului din margine prinseră să se clatine, şi după o clipă din tufişul lor se arătă capul bălan şi ciufulit al lui Nunu. Isoscel se însenină. Spuse:

— Dă-te jos! Vreau să-ţi vorbesc.

După asta se aşeză lângă pisoi. Se auzi o bufnitură şi imediat lângă el apăru Nunu.

Întrebă gâfâind:

— Ce vrei să-mi spui?

Isoscel îşi trecu de câteva ori palma peste capul mic şi catifelat al pisoiului, apoi se ridică, îl privi pe Nunu drept în ochi şi-i spuse:

— Ştiu tot…

Nunu nici nu clipi. Întrebă morocănos:

— Ce ştii?”

— Că te-ai îndrăgostit de Vica şi că din cauza ei ai fugit din tabără. Eu credeam că din laşitate…

De asta m-am purtat aşa cu tine!… Eram supărat. Acum nu mai sunt.

Nunu se înroşi repede până în vârful urechilor, îşi ridică privirea furios.

— Ce tot îndrugi? De unde-i mai scornit şi tâmpenia asta?

Isoscel începu să râdă:

— Tâmpenie?! Bine că măcar recunoşti că-i tâmpenie… Numai că n-am scornit-o eu, ci tu… Şi n-o mai fă pe nebunu'! Ţi-am spus că ştiu tot. Mi-a povestit Ţâru…

Nunu se răsuci brusc şi vru să se repeadă înspre curte, dar Isoscel îi aţinu calea.

— Stai! Nu te-nfuria degeaba. În primul rând pe Ţâru n-ai să-l găseşti. Nu mai vine la şcoală.

Nunu îl privi neîncrezător, apoi se aşeză lângă pisoi. Părea istovit. Isoscel rămase în picioare.

— De ce nu mai vine la şcoală? întrebă într-un târziu Nunu.

— S-a certat cu frate-său. A plecat pe şantierul Hidrocentralei de la Bicaz. L-am întâlnit dimineaţă, când se ducea la gară. M-a rugat să trec să-i spun mamei sale… Mi-a vorbit şi despre jurământul vostru. Zicea că a fost o copilărie…

Nunu îşi plecă fruntea.

Isoscel stătu cât stătu în picioare, apoi se ghemui alături, cuprinzându-şi genunchii în braţe şi uitându-se întrebător spre Nunu. Dar Nunu se încăpăţâna să rămână tăcut şi ursuz. Abia mai târziu întrebă:

— Şi-ai fost? Mamă-sa ce-a spus?

— Ce să spună? Că trebuia să nu-l las să plece.

În curte se răspândi dintr-odată râsul batjocoritor al clopoţelului care anunţa intrarea la ore. Zarva se curmă brusc. Isoscel se ridică, îşi şterse îndelung fundul pantalonilor, privind cu coada ochiului spre Nunu:

— Nu mergi? A sunat…

Nunu se ridică în silă şi-l urmă pe Isoscel la vreo câţiva paşi. Curtea era goală. Doar lângă treptele de la intrare sporovăiau de zor un grup de fete. Strigau, râdeau,

băteau din palme. Printre ele se afla şi Vica. Era veselă. Parcă nu ea fusese aceea cure plânsese mai înainte. Nunu se strecură repede înăuntru. Isoscel se opri însă pe trepte. Le măsură câteva clipe cu severitate. Dar veselia fetelor era atât e mare, încât îl molipsi şi pe el. Se pomeni râzând cu gura până la urechi. Când îşi dădu seama se strâmbă de parcă ar fi mâncat mere murate şi se mistui înăuntru.

Vica era într-adevăr stăpânită de o mare veselie. Şi-n veselia asta era parcă ceva nou. Ceva ca o linişte mare, care i se strecurase fără să-şi dea seama în toată făptura. Mai înainte, ieşind de după magazia de lemne, se îndreptase către poartă. Era hotărâtă să nu mai rămână la şcoala asta. Pe la mijlocul curţii se auzi strigată de cineva. Glasul îi era cunoscut. Întoarse capul. La trei paşi stătea Sanda. Dintru început n-o văzu decât pe ea. Se priviră câteva clipe în tăcere, apoi se aruncară una în braţele celeilalte. Se sărutară mult, râzând amândouă cu lacrimi. Când se dezmetici, se pomeni înconjurată şi de celelalte: Ligia, Andreea, Edit, Mariana, Jo şi Alina. Se înghesuiau toate s-o sărute, s-o îmbrăţişeze. În afară de Sanda şi de Ligia, care trecuseră pe la ea când se întorsese din tabără, pe celelalte nu le mai văzuse din ziua în care căpătaseră vacanţă. I se păreau toate atât de schimbate... Edit crescuse uimitor. Le întrecuse pe toate c-un cap. Mariana se îngrăşase. Jo se bronzase atât de tare, că părea o negresă din sud.

Sanda era cam palidă. Vica o întrebă dacă fusese bolnavă. Ea dădu din cap că da. Se îmbrăţişară din nou şi rămaseră una lângă alta, ţinându-se de mijloc. Jo începu să povestească, aproape ţipând, cum se dusese pe la fiecare şi se sfătuiseră să se înscrie toate la aceeaşi şcoală. Între timp veni şi Riţa. Vica o prezentă ca pe o nouă colegă. Fetele se năpustiră să o îmbrăţişeze şi pe ea. Ligia şi Andreea o luară între ele. Apoi începură să vorbească toate odată. Vica nu mai înţelegea nimic, dar se simţea atât de fericită! Răceala care stăruise cândva între ea şi Sanda sau între ea şi celelalte fete dispăruse cu totul. Închidea ochii, nevenindu-i parcă să creadă că tot ce se întâmpla era

aievea. Mariana o întrebă:

— Ai fost în tabără?

Vica privi spre Sanda şi Ligia şi se înroşi toată, încuviinţă din cap, încurcată.

— Te-ai schimbat aşa de mult! interveni repede Ligia.

Vica îi fu recunoscătoare. Râse:

— Cum m-am schimbat?

— Aşa, nu ştiu cum!…

Jo făcu dintr-odată ochii mari, ca şi când s-ar fi speriat de ceva:

— Fetelor, voi ştiţi că a sunat?

Se făcu o clipă tăcere, apoi toate se repeziră buluc spre intrare.

În clasă era gălăgie mare. Încă nu intrase profesorul. Băieţii zbierau, aruncau cu ghemotoace de hârtie, se fugăreau printre bănci. Când intrară fetele, gălăgia conteni o clipă. Dar imediat zarva se înteţi. De data asta, în tot ce făceau se vedea reavoinţă şi ostentaţie. Voiau să arate că nu le pasă prea mult de venirea fetelor. Nunu îşi ţinea mereu capul în jos. îi era silă de colegii săi. Se purtau urât. Niciodată nu-şi închipuise că puteau fi aşa răi.

În recreaţie ieşi primul din clasă, vrând să nu mai vadă şi să nu mai audă nimic din măgăriile pe care voiau să le pună la cale. În uşă se lovi de instructorul superior Negrea. Îngână repede o scuză şi vru să se depărteze. Negrea îl opri:

— Ce s-a întâmplat, Nunule? Unde alergi aşa?

Nunu îl privi tâmp. Unde alerga? Nu alerga

Nu alerga nicăieri.

— Vino puţin mai târziu în Camera pionierilor! îi spuse Negrea.

Nunu se făcu alb. Va să zică tot nu scăpase de discuţie…

Se pomeni în curte, lângă cişmea. Apa avea parcă gust de cretă. Îşi umezi doar buzele. Începu să se învârtească de ici-colo prin curte fără să-şi afle locul. Apoi i se păru să recreaţia e pe sfârşite şi el a uitat să se ducă la Camera pionierilor. Alergă acolo într-un suflet.

Instructorul superior încă nu venise. Camera i se păru lui Nunu neobişnuit de mare. Şi razele care cădeau oblic prin ferestrele înalte te orbeau. În preajma unei măsuţe învelită cu pânză roşie se înghesuiau vreo şapte sau opt pionieri – băieţi şi fete – de prin clasele mai mici. Un băieţaş ciufulit şi cârn făcea înscrieri pentru abonamentele la „Scânteia pionierului” şi „Cravata roşie”. Nunu se apropie. Sub ciuful celui care făcea lista îl recunoscu pe Mihu. Acesta, când îl văzu, tresări bucuros şi-l întrebă:

— La ce vrei să te abonezi?

Nunu înălţă din umeri. Spuse ursuz:

— La „Scânteia pionierului”, dar n-am bani la mine. Ţi-i aduc mâine.

Se depărtă spre fundul încăperii. Aici, pe perete, lângă stema organizaţiei de pionieri, era desfăşurat drapelul unităţii. Sub drapel, pe un piedestal din lemn de nuc, erau aşezate vreo patru sau cinci cupe de argint şi o panoplie cu medalii câştigate la diferite concursuri de către pionierii din şcoală. Peretele din dreapta era acoperit mai bine de jumătate cu diplome.

— Ai şi venit?

Nunu se întoarse şi când îl văzu lângă el pe instructor îşi plecă ochii. Cât stătuse în faţa peretelui pe care erau aşezate diplomele uitase parcă pentru ce venise. Negrea era zâmbitor. Nunu s-ar fi simţit poate mai bine dacă l-ar fi văzut încruntat, ori plimbându-se nervos prin încăpere. Dar aşa, zâmbetul acesta…

— Ia loc, Nunule!

Puse mâna pe scaunul oferit de instructor, dar rămase în picioare.

— De ce nu stai 7

Urmă o pauză penibilă. Nunu ar fi vrut să ridice privirea, dar nu se încumeta. Simţea că dacă întâlneşte iarăşi zâmbetul instructorului superior izbucneşte în plâns. Şi n-ar fi vrut asta pentru nimic în lume. Destul că se făcuse de râs o dată. Plânsese mai rău decât un copil. Ca un prost.

— Bine, Nunule…

Nunu îşi ridică repede fruntea. Spuse:

— Dacă vreţi să ştiţi, nici nu mi-a trecut prin gând să fug din tabără. Am plecat s-o conving pe Vica să rămână. Din greşeală m-am urcat în alt tren… Şi când mi-am dat seama că n-am s-o mai văd niciodată…

Tăcu, muşcându-şi buza. Instructorul superior înălţă sprâncenele mirat, ca şi când ar fi fost în faţa unei table de şah şi ar fi descoperit o mutare neprevăzută. Lucirea ironică îi dispăru din ochi. Nunu avea umerii încovoiaţi şi-şi frământa în neştire degetele, cu aerul unui elev care a fost scos la tablă şi nu ştie lecţia. Negrea luă de pe colţul mesei un plic, şi-n timp ce se uita peste hârtiile din el, spuse:

— Am fost foarte supărat pe tine, să ştii… dar nu de asta te-am chemat. Ce-a fost, a fost… Trebuie să trimit plicul acesta la Secţia de pionieri a Comitetului raional. Eu voi intra acum într-o şedinţă. N-o să pot merge. Vrei să-l duci tu după ore?

Nunu bâigui repede:

— Da! îl duc!

Rămas singur, Negrea se plimbă un timp între sobă şi geam, apoi se opri la birou, scoase un caiet de însemnări şi notă: „Nunu e îndrăgostit, ori îşi închipuie numai. Trebuia să bănuiesc asta. Se află la No vârstă când imaginaţia e foarte bogată”.

Riţa deschise pupitrul să-şi ia cărţile, dar cum ridică puţin capacul dădu un ţipăt, se lăsă moale pe bancă şi, tremurând toată, abia putu să îngaime: – Şobolanul!…

— Unde? Ce şobolan!

Vica ridică încet capacul pupitrului. Avu o tresărire de spaimă, pe care şi-o învinse repede.

— E mort, spuse ea, vrând parcă să-i dea curaj, şi scoase din pupitru un şobolan. Avea mustăţi stufoase şi coada lungă, solzoasă.

Îl duse la coşul de hârtii şi-apoi ieşi să se spele pe mâini. În clasă se făcu linişte. Nu se auzeau decât suspinele Riţei. Andreea şi Sanda încremeniseră lângă

bănci, în picioare. De la locul lui, Nunu privise scena fără să înţeleagă nimic. Ce se întâmplase? Şi băieţii de ce tăceau? Vica se întoarse, ştergându-şi mâinile cu batista. Se aşeză în bancă şi deschise pupitrul cu băgare de seamă. Avu o tresărire abia perceptibilă. Ceru Riţei o bucată de hârtie şi-n clipa următoare, în văzul întregii clase, apăru un şobolan mort. Părea mai dezgustător şi mai gras decât primul. Isoscel sări de la locul lui şi, apropiindu-se de Vica, vru să-i ia şobolanul. Fata îl privi însă cu răceală şi rosti sec:

— Mulţumesc! Pot să-l duc şi singură.

Şi ţinând şobolanul de coadă se îndreptă spre coşul de hârtii.

Nunu îşi plecă fruntea. îi auzi paşii depărtându-se spre colţul de lângă sobă, unde se afla de obicei coşul de hârtii. Liniştea din clasă îl durea parcă. Niciodată nu fusese o linişte mai desăvârşită.

Vica se întoarse la loc. Nunu îi văzu doar sandalele şi poalele rochiei albastre cu care fusese îmbrăcată în ziua când o cunoscuse. Auzi apoi foşnetul cărţilor pe care le scotea din servietă…

Spre banca în care stăteau el şi Isoscel zbură un ghemotoc de hârtie. Era un bileţel. Isoscel îl prinse, îl citi, şi apoi i-l împinse şi lui.

Isoscel.

Nu trebuie să fii supărat. Vica nu putea să se poarte altfel… Gestul tău a fost generos şi demn… În tot cazul vom lua măsuri drastice. Îţi mulţumesc în numele detaşamentului.

George.

În clasă intră profesorul de istorie. Nunu se ridică automat odată cu-ntreaga clasă. Profesorul le făcu semn să se aşeze. Lecţia începu.

Nunu îşi opri din nou privirile pe bileţelul trimis de George. Se simţea atât de istovit! Dacă în clipa aceea l-ar fi strigat să iasă la lecţie, n-ar fi fost în stare să se ridice. Prea se adunaseră toate. Povestea de-aseară, de la concert, purtarea ticăloasă a colegilor, discuţia cu

instructorul superior care se terminase atât de neaşteptat, şi-acum, colac peste pupăză, altă bazaconie. Literele aşternute în grabă pe bileţel începură parcă să-i joace în faţa ochilor. Îşi prinse tâmplele în palme. Încercă să se adune, să fie lucid. Citi iarăşi bileţelul. Poate că George avea dreptate. Vica se purtase aşa ca să-l scutească pe Isoscel de râsetele colegilor. îi părea rău că nu sărise el să-i ia şobolanul din mână. De ce nu sărise?... Şi mă rog de ce să fi sărit? Ce era el? Era servitorul ei? în minte îi apăru, fără să vrea, holul Teatrului Naţional luminat de zeci de candelabre. Vica urcă repede scările de marmură roşie. El abia păşeşte în urma ei!... Apoi se vede furişându-se din sala în care au izbucnit aplauze. Ce tâmpit! Să doarmă! Oare l-o fi văzut? întrebarea asta şi-o pusese până acum de zeci de ori. N-a putut să închidă ochii toată noaptea. S-a gândit şi s-a chinuit cum să facă să iasă cu faţa curată. Dar nu era nicio ieşire. Uneori îl bătea gândul că poate nu l-a văzut. Atunci începea parcă să se încălzească, să spere, să-şi facă tot felul de planuri. Imediat se descuraja însă. L-a văzut. Nu se putea să nu-l fi văzut... Dimineaţă, când a zărit-o îndreptându-se spre magazia de lemne, n-a avut curaj să dea ochi cu ea. S-a ascuns.

Acum, îşi dă seama că între ea şi el s-a terminat totul... Dar lucru ciudat. În loc să-l doară sau să se simtă trist, simte un fel de uşurare. îl cuprinde un fel de bucurie. E ca şi când ar fi scăpat de-o teză grea. Ar trebui să-i pară rău măcar oleacă. Toată vara s-a gândit la ea. A alergat, a căutat-o... De undeva, de departe, aude parcă glasul instructorului superior: „Am fost foarte supărat, să ştii”... Nu. Nu trebuie să-i pară rău. De ce să-i pară rău?

— Nunule! Ce-i cu tine? N-auzi? Te-a strigat la lecţie.

Nunu îl privi pe Isoscel buimac. Parcă s-ar fi trezit din somn.

— Te-a strigat, îi şopti din nou Isoscel. Tu nu înţelegi? Du-te!

Nunu se ridică şi porni spre catedră. Profesorul îl măsură cu severitate.

— Ce faci în bancă? Dormi? Despre ce vorbeam?

Nunu îl privea, dar nu era în stare să scoată un cuvânt. Părea căzut din cer.

— Treci la loc! Pe azi ai unu.

Nunu rămase câteva clipe buimac. Parcă nu-i venea să creadă. Îşi aruncă privirile spre bănci. Colegii îi făceau tot felul de semne, dar el nu înţelegea nimic.

În banca întâi Vica îşi ţinea ochii plecaţi.

„EU SUNT VINOVATUL!

George dădu buzna în Camera pionierilor. Negrea era înconjurat de vreo zece copii din clasa a patra. Se uitau într-un album de poze. Un băieţaş bălan şi puţin peltic spunea câte ceva despre fiecare poză. Din când în când glasul lui era acoperit de-al celorlalţi care păreau nemulţumiţi de explicaţiile sumare pe care le dădea. Instructorul superior, fără să-şi ridice privirile de pe poze, le spunea dojenitor:

— Linişte! Linişte, copii!

George aşteptă nerăbdător să plece „puştimea”, apoi povesti pe nerăsuflate întâmplarea cu şobolanii, cerând să i se dea voie să ia cele mai „drastice” măsuri. Negrea se uitase tot timpul în albumul lăsat de cei dintr-a patra. Când George nu mai avu ce spune, închise albumul şi îşi ridică ochii spre el. Întrebă:

— Colegii tăi ce spun? câţi dintre ei vor să se ia măsurile „drastice” de care vorbeşti?

George clipi mirat. Apoi începu să facă feţe-feţe şi să se bâlbâie:

— Încă n-am discutat… Dar… Adică… Am să-i întreb…

Tăcu având întipărită pe chip un fel de nedumerire. „Cum de nu se gândise şi el la asta?”

Instructorul se uită la ceas.

— Ai putea să convoci o şedinţă pentru după-amiază la patru?

— Da.

George se grăbi să iasă. Închise uşa cu grijă, temându-se parcă să nu facă zgomot prea mare şi se îndreptă fără chef spre clasă. Pe la jumătatea culoarului îl

ajunse pe Iorgu. Acesta avea în mână un compas mare de lemn, un echer, un raportor şi două bucăţi de cretă. George i se alătură tăcut, dar după vreo câţiva paşi se opri şi-l prinse de mâneca hainei.

— Iorgule, spune băieţilor că după-amiază la patru avem şedinţă… Eu mă duc să beau apă.

— Bine…

La ora patru toţi băieţii erau strânşi în clasă. Instructorul intră, îşi aruncă privirea peste bănci, apoi îl căută pe George. Întrebă, nemulţumit:

— Ce-i cu fetele? N-a venit niciuna!

George se ridică, deschise gura să vorbească, dar aducându-şi parcă aminte de ceva se întoarse spre Iorgu:

— Ce-au spus? Vin?

Iorgu părea căzut din lună:

— Cine să vină? Păi… nu mi-ai spus să le mobilizez şi pe ele. Numai pe băieţi mi-ai spus…

Se uitau unul la celălalt, fără glas, împungându-se cu privirile. În clasă se auzeau chicoteli. Negrea se opri în faţa băncilor, sever:

— De ce râdeţi? Nu le-aţi chemat azi, o să le chemaţi mâine. Organizaţia de pionieri nu-i numai a băieţilor.

Se întoarse şi porni spre uşă. În prag se opri şi spuse:

— Să vină la Camera pionierilor colectivul de conducere… Ceilalţi sunteţi liberi.

George şi Iorgu ieşiră îngrijoraţi după instructor. Din colectivul de conducere mai făcea parte şi Ţâru. Dar Ţâru lipsea.

A doua zi dimineaţă, când mai era o jumătate de ceas până la deschiderea claselor, Iorgu intră pe fereastră, îşi puse servieta în pupitru, apoi trecu la tablă, luă creta şi scrise cu litere mari:

„Anunţ pentru întreaga clasă – inclusiv fetele.

Astăzi, 17 septembrie 1956, la ora 4 d.a. va avea loc o şedinţă extraordinară. Ordinea de zi va fi:

1. Alegerea noului colectiv de conducere al detaşamentului.

2. Dezbaterea cazului cu şobolanii.

Prezenţa obligatorie pentru toţi”.

După ce se dădu voie în clasă, George luă creta şi făcu o schimbare. Trecu la punctul 1: „Dezbaterea cazului cu şobolanii”, iar la punctul 2 „Alegerea noului colectiv de conducere al detaşamentului”. Apoi mai adăugă un punct: „Diverse”.

Nunu îşi petrecu toată dimineaţa într-un fel de amorţeală. Parcă nu-l mai interesa nimic din tot ce se întâmpla în preajmă. Stătea în bancă tăcut şi posac, citind ori luându-şi notiţe. Isoscel încercă de vreo câteva ori să intre în vorbă cu el, dar, văzându-l că nu-l ascultă, îl lăsă în apele lui. De altfel, întreaga atmosferă din clasă era dominată de aceeaşi rigiditate şi amorţeală. Fetele umblau grămadă aproape toată vremea, şuşotind şi aruncând spre băieţi priviri conspirative. Când intrau în clasă, se mişcau cu băgare de seamă, temându-se parcă să nu facă zgomot prea mare. Băieţii, printr-o înţelegere tacită, încercau să le ignore. Să se poarte ca şi când nici n-ar fi existat printre ei. Numai că-n loc de nepăsare şi indiferenţă ieşea ceva de tot hazul. Aveau mutrele caraghioase şi acre ca nişte căţei care au stat prea mult în ploaie.

Sterpu şi Hreapcă încercară în prima recreaţie să se producă cu giumbuşlucurile lor, dar n-avură succes. Văzând că nu reuşesc să capteze atenţia clasei, se lăsară păgubaşi.

Sfâşitul orelor veni ca o eliberare pentru întreaga clasă. Toţi începură să sară, să strige, să se bulucească spre ieşire.

În drum spre casă, Isoscel şi Nunu merseră aproape tot timpul tăcuţi. Abia în poarta lui Nunu, Isoscel întrebă:

— Îţi pare rău că ai luat unu?

— De ce să-mi pară rău?

— Aşa... Nu-i prea plăcut să te ştii c-un unu în cârcă chiar din primele zile...

Nunu îşi ridică privirea şi spuse cu convingere:

— Nu-mi pare rău... Am timp să-l îndrept.

— Credeam că-ţi pare rău...

Îl împunse cu degetul şi, răsucindu-se brusc pe

călcâie, o luă la fugă…

— Am plecat!

Alergă vreo zece – douăzeci de paşi, apoi se opri.

— Nunule!

Nunu ajunsese pe la mijlocul curţii; Isoscel îi făcu semn să se întoarcă. Când se opri din nou în poartă, îi spuse râzând şi ţopăind când pe un picior, când pe celălalt:

— Am un plan straşnic… M-am gândit la el toată noaptea.

Nunu păru mirat:

— Ce plan?

Isoscel continuă să ţopăie.

— M-am gândit să mergem şi noi la Bicaz. Intrăm într-o brigadă de săpători. Ne dă haine, mâncare. Ţâru zicea că dacă lucrăm bine, într-o lună două ne putem califica…

Nunu îşi micşoră privirile, batjocoritor:

— Şi cu şcoala ce facem?

— Ne înscriem la fără frecvenţă. Doar nu te obligă nimeni să-ţi rozi coatele de bancă în fiecare zi.

Din ochii lui Nunu dispărură licăririle batjocoritoare. Rămase câteva clipe gânditor, apoi spuse c-un fel de ciudă:

— Credeam că glumeşti… Dar văd că te-ai scrântit cu totul. Nu merg!…

Îi întoarse spatele şi intră în curte, izbind poarta cu putere.

Isoscel zâmbi cu îngăduinţă, apoi, prinzându-se cu mâinile de ostreţe, spuse încet, de parcă ar fi vrut să-şi întărească un gând:

— Ştiam că n-ai să înţelegi nimic din frumuseţea planului meu… Dacă n-ar fi Vica…

Nunu se opri. Se uită speriat împrejur şi din câţiva paşi ajunse din nou lângă poartă. Spuse printre dinţi:

— Vrei să ne batem?

Isoscel râse:

— De ce să ne batem V

Nunu îl privi încurcat, apoi se întoarse şi porni spre casă, fără să mai spună o vorbă.

La bucătărie mamă-sa vorbea cu cineva. Se opri. După glas părea să fie tanti Anghelina. Simţi o oboseală mare, un fel de sfârşeală şi-un început de durere de cap. Trecu în cameră la el, puse servieta pe masă şi se lăsă aproape fără să-şi dea seama pe-un scaun. Prin uşa întredeschisă se auzi glasul mamei:

— Tu eşti, Nunule? Masa e gata de mult. De ce-ai întârziat?

Nunu nu răspunse nimic. Glasul mamei se auzi din nou.

— Ce faci, nu vii la masă?

Nun-i se ridică anevoie şi trecu spre bucătărie.

— Săru' mina…

În bucătărie, mamă-sa trebăluia ceva pe lângă plită. Tanti Anghelina plecase. Se aşeză tăcut la masă. Plita răspândea o căldură moleşitoare şi plăcută. Mirosea a zahăr vanilat şi a mere coapte.

— Ce ţi s-a întâmplat? De ce eşti aşa supărat?

Se uită mirat la mamă-sa:

— Nu sunt supărat…

Din dulap ieşi la iveală o tavă smălţuită în albastru. Nunu ghici:

— Acolo-i plăcinta cu mere!…

— Da. Am vrut să-ţi fac o surpriză.

În timpul mesei Nunu uită de supărare. La sfârşit, după ce dădu gata vreo trei porţii de plăcintă, mamă-sa îl întrebă:

— Şi-acum ce-ai vrea să-ţi mai dau?

Ţinea mâinile la spate şi zâmbea. Nunu o privi drept în ochi. Zâmbetul acesta îi era cunoscut. Sări în picioare.

— O scrisoare de la tăticu'! Dă-mi-o!

Se repezi s-o ia. Mama ridică scrisoarea deasupra capului, dar Nunu întinse mâna şi i-o luă. I-o luă atât de uşor, încât ea rămase puţin mirată. Altă dată, când tăticu' era plecat şi trimitea scrisori, nu putea să i le ia. Întindea mâna, sărea, se ruga:

— Dă-mi-o!… Dă-mi-o!…

Ea scotea din buzunarul şorţului o bucată de zahăr

sau o pară. Dar Nunu nici nu voia să ştie… El îi cerea scrisoarea:

— Dă-mi-o!…

Acelaşi cuvânt îl rostise şi-acum, dar nu mai aşteptase să i-o dea. Şi-o luase singur. Aproape că nu-i venea să creadă. Nunu crescuse. Era băiat mare!…

— Ce-i azi? Joi? întrebă el.

— Da.

— Mai sunt două zile… Şi se întoarce… Ce bine!

Nunu începu să sară în jurul ei într-un picior.

— Ce bine! Ce bine!

Ea zâmbi, îi prinse capul în palme şi-l privi îndelung, de parcă atunci îl vedea prima oară. Nunu clipi nedumerit. Mama sa nu-şi arăta niciodată sentimentele, nu se manifesta decât cu zgârcenie. Trecu în camera lui, fără să înţeleagă nimic.

Se apucă să-şi facă lecţiile pentru a doua zi. Îşi scrise cuvintele la franceză, le învăţă, traduse o dată lecţia, apoi, în timp ce-şi căuta notiţele la chimie, îşi aminti de şedinţă. Se răsuci repede să vadă cât era ceasul. „Bătrânul” ticăria indiferent. Acele arătau abia trei şi zece. Începu să citească notiţele la chimie. Literele îi fugeau însă pe dinaintea ochilor. Ajunse la sfârşitul lecţiei, fără să se aleagă cu nimic. O luă de la capăt, dar tot nu reuşi să se concentreze. Mereu se uita la ceas, sau încerca să-şi închipuie ce va fi în şedinţă. Va avea oare Rosei curajul să-şi mărturisească vina? Nunu era convins de vinovăţia Marelui Vrăbioi, îl cunoştea. Numai el era în stare să pună la cale trăsnăi de felul celei cu şobolanii.

Închise caietul de notiţe la chimie şi începu să se plimbe încoace şi-ncolo prin cameră. Când văzu că minutarele arătau patru fără un sfert nu mai avu răbdare să stea. Îşi luă şapca şi ieşi.

Găsi adunat aproape tot detaşamentul. Lipsea numai Rosei. „De ce-o fi lipsind tocmai el?” se întrebă Nunu. În aceeaşi clipă îl văzu însă răsărind în prag. Era roşu şi transpirat. Se vedea cât de colo că alergase. Întreg rechizitoriul pe care se pregătea să i-l facă se spulberă.

Fetele se strânseseră grămadă în băncile de lângă geam. Vica stătea între Sanda şi Ligia. Şuşoteau ceva cu capetele plecate. Atmosfera era destul de încărcată. Totuşi Nunu avea senzaţia ciudată că în clasă era mai multă lumină ca de obicei, sau că afară ninge. Se uită de câteva ori pe geam, dar de fiecare dată întâlni cerul cenuşiu şi ursuz. Apoi, brusc, descoperi de unde venea lumina aceea curată ca neaua. Vica nu-şi scosese căciuliţa. Venise cu o căciuliţă albă şi pufoasă de angora şi nu şi-o mai scosese. Pe spate îi atârnau doi canafi tot albi. Lui Nunu îi trecu prin minte un gând năstruşnic. Dacă ar fi pisoi s-ar apropia fără sfială şi ar începe să se joace cu cei doi canafi albi. În faţa ochilor îi apăru un pisoi mare, cu mustăţi lungi şi cu cizme roşii. Un fel de motan încălţat, întâlnit de atâtea ori în poze sau la carnavalurile pionereşti. îl alungă şi se lăsă furat de alt gând şi mai năstruşnic. Să meargă la catedră şi să întrebe aşa pe nepregătite:

— Vreţi să ştiţi cine a adus şobolanii în clasă?

Întrebarea ar cădea ca o bombă. Nimeni n-ar fi în stare să scoată un cuvânt. S-ar uita atunci spre partea mai luminoasă a clasei (luminată de căciuliţa Vicăi), şi ca s-o facă puţin pe grozavul ar spune:

— Eu i-am adus!

Îşi făcu apariţia instructorul superior şi dirigintele. Nunu se ridică, aproape fără să-şi dea seama, odată cu ceilalţi colegi.

Şedinţa începu. Mai întâi George ţinu un referat asupra incidentului petrecut în clasă cu o zi înainte. Vorbi mult şi încâlcit. Pomeni de zece sau cincisprezece ori despre relaţiile de prietenie care ar trebui să existe între băieţii şi fetele din aceeaşi clasă şi sfârşi c-un citat de Makarenko.

Tot timpul, cât durase referatul, Nunu îşi ţinuse capul în jos. Vorbele lui George i se păreau umflate şi fără rost. Nu mergeau la inimă. Altfel ar fi trebuit să vorbească…

După referat, urmă o pauză stânjenitoare. Nu îndrăznea nimeni să ia cuvântul şi nici vinovatul nu se ridica să-şi mărturisească de bunăvoie isprava.

Instructorul superior îşi purta privirile peste bănci, bătând cu creionul în pervazul ferestrei lângă care stătea, iar dirigintele, care le era şi profesor de limba română, întreba mereu:

— Ei, n-aveţi nimic de spus? Clasa a şaptea!... Din când în când, Nunu îşi furişa privirea spre banca lui Rosei... Ce are de gând? Dacă nu-şi mărturiseşte singur vina, mă ridic eu. „Dirigintele făcu vreo câţiva paşi prin intervalul dintre bănci, apoi se opri lângă catedră.

Scoase o batistă mare, albă şi începu să-şi şteargă lentilele ochelarilor. Ori de câte ori începea să explice o lecţie nouă îşi ştergea mai întâi lentilele ochelarilor. După asta se plimba cu paşi rari pe intervalele dintre bănci şi vorbea cu glasul scăzut şi cald, ca şi când s-ar fi adresat unui singur elev. Clasa îl asculta într-o tăcere desăvârşită. Nu se auzea niciun scârţâit de bancă, niciun foşnet de hârtie. Era cel mai iubit profesor din şcoală. Când cineva nu ştia lecţia, nu-i punea notă proastă. Dar din clipa aceea nu-l mai asculta. Trebuiau să treacă săptămâni, uneori luni, până când era băgat în seamă iarăşi. De altfel, notele apăreau în catalog doar la sfârşitul trimestrului. Acum, după ce îşi şterse lentilele ochelarilor, împături batista şi începu iarăşi să se plimbe. Tăcerea din clasă părea aidoma celei din ora de română. Se plimbă aşa câteva minute, apoi se opri şi spuse cu asprime:

— Dacă vă încăpăţânaţi în muţenia asta, veţi primi fiecare nota doi la purtare!

Cineva întrebă:

— Şi fetele?

Dirigintele răspunse sec:

— Şi!

După asta se îndreptă spre uşă. Nunu se mai uită o dată spre banca lui Rosei, apoi în urma dirigintelui. „Îl spun!” Gândul îi trecu prin minte fulgerător. Sări în picioare:

— Tovarăşe profesor!

Simţi aţintindu-se spre el toate privirile din clasă. Dirigintele se întoarse doar pe jumătate. Rămase cu mâna

pe mânerul uşii. Nunu trase cu coada ochiului spre Rosei. Era liniştit. Nu bănuia nimic. Asta îl făcu să şovăie şi să-i pară rău că se ridicase. „Dacă nu adusese şobolanii Rosei? Dar cine altul putea să-i aducă?” Simţi că se încălzeşte.

În bănci aşteptau toţi curioşi să audă ce vrea să spună.

Trebuia să spună ceva. Dar ce? Nunu intră în panică. Se uită spre băncile din faţă. Vica stătea cu fruntea plecată. Şi ieri, când luase unu, tot aşa îşi ţinea fruntea. Nu cumva credea că el adusese şobolanii? Sigur, dacă îl văzuse dormind la concert putea să-şi închipuie despre el orice. Ei, bine…

Dacă aşa stau lucrurile, atunci… Gândul acela năstruşnic, de a spune că el era vinovatul şi mai ales de a brava în faţa clasei, revenise.

— Ce s-a întâmplat?

Vocea dirigintelui părea iritată.

Nunu mai privi o dată spre banca Vicăi, apoi îşi lăsă ochii în jos şi spuse cu glas răguşit:

— Eu sunt vinovatul…

Vica se întoarse brusc. Avea ochii mari, speriaţi, în clasă se stârniră murmure, scârţâit de bănci; instructorul superior vru să intervină, dar dirigintele îi făcu un semn prin care voia parcă să spună că-i bine să-i lase în apele lor. George îşi încruntă sprâncenele şi strigă:

— Linişte! Faceţi linişte!

Isoscel îşi lipise obrazul de pupitru şi întreba în şoaptă:

— Când ai adus şobolanii, că doar am intrat împreună în clasă… Nu ne-am întâlnit noi în spatele magaziei de lemne?

Nunu stătea în picioare. Nu-i răspunse. Se îndărătnicea să tacă şi să ţină ochii în jos. Ar fi vrut să se uite spre banca Vicăi, dar parcă n-avea curaj.

George reuşi cu chiu, cu vai să facă linişte. Îngroşându-şi vocea, ca să accentueze cât mai mult importanţa cuvintelor, întrebă:

— Am dori să ştim cu toţii ce l-a determinat pe Nunu

să facă un gest atât de nedemn?

Nunu îl privi pe furiş. George aştepta răspunsul, aplecat uşor înainte. Cu freza răscolită în frunte de cele două vârtejuri, cu sprâncenele negre, groase, împreunate deasupra nasului mic şi rotund ca un nasture, părea un pisoi zbârlit, gata să se repeadă asupra şoricelului care-i ieşise pe neaşteptate în cale.

Nunu îşi plecă şi mai mult fruntea, hotărât să nu mai scoată un cuvânt. Descurcă-se cum or vrea! La urma urmelor ce puteau să-i facă? Să-i tragă o săpuneală bună, să-l critice la gazeta de perete, ori să-l mustre în faţa întregii unităţi de pionieri din şcoală. În tot cazul era mai bine decât să primească toată clasa nota doi la purtare!

— Cine se înscrie la cuvânt?

Întrebarea lui George îl împunsese parcă cu mii de ace. Se scutură de gânduri şi se hotărî să fie atent. Era curios să ştie cine se va înscrie la cuvânt şi ce se va spune despre el.

— Răduţ… Miluţă… Sanda… Rosei…

Nunu îşi simţi inima zvâcnind cu puteai e. Cum? se înscrisese şi Marele Vrăbioi? Pentru ce? Ce-avea de gând să spună? Răduţ începuse să vorbească. Avea glasul gros şi repezit. Nunu încercă să-l asculte, să urmărească ceea ce voia să spună, dar nu reuşi. Era nerăbdător să-l audă pe Rosei. Până la el erau înscrişi însă destui. Trebuia să aştepte. Începu să numere în gând. Voia să vadă cam cât vorbeşte fiecare. Când isprăvi Răduţ, ajunse cu numărătoarea până la o sută cincizeci. Miluţă vorbi mai puţin. Era speriat şi se înroşise ca focul. Sanda şi Ligia vorbiră cam la fel. La Sanda ajunsese cu numărătoarea până la şaptezeci, iar la Ligia până la şaptezeci şi şase. Despre el nu pomeni niciuna nimic. Vorbiră doar aşa, în principiu. Că ar trebui să fie mai multă colegialitate, şi prietenie, şi înţelegere… După ele urmă Cozmiţă. Vorbi mult. Nunu numără până la şase sute, apoi renunţă. Lui Cozmiţă îi plăcea să gesticuleze şi să se asculte. Nunu încercă să-şi mute gândurile în altă parte, dar glasul lui Cozmiţă îl făcu să ciulească urechile.

— Nunu a vrut prin fapta lui să izoleze fetele de băieţi... Cred că cea mai bună pedeapsă pe care am putea să i-o dăm ar fi tot izolarea. Să-l izolăm de colectiv o lună de zile. Să nu poată schimba un cuvânt cu nimeni...

„Izolarea de colectiv?” Ce idee năstruşnică! De unde o scosese oare? Nunu se uită spre banca lui Cozmiţă. îl văzu aşezându-se satisfăcut şi plin de el. Avea un cap mare, pătrat, şi deşi îl cunoştea de şapte ani i se păru că atunci îl vedea pentru prima oară.

— Cozmiţă are dreptate... Sunt pentru izolare.

„Acesta-i glasul lui Bogdan... Va să zică şi el...”

Lui Nunu începu să-i bată inima repede. Îşi aduse aminte că după Bogdan se înscrisese la cuvânt Rosei, îşi furişă privirile spre banca Marelui Vrăbioi. îl văzu ridicându-se. Dar ca şi când i-ar fi fost lene să-şi deşire tot trupul deasupra băncii, spuse, privind spre tablă:

— Şi eu sunt pentru izolare.

Lui Nunu începură parcă să-i ţiuie urechile, amândouă odată.

— Cine vrea să mai ia cuvântul?

În tăcerea apăsătoare care se lăsase, glasul lui George i se păru supărător:

— Nimeni?... Nunu, tu ce ai de spus?

În cap începură să i se bulucească zeci de gânduri. Ce să spună? Era târziu ca să mai spună ceva. În dreapta lui, Isoscel stătea cu fruntea în palme. Îi vedea numai urechea stângă. Oare de ce i se înroşise aşa?

George întrebă din nou:

— Nu ai nimic de spus?

Nunu îşi simţi tâmplele z-vâcnind ritmic. Parcă ar fi fost două ciocănele. Rosti cu glas stins: – Nimic.

UN APEL CIUDAT

Punctul întâi de pe ordinea de zi părea să fie epuizat. Lucrurile se arătaseră cât se poate de limpezi. Vinovatul îşi recunoscuse singur greşeala şi dintr-o clipă în alta trebuia să primească sancţiunea cuvenită.

Isoscel aştepta să se isprăvească totul mai repede. Povestea era din cale-afară de neplăcută şi-l enervase

îngrozitor. Nu putea să-nţeleagă ce-l apucase pe Nunu. Doar nu mai era copil… Deodată, prin hărmălaia de glasuri care se iscase în bănci, i se păru că aude nişte bătăi uşoare în tavan sau în peretele care dădea spre clasa vecină. Îşi încordă fără să vrea atenţia. Bătăile se repetau într-un ritm ciudat, dând impresia sa, cineva se joacă cu literele alfabetului Morse. Uimirea care-l cuprinse era atât de mare, încât uită cu totul unde se află. Bătăile se înşirau una după alta cu intermitenţe, formând cuvinte şi fraze. Fără să piardă o clipă, începu să le aştearnă cu febrilitate pe-o foaie de caiet. Iată ce reuşi să scrie:

„Nu-i drept să cadă vina pe altcineva. Dacă vreţi amănunte, chemaţi-mă! Sunt în clasa vecină. Datoria de pionier m-a obligat să vă previn.

M”.

Odată cu ultiima lteră, care părea să fie iscălitura celui ce transmisese ciudatul apel, bătăile încetară. Isoscel citi frazele scrise în grabă, dar nu pricepu nimic. îi părea rău că nu surprinsese apelul de la început. Oare ce voia să spună? Despre ce vină putea fi vorba? Şi cine era acest „M”? Cunoştea alfabetul Morse la perfecţie. Transmisese totul cât se poate de repede şi nu făcuse nici cea mai mică greşeală. Nu-i scăpase o literă. Numai Marele Vrăbioi, Ţâru şi Nunu îl mai cunoşteau atât de bine. Dar Marele Vrăbioi era în şedinţă. Nunu la fel. Despre Ţâru nici nu putea fi vorba. La ora asta se plimba prin Bicaz.

— Linişte! Vă rog, faceţi linişte!

Zarva se mai domoli şi George întrebă pentru a patra sau a cincea oară:

— Mai este şi altă propunere?

În grupul fetelor se stârni o. Însufleţire neobişnuită. Se plecau una spre cealaltă, clătinau capul, şuşoteau. În cele din urmă, Sanda ceru cuvântul. Se ridică şi spuse:

— Nu sunt pentru izolare. Cred să facem rău dacă-l izolăm pe Nunu. În loc să-l ajutăm să-şi îndrepte greşeala, îl îndepărtăm şi mai mult de colectiv…

George întrebă:

— Ce propui?

Sanda se gândi puţin, apoi spuse:
— Mustrare scrisă.
Mai adăugă ceva, dar Isoscel n-o ascultă. Din clasa vecină se porniră iarăşi bătăile acelea abia auzite:
„Atenţiune!… Atenţiune!… Aţi fost traşi pe sfoară! Cel care a pus şobolanii în banca fetelor e Marele Vrăbioi! …”
Isoscel începu să clipească des, ca şi când atunci s-ar fi trezit din somn. Nu înţelegea nimic. Ori cel care se afla în clasa vecină se ţinea de farse, ori Marele Vrăbioi era un imbecil. îl căută repede cu privirea. Marele Vrăbioi îşi ţinea nasul în jos şi, din când în când, se uita neliniştit spre peretele clasei vecine. Aceeaşi nelinişte se citea şi pe chipurile celorlalţi cinci sau şase vrăbioi, câţi erau în clasă. Isoscel înţelese totul. Rosei era vinovat. Despre asta nu mai avea nicio îndoială. Totuşi nu-i era clar un lucru. De ce se ridicase Nunu şi îşi luase vina asupra lui? Să-l fi obligat Rosei să facă asta? Poate că Nunu n-avea nicio vină…
Isoscel se mai uită o dată peste foaia pe care îşi notase apelul transmis cu ajutorul alfabetului Morse şi, după ce se gândi puţin, scrise:
George…
După cum vezi din acest bileţel, vinovat de aducerea şobolanilor în clasă nu-i Nunu, ci Rosei. Ca să-l fac pe Rosei ori pe ceilalţi vrăbioi să vorbească am să propun excluderea lui Nunu pe timp de trei luni. Cred să atunci îşi vor da seama de gravitatea situaţiei. Se vor ridica să vorbească. Şi lucrurile se vor limpezi.
Isoscel.
Reciti bileţelul, dar în loc să-l trimită îl rupse şi începu să se scarpine în cap cu vârful creionului. Era un gest pe care-l făcea mai ales când întâlnea vreo problemă grea la geometrie. Se scărpina cu creionul şi, oricât de grea ar fi fost problema, nu se lăsa până când nu reuşea s-o dezlege. De asta colegii îi găsiseră şi porecla potrivită: Isoscel.
În clasă zarva se înteţea tot mai mult. George bătea cu pumnul în bancă, striga, dar parcă nu-l mai auzea

nimeni. Pe băieţi îi zăpăcise cu totul atitudinea fetelor. După Sanda se ridicase Riţa, apoi Jo. Amândouă fuseseră pentru mustrare scrisă.

Totul s-ar fi terminat aici, George era gata să supună cele două propuneri la vot, dar chiar în ultima clipă ceru cuvântul Isoscel. Se făcu dintr-odată linişte.

Isoscel tuşi de câteva ori, vrând parcă să-şi dreagă glasul, apoi, fără să-şi ridice ochii de pe pupitru, întrebă rar şi apăsat:

— Mai înainte de a se supune cele două propuneri la vot, aş vrea să-l întreb pe colegul nostru Rosei ce părere are despre atitudinea lui Nunu?

— Atât?

Isoscel ridică privirile de pe bancă. Zâmbea.

— Atât!

Apoi, continuând să zâmbească, se răsuci spre banca lui Rosei. Marele Vrăbioi se ridică încet, cu aerul celui mai nedumerit om din lume. Se uită câteva clipe în jur, apoi înălţă din umeri:

— Nu înţeleg ce vrei să spui. Dacă erai atent ai fi auzit părerea mea… Altceva nu mai am de adăugat…

Lui Isoscel îi pieri zâmbetul brusc. Începu să clipească. Îşi lăsă privirea pe bancă, fără să se aşeze.

George îl întrebă:

— Eşti satisfăcut de răspuns? Mai ai de pus vreo întrebare?

Isoscel păru că nu-l aude. Rosti sec:

— Am o propunere.

— S-o auzim!

— Ştiţi cu toţii că Nunu mi-e cel mai bun prieten…

Din primele bănci îl întrerupseră câteva voci:

— Ştim…

— Nu-i nevoie să ne mai spui…

— Ai face ma bine să te laşi de intervenţii.

Gălăgia ameninţa să cuprindă din nou clasa, dar

Isoscel bătu cu pumnul în bancă. Strigă înfuriat:

— Nu vreau să intervin pentru nimeni. Cine v-a spus asta? Nunu mi-e prieten. E adevărat. îl cunosc bine. Nu m-

aş fi gândit niciodată că s-ar putea face vinovat de trăsnăi de felul celeia cu şobolanii. Consider gestul lui ca o încălcare gravă a disciplinei şi nu sunt de acord cu propunerile făcute până acum.

Cineva întrebă:

— Ce propui?

Isoscel spuse fără să clipească:

— Excluderea din organizaţie pe timp de trei luni…

După asta se aşeză. În clasă se făcu brusc linişte. Câteva clipe nu se auzi nici cel mai mic zgomot. Isoscel se uită ţintă spre banca lui Rosei. Acesta se privea într-un ciob de oglindă şi-şi netezea de zor părul care-i stătea zbârlit ca ţepii unui arici. Părea că nici nu-i auzise propunerea. Isoscel începu să fiarbă. Oare cum putea fi atât de nepăsător? Ceilalţi cinci sau şase vrăbioi şuşoteau, îşi trimiteau bileţele ori schimbau priviri pline de înţelesuri. Se vedea cât de colo că nu sunt de acord cu atitudinea Marelui Vrăbioi. Isoscel aştepta nerăbdător să-l vadă înscriindu-se la cuvânt.

Negrea se apropie de dirigintele clasei. Începură să discute ceva în şoaptă. Dirigintele încuviinţa mereu din cap şi zâmbea. Vica ridică mâna:

— Cer cuvântul!

Se făcuse roşie, iar în ochi îi strălucea un zâmbet plin de uimire. Spuse, înălţând din umeri, că nu înţelege pentru ce se făcea atâta zarvă. Ca să se propună excluderea cuiva nu era chiar atât de uşor. Trebuia multă chibzuinţă. Or, după părerea ei, nici nu putea fi vorba de excludere. Lucrurile erau mult mai simple decât le arătase referatul şi cei care luaseră cuvântul. Cineva glumise. De ce trebuia să se caute cu orice preţ un vinovat, când de fapt cel care făcuse gluma n-avea nicio vină? Putea fi învinuit cineva pentru că glumise?

După ea luă cuvântul instructorul superior. Spuse:

— Sunt de acord în totul cu Vica. Cuvintele ei dovedesc multă seriozitate şi chibzuinţă. E drept, gluma nu a fost prea reuşită. Dar asta nu înseamnă că-n clasa voastră nu va mai putea nimeni de-acum încolo să

glumească. Glumele bune, veselia trebuie să alunge rigiditatea, să vă împrietenească…

Din grupul fetelor izbucniră aplauze. Băieţii se uitau miraţi şi neîncrezători. Apoi, unul câte unul, începură să bată şi ei din palme. Cei mai zgomotoşi erau Sterpu şi Hreapcă.

Când luară sfârşit aplauzele, George întrebă şovăitor:

— Se poate trece la punctul doi de pe ordinea de zi?

Negrea îi făcu semn că se poate.

Dezbaterile pentru alegerea colectivului de conducere durară aproape două ceasuri. La sfârşit, după ce plecară toţi, pe tablă rămăseseră scrise cu cretă numele celor aleşi. În dreptul fiecărui nume era trecut numărul voturilor, astfel: Sanda: 33 Iorgu: 26 George: 26 Vica: 32 Isoscel: 33

RĂSCOALA VRABIOILOR

După şedinţă Nunu se grăbi spre ieşire, ursuz şi supărat la culme. Era supărat pe toţi. Pe Rosei, pe Vica, pe Isoscel, pe George; dar mai supărat şi măi supărat era pe el. Făcuse o prostie mare. Abia în clipa în care se ridicase Vica şi vorbise şi-a dat seama de asta. Nu putea nici acum să priceapă de ce nu-şi văzuse de treabă! Dacă şi-ar fi ţinut gura, totul s-ar fi isprăvit cu bine. Nu şi-ar fi ridicat în cap întreaga clasă şi nici nu s-ar fi făcut de râs ca un caraghios.

Afară începuse să se întunece. Bătea vântul şi se lăsase frig. În poarta şcolii îl ajunseră din urmă fetele. Erau vesele şi gălăgioase. Le făcu loc să treacă. Vica se strecură pe lângă el, fără să-l privească. Era îmbrăcată cu pardesiul gri deschis, cu care fusese şi-n tabără. După Vica trecură Ligia şi Sanda, tot fără să-l privească. Numai Jo, care ieşi pe poartă ultima, se opri şi făcând ochii mari spuse:

— Mulţumesc!…

După asta chicoti şi alergă să-şi ajungă colegele. Nunu se simţi jignit. S-ar fi repezit să-i dea câţiva pumni, dar n-avea putere. Nu mai avea putere de nimic. Nici să gândească. Simţea în trup o istovire dureroasă. Vântul îl

bătea din faţă. Mergea cu bărbia în piept şi umărul stâng înainte. Clipea des, iar atunci când palele de vânt erau prea puternice închidea ochii. Picioarele i se mişcau automat. Nici nu vedea pe unde merge.

Într-un târziu se pomeni prin centru. Străzile erau luminate puternic. Treceau maşini, trăsuri, tramvaie. Spre deosebire de alte seri, trotuarele erau însă pustii. Pe Lăpuşneanu, la cinematograful Maxim Gorki, se terminase filmul. Spectatorii ieşeau bulucindu-se, râzând, comentând filmul, strigându-se unii pe alţii. Nunu privi multă vreme cum se revărsau pe uşi valurile compacte de oameni şi cum se risipeau apoi repede când ajungeau în stradă. Lângă trotuar se încolonă un pluton de ostaşi. Cineva dădu tonul unui cântec, se auzi un răpăit scurt de cizme, ostaşii plecară cântând şi strada rămase dintr-odată pustie. Numai vântul hălăduia nestingherit, ţiuind pe acoperişuri, clătinând felinarele. Nunu se uită în treacăt la pozele şi afişele luminate puternic şi o luă încet spre casă. Când ajunse pe strada Lalelelor, la brutăria din colţ se trăgeau obloanele. Trecu mai departe. La vreo două sute de metri în faţă se zărea o umbră. Lumina de pe stradă era cam săracă şi nu se vedea prea bine. Totuşi, după mers, cel din faţă părea să fie Isoscel. Oare unde se ducea? Casa lui era lângă brutărie. Nunu n-avea niciun chef să-l întâlnească. În dreptul unui felinar silueta lui Isoscel se desluşi bine. Acum nu mai avea nicio îndoială. El era. Nunu îşi încetini mersul. Nu ştia ce să facă. S-ar fi întors înapoi, dar se simţea prea obosit. Isoscel se opri în faţa porţii, îl strigă de două ori, apoi intră în curte. La ei era lumină. Toate ferestrele erau luminate. Chiar şi cele de la camera lui. Nunu se apropie şi rămase pitit lângă poartă. Isoscel străbătu curtea şi când ajunse în faţa marchizei bătu cu ceva în burlan şi-l strigă iarăşi. După câteva clipe uşa se deschise şi-n prag Nunu desluşi vag făptura mamei sale. Era luminată din spate şi nu i se vedea chipul. O auzi însă întrebând:

— Cine-i?

— Eu sunt, tanti, săru’ mâna. îl caut pe Nunu…

Urmară câteva clipe de tăcere. Apoi se auzi tot glasul lui Isoscel, şovăielnic:

— N-a venit?

— Nu... Dar ce s-a întâmplat? N-aţi plecat de la şcoală împreună?

Nunu cunoştea glasul mamei sale. Acum îl simţi plin de grijă.

Isoscel îngăimă ceva. Probabil o scuză... Nunu îi auzea vocea, dar nu înţelegea nimic. Abia la urmă îl auzi spunând din nou:

— Săru' mâna...

Îl văzu apoi venind spre poartă. Mama sa rămase însă pironită în prag. Nunu se târî uşor vreo câţiva metri şi se lipi de gard. Lângă gard era întuneric şi nu putea fi zărit. Isoscel închise poarta şi, după o clipă de şovăială, porni cu acelaşi mers legănat în partea din care venise. Nunu se uită printre ostreţele gardului. Mama sa nu mai stătea în prag. Paşii lui Isoscel se auzeau depărtându-se. În urma lui, Nunu se ridică şi, călcând cu băgare de seamă pe vârfuri, intră în curte. Uşa de la marchiză era încuiată. Se apropie de geamul de la camera lui. Înăuntru mama sa îi primenea aşternutul de pe pat. O privi câteva clipe nehotărât, cu nasul turtit de geam. Neîndrăznind să bată, începu să zgârie cu unghia cerceveaua, aşa cum făcea când era mai mic şi întârzia la joacă. Dacă era şi tatăl său acasă, îl auzea spunând:

— Marie, ce-i cu Bujor? Ai uitat să-i dai de mâncare?

Mama sa râdea:

— N-am uitat. Da' aşa-i el totdeauna nemulţumit...

Şi mergea să deschidă. La uşă, bineînţeles, nu era Bujor. Tată său se prefăcea însă cât se poate de uimit:

— Tu erai? Şi eu crezusem că-i Bujor!...

Lui Nunu nu-i prea plăcea gluma. Zâmbea în silă:

— Da! Parcă nu ştiai că Bujor e legat...

Tatăl său îi trecea mâna prin păr, râzând:

— De unde să ştiu?

Uneori, Nunu venea atât de flămând şi de obosit, că nici nu mai lua în seamă glumele tatălui său. Se aşeza la

masă şi începea să înfulece cu lăcomie.

Bujor fusese un câine grozav. I-l trimiseseră de la ţară bunicii. Nunu avea pe-atunci vreo şapte sau opt ani. Bujor era un ghemuleţ pufos cu botul umed. Avea ochii aurii şi prostuţi. Dacă voia să se joace cu el, scheuna însă supărat şi-şi arăta colţii. După vreo jumătate de an s-a făcut un căţelandru de toată frumuseţea. Avea blana stufoasă şi roşie, fără nicio pată. Numai pe gât, începând de sub bot, avea o dungă albă, care-i dădea un aer de distincţie. Acum nu mai era prostuţ şi moale. Se făcuse ager şi rău ca un lup. Nu era prieten decât cu ai casei. Străinii nu se puteau apropia nici de gard. Din cauza asta trebuiră să-l lege de cuşcă. Era lăsat slobod numai noaptea. Cum i se dădea drumu' începea să sară, să alerge, să se tăvălească. După asta se liniştea şi se covrigea tăcut în faţa marchizei. Dacă ai casei stăteau la masă, începea să zgrepţene uşurel la uşă. Nunu ştia că uneori tatăl său avea obiceiul să mai întârzie.cu prietenii la vreun pahar de vin sau la vreo şedinţă la fabrică. Bujor se covrigea liniştit pe locul lui din faţa marchizei. Dar dacă trecea ora nouă se ridica, lătra de două ori, sărea gardul şi pleca în căutarea stăpânului. Uneori îl întâlnea pe drum. Alteori îl aştepta în poarta fabricii sau îl căuta prin restaurante. Ce făcea, cum îl dibuia, nimeni nu putea să-şi dea seama, dar totdeauna îl găsea. Tatăl lui Nunu se pomenea cu el dând năvală, gudurându-se şi scheunând prietenos, chiar dacă restaurantul s-ar fi aflat la celălalt capăt al oraşului. Prietenii făceau haz:

— Gata, a trimis jandarmul după tine! Du-te!

Aşa era Bujor! Nu-l trimitea nimeni. Îşi iubea poate prea mult stăpânul. Din cauza asta i s-a tras şi moartea. Într-o seară au uitat să-l dezlege. Tatăl lui Nunu întârziase la o şedinţă până la miezul nopţii. Când s-a întors l-a găsit spânzurat în colţul gardului dinspre uliţă. Smulsese ţăruşul de care era legat în faţa cuştii şi, după toate semnele, plecase să-l întâmpine. Dar ţăruşul s-a oprit între ostreţele gardului, iar lanţul a fost prea scurt. A murit spânzurat…

Amintirea lui Bujor îl făcu pe Nunu să zâmbească

trist. O privi o vreme pe mama sa prin ochiurile perdelei, apoi, fără să mai zgârie cerceveaua, bătu de două ori cu vârful degetelor în geam. Mama sa se apropie, dădu perdeaua la o parte şi când îl văzu îi făcu semn să aştepte. Se duse apoi să-i deschidă. Nunu trecu la uşă.

— Ce ţi s-a întâmplat? De ce-ai întârziat atâta?

Nunu desluşi în glasul mamei sale un fel de oboseală şi de amărăciune, ca şi când nu s-ar fi adresat lui. Numai când venea târziu tatăl său o auzea vorbind aşa. Îşi plecă fruntea, fără să răspundă:

— Hai, intră!

Glasul mamei părea mai îmblânzit. Nunu ridică fruntea neîncrezător. Mama sa îi spuse, fără să-l privească:

— Te-a căutat mai înainte Isoscel!

Nunu vru s-o întrebe pentru ce venise, dar îşi dădu seama că n-avea niciun rost. Cine ştie ce i se mai năzărise şi lui Isoscel… Mama sa stătea cu mâna pe clanţă, aşteptându-l să intre. Nunu trecu pragul şi începu să-şi desfacă şireturile la pantofi. Ca să cruţe covoarele se descălţa totdeauna în marchiză. În timp ce-şi punea ciupicii, se auzi scârţâind poarta de la uliţă. Mama sa rosti mirată:

— Vine cineva!

Nunu se apropie, privi peste umărul ei şi izbucni bucuros:

— E tăticu'!

Într-o clipă se mistui în întuneric. Apoi în pătratul de lumină din faţa marchizei apăru un bărbat nu prea înalt, dar voinic. Avea în mâna stângă o lădiţă neagră de ceferist, iar sub braţul drept îl ţinea pe Nunu care se zbătea, râdea, lovea cu pumnii. îl lăsă jos abia în marchiză. Întâi îl lăsă pe el, apoi lăsă lădiţa. Nunu se frecă la ochi puţin cam ameţit şi fără să-i lase răgaz măcar să respire „i se aruncă în cârcă.

Mama spuse dojenitoare:

— Nunule, ce-nseamnă asta? Poate tăticu-i obosit!

Dar Nunu parcă nici n-o auzi. Rămase cocoţat în spatele tatălui său. Trecură astfel la bucătărie.

— Era vorba să vii abia peste două zile, spuse Nunu, şi sări sprinten jos.

Tatăl său zâmbea. Avea chipul neras şi îmbâcsit de praf; slăbise puţin şi se înnegrise de arşiţă. Din pricina asta căpătase un aer de duritate, care-l înstrăina parcă. Numai zâmbetul îi rămăsese acelaşi. Când zâmbea, ochii i se micşorau, iar ştirbitura dinţilor îl făcea să fie iarăşi cel dintotdeauna. La întrebarea lui Nunu râse:

— Da! Aşa era vorba!… Dar am venit mai repede ca să pot pleca mai repede…

Nunu îl privi neîncrezător şi râse:

— Unde să mai pleci?

După asta dădu fuga să ia lădiţa din marchiză, în urmă auzi glasul mamei sale. Era trist şi şovăielnic.

— Pleci din nou?

— Am fost numit mecanic-şef… O să plecăm cu toţii…

— Şi casa? Cui o lăsăm?…

— Case se găsesc şi-acolo câte vrei. N-are de ce să ne pară rău. Doar tot cu chirie stăm…

Lădiţa era grea. Parcă avea înăuntru pietre. Nunu o lăsă lângă vatră. Mamă-sa stătea cu spatele. Umerii îi tremurau uşor. Plângea. Tatăl său îşi căuta încurcat ţigările. Nu le găsi. Îşi prinse capul în mâini, apoi se ridică, luă lădiţa de lângă vatră şi o puse pe masă. Când o deschise, Nunu exclamă surprins:

— Pere!

Lădiţa era plină cu pere mari şi roşietice ca aurul vechi. Nunu luă o pară şi îşi înfipse dinţii în ea. Era dulce, zemoasă şi parfumată. Pe stradă se auzeau lătrăturile unor câini. Apoi se auzi târâitul unui clopoţel de bicicletă şi glasul lui Sterpu, strigându-l pe Nunu la poartă:

— Nunu! Nunu!

Nunu lăsă para pe masă şi ieşi repede afară. Sterpu intrase cu bicicleta în curte. îi spuse gâfâind:

— Hai repede, că la club e prăpăd! S-au răsculat vrăbioii…

— Care vrăbioi?

— Cum care vrăbioi? Vrăbioii!… L-au prins pe Rosei,

l-au legat şi spun că vor să-l judece. Frate-su, Mihu, e-n fruntea răsculaţilor.

Lui Nunu îi venea să râdă. Întrebă totuşi cu seriozitate:

— Dar de ce s-au răsculat?

— Cine mai poate să-i înţeleagă? Spun despre Marele Vrăbioi că e mincinos şi laş. Că vinovat pentru aducerea şobolanilor în clasă nu eşti tu, ci el…

Nunu începu să râdă.

Sterpu îl prinse de piept:

— De ce râzi?

Nunu deveni serios:

— Ce-ai vrea să fac?

— Să mergi să-l scapi. Numai tu poţi s-o faci. Să le spui adevărul… Pe tine or să te creadă…

— Ce adevăr să le spun?

Sterpu se înfurie. Glasul i se ascuţi din cale-afară:

— Tu să n-o faci pe nebunu'! Cum… ce să le spui? Ce-ai spus şi-n clasă. Ori ai uitat?!

Nunu râse din nou:

— Nu, n-am uitat! Şi-ar fi chiar amuzant să-l văd legat… Dar nu pot. A venit tăticu' de pe teren şi nu pot să merg. N-am ce face!…

Sterpu întrebă neîncrezător:

— Şi cum, chiar nu mergi?

— Nu!

— Laşule! Ai să dai socoteală, ai să vezi.

Sterpu întoarse bicicleta şi se îndreptă furios spre poartă.

Nunu rămase locului, zâmbind.

În uliţă, Sterpu stătu puţin în cumpănă. Nu ştia ce să facă. Să se întoarcă pe maidan singur n-avea niciun rost. Vrăbioii tot nu i-ar fi dat ascultare. Numai Isoscel ar mai fi fost în stare să-i stăpânească. Încălecă pe bicicletă şi începu să pedaleze repede spre capătul străzii, în partea în care stătea Isoscel.

În acest timp, răscoala de pe maidan luase amploare. Lângă Marele Vrăbioi fusese legat şi Hreapcă. Acesta voise

să-i ia apărarea, dar ceilalţi vrăbioi nici nu încercaseră să-l asculte. Mihu spusese:

— Legaţi-l şi pe el! Să se înveţe minte ca să mai apere laşii...

Hreapcă vru s-o tulească, dar Duţu, fratele lui Isoscel, puse o piatră în praştie şi trase. În aceeaşi clipă, Hreapcă începu să sară într-un picior şi să se învârtească în jurul său ca un căţel care a fost călcat pe coadă. Vreo zece vrăbioi tăbărâră pe el şi-l legară burduf. îl îmbrânciră apoi lângă Rosei. Cineva aduse nişte cârpe muiate în ulei, se făcură în grabă torţe şi, cât ai bate din palme, maidanul fu luminat ca ziua.

Rosei era legat de unul din stâlpii gardului, lângă care se jucase de-atâtea ori de-a turca, de-a babaoarba ori de-a mingea călăreaţă. Se uita pe sub sprâncene spre Mihu. La un semn al acestuia, în preajma celor doi osândiţi începu dansul vrăbioilor. Altă dată dansul acesta era adus ca un fel de omagiu Marelui Vrăbioi. Acum toţi vrăbioii, începând cu Mihu, îşi întoarseră căciulile ori şepcile pe dos în semn de desolidarizare şi începură să ţopăie, să sară într-un picior, să se dea tumba peste cap ori să meargă în mâini cu picioarele în sus. După ce isprăviră dansul, lângă osândiţi rămaseră numai patru vrăbioi cu torţe aprinse. Ceilalţi se retraseră cam la o azvârlitură de băţ ca să aleagă consiliul de judecată.

Între timp, în marginea maidanului apăru Ţâru. Era îmbrăcat cu haina veche a fratelui său Nicu (haina fiindu-i prea mare avea mânecile îndoite), pe umărul drept, strânsă colac, îi atârna pătura, iar în spate avea rucsacul cu care plecase de-acasă. Stătu multă vreme locului, neştiind ce se întâmplă. Dintru început, văzându-i legaţi pe Marele Vrăbioi şi pe Hreapcă, vru să se repeadă să-i elibereze. Tocmai atunci însă pe lângă el trecu alergând un puşti. îl prinse iute de după ceafă.

— Ce s-a întâmplat? De ce l-aţi legat pe Marele Vrăbioi? întrebă el.

Puştiul făcu ochii mari şi începu să tremure. Spuse că el nu ştie nimic. Mihu ştia. El îl trimisese să aducă un

creion. Ţâru îl lăsă în pace. Se apropie de gard, puse jos rucsacul şi pătura, îşi strânse mai bine haina, legându-se peste mijloc cu o sfoară, apoi îşi întoarse şapca pe dos şi se amestecă printre vrăbioii strânşi în jurul lui Mihu şi al lui Duţu. Era obosit şi flămând, dar tărăboiul care se iscase pe maidan îl atrăgea grozav. Dădu uitării şi oboseala, şi foamea, şi mai cu seamă înfrângerea suferită la Bicaz. Umblase o jumătate de zi pe la toţi inginerii şi pe la toţi şefii de pe şantier, dar niciunul nu catadicsise să-l ia în serios. Nici măcar paznicii. Toţi se uitau la el, zâmbeau şi-i spuneau să-şi vadă de treabă că-i prea mic pentru şantier. Ba, încă, avea s-o păţească. A doua oară când s-a dus la inginerul-şef al şantierului, acesta, în loc să-i asculte până la capăt argumentaţia cu care se înarmase, puse mâna pe telefon şi sună la Miliţie. Voia să-l trimită acasă cu miliţianul. Acum toate astea erau uitate. Cu şapca întoarsă, asculta dezbaterile vrăbioilor. Până la urmă aceştia îi aleseră în consiliull de judecată pe Mihu, pe Duţu şi pe Paul. Cei care aveau torţe se aliniară repede pe două rânduri, formând un fel de culoar. Pe acest culoar trecu spre osândiţi grupul consiliului de judecată. Duţu mergea în mijloc. Mihu şi Paul, pe margini. Se opriră în faţa Marelui Vrăbioi şi a lui Hreapcă. Duţu desfăcu un sul de hârtie şi îl privi pe Rosei în faţă. În preajmă se făcu tăcere. Ţâru se strecură mai aproape, ca să poată auzi ce se va spune. îl văzu pe Duţu coborându-şi ochii pe sulul de hârtie. Spuse solemn şi grav:

— Consiliul de judecată a căzut de acord că greşeala de care te-ai făcut vinovat este cât se poate de gravă. Această greşeală ţi se poate ierta numai dacă duci la îndeplinire condiţiile pe care ţi le va pune consiliul de judecată.

Rosei îşi lăsă ochii în jos, ascultă atent şi când Duţu se opri, întrebă fără să-şi ridice ochii:

— Ce condiţii mi se pun?

Duţu îşi umezi buzele cu limba şi, străduindu-se să-şi păstreze aerul solemn şi grav, spuse:

— Întâi: trebuie să recunoşti în faţa întregii şcoli că

tu ai pus şobolanii în banca fetelor.

Doi: trebuie să mergi, încă în seara asta, să ceri iertare Vicăi, Riţei şi lui Nunu, asupra căruia ai lăsat, cu bună ştiinţă, să planeze vina.

Trei: să se schimbe câteva din condiţiile care trebuie îndeplinite la probele pentru alegerea vrăbioilor. Şi anume: să nu se mai ceară candidaţilor să taie şuviţe de păr din codiţele fetelor, să nu se mai ceară lovirea unei ciori cu praştia, să se înfiinţeze din nou asociaţia „Prietenii vrăbioilor”.

Rosei tăcea; încercă de câteva ori să se smulgă din strânsoarea funiei cu care era legat, dar nu reuşi. Până la urmă întrebă încet:

— Şi dacă nu ţin seama de condiţiile voastre, ce se întâmplă?

Duţu vru să răspundă, dar Mihu îi făcu semn să tacă. Vorbi el. Glasul îi era puţin cam batjocoritor.

— Dacă nu ţii seama, veţi rămâne legaţi aici toată noaptea. Pe lângă asta, consiliul de judecată a hotărât desfiinţarea pentru totdeauna a „Clubului vrăbioilor”…

Rosei râse:

— Nu mai spune!… Serios? Desfiinţezi tu „Clubul vrăbioilor”?

— Nu am spus că-l desfiinţez eu.

— Dar cine?

— Consiliul de judecată care a fost ales de vrăbioi.

— Nu recunosc niciun consiliu de judecată.

Cei trei îi întoarseră repede spatele, fără să mai adauge niciun cuvânt. Duţu făcu un semn şi întreaga gloată a vrăbioilor se îndepărtă spre intrarea în club. Rămaseră lângă osândiţi numai doi vrăbioi cu torţele aprinse şi, puţin mai la o parte, Ţâru. Hreapcă îl văzu şi-l întrebă furios:

— Ce-i, Ţârule, şi tu ţi-ai întors şapca pe dos? Ţi-e teamă să n-o iei pe cocoaşă?

Ţâru înălţă din umeri:

— Nu mi-e teamă!… Dar cred că băieţii au dreptate. De mult trebuia să se întâmple asta.

Rosei rânji furios:

— Da? Aşa crezi tu?

Ţâru spuse simplu:

— Aşa cred.

După asta le întoarse spatele. Nu meritau să stea mai mult de vorbă cu ei. Auzi… colo! Să se poarte ca iaşii cei mai de rând! Să lase să cadă vina asupra altcuiva! Dar ce făcuseră ceilalţi? Cum de putuseră să rabde una ca asta? Ce-a făcut lsoscel? A dormit? Tii! De ce n-a fost el la şedinţă?… Trebuia neapărat să meargă la Vica. Încă în seara asta trebuia să meargă…

Din club ieşi, gălăgioasă, gloata vrăbioilor. Duţu şi Paul aduceau măştile de sfetnici. Când ajunseră în apropierea osândiţilor, Mihu luă din mâna cuiva o torţă şi se apropie de masca Marelui Vrăbioi. Cartonul era umed. Se aprinse greu, dar după asta începu să ardă repede, cu flacără pârâind şi răspândind scântei. Imediat au fost aprinse şi celelalte măşti. Începură toate să pârâie şi să arunce scântei, aidoma artificiilor ce se aprind la Pomul de iarnă.

În acest timp, pe stradă se auzi soneria unei biciclete şi imediat în capătul maidanului, la lumina felinarului din colţ, se zări, pedalând de zor, Sterpu. Pe ghidonul bicicletei stătea lsoscel. Bicicleta înaintă pe maidan câteva zeci de metri, dar din cauza gropilor şi-a întunericului, Sterpu se văzu nevoit să renunţe la bicicletă. Opri, îl aşteptă pe Isoscel să coboare, sări şi el, apoi, lăsând bicicleta, o luară la fugă spre locul unde se agitau torţele vrăbioilor. Sterpu se întorcea mereu spre Isoscel, întrebându-l aproape la fiecare pas:

— Ai un cuţit? Trebuie să tăiem funiile.

Isoscel se repezi în mijlocul vrăbioilor, agitându-şi braţele şi strigând:

— Ce-nseamnă barbaria asta? Cine v-a dat voie să abuzaţi de forţă?

Isoscel văzu măştile cuprinse de flăcări… Privirile îi rămaseră aţintite asupra limbilor roşietice şi jucăuşe. Pe chip i se întipări încetul cu-ncetul un fel de nedumerire.

Furia îl părăsi treptat. În preajmă, gloata vrăbioilor amuţi. Măştile fură mistuite repede. Nu rămaseră din ele decât câteva bucăţi de carton care mai fumegau încă. Isoscel îşi ridică fruntea şi, întâlnind privirea lui Mihu, vru să-l întrebe: „Tu ai transmis semnalul acela când ne aflam azi în şedinţă?” îşi dădu seama însă că n-are rost. El îl transmisese. Cine altul putea să-l mai transmită? spuse, arătând cu capul spre Rosei şi Hreapcă:

— Dezlegaţi-i!

Mihu îşi plecă ochii, stătu câteva clipe pe gânduri, apoi îi făcu semn lui Duţu să-l urmeze. Se apropiară de prizonieri şi-i dezlegară. Văzându-se liber, Rosei se năpusti spre Isoscel cu mâna întinsă. Dar Isoscel îi întoarse spatele.

După asta, unul câte unul vrăbioii începură să se împrăştie. Până la urmă pe maidan rămase numai Ţâru. Plecă şi el, dar când ajunse în stradă îşi aduse aminte de rucsac şi de pătură. Se întoarse. Pe maidan era întuneric, şi vântul ţiuia a pustiu. Se aşeză ostenit pe rucsac. Fără să vrea, se gândi că în noaptea aceea n-avea unde să doarmă şi râse în silă. Trebuia să-şi caute un adăpost, dar parcă nu mai avea putere să se ridice. Prin minte îi trecu apoi chipul lui Mihu, cele cinci măşti arzând aidoma artificiilor ce se aprind la Pomul de iarnă şi, fără să-şi dea seama, se întristă. Dintr-odată îşi aduse aminte că trebuie să treacă neapărat pe la Vica. Sări în picioare. Îşi luă pătura şi rucsacul şi o porni, tăind maidanul în două. Trecu pe lângă treptele care coborau la club. Jos se zărea o dâră de lumină, încăperile erau pustii, tăcute şi reci. Becuşoarele ardeau însă. Le uitaseră aprinse vrăbioii. Îşi lăsă pătura şi rucsacul în colţul uneia din încăperi, stinse lumina şi ieşi.

VICA

Ţâru bătu drumul degeaba. Vica nu era acasă. Olimpia, vecină de apartament, deschise uşa numai cât să i se vadă nasul şi, măsurându-l bănuitoare, îi spuse că Vica plecase cu părinţii. După asta nasul Olimpiei se făcu nevăzut, şi uşa masivă se închise cu zgomot. Ţâru privi îndelung tăbliţa strălucitoare de alamă îngropată lângă

butonul soneriei. Pe ea se zărea o încrustaţie cu litere gotice. Literele nu-i erau prea familiare, şi el se văzu nevoit să silabisească. „Arhitect Grigore Rareş”. Apoi râse. Trebuia să-şi închipuie că altcineva nu putea fi scris pe o asemenea tăbliţă.

În stradă, amintindu-şi de chipul bănuitor al Olimpiei, Ţâru se uită fără să vrea la mânecile îndoite ale hainei, la sfoara cu care era legat peste mijloc şi-n aceeaşi clipă, printr-o asociaţie firească, îşi aduse aminte de şapcă. O uitase întoarsă pe dos. Povestea era amuzantă. Poate că Vica nu plecase nicăieri, dar femeia aceea îl minţise, crezând că are în faţă vreun vagabond. Vru să se întoarcă. De data asta nu mai găsi însă curajul necesar.

Olimpia nu minţise Vica plecase într-adevăr cu Mica şi Grig la o aniversare. De trei sau patru ori pe an familia Rareş îndeplinea acest ceremonial care, pentru Vica, era întotdeauna atrăgător şi fascinant. La aniversări avea prilejul să-şi îmbrace cele mai frumoase rochii, să cânte la pian, să primească aplauze, să audă laude şi cuvinte măgulitoare.

În seara asta, însă, Vica ar fi vrut să rămână acasă. Se întorsese de la şcoală frământată de gânduri şi sentimente contradictorii. Îi venea parcă, să plângă sau să râdă, nici ea singură nu-şi dădea seama prea bine. Fusese aleasă în colectivul de conducere al detaşamentului. Faptul acesta 1 se părea de necrezut. Când George o propusese pe lista candidaţilor, avusese impresia că vrea să râdă de ea.

Mai ales că după el s-a ridicat Iorgu, care a spus că nu merită să fie aleasă, pentru că a fugit din tabără. „Cum să avem încredere în pionieri de felul acesta?” a spus Iorgu. Exact aşa a spus. Îşi aminteşte bine. Cuvintele lui şi-acum o mai usturau. Când a început să vorbească toţi ochii s-au îndreptat asupra ei. îi venea să intre în pământ de ruşine, ori să fugă. Dacă ar fi avut putere, ar fi fugit poate. Dar picioarele îi tremurau şi i se făcuseră grele ca de plumb. Şi mâinile i se făcuseră grele. Capul îi vâjâia şi nu mai vedea în faţa ochilor decât nişte umbre. Atunci a simţit

mâna caldă a Sandei, care încerca s-o încurajeze. Asta i-a ajutat foarte mult. Şi-a mai revenit. Umbrele au dispărut. Cineva a strigat:

— Să-şi facă autocritica!…

Sanda i-a strâns din nou mâna şi i-a şoptit:

— Nu te descuraja!

— Ce ai de spus? a întrebat-o George.

Ea a căutat să-i evite privirea. A întâlnit ochii instructorului superior şi s-a zăpăcit cu totul. În timpul şedinţei stătuse numai cu fruntea plecată, de teamă să nu-i întâlnească privirea. Se amăgea cu gândul că poate n-o va recunoaşte. Dar când s-a ridicat să-l apere pe Nunu şi-a dat seama că a recunoscut-o şi că fusese un copil închipuindu-şi că n-o va recunoaşte.

— N-ai nimic de spus? şi-a repetat întrebarea George. De ce-ai fugit din tabără?

— Vorbeşte! a îndemnat-o din nou Sanda.

Ea ar fi vrut să vorbească, dar parcă nu putea să-şi descleşteze gura. Cu chiu, cu vai, abia a izbutit să îngaime:

— N-am fugit… Mi s-a făcut dor de casă…

S-a oprit. Nu ăsta era adevărul. E drept, i-a fost dor de casă, dar ea a fugit pentru că i-a fost frică de răspundere… A fugit din laşitate. Lucrul acesta îl înţelegea, fără să ştie de ce, abia acum, în clipa asta.

— Vorbeşte!! îi şopti Sanda.

Să vorbească, dar cui? în băncile din fund şi de lângă fereastră, băieţii râdeau aplecaţi peste pupitre. Râdeau de ea.

George striga scos din fire:

— Linişte, linişte!

S-a făcut linişte. Dar tot se mai auzeau chicoteli. Apoi, când şi-a adunat din nou gândurile şi a vrut să deschidă gura, în spate s-a auzit limpede un fel de miorlăit batjocoritor, care voia chipurile s-o imite pe ea:

„Mi s-a făcut dor de casă”…

Au izbucnit iarăşi hohote. Pe ea a podidit-o, fără să vrea, plânsul. S-a lăsat cu faţa în palme pe pupitru. A intervenit instructorul superior şi râsetele s-au domolit. îi

auzea glasul printre suspine:

— Când cineva izbuteşte să-şi recunoască sincer o greşeală, e un lucru mare... Poate că Vica n-a înţeles care-i greşeala ei. Iar voi trebuia s-o ajutaţi să înţeleagă, nu să râdeţi.

A încercat să-şi oprească plânsul, dar n-a reuşit. După asta au început alegerile.

Propunerea lui George a fost susţinută de Sanda, de Ligia, de Jo şi de Isoscel. A fost aleasă cu 32 de voturi şi o abţinere. În momentul acela toate fetele s-au repezit s-o îmbrăţişeze. Şi ea stătea ca de lemn. După aceea a plecat. A mers până în capătul străzii cu fetele. Le auzea vorbind, le vedea gesticulând, le simţea aproape – uneori se ciocneau cu umerii una de alta – dar ea tot nu era în stare să spună o vorbă. Acasă, după ce a sărutat-o pe Mica, a trecut în camera ei şi a început să se învârtă de ici-colo fără niciun rost. A încercat să citească, să-şi aşeze cărţile în bibliotecă, să împletească la o dantelă pe care-o începuse mai de mult, să şteargă praful de pe noptieră, să-şi transcrie nişte note pentru pian. Pe toate le începea, dar n-avea răbdare şi trecea de la un lucru la altul, aproape fără să-şi dea seama. Într-un târziu s-a întins ostenită pe pat. A închis ochii şi, cum stătea aşa, i s-a părut că patul de sub ea dispare, că pereţii se îndepărtează, că se înalţă şi pluteşte undeva sus, sus de tot. Şi era bine, şi plăcut, şi frumos. Şi gândul că fusese aleasă în colectivul de conducere al detaşamentului o bucura parcă. Dar dintr-odată s-a simţit cuprinsă de-un sentiment nelămurit de teamă. Ce-are să facă ea dacă a fost aleasă? Că doar n-o aleseseră degeaba. Trebuia să facă ceva. Dar ce?

Când a venit Mica s-o anunţe că ea şi Grig sunt gata de plecare şi că o „aşteaptă, a spus că se simte prost şi nu poate să meargă. După două minute a venit şi Grig. Era vesel şi bine dispus ca întotdeauna:

— Ce ţi s-a întâmplat, piţigoiule?

Zâmbea. Dar zâmbetul avea ceva nesigur. S-a apropiat şi i-a pus mâna pe frunte:

— Ai febră?

Vica şi-a plecat ochii. A rostit încurcată:

— Nu. Dar mă simt obosită. Am avut după-amiază şedinţă şi…

A tăcut şi mai încurcată. Grig a râs.

— Trebuie să ieşim puţin… Aerul are să-ţi facă bine. Hai, îmbracă-te repede, altfel mă faci de ruşine! Ştii doar că suntem aşteptaţi.

Erau aşteptaţi într-o familie al cărei nurţie Vica nu-l mai ţinea minte. Grig avea mulţi prieteni şi era greu să ţină minte numele tuturora.

Acum stătea în maşină între Mica şi Grig. Ţinea pe genunchi un pachet destul de voluminos, legat cu o panglică roşie. Părea mai voioasă. După câteva minute şoferul opri pe-o stradă îngustă în faţa unei clădiri posomorâte c-un etaj. Ferestrele de la stradă erau întunecate. Şi pe scară era întuneric. Grig trebui să aprindă bricheta. Palierul de la etaj era însă luminat de trei becuri. Se opriră în faţa unei uşi cu geamuri de cristal. Grig apăsă butonul soneriei şi imediat apăru un bătrânel, mărunt, uscăţiv şi spânatic. Vica îl cunoştea. Venea uneori pe la ei. Se aşeza totdeauna în colţul cel mai îndepărtat şi-şi bea cafeaua cu înghiţituri rare, răsfoind un maldăr de ziare şi reviste, pe care le scotea împăturite de prin toate buzunarele. În jur se discuta, se râdea, se făceau glume. El părea însă surd şi orb. Vica ştia de la Grig că-i unul din cei mai mari specialişti în operaţiile care se făceau pe creier. Acum bătrânelul le zâmbi:

— Poftiţi, poftiţi!…

Se înclină apoi ceremonios către Vica:

— Nepoţica mea te aşteaptă, drăguţă… Te-a trecut şi-n program.

Şi-i întinse Vicăi un cartonaş vernil. Vica se răsuci speriată spre Grig. Le spusese şi ei şi Micăi că-i vorba de aniversarea unui băieţel Moni, căruia îi aduseseră un tren electric. Şi când colo era vorba de-o fetiţă, probabil Monica. Îşi aruncă privirile pe program… Cartonaşul avea desenat pe margini un chenar cu flori de trandafiri sau maci, iar în mijlocul chenarului erau trecute mai multe

nume. Vica îşi văzu trecut şi numele ei, puţin schimbat însă. În loc de Vica Rareş era scris Vivy Rareş, cu y. îl căută şi pe acela al sărbătoritei. Era puţin mai jos. O chema Mony Haloş. Şi, bineînţeles, tot cu y.

Trecură într-un salon cu pereţii tapisaţi în mătase, o mătase de-un roşu întunecat cum e uneori miezul de piersică. În mijlocul salonaşului, ca la teatru, trei sau patru rânduri de fotolii. Printre ele se zbenguiau gălăgioşi, vreo zece, cincisprezece copii. Persoanele în vârstă stăteau în părţile laterale pe canapele sau în picioare. Vica era îmbrăcată într-o rochiţă albă de voal, care o făcea parcă mai înaltă şi mai subţirică. Înaintă, ţinând sub braţ cutia în care era trenul electric. Mica şi Grig se opriseră lângă uşă, cu bătrânelul care-i întâmpinase la intrare. Din grupul gălăgios al copiilor se desprinse o fetiţă de vreo cinci sau şase ani, blondă, grăsuţă şi toată numai zulufi. Purta o rochiţă de voal, aidoma aceleia cu care era îmbrăcată Vica.

— Eu sunt Moni, spuse ea şi-i întinse cu aroganţă mâna mică şi durdulie. Ţi-am păstrat locul cel mai bun. Cred că are să-ţi placă.

Vica zâmbi amuzată:

— La mulţi ani, Moni!

Moni dădu să plece, dar după câţiva paşi se întoarse şi-o întrebă, privind-o iscoditoare:

— Nu mi-ai adus niciun cadou?

Vica spuse încurcată:

— Ţi-am adus, dar nu pot să ţi-l dau. O să-ţi trimit mâine altul.

— De ce nu poţi să mi-l dai?

Vica râse:

— Pentru că nu-i pentru tine!

— De ce?

— Ei, de ce? Am crezut că eşti băiat…

— Şi ce mi-ai adus?

Vica râse fără chef. Fetiţa asta cu zulufi era prea răsfăţată. Spuse, crezând că va scăpa de ea:

— Un tren electric.

— Un tren electric?!

Moni începu să bată din palme şi să sară:

— Dă-mi-l! Dă-mi-l!

Smulse cutia de sub braţul Vicăi şi se năpusti bucuroasă spre grămada de copii, strigând în gura mare:

— Vivi mi-a adus un tren electric. A crezut că-s băiat...

Se strecură printre fotolii, arătă cutia unei fetiţe, apoi alergă şi spre grupurile celor mari. În tot salonul nu se mai auzeau decât strigătele ei:

— Mami! Mami! Vivi a crezut că-s băiat... Mi-a adus un tren electric.

Vica se făcu palidă. Alintătura asta mică o făcea de ruşine. Şi toată povestea era atât de stupidă! Se lăsă într-un fotoliu. Obrajii îi ardeau, de parcă ar fi lovit-o cineva.

Între timp, Moni dispăru cu cadoul pe o uşă „în dreapta. Când se întoarse, anunţă începerea programului. Lângă pian răsări un băieţaş cârn şi creţ. Începu să recite o poezie. Vica vru să fie atentă, dar nu izbuti. îi pierise tot cheful. Când îi veni rândul să cânte se duse spre pian c-un sentiment penibil de jenă. Jena nu-i dispăru nici după ce se ridică de la pian. Dimpotrivă. Se accentuă parcă. Moni sărise să-i ofere un buchet de trandafiri. Vreo câteva doamne o îmbrăţişară, o sărutară pe frunte şi nu mai conteneau cu laudele, dar ei toate i se păreau false, şi umflate, şi caraghioase. Şi la fel ca în şedinţa de după-amiază, când descoperise adevăratul motiv al fugii ei din tabără, se mira, cum de-i plăcuseră până acum petrecerile de felul acesta.

Pe la jumătatea programului se ridică şi apropiindu-se de Mica îi spuse că are de învăţat mult pentru a doua zi.

Mica o întrebă nedumerită:

— Şi vrei să plecăm?

Vica spuse în şoaptă, fără s-o privească:

— Da!

Acasă nici nu se atinse de cărţi. Stinse lumina şi intră înfrigurată sub plapumă. Se acoperi până deasupra bărbiei. Voia să adoarmă mai repede, să uite totul. Dar multă vreme după aceea rămase cu ochii deschişi, fără să-

şi găsească somnul.

LOCATARUL MISTERIOS

Câteva zile bătu vântul, iar cerul rămase ursuz. Apoi, dintr-odată, vremea se îmbună. Veniră zile calde şi senine ca la începutul primăverii. În curte la Ţâru, aşa cum rar se întâmpla toamna, înfloriră liliecii. Când se înnopta, mireasma lor tulburătoare se împrăştia până în capătul străzii.

Ţâru trecea să-i vadă aproape în fiecare seară. Sărea în livadă şi se apropia tiptil de gărduţul după care se înălţau, pline de întuneric, tufele de liliecí. Uneori se tupila după gărduţ şi urmărea cu respiraţia oprită ce se petrecea în casă. Nu vedea nimic, dar îşi imagina totul după auz. S-auzea scârţâit de uşi, zăngănit de tacâmuri, zdupăit de paşi. Ştia că atunci când se domoleau zgomotele, iar fumul care ieşea pe coşul de la bucătărie începea să se subţieze, ai casei se aşezau la cină. De mult, când trăia tatăl său, ora cinei era respectată cu sfinţenie. Încă de pe vremea aceea învăţase să se ia după fum. Cum vedea dira albicioasă subţiindu-se, părăsea joaca şi alerga să ajungă la timp. Altfel trebuia să pună lingura la brâu, fără nicio discuţie. Şi lui nu-i convenea deloc asta.

Acum, ori de câte ori vedea că dira albicioasă de fum începe să se subţieze, rupea un mugur de liliac şi, strivindu-l în dinţi, se depărta. Sărea din nou gardul şi o lua înspre maidanul de pe strada Lalelelor. Mugurul de liliac era amar ca fierea, dar el îl mesteca îndelung. îi plăcea amăreala asta. îl ajuta să-şi înfrângă tristeţea.

Ajuns pe maidan se uita cu băgare de seamă împrejur, şi dacă nu zărea pe nimeni, se furişa repede în club. Străbătea primele două încăperi pe întuneric. În cea de a treia se oprea şi aprindea un capăt de luminare. Camera, destul de mare, nu se deosebea de celelalte decât prin pereţii de cărămidă. Ţâru se apropia de peretele din dreapta, dădea câteva cărămizi la o parte şi din ascunzătoarea la care muncise aproape două nopţi scotea acumulatorul rămas de la vrăbioi, rucsacul, pătura şi o saltea. Salteaua, îndesată bine cu fân, era făcută din doi

saci pe care-i împrumutase de la Tănăsache Chiorul. Şi fânul tot de la el îl luase. Agăţa într-un cui un inel de sârmă cu trei beculeţe, apoi făcea contact cu acumulatorul. În încăpere se răspândea o lumină destul de plăcută. Stingea luminarea şi o strecura cu grijă în buzunar. După asta aşeza salteaua într-un ungher, iar peste saltea punea pătura. Deschidea apoi rucsacul şi încerca să-şi potolească foamea. N-avea cine ştie ce: o bucată de pâine, două, trei felii de şuncă sau de salam, o ceapă, o roşie. Ca să-şi facă rost de ele, căra lăzi ori saci în hală, descărca mere în triaj, umbla cu trăsura lui Tănăsache Chiorul. Când umbla cu trăsura câştiga mai bine. Atunci făcea provizii pentru trei, patru zile. Dacă n-avea grija mâncării îşi petrecea după-amiezile citind pe ruptelea la biblioteca Universităţii, unde căpătase o legitimaţie, sau la vreun coleg, unde îşi făcea lecţiile. Când îşi pierdea după-amiezile ca să-şi facă rost de-ale gurii, învăţa seara. Aducea din camera vecină o măsuţă pe care şi-o înjghebase singur din bucăţi de placaj, scotea dintr-un buzunar al rucsacului caietele, tocul, cerneala şi îşi făcea cu atenţie temele. Învăţa cu o încăpăţânare de catâr. Voia să se facă inginer. Uneori din cauza asta îl prindeau zorile citind ori rezolvând probleme. Până nu de mult, în vara aceasta, îl pasionase istoria. Dar de când plecase de-acasă, îşi schimbase planurile. De multe ori, în timp ce-şi făcea lecţiile, se lăsa furat de imaginaţie. Ziua în care avea să primească diploma de inginer era ca o lumină mare şi orbitoare. Închidea ochii şi vedea totul atât de limpede! Se va duce acasă c-un buchet mare de flori. (Până atunci nici nu voia să ştie de aşa ceva.) Când îl va vedea mamă-sa că trece pragul va încremeni de bucurie. El îi va întinde buchetul de flori şi-i va săruta mâinile. La Radu nici n-are să se uite. Are să se prefacă că nu-l vede. Dar a doua zi dimineaţa cine are să intre la fabrică în secţia de sudură? Inginerul. Şi cine are să fie inginerul? El, bineînţeles. Are să se uite cu atenţie la piesele sudate de Radu şi-are să-i spuie: „Uite, tovarăşe Radu, piesa asta e rebutată. Altă dată să fii mai atent!” Adică nu! Nu-i va face nicio

observaţie. Dimpotrivă. Va privi piesa sudată şi după aceea îl va întreba mirat: „Cine a sudat piesa asta? Dumneata? Sudezi aşa bine? Bravo! N-aş fi crezut. Să ştii că o să te am în vedere la premieri!” Radu are să vadă că-şi râde de el, dar atunci n-are să mai aibă ce-i face… Când îşi dădea seama că până la ziua aceea, în care va ieşi el inginer, mai era mult, zâmbea, clătinând capul, şi-şi continua lecţiile cu râvnă şi mai mare. A doua zi, dimineaţa, punea totul cu grijă în ascunzătoare, aşeza cărămizile la loc şi, pândind să nu fie nimeni pe maidan sau pe stradă, ieşea repede afară şi se îndrepta, cu aerul cel mai paşnic spre şcoală. În prima zi când se întoarse de la Bicaz, Isoscel se repezise spre el bucuros:

— Uite-l pe Ţâru! Ce ţi s-a întâmplat? Te-ai întors?

— Da!

— Păi de ce?

I-a povestit toată tărăşenia. Când a auzit Isoscel că inginerul-şef voia să-l trimită acasă cu miliţianul, a izbucnit în hohote de râs. Nici nu l-a întrebat dacă s-a împăcat sau nu cu Radu. I-a spus doar atâta:

— E mai bine aşa! Păcat că ai lipsit ieri, a fost o şedinţă de pomină…

Acum şedinţa de pomină şi întâmplarea cu şobolanii erau aproape uitate. În clasă fetele nu se mai strângeau grămadă, şuşotind sperioase şi nici nu se mai simţeau străine. Erau vesele, strigau, cântau; în recreaţii se fugăreau cu băieţii prin curte, jucau împreună volei sau fotbal, ţurca sau bâza şi părea că se cunosc de când lumea. Apărură şi porecle. Ligiei îi spuneau Viespea; Vicăi, Fluturaşul; Sandei, Veveriţa, iar Riţei, Melcuşorul. Riţei i se potrivea porecla cel mai mult. Dintre fete ea nu se schimbase deloc. Rămăsese la fel de tăcută şi de sfioasă ca în prima zi. Dacă se făcea pe seama ei vreo glumă cât de mică, se posomora şi se retrăgea în ea, aşa cum se retrage şi melcul în căsuţa lui când îl atingi uşor cu degetul. La lecţii se înroşea, începea să se bâlbâie şi nu mai era în stare să scoată o vorbă.

La prima oră de gimnastică din cauza ei s-a iscat un

tărăboi întreg. Când a auzit că trebuie să rămână numai în şort şi să intre în sală împreună cu băieţii, a început să plângă. Nici profesoara şi nici colegele nu au fost în stare să o convingă. A rămas singură în clasă. Când s-au întors de la ora de gimnastică tot mai plângea. Apoi, din cauza răspunsurilor proaste pe care le dădea când era scoasă la lecţii, Melcuşorul deveni pentru detaşament una din cele mai grele probleme. Sanda şi Vica cerură să-şi facă lecţiile împreună cu ea. Şi, lucru ciudat, acasă Riţa ştia totul. Când era însă scoasă la tablă se zăpăcea şi nu mai ştia nimic. Colectivul de conducere al detaşamentului s-a întâlnit de vreo trei sau patru ori, fără să rezolve însă nimic. În ultima şedinţă, Isoscel s-a înfuriat şi a spus:

— E clar. Se intimidează din cauza băieţilor. Dar ce putem face? Să-i dăm afară când e scoasă ea la lecţie?

Iorgu a pufnit în râs. La privirile mustrătoare ale celorlalţi a lăsat însă nasul în jos şi s-a înroşit până în vârful urechilor.

A urmat o tăcere lungă şi apăsătoare. Apoi, Isoscel a început să bată darabana. George s-a ridicat şi a prins şi el să se plimbe prin clasă încurcat. Vica stătea cu bărbia în piept, gânditoare. Într-un târziu a rostit, fără să se mişte:

— Poate că dacă ar sta în bancă cu cineva dintre băieţi s-ar schimba.

La început cuvintele ei parcă nici n-au fost auzite. Isoscel continua să bată darabana în bancă, iar George să se plimbe încruntat prin clasă. Dar dintr-odată Isoscel s-a ridicat şi a rostit plin de însufleţire:

— Da! Asta-i soluţia. Şi e foarte bună…

Au hotărât ca, începând de a doua zi, Melcuşorul să stea în bancă cu Ţâru. După şedinţă, Isoscel a trecut pe la Camera pionierilor să spună instructorului superior ce-au hotărât ei. Negrea a zâmbit:

— Riţa se va simţi mai prost dacă va fi singura fată din clasă care va sta în bancă cu un băiat.

Isoscel a întrebat dezumflat:

— Şi ce-i de făcut? Noi am crezut că-i bine aşa…

Printr-o mişcare bruscă a capului, Negrea şi-a ridicat

şuviţa de păr care-i cădea peste urechea stângă. Apoi sprâncenele groase i s-au înălţat a nedumerire:

— N-am spus că-i rău…

Isoscel l-a privit lung şi dintr-odată a izbucnit:

— Atunci… să stea în bănci, cu băieţi, toate fetele!

— Da!

Isoscel a schiţat repede un plan al clasei. Negrea s-a uitat peste el şi a bifat cu creion roşu numele acelora care urmau să-şi schimbe locurile. Isoscel a luat planul şi a dat să plece, dar instructorul! l-a cerut din nou şi, după ce s-a uitat îndelung peste el, a precizat:

— Nunu va sta lângă Vica.

Isoscel a tresărit speriat.

— Nu trebuie să te îngrijorezi, a zâmbit Negrea, încercând să-l liniştească. E adevărat, acum sunt certaţi. Niciunul, nici altul nu pot să uite întâmplarea cu şobolanii. Dar fii fără grijă că, dacă vor sta în aceeaşi bancă, în câteva zile o vor uita şi vor deveni buni colegi… Şi, oprind planul, a adăugat: De altfel e mai bine să lăsăm totul pe seama tovarăşului diriginte.

Isoscel a vrut să spună că nu despre asta era vorba, ci despre altceva. Dar în faţa instructorului superior n-a avut nici curaj, nici cuvinte. A plecat în prada unei mari tulburări.

Schimbarea locurilor s-a făcut a doua zi. În ora de dirigenţie. Nunu, când a auzit că trebuie să se mute în aceeaşi bancă cu Vica, s-a făcut galben ca ceara. În prima clipă a vrut să spună că el nu se mută nicăieri. După concert şi mai ales după discuţia cu Negrea şi întâmplarea cu şobolanii Vica îi devenise nesuferită. Îşi dădea seama că n-are dreptate şi tocmai asta îl făcea parcă să fie şi mai pornit împotriva ei.

— Hai, Nunule, ce mai aştepţi? i-a atras atenţia dirigintele, văzându-l că şovăie.

Nunu l-a privit ursuz pe sub sprâncene. Apoi, ca şi când ar fi făcut ceva împotriva voinţei lui, a trecut în banca întâi din rândul din mijloc. În banca a doua a trecut Ţâru. Ţâru a trecut lângă Riţa. Melcuşorul habar n-avea că toată

schimbarea asta se făcuse din cauza ei. Cei din colectivul de conducere începură să aştepte nerăbdători rezultatele. Dar aşteptau degeaba. Riţa rămânea neschimbată. Când era scoasă la lecţii continua să se bâlbâie şi să se încurce ca vai de lume. Abia după vreo săptămână şi jumătate a prins parcă să mişte, şi asta numai după ce Sandei i-a venit ideea ca la pregătirea lecţiilor, în fără de Vica, să vină şi câţiva băieţi. Printre aceştia a fost propus şi Ţâru.

— N-am timp, a spus el încruntându-se.

— De ce? l-a întrebat Isoscel. Ce faci?

Ţâru a înălţat din umeri:

— Am treabă…

În clasă nu ştia nimeni unde doarme şi cum trăieşte. Şi nici nu bănuiau. Venea şi pleca aşa cum vine şi pleacă orice şcolar. Când era scos la lecţii lua, ca şi-n alţi ani, note bune. Aşa că n-aveau de ce să fie bănuitori.

Într-o recreaţie însă, în timp ce rezolva nişte probleme la tablă, s-a apropiat de el Iorgu. îl privea cum face o împărţire. Apoi, dintr-odată, a început să-i miroasă haina.

— Ce-i cu tine? l-a întrebat el. Miroşi tot a mucegai.

Ţâru l-a privit înmărmurit. Voia să spună avea, dar parcă n-avea glas. Abia după o clipă sau două a râs în silă:

— Ţi se pare!

Iorgu i-a mai mirosit haina o dată:

— Nu mi se pare deloc. Aşa-i cum spun.

Ţâru şi-a văzut mai departe de împărţire, dar n-a isprăvit-o. A pus creta deoparte şi şi-a făcut drum afară. S-a întors târziu, după ce a sunat de intrare. Până la amiază nu s-a mai mişcat din bancă. După ultima oră, în timp ce-şi strângea caietele, a întrebat-o pe Riţa, neîncrezător:

— Îmi miroase haina a mucegai?

Riţa l-a privit lung şi fără să se apropie să i-o miroase, aşa cum făcuse Iorgu, a clătinat capul în semn de încuviinţare.

Ţâru şi-a plecat ochii şi a ieşit abătut. Toată după-amiaza s-a învârtit fără niciun rost prin hală. Avea de lucru berechet. Dacă s-ar fi potrivit, şi-ar fi strâns provizii pentru

o săptămână întreagă. Dar n-a pus mâna pe nimic. Seara a sărit gardul în livadă la ei şi s-a apropiat de gărduţul lângă care se desluşeau vag urmele tufelor de liliac. A stat până târziu. Fumul care ieşea pe coşul de la bucătărie se oprise de mult. Uşa de la antreu era deschisă. Ţâru o privea cu ochii înceţoşaţi de lacrimi. De trei ori a vrut să sară gărduţul în curte şi de trei ori a rămas cu mâna încremenită pe el. Într-un târziu cineva a închis uşa de la antreu. În locul pătratului de lumină a rămas o pată de întuneric. Ţâru s-a ridicat, a străbătut livada şi când s-a văzut din nou în uliţă a stat o clipă în cum –, până. S-a îndreptat apoi spre oraş. L-a căutat acasă pe Tănăsache Chiorul, dar lipoveanul încă nu se întorsese. L-a aşteptat. Birjarul s-a întors cam după ora zece. Era beat criţă. Când l-a văzut pe Ţâru s-a oprit mirat. O clipă chipul lui, congestionat de bătutură, s-a limpezit parcă. Glasul îi era însă dogit. A întrebat:

— Ce faci, Grigore? Pe mine mă cauţi?

Ţâru l-a privit fără să răspundă. Venise să doarmă la el. Dar acum, când vedea mutra lipoveanului răvăşită de băutură, îşi dădea seama că bătuse drumul degeaba.

— Hai în casă…

Casa lui Tănăsache Chiorul era o încăpere scundă şi întunecoasă, care se afla în prelungire cu grajdul. Pe vremuri fusese un fel de magazie unde era depozitat ovăzul şi nutreţul cailor. Cum a păşit pragul, pe Ţâru l-a izbit un miros înţepător de hamuri, de ceapă şi băutură. Lipoveanul s-a chinuit multă vreme să aprindă un felinar. După ce l-a aprins, l-a agăţat într-un cui şi, apropiindu-se de-o măsuţă unsuroasă şi murdară, a scos din buzunar o bucată de slănină şi o sticlă de rachiu.

— Apropie-te, Grigore! Poate ţi-i foame.

Dar Ţâru ajunsese de-acum în stradă. Ştia că dacă rămâne, lipoveanul are să-i ceară să bea cu el. Şi el a doiua zi trebuia să meargă la şcoală. S-a întors pe maidan.

Au trecut apoi două zile fără să se întâmple nimic deosebit. Aproape că uitase povestea cu mirosul de mucegai. În timpul recreaţiilor surprindea uneori privirile

lui Isoscel – ale Sandei, sau ale lui Iorgu îndreptate spre el. Se prefăcea că nu le observă. Dar în sinea lui începu să fie îngrijorat. Oare ştiau ceva, aflaseră că nu doarme acasă? Cum să afle? Că doar umbla cu destulă băgare de seamă. Nu intra în club până nu se încredinţa că nu-i nimeni pe stradă, care să-l vadă. Dar dacă fusese vreunul din ei să-l caute pe-acasă? Da. La asta nu se gândise. Încercă totuşi să-şi dea curaj. La urma urmelor să zicem că l-a căutat careva şi nu l-a găsit. Era obligat să dea socoteală cuiva? Nu!

În una din recreaţii Isoscel se opri lângă banca lui. îl întrebă:

— După-amiază eşti acasă?

Ţâru ridică fruntea. Pe chipul lui nu se citea nici cea mai mică tulburare. Doar glasul îi era puţin schimbat.

— De ce?

— Voiam să-mi împrumuţi puţin atlasul.

Ţâru avea cel mai bun atlas din clasă. îl găsise primăvara trecută într-un anticariat. Şi nu-l costase prea mult. Acum îl privi o clipă pe Isoscel drept în ochi. Voia să se încredinţeze dacă-i trebuie într-adevăr sau dacă era numai un pretext, îi spuse nepăsător:

— Poţi să treci! Ţi-l dau. Sau dacă nu-i prea târziu ţi-l aduc mâine la şcoală.

— Adu-mi-l!

A doua zi Isoscel îl aştepta la uşă.

— Ei, mi l-ai adus?

Ţâru îl privi atât de mirat, încât oricine ar fi crezut că tot timpul se gândise numai la atlas şi că doar o întâmplare cu totul şi cu totul neprevăzută îl împiedicase să-l aducă. Spuse, bătându-se cu palma peste frunte:

— Tii! Am uitat.

Isoscel se scărpină necăjit după ureche.

— Şi ce-i de făcut?

— Ţi-l aduc mâine.

— Dar dacă trec după-amiază pe la tine, nu-i mai bine?

— Ba da. Dar s-ar putea ca după-amiază să nu mă

găseşti.

— Te duci undeva?

— Da. Aşa era vorba. Trebuia să mă duc cu mama prin piaţă…

Toată după-amiaza hoinări prin piaţă, dar nu în tovărăşia mamei sale, ci singur. Ajută unui ţăran să care nişte saci cu cartofi, altuia îi adăpă caii şi astfel, fără prea mare bătaie de cap, făcu rost de cinci lei. Îşi cumpără o pâine şi patru sute de grame de brânză şi, mai devreme ca oricând, se îndreptă spre locuinţa lui din club. A doua zi avea obiectele cele mai grele din toată săptămâna şi-avea de învăţat.

Când ajunse pe maidan se înserase. Se furişă ca de obicei înăuntru. Făcu lumină, apoi îşi scoase din ascunzătoare salteaua, pătura şi rucsacul. Îşi rupse o bucată de pâine şi începu să mănânce cu poftă. Pâinea era proaspătă şi dulce. Mesteca rar, gândindu-se, fără să ştie nici el, de ce, la ţăranul căruia îi adăpase caii. Era mic, îndesat şi pântecos. Când îşi striga clienţii, avea un aer atât de caraghios… Deodată lui Ţâru i se păru că nu-i singur în încăpere. Privi în faţă şi-l văzu la câţiva paşi pe Isoscel. Când şi pe unde intrase? sări în picioare. Isoscel nu era singur. La câţiva paşi în spatele lui se zăreau Iorgu, Sanda, Vica şi George…

Isoscel zâmbi. După câteva clipe întrebă:

— Ce te holbezi aşa? Nu ne mai recunoşti?

Ţâru bâigui sincer:

— Ba… vă recunosc. Dar pe unde aţi intrat? Că n-am auzit niciun zgomot.

Ceilalţi râseră şi se apropiară.

Urmară câteva clipe de tăcere. Ţâru îi mai măsura încă neîncrezător. George spuse ironic:

— Ce fel de gazdă eşti tu? Ne ţii în picioare? Poate că ne pofteşti şi la masă…

Ţâru privi bucata de pâine care-i rămăsese în mână şi îşi plecă fruntea. Spuse încet:

— N-am scaune… Dar dacă aţi venit să vă bateţi joc de mine vă pot pofti afară…

Sanda interveni împăciuitoare:
— Nu trebuie să te superi! Geor ge a glumit.
— Nu-mi plac glumele de felul acesta.
George nu se lăsă:
— Dar ce fel de glume îţi plac?
Isoscel se întoarse brusc spre el:
— George! Dacă mai scoţi o vorbă…
— Bine. Tac… Uite, am tăcut…
Şi George trecu în spatele lui Iorgu.
Stăteau toţi în picioare, privindu-se. Păreau că nu mai au ce-şi spune.
În cele din urmă Ţâru întrebă, fără să-i privească:
— Pot să ştiu şi eu de ce aţi venit?
Isoscel spuse repede:
— Cred că ghiceşti şi singur…
Ţâru înălţă din umeri:
— Ce sunt eu să ghicesc?
— Bine! O să-ţi spunem atunci. Am venit să te luăm acasă.
— Acasă?! Casa mea-i aici.
Iorgu pufni în râs, iar George, uitând conflictul de mai înainte, privi ostentativ încăperea şi spuse:
— Ştii că ai haz? Nu credeam că eşti aşa glumeţ.
Ţâru spuse cu răceală:
— N-am glumit.
Sanda înaintă un pas şi spuse:
— Nici noi nu glumim.
— Înseamnă că suntem cu toţii oameni serioşi. Atunci…
— Atunci o să-ţi strângi frumos catrafusele şi o să mergi acasă, îi spuse Isoscel.
— Am spus că nu merg!
— De ce?
— Ştii tu prea bine!
Se făcu din nou tăcere. George, Vica şi Iorgu începură să chicotească. Isoscel se răsuci spre ei şi le făcu semn să tacă.
— Uite ce-i, Ţârule, spuse apoi Isoscel. N-are niciun

rost să te încăpăţânezi. Noi am fost şi am vorbit cu fratele tău. îi pare rău de ce-a făcut…

— Îi pare rău? Lasă că ştiu eu cum îi pare lui rău…

— Serios, ne-a promis că n-are să se mai lege de tine…

Ţâru îşi răsfrânse buza de jos dispreţuitor.

Isoscel întrebă:

— Nu ne crezi? Uite, poţi s-o întrebi şi pe mama ta.

Sanda zâmbi:

— Sau pe fratele tău Nicu.

Ţâru îi privi speriat:

— Mama? Ce să caute mama, ai…

Ultimul cuvânt i se opri pe buze. Lângă Vica şi Sanda apăru mama. Apoi Nicu… Se priviră mult, fără să-şi spună nimic. În cele din urmă mama luă de jos rucsacul, iar fratele său Nicu, dându-i un bobârnac peste şapcă, spuse vesel:

— Eu te caut pe la Bicaz şi tu…

Îşi roti privirile prin încăpere, apoi rosti cu aerul cel mai serios din lume:

— Hai, acasă! N-are să te mai bată nimeni!

JURNALUL VICAL

Vica îşi uitase Jurnalul sub pernă. De obicei îl ţinea în sertarul de la noptieră, şi seara, înainte de-a stinge lumina, îşi trecea impresiile din timpul zilei. Mica dădu peste el din întâmplare. Venise să facă ordine. Aproape în fiecare dimineaţă, după ce pleca Vica la şcoală, intra în camera ei: strângea aşternutul, ştergea praful, aerisea.

Acum, după ce deschise geamul, luă plapuma şi perna şi, pe cearşaf, la captăul divanului, rămase un caiet cu scoarţe din piele. îl răsfoi surprinsă. Nu ştia că Vica are un Jurnal. Iată ce citi pe prima pagină:

Iaşi, 15 februarie, 1953

Astăzi Grig s-a întors de la Paris şi mi-a adus acest minunat caiet. A fost o surpriză teribilă! îmi place foarte mult şi de aceea m-am hotărât să-mi ţin în el Jurnalul. Ce bine că mi l-a adus!

Vica

Pe pagina a doua nu era scris nimic. În schimb, cineva desenase cu stângăcie un pisoi. Pe pagina a treia se vedea iarăşi o dată şi câteva rânduri:

Iaşi, 18 martie 1953

Am uitat să scriu în Jurnal. De-acum înainte îmi voi trece impresiile în fiecare zi. Astăzi e o zi frumoasă. Cerul e senin. Pe cer plutesc nori mici şi albi. Parcă sunt nişte corăbioare. În curând vom lua vacanţă. Deseară merg cu Mica şi Grig la o aniversare. Trebuie să vină croitoreasa să-mi aducă rochiţa cea nouă. Voi cânta la pian. Abia aştept să vină mai repede seara!

Vica

Mai departe se vede că Vica uitase din nou să-şi treacă „impresiile în fiecare zi”. În schimb, urmau vreo patru-cinci pagini cu amintiri de la prietene:

„Ca amintire, bunei mele prietene”, Sanda.

Iaşi 30 martie 1953.

Ton amie, qui t’aime, Et qui pense a toi.[1]) Jo.

30 marş 1953

Chiar dacă odată ne-am supărat, Totodată ne-am împăcat.

Ligia.

30 m – 1953

Decât să-ţi scriu verzi şi uscate, Sau poezii copiate, Mai bine jos mă iscălesc, Căci ştii prea bine, te iubesc.

Andreea.

Când părul îţi va fi albit De anii bătrâneţii, Te vei gândi cu drag la anii tinereţii. Vei căuta acest album în rafturi prăfuite şi vei găsi în el Pe acelea care ţi-au fost Odată prietene devotate, Printre care şi

Ana. 12 aprilie 1953

Albumul e o floare din primăvara vieţii.

Ce veştejind-o timpul, n-o scutură de flori; E un prilej prin care, în anii bătrâneţii, Te mai întorci o clipă cu gândul înapoi.

Nadia.

Te-am văzut ieri în albastru, şi-ţi stătea aşa de bine,

---

1 Prietena ta, care te iubeşte. Şi care se gîndeşte la tine.

Căci albastru e culoarea îngeraşului ca tine.

Alina.

După acest mic album cu amintiri urma o pagină albă. Mica zâmbi amuzată şi vru să pună caietul pe noptieră, dar când întoarse pagina văzu din nou scrisul mărunt al Vicăi. Deasupra paginii era o dată recentă:

Iaşi, 19 septembrie, 1956

Încerc să dorm, dar nu pot. M-am întors de trei sau patru ceasuri dintr-o familie unde s-a sărbătorit o aniversare. Nu ştiu ce s-a întâmplat. Altă dată îmi plăceau astfel de petreceri. Acum m-am înfuriat pur şi simplu. Oare numai din cauza întâmplării aceleia neghioabe cu numele lui Moni, sau pentru că m-am pomenit dintr-odată în mijlocul unor fetiţe răzgâiate? Poate să fie şi una, şi alta. Nu pot să-mi dau seama…

20 septembrie.

Astăzi, la ora unu, am rămas la şedinţa colectivului de conducere al detaşamentului. Am fost foarte tulburată. Nu ştiam ce are să se întâmple. Ce are să mi se ceară să fac… între timp Iorgu se dusese să bea apă. A întârziat vreo cinci minute. Mie mi s-a părut un secol. Tremuram ca varga, deşi mâinile şi obrajii îmi ardeau. Se spune că înaintea examenelor te cuprinde frica. Pe mine nu m-a cuprins niciodată. Ei bine, acum mă cuprinsese. Aveam impresia că în cei aproape cinci ani de când sunt pionieră nu făcusem nimic. Chiar dacă luasem parte la şedinţe, la munca voluntară, chiar dacă fusesem în excursii sau pavoazasem clasa, totul fusese făcut parcă fără tragere de inimă, adică fără emoţii! Acum ştiu! Ca un lucru să ţi se pară făcut din inimă, trebuie să ai pentru el emoţii.

Prima şedinţă a colectivului de conducere n-a avut nimic deosebit în ea, dar mie nu ştiu de ce mi s-a părut grozavă. A participat şi tovarăşul instructor superior. S-au împărţit sarcini fiecărui membru al colectivului. Eu sunt preşedinta grupei a treia. Pe lângă asta, trebuie să răspund de activitatea culturală şi artistică a detaşamentului.

Am plecat spre casă cu Isoscel, cu Sanda şi cu

Grigore. Colegii îi spun Ţâru. Nu înţeleg de ce… Nu e lung. Eu aveam impresia că Ţâr i se spune cuiva lung. Ei bine, pare să fie un băiat foarte ciudat. A venit azi. Până acum a fost la Bicaz. Voia să lucreze pe şantier. Auzi ce idee! După ce ne-am despărţit de Sanda şi Isoscel, Ţâru mi-a spus: „Nunu n-are nicio vină, a vrut să-şi dea aere”. I-am răspuns: „Ce-mi pasă mie!” El a tăcut. Dar în clipa când ne-am despărţit (m-a condus până acasă), a îngăimat repede: „Să ştii că a fugit din tabără pentru dumneata! A vrut să-ţi iasă înainte la Bârlad. După aceea te-a căutat toată vara…” N-am înţeles aproape nimic. Cine să mă fi căutat? Nunu? De ce?

21 septembrie

Grupa mea are 12 pionieri: zece băieţi şi două fete. Eu şi Jo. Dimineaţă nu cunoşteam numele băieţilor decât de pe listă. Ştiam cum arată doar Rosei. Acum îi ştiu pe toţi. Lui Rosei îi reţinusem numele şi figura încă din prima zi de şcoală. Are o figură, care, chiar să nu vrei, îţi rămâne întipărită în minte de cum îl vezi. E cel mai înalt din clasă. S-ar putea să fi rămas vreo câţiva ani repetent. Despre asta nu pot să pun mâna în foc. Colegii îi spun Marele Vrăbioi. Nu ştiu de ce i-or fi spunând aşa. Seamănă mai mult, iertată fie-mi comparaţia, cu un urangutan. Isoscel mi-a spus să fiu pregătită că s-ar putea să am multe de îndurat de la el. Ce-o fi vrut să înţeleg prin asta, nu pot să-mi dau seama. Deocamdată, Rosei, în ciuda înfăţişării lui, pare un băiat cuminte. În recreaţia mare am vrut să-i cer lui Ţâru să-mi lămurească povestea pe care mi-a spus-o ieri, dar n-am avut curaj.

23 septembrie în recreaţia mare lui Jo i s-a întâmplat un accident. Juca volei cu băieţii şi a fost lovită cu mingea la ochiul stâng. Se vede că lovitura a fost foarte puternică, deoarece i s-a înroşit tot ochiul. Nu se ştie cine a lovit-o. Când am plecat spre casă, în poarta şcolii m-a ajuns din urmă Isoscel. M-a întrebat:

— Ai văzut ce a făcut Rosei?

— Nu!

Isoscel a tăcut, încruntat. Apoi a spus:

— El a lovit-o pe Jo.

— Din greşeală?

Isoscel a râs, dându-mi să înţeleg că nu din greşeală a lovit-o, ci intenţionat. După asta m-a întrebat:

— N-a venit să-ţi ceară iertare?

— Pentru ce?

— Pentru că ţi-a pus şobolanii în pupitru. Trebuia să vă ceară iertare: ţie şi Riţei.

M-am oprit locului uimită. L-am întrebat:

— De ce să ne ceară iertare? Doar şobolanii au fost aduşi de Nunu…

— Nunu e un prost. A vrut s-o facă pe eroul… Nu i-a adus el.

După asta Isoscel n-a mai spus nimic până în capătul străzii, unde ne-am despărţit.

Toată după-amiaza m-am gândit fără să vreau la Nunu… Oare de ce? Numai pentru că a vorbit despre el Isoscel?

23 septembrie

A fost o duminică imposibilă. Am crezut că nu se mai isprăveşte. M-am simţit tot timpul tristă. După-amiază am ieşit cu Doli să ne plimbăm. Mica voia să vină şi ea, dar eu m-am opus. Simţeam nevoia să fiu singură, să hoinăresc pe străzi la întâmplare şi să întâlnesc pe cineva cunoscut. Pe cine?… Pe Isoscel? Pe Sanda? Pe Ligia? Nu. Pe altcineva voiam să întâlnesc. Dar parcă îmi era greu să-i rostesc numele… Şi era o după-amiază aşa de frumoasă! Am urcat încet spre Copou. Din teii de pe o parte şi cealaltă a străzii, la cele mai uşoare adieri, se desprindeau seminţele care pluteau şi se învârteau prin aer ca nişte balerine. Doli lătra şi se repezea să le prindă. A fost frumos, dar eu tot tristă m-am întors acasă. Mi-a părut rău că nu m-am dus pe la Sanda sau pe la Ligia…

24 septembrie

Jo a venit la şcoală cu ochiul umflat şi vânăt. Riţa a fost ascultată la istorie şi n-a ştiut nimic. Isoscel a umblat aproape toată vremea încruntat. Eu n-am mai fost tristă, dar toată dimineaţa mi-a fost frică să mă uit spre banca lui

Nunu.

29 septembrie

Doli e supărată pe mine. Şi Jurnalul e supărat... Dar ce pot să fac? Săptămâna aceasta am fost atât de ocupată! A trebuit mai întâi să punem pe picioare activitatea artistică şi culturală, să scoatem primul număr al gazetei de perete, să strângem bani pentru staţia de radioemisie şi, bineînţeles, să învăţăm. Povestea asta cu staţia de radioemisie ne-a furat minţile. S-a înfiinţat un cerc de radioamatori. Ne-am înscris la el toate fetele. Tovarăşul instructor a promis să ne ajute să facem rost de o staţie. Cei din clasa a V-a cresc porumbei-poştaşi. Auzi, colo, ce idee! Au cumpărat două perechi de porumbei şi aşteaptă nerăbdători să ouă şi să le scoată pui. Nunu a fost morocănos tot timpul. A trecut o săptămână fără să schimb un cuvânt cu el. Azi, când am plecat spre casă, Isoscel m-a întrebat dacă am citit romanul „Aşa s-a călit oţelul” de N. Ostrovski. I-am spus că l-am citit. Dar după aceea mi-a părut rău. îl minţisem. Am încercat să-l citesc mai de mult, e adevărat, dar după prima pagină nu ştiu ce mi s-a năzărit şi l-am lăsat. Era vorba, după cât îmi amintesc, de un băiat care punea tutun în cozonacul popii. Ce caraghioslâc!... Isoscel zicea că i-a plăcut foarte mult. Şi eu am zis la fel, dar îmi era aşa de ruşine... Noroc că discuţia nu s-a prelungit... Trebuie să citesc acest roman neapărat...

1 octombrie

Sanda n-a fost supărată pe mine. Când i-am spus de ce n-am mai ieşit toată ziua din casă a râs şi m-a întrebat: „Cum, tu abia acum ai citit „Aşa s-a călit oţelul?”

Are dreptate, trebuia să-l fi citit mai de mult. Dar cine e de vină că nu l-am citit? Eu? Nu cred. Eu până nu de mult nici n-am existat. Sau dacă am existat n-am văzut nimic în jur. Aşa cum nici crisalidele din care ies fluturii nu văd nimic. Şi nu se poate spune că aceste crisalide nu trăiesc. Trăiesc, dar nu-şi dau seama. Abia fluturele îşi dă seama de tot ce se întâmplă în preajmă. Şi eu am impresia că sunt un fluture abia ieşit din învelişul lui de vată.

2 octombrie

Astăzi am aflat despre Isoscel că-i place să picteze. Întâi nu mi-a venit să cred. Isoscel pictor? Ştiam despre el că-i tare la matematică. Anul trecut a luat premiul I la un concurs regional. Sanda, ca să mă convingă, m-a dus la banca lui şi i-a cerut să ne arate câteva „opere”. Isoscel a încercat să scape cu o glumă. Cu Sanda nu se poate însă glumi. Nu l-a lăsat până când nu ne-a arătat câteva desene. Am fost pur şi simplu uimită. Sunt grozave!

Tot azi am avut adunare de unitate. Detaşamentul nostru a fost evidenţiat. Tovarăşul instructor superior spunea că la noi s-a depus „o muncă susţinută şi organizată”. Şi mie mi se pare că tot ce am făcut e atât de neînsemnat! Aş vrea să facem ceva deosebit, ceva mare. Dar ce?

3 octombrie

Dimineaţa am aflat de la Isoscel că Ţâru nu doarme acasă. E fugit de la părinţi de două săptămâni. Cu toate astea, la şcoală vine în fiecare zi. Unde doarme şi ce mănâncă? Isoscel e îngrijorat. Se teme să nu fi intrat în cine ştie ce combinaţii murdare. Despre fuga lui Ţâru nu ştim deocamdată decât cei din colectivul de conducere. Trebuie să-l supraveghem!

4 octombrie

Despre Ţâru nu s-a putut afla nimic. În schimb, tovarăşul instructor superior ne-a spus că zece pionieri (băieţi şi fete) din detaşamentul nostru vor merge la „Carnavalul” organizat în cinstea zilei de 7 Noiembrie la Casa pionierilor. După ce a citit numele acelora care vor pleca, a fost un entuziasm nemaipomenit. Hreapcă şi Sterpu şi-au făcut măşti din hârtie şi-au început să se maimuţărească. Hreapcă şi-a pus pe cap căciuliţa mea, a scos de undeva o mătură şi zicea că-i Romeo. Sterpu şi-a lăsat părul în ochi şi striga cât îl ţinea gura că-i Baba Cloanţa. Şi culmea! Romeo a invitat-o pe Baba Cloanţa la dans. Dar între timp a sunat, şi bâlciul a luat sfârşit. După-amiază am fost la Ligia. Puţin mai târziu a venit şi Sanda. Ne-am sfătuit cum să ne îmbrăcăm pentru Carnaval. Apoi ne-am dat seama că nu ştim să dansăm. La carnaval are să

se danseze. Ligia spune că ea ştie puţin şi – dacă vrem – ne învaţă şi pe noi. A dat drumul la radio. N-a găsit însă muzică de dans pe niciunul din posturile noastre. La alte posturi era o muzică imposibilă. Ligia nu ştia decât tango. A încercat să ne înveţe fără muzică. Spunea că-i uşor: un pas înainte şi doi înapoi. N-a ieşit însă nimic...

5 octombrie

Am aflat că voi sta în bancă cu Nunu... Oare ce are să se întâmple?

Aici jurnalul se întrerupea fără nicio explicaţie.

Mica rămase cu el în mână multă vreme.

PLECAREA

Instructorul superior avusese dreptate. Vica şi Nunu se împăcară repede. Cum? Nu-şi dădeau seama prea bine niciunul, nici altul...

Nunu venise în banca întâi ursuz şi întunecat, în timp ce-şi aşeza cărţile în pupitru, se uita pe furiş spre catedră şi-i părea rău că primise să vină. Aici nu putea să facă nici cea mai mică mişcare fără să fie văzut de profesori. Şi tabla i se părea atât de aproape! în schimb banca era netedă şi n-avea încă nicio zgârietură. Dar ce-l încălzea pe el asta? Dacă ar fi primit mai repede scrisoarea de la tatăl său nu şi-ar fi făcut acum atâta sânge rău. Ehe! Ar fi fost şi plecat poate. Dar aşa... Tatăl’s/în ori uitase să le scrie, ori nu găsise casă. Sau – cine ştie? – poate că se răzgândise. Şi ce bine ar fi fost dacă se mutau la Negreşti... Acolo şi-ar fi găsit alţi prieteni. Prieteni adevăraţi, nu ca alde Ţâru, care nu ştie să-şi ţină un jummânt, sau ca alde Isoscel, care cere să i se ia cravata de pionier. Cât despre Rosei, nici nu se făcea să-şi amintească...

Până la sfârşitul orei Nunu stătu cu nasul într-un caiet de notiţe. Încetul cu încetul începea să se liniştească. Totuşi spre partea în care stătea Vica nu îndrăznea să se uite nici măcar cu coada ochiului. O simţea aproape de tot. Auzea cum îi foşneşte rochia, cum întoarce paginile unui caiet, sau cum i se lovesc pantofii de stinghia de jos a băncii. De câteva ori îl bătu gândul să ridice ochii să vadă ce face. Atât. Numai să vadă ce face. Sau să-i întâlnească

privirea. Să se uite unul în ochii celuilalt şi dintr-odată să izbucnească amândoi în râs. Să recunoască apoi că au fost nişte proşti dacă au putut fi supăraţi atâta vreme. Adică el să recunoască. Să recunoască tot. Cum a adormit la concert ca un neghiob, cum a fugit din sală tot ca un neghiob, cum a spus după aceea că el a pus şobolanii în banca ei, cum s-a supărat şi a jurat că n-are să mai schimbe cu ea niciun cuvânt. Iar ea… Ea ce să recunoască? Ea n-avea nicio vină.

În recreaţie Nunu rămase în bancă. Vru să citească la istorie dar lecţia i se părea cunoscută şi răscunoscută. Închise cartea şi încercă să facă acelaşi lucru la geografie. Când *se* uită în jurul său văzu că a rămas singur. De-afară, prin geamurile deschise, ajungeau tot felul de strigăte, ţipete, fluierături. Pe sală se auzea zdupăit de paşi, ori bufnituri înfundate în pereţi. Lui Nunu i se făcu dintr-odată sefte. Vru să se ridice, dar se răzgândi. Avea în geantă o pară din acelea aurii şi zemoase aduse de tatăl său de la Negreşti. Putea să-şi potolească setea cu ea. O scoase din geantă şi rămase cu ea în mână, nehotărât. De fapt setea era doar un pretext. I se făcuse sete pentru că voia să iasă afară, în curte, la joacă. Ar fi vrut să alerge, să se zbenguiască la fel cu ceilalţi, să sară peste cele trei trepte de la intrare, şi-n toiul jocului să-l dea pe Ţâru la o parte, sau să-l roage să-l lase să stea el capră. Parcă nu l-ar lăsa? Ehe! Să stea să-l sară toţi băieţii din clasă şi după aceea să le arate şi el cum ştie să sară. Să sară peste patru deodată… Sau altceva şi mai grozav. Să-l provoace pe Isoscel la o luptă de cocoşi. Ehe! De mult nu mai făcuseră ei o luptă de cocoşi. S-ar strânge în preajma lor toată şcoala!

— Haide, Nunu!

— Aşa!

— Nu te lăsa, Isoscel!

— Ţin’te bine!

— Încă o dată!…

— Bine! Bine!

— Bravo, Isoscel!

— Bravo, Nunu!

Şi ei nu s-ar lăsa niciunul, nici altul. Dar… Adică niciun dar. Toată povestea cu lupta de cocoşi era o tâmpenie… Sau, mă rog, o joacă bună pentru puşti. Dar ei erau coşcogea goblizanii. Nu-i mai prindea lupta de cocoşi.

Nunu se uita la para aurie-roşietică. Tot cu ea avea să-şi potolească setea. Vru să muşte, dar pe sală se auziră paşi şi-n prag apăru dintr-odată Vica. Când îl văzu, se opri şovăielnică. Apoi veni repede spre el. Avea obrajii aprinşi de alergătură.

— Să spui că nu sunt aici rosti ea gâfâind şi se tupilă repede după spatele lui. Pe sală se auziră alţi paşi, şi-n prag apărură de data asta două fete: Sanda şi Jo.

Îl priviră pe Nunu surprinse. Se uitară apoi una la alta şi înălţară din umeri. Nunu îşi făcu de lucru cu caietul de notiţe. Fetele îşi aruncară privirile peste bănci, apoi îl întrebară.

— N-ai văzut-o pe Vica?

Nunu le privi mirat.

Cele două fete se mai uitară o dată peste bănci şi plecară.

— S-au dus, spuse Nunu.

Vica mai stătea încă tupilată. Îi zise:

— Vezi dacă nu cumva s-au prefăcut numai că pleacă.

Nunu se ridică şi se apropie de uşă în vârful picioarelor. Îşi scoase o clipă capul prin deschizătura uşii. După asta se întoarse şi spuse bucuros ca – de cine ştie ce descoperire:

— Au plecat!

Vica se ridică de jos, trecu precaută spre geam, apoi, ca şi când s-ar fi convins de ceva, spuse:

— Da. Au plecat.

Nunu rămase între uşă şi bancă. Aştepta, cu gâtul întins, prins fără să-şi dea seama de jocul Vicăi.

— M-ai scăpat, îi spuse Vica râzând, şi veni spre el. Dacă nu erai tu, cotrobăiau prin toată clasa şi până la urmă tot mă găseau. Îţi mulţumesc!

Nunu râse, apoi îşi plecă ochii, neştiind ce să mai

spună. Vica nu mai avea nici ea ce să spună. Îşi plecase fruntea. Stătură aşa câteva clipe. Apoi Vica, dând cu ochii de para de pe banca lui Nunu, spuse:

— Ce pară frumoasă!

Nunu ridică ochii, neîncrezător:

— Îţi place? Pot să ţi-o dau dacă vrei!

Se repezi spre bancă şi se întoarse cu para. Vica se înroşi toată. Îngăimă:

— Nu! Lasă. Nu de asta... Trebuie s-o mănânci tu...

Dar Nunu i-o puse în mână.

— Eu mai am... Mi le-a adus tăticu' de la ţară. O ladă mi-a adus. Sunt foarte bune.

În timp ce vorbea, simţea că i-a trecut sfiala aceea care-l făcea să nu poată descleşta gura.

Vica stătea cu para în mână. Parcă nu se putea hotărî s-o ia. Râse, vru să muşte din ea, dar se răzgândi şi spuse:

— Ştii ce? Hai mai bine s-o împărţim în două! Eu iau jumătate şi tu jumătate.

Nunu înălţă din umeri, mirat:

— Hai! Dar n-am cuţit. Cu ce-o tăiem?

— Da! Adevărat. Ne trebuie un cuţit.

Sfiala de la început dispăruse cu totul. Nunu se uită în preajmă, ca şi când ar fi vrut să găsească o soluţie prin băncile goale din clasă. În cele din urmă spuse:

— După câte ştiu... Ţâru are un cuţitaş. Să mergem să-l căutăm.

Vica încuviinţă repede:

— Să mergem!

În curte forfota obişnuită a recreaţiilor era în toi. Însă Ţâru nu se zărea nicăieri. Umblară după el prin toată curtea. Când sună de intrare în clasă, se pomeniră în faţa treptelor tot fără să-l fi găsit. Vica ţinea în mână para, iar Nunu, la un pas de ea, se uita cu luare-aminte la cei care intrau.

— Poate că-i în clasă, spuse Vica. Şi noi am umblat după el prin curte degeaba.

Nunu râse:

— Asta ar fi bună!

Pe coridor îl zăriră pe Bejenaru, profesorul de istorie. Era un om înalt, ciolănos, cu faţa pergamentoasă. Avea obiceiul să intre în clasă în timp ce suna. Intra odată cu elevii. De multe ori trebuia chiar să-i aştepte. Purta totdeauna catalogul pe umăr. Când îl zări în capătul coridorului, Nunu o prinse de braţ pe Vica şi-i şopti:

— Uite-l pe Moşu! Trebuie să ne grăbim…

Vica se uită în direcţia arătată de Nunu, apoi se întoarse. Întrebă necăjită:

— Şi ce facem cu para?

— O mâncăm în recreaţia cealaltă.

Dar când sună pentru recreaţia următoare, abia ieşi profesorul şi Nunu se pomeni în faţa băncii cu Isoscel.

— Nunule, îl întrebă acesta, tu mai ştii cuvintele cântecului acela pe care l-ai pregătit astă-primăvară?

— De ce?

— Le ştii, sau nu le ştii?

— Le ştiu, spuse Nunu.

Isoscel ţopăi scurt pe picioare şi-i spuse Vicăi:

— Ai auzit? Trece-l şi pe el pe listă. Ieri am tot ţinut să-ţi spun şi-am uitat.

Nunu părea căzut din lună.

— Pe ce listă să mă treacă?

— Pe lista carnavalului, spuse Vica.

— Păi ce, nu-s trecut? Doar m-a strigat tovarăşul instructor şi pe mine.

Isoscel zâmbi:

— E vorba de altă listă. Vrem să pregătim un program şi fiecare din cei zece, care vom reprezenta şcoala la Carnaval, trebuie să pregătim ceva…

— Cum se cheamă cântecul? întrebă Vica.

— „Prietenie”!…

Vica ridică ochii spre Isoscel:

— E cântecul Ligiei. Şi ea îl cântă.

Nunu privi când spre unul, când spre celălalt şi spuse moale:

— Bine, să-l cânte ea!

Vica îl opri mirată:

— De ce? Să-l cântaţi împreună. Ligia! Ligia!

Vica se răsuci spre banca Ligiei, dar banca era goală. Aproape toate băncile erau goale.

— S-o căutăm în curte, spuse Isoscel.

După ce-o găsiră se îndreptară cu toţii spre sala de gimnastică să-i asculte cum cântă. Între timp, li se mai alăturaseră Sanda şi Jo. Când ajunseră lângă pian, Ligia înălţă din umeri:

— Am venit degeaba. Cine acompaniază?

— O să încerc eu, spuse Vica.

Se aşeză la pian şi dădu tonul. Prima încercare dădu greş. Ligia o luă prea sus, iar Nunu prea jos. Glasul lui părea bâzâitul unui bondar. O luară de la capăt, dar se întâmplă cam acelaşi lucru. Nunu tuşi de câteva ori, îşi drese glasul… Degeaba. Avea un hârâit străin. Parcă ar fi fost răguşit, sau parcă ar fi avut ceva în gât. Isoscel strâmbă din nas:

— Ai făcut-o fiartă, Nunule! Nu eşti bun de nimic. Ţi se schimbă vocea.

Nunu râse.

— Ce să fac?

— Stai, spuse Ligia. Dacă facem câteva exerciţii s-ar putea să-ţi revii.

O luară încă o dată de la capăt şi încă o dată. Apoi veniră şi în recreaţia următoare. Veneau numai ei trei: Vica, Ligia şi Nunu. La sfârşitul ultimei ore, între Vica şi Nunu parcă nu existase niciodată vreo neînţelegere sau vreo supărare. În timp ce-şi strângeau cărţile, Vica dădu peste para pe care i-o oferise Nunu.

— Uite para! Am uitat s-o mâncăm.

Vica îşi înfipse dinţii în ea. Nunu o privi râzând, apoi o întrebă:

— E bună?

Vica dădu din cap cu gura plină. Mâncă jumătate din pară. Cealaltă i-o dădu lui Nunu.

— Ţine!

— De ce? Lasă… Mănânc-o toată.

— Păi cum ne-a fost vorba? Jumate, jumate!

Nunu n-avu încotro. Trebui *s-o* primească. Dar a doua zi, la prima oră, când Vica deschise pupitrul să-şi ia un caiet de notiţe, găsi în geantă o altă pară. Era aidoma cu cea de ieri. Pe chip i se întipări o mare surpriză. îl întrebă pe Nunu:

— Tu ai pus-o?

— Atunci… de unde a răsărit?

— Nu.

— O fi cea de ieri?

— Păi n-am mâncat-o?

Nunu părea cât se poate de serios:

— Nu! Trebuia să căutăm un cuţit. S-o împărţim…

La fel de serioasă, Vica înălţă sprâncenele în semn că şi-a adus aminte. În recreaţie însă muşcă din pară, o dată, de două ori, apoi exclamă:

— Vai! Ce-am făcut?

Nunu o privi îngrijorat. Vica explică vinovată:

— Am uitat că trebuie să căutăm un cuţit.

— Nu-i nimic, spuse Nunu. Mănânc-o singură! De asta ţi-am adus-o.

Dar Vica întrebă neştiutoare:

— Cum, nu-i cea de ieri?

— Ba e cea de ieri, conveni Nunu.

— Atunci ţine jumătatea care ţi se cuvine…

În ziua următoare Vica găsi altă pară. Apoi în fiecare zi câte una. Şi toate semănau aidoma între ele.

Dar joaca aceasta luă sfârşit fără ca Nunu să observe. Existau alte jocuri mult mai frumoase. Descoperiră, bunăoară, că le place foarte mult ping-pongul. Ar fi jucat şi douăzeci de seturi unul după altul. Dar recreaţiile erau mici. Abia dacă apucau să facă un set sau două. Uneori găseau masa ocupată. Atunci ieşeau în curte şi jucau volei sau bâza împreună cu Isoscel, cu Jo, cu Sanda, cu Ţâru, cu Ligia. În timpul jocului, Nunu o privea pe Vica şi parcă n-o mai recunoştea. Ori se schimbase uimitor de mult, ori şi-o închipuise el altfel. Sau poate era şi una, şi alta. Un lucru îi era însă limpede. Vica aceea, pe care o cunoscuse în tabără şi pe care o purtase în gând

toată vara, dispăruse. Câteodată, seara, după ce stingea lumina, se dădea jos din pat şi se apropia de fereastră. Serile erau la fel de albastre, stelele străluceau şi ele la fel. Numai ea, Vica, se schimbase. O chema în gând, dar în locul ei apărea o fată sprintenă, zburdalnică, cu ochii strălucitori şi cu obrajii veşnic aprinşi de alergătură. Obrajii aceştia nu se deosebeau deloc de obrajii Sandei, sau de obrajii lui Jo. Nici ochii nu se deosebeau. Vica devenise parcă o fată ca oricare alta. Şi Nunu rămânea fără să ştie cu privirile aţintite spre steaua care se zărea în colţul de sus al ferestrei...

La şcoală nu prea avea timp pentru astfel de gânduri. În clasă era fierbere mare. Zilnic se iscau discuţii aprinse din pricina Carnavalului. Mai rămăseseră până atunci doar zece zile. Şi erau atâtea de făcut. Iorgu scrisese o poezie pentru gazeta de perete. Isoscel o găsise grozavă şi-l trecuse cu ea în program. Dar Iorgu se împotrivea. Zicea că se teme să nu se bâlbâie sau s-o uite.

— Cum s-o uiţi? îl întrebă Ligia, doar ai scris-o tu...

— Ei... şi ce? Parcă nu se întâmplă?

— Să ştii că o recit eu! Am învăţat-o pe de rost.

— Şi eu am învăţat-o...

— Şi eu...

O învăţaseră cu toţii. Iorgu se înroşi până în vârful urechilor. Mormăi abia auzit:

— Recitaţi-o! Ce, vă opresc eu?

— Tii! Teribil poet te mai crezi, îi spuse furios Nunu. Cum vrei să ţi-o recităm toţi? Doar s-o cântăm!

— S-o încercăm şi pe asta, spuse Isoscel. Uite, eu *o* fac pe dirijorul. Vica, treci la pian! Iar tu, maestre, ascultă!

Isoscel făcu semn Vicăi să înceapă. Vica improviză repede o melodie veselă. Isoscel îşi dădu părul din ochi, ridică braţele şi începu să şi le agite, de parcă ar fi fost cel mai teribil dirijor: În clasa noastră-i cunoscut, La tablă iese cu sfială... De nu l-ai şti, l-ai crede mut cu lenea lui proverbială, Spre surprinderea tuturor cântară prima strofă bine. Şi melodia se potrivea de minune. Isoscel, încetul cu încetul, îşi domolise agitaţia braţelor. Acum

luase conducerea Vica, ajutată de pian. Nunu asculta şi parcă nu-i venea să cread i. Cântară şi strofa a doua:

Se uită-n sus, se uită-n jos, Ne face semne, ne imploră, îşi muşcă buza-i furios când noi îi spunem: „După ora”. Hotărâră să înveţe tot cântecul şi apoi să-l treacă în program. Vica îi spuse lui Iorgu:

— Poate că poţi să scrii şi-un refren, aşa-i prea simplu.

Iorgu dădu neîncrezător din cap, dar a doua zi aduse şi o strofă pentru refren. O citi la tablă, în auzul întregii clase:

Îi cunoaştem, îl cunoaştem, Era unul şi la noi şi, păcat, a fost mâncat De-un şirag întreg de doi. În bănci izbucniră urale. Sterpu ş? Hreapcă se repeziră la el şi-l ridicară pe sus, iar George, potrivindu-şi ochelarii şi cerând să se facă linişte, îl declară solemn poetul clasei. După tărăboiul cu poezia lui Iorgu se iscă pe neaşteptate un altul. Nu se puteau înţelege în privinţa costumelor. Isoscel susţinea să fie făcute la şcoală. Sanda, Vica şi Ligia erau împotrivă. Spuneau că n-are niciun rost să se ştie dinainte cum se va îmbrăca fiecare. Costumele trebuiau, deci, făcute acasă.

— Păi… n-o să ne întâlnim la şcoală? N-o să „mergem împreună la Carnaval? întrebă Isoscel. Ce rost mai are să ne ascundem?

— O să ne întâlnim în sală, spuse Sanda.

— N-o să ne mai recunoaştem!

Ligia bătu din palme, bucuroasă:

— Păi, aici e tot hazul. Să nu ne recunoaştem chiar de la început. Întâi o să ne căutăm unii pe alţii, o să dansăm. Programele artistice or să înceapă abia după ce-o să ne scoatem măştile.

— Cum? Să dansăm? Ce să dansăm? întrebă speriat Iorgu. Eu nu ştiu să dansez.

— Învaţă, îi spuseră în cor fetele.

Nunu râdea.

— Cum să înveţe? Iorgu şi să înveţe să danseze! Asta-i bună!

— Ei, şi ce! se înfurie acesta. La urma urmei, dacă vreau, crezi că nu învăţ?

Isoscel tăcea, bătând darabana cu degetele.

În aceeaşi după-amiază Nunu îl căută acasă. La Isoscel s-auzea muzică de la radio. îl strigă de câteva ori şi, dacă văzu că nu-i răspunde nimeni, intră. De obicei ai casei stăteau în spate, la bucătărie, şi nu prea s-auzea când striga cineva din stradă. La bucătărie era pus lacătul. Nunu se duse spre camera unde s-auzea muzică. Când deschise uşa rămase cu gura căscată de uimire. Isoscel dansa c-un scaun prin mijlocul camerei. Era atât de preocupat de dans, încât nu văzu când apăru Nunu. La radio se cânta un tango, şi el era întors cu spatele spre uşă. Lui Nunu îi veni să zâmbească şi când se opri muzica, începu să bată din palme:

— Bravo, Isoscel! Bis!

Isoscel se întoarse speriat. Văzându-l pe Nunu în prag scăpă scaunul din mână. Scaunul îi căzu peste picioare şi el începu să sară, strâmbându-se de durere.

Nunu îl întrebă ironic:

— Asta e tot figură de dans?

Işoscel îşi freca cu palma când un picior, când altul. Văzând că Nunu nu se mai opreşte din râs, îi spuse cu ciudă:

— Ce tot te hlizeşti atâta? Parcă tu nu faci la fel?

— N-am muzică…

— A! N-ai muzică? Dar dacă ai avea ai încerca?…

— Poate…

Nunu se duse până lângă aparatul de radio, îl privi o clipă absent, apoi se întoarse spre Isoscel şi-i spuse vesel:

— Ştii că plec?

— De ce? Că doar de-abia ai venit. Stai!

Nunu privi scaunul pe care i-l întinse Isoscel şi, făcând câţiva paşi prin cameră, spuse râzând:

— Nu-i vorba de asta. M-ai înţeles greşit. Voiam să-ţi spun că plec din Iaşi. Ne mutăm la Negreşti. Tăticu’ a fost numit mecanic-şef acolo.

Isoscel îl privi lung. După asta întrebă neîncrezător:

— Vorbeşt: „serios?!

Nunu spuse vesel:

— De ce-aş minţi? A scris tăticu' azi. Trebuia mai de mult să plecăm, dar n-a găsit până acum casă. Mâine se duce mămica s-o vadă, s-o zugrăvească şi după aceea…

Nunu se învârti repede pe călcâie şi arătă cu mâna o lecţie imaginară.

— Bine, dar până acuma nu mi-ai spus nimic, îngăimă Isoscel.

— Nu erc" în sigur. Tăticu' nu scria… Ce puteam să-ţi spun?

— Şi cu şcoala ce faci?

— Mă înscriu acolo.

Nunu se ridică, luă scaunul în braţe şi începu să facă piruete de vals. Isoscel îl privea, clipind des. Apoi nu se putu stăpâni şi întrebă:

— Dar ia spune, nu-ţi pare rău că pleci?

Nunu se opri surprins:

— De ce să-mi pară rău?

Începu iar să valseze cu scaunul. Isoscel rămase ursuz, urmărindu-l cu coada ochiului. Apoi dintr-odată se repezi spre aparatul de radio şi-l închise.

Nunu se opri mirat:

— De ce l-ai închis?

— Aşa!

Isoscel se aşeză fără chef pe-un scaun. Nunu îl privi câteva clipe nedumerit, apoi puse scaunul jos şi se aşe: a lângă el. Isoscel aşteptă cât aşteptă, apoi spuse cu glasul moale şi abătut, fixând un punct de pe covor:

— Să ştii că-mi pare rău că pleci… Poate că sunt un caraghios… N-ar trebui să-ţi spun… Dar nu ştiu de ce credeam că o să fim mereu împreună. Îţi aminteşti? Acum cinci ani, când am primit cravatele de pionieri, ţie îţi clănţăneau dinţii şi te-ai făcut alb ca hârtia.

Nunu râse:

— Iar tu ai uitat Angajamentul… Le-am spus numai eu… Tu mormăiai doar…

— Nu mormăiam, spuse Isoscel, dar nu ştiu de ce îmi

pierise glasul. Voiam să spun şi eu cuvintele Angajamentului în acelaşi timp cu tine şi nu izbuteam…

Tăcu. Nunu îşi sprijini bărbia de spătarul scaunului, gânditor. Isoscel îl privi, apoi se apropie de el şi începu să-şi dezlege încet cravata.

— Vrei să facem schimb?

Nunu încuviinţă repede din cap, se ridică de pe scaun şi îşi dezlegă şi el cravata. Şi le prinseră, apoi, unul altuia. Când isprăviră, Nunu îl împinse pe Isoscel cu umărul. Isoscel zâmbi şi-l împinse şi el cu umărul. Nunu se dădu un pas înapoi şi sări într-un picior. Isoscel făcu acelaşi lucru. Apoi se apropiară ţopăind şi neslăbindu-se o clipă din priviri. Se încinse o luptă aprigă de cocoşi.

Când se despărţiră, Isoscel tot mai era trist. Nunu încerca şi el să fie, dar nu izbutea. Abia peste vreo patru zile, când se întoarse mama sa de la Negreşti cu camionul şi începură să facă bagajele, se întristă cu adevărat.

În curte se strânseră aproape toţi colegii: Isoscel, Ţâru, Iorgu, George, Sterpu, Hreapcă. Chiar şi Rosei venise. Camerele se goliseră; acum erau pustii şi tris; e. Şi tristeţea lor îl apăsa parcă şi pe el. Umbla de colo, colo fără niciun rost. Isoscel şi Ţâru ajutau la încărcatul bagajelor. Mai târziu veniră şi fetele: Sanda, Vica, Ligia şi Jo. Nunu le ieşi înainte, lângă poartă.

— Măcar de-ai fi stat la Carnaval, îi spuse Jo.

Nunu clipi descumpănit:

— Am s-o rog pe mama să mă lase…

Vica se lumină la faţă:

— Dacă vrei, o rugăm şi noi.

Carnavalul avea loc peste două zile. Mama sa nu se împotrivi. îi spuse: – Am să vorbesc cu tanti Anghelina să te lase să dormi la ea.

Băieţii şi fetele săriră în sus de bucurie. Începură să bată din palme, să se îmbrăţişeze, să-şi arunce în sus şepcile.

După o jumătate de oră camionul, burduşit de bagaje, ieşea din curte. În stradă mai aşteptă vreo zece minute până când mama lui Nunu îşi luă rămas bun de la vecini. În

casă rămăsese numai mobila grea. Plecarea la Negreşti nu era definitivă, ci numai până când tatăl lui Nunu avea să pună treburile pe roate la S.M.T.

În uliţă mama lui Nunu o mai rugă o dată pe tanti Anghelina:

— Vezi, ai grijă de el, vecino…

Apoi lui Nunu:

— Să nu faci vreo poznă, Nunule.

— Ce poznă să fac? N-avea mata grijă de asta!

Camionul porni şi se depărtă în uralele copiilor.

Din pragul porţilor vecinii făceau semne cu mâna sau fluturau batistele. Nunu şi colegii lui se ţinură după el până la capătul străzii. Apoi, în loc să se întoarcă, la propunerea lui Ţâru porniră să vadă Copoul. Ziua fusese senină şi caldă. Când ajunseră sus în Copou, soarele asfinţea. Orizontul părea încins c-un brâu de flăcări. Prin copacii dezgoliţi se strecurau suliţi roşietice de lumină.

Hoinăriră prin Copou până noaptea târziu.

Carnavalul trebuia să înceapă duminică după-amiază. Se întâlniră aşa cum le-a fost vorba. În sala mare a Casei pionierilor se adunaseră peste o mie de pionieri şi pioniere din tot oraşul. Casa pionierilor devenise de nerecunoscut. Peste tot atârnau ghirlande, panouri, panglici de hârtie colorate, portretele Albei ca Zăpada, Scufiţei Roşii, al lui Harap Alb. Prin înghesuiala care domnea peste tot Nunu o găsi greu pe Vica. Era mascată în fluturaş. Avea un costum alb cu punctişoare negre şi aripi mari, argintii. Pe cap avea o coroniţă şi două antene, iar ochii îi erau ascunşi după o mască argintie.

Sanda era mascată în veveriţă, iar Ligia în viespe. Când le văzu, lui Nunu îi veni să râdă. Ţâru era mascat în toreador, Isoscel în savant. Numai Nunu n-avea decât o mască pe ochi. Îşi pregătise un costum naţional; voia s-o facă pe Pepelea, dar mama sa i-l împachetase fără să-şi dea seama.

Carnavalul a fost deschis de către Albă ca Zăpada şi cei şapte pitici, urmaţi de-un alai de zâne, de feţi-frumoşi, zmei, licurici şi gâze.

După vreo jumătate de oră de dans începură programele artistice şi diferitele concursuri.

Către sfârşitul serbării, Nunu se pomeni cu Vica lângă uşă. Plecară, fără să-i mai aştepte şi pe ceilalţi. Afară se înnoptase. Nu răsărise luna, dar cerul era albastru, iar stelele păreau nişte ţinte de aur. Vica şi Nunu mergeau tăcuţi, cuprinşi de o neaşteptată sfială. Ajunseră pe aleea Nimfelor aproape fără să ştie când. În faţa porţii, Vica se opri, îl privi pe Nunu în faţă şi-l întrebă cu glasul schimbat:

— Când pleci, mâine?

Nunu clătină din cap:

— Da.

Tăcură un timp, apoi Vica spuse:

— Am o rugăminte.

Nunu tresări:

— Ce rugăminte?

— Să schimbăm cravatele!

Şi Vica duse repede mina într-un buzunar al costumului ei de fluturaş.

— Uite, anume am luat-o.

Nunu o privi ciudat. Vica îl întrebă!

— Nu vrei?

— Ba aş vrea. Dar eu am schimbat cravata cu Isoscel.

Vica îşi lăsă ochii în jos; genele grele începură să-i tremure, ca şi când ar fi fost gata să izbucnească în lacrimi. Nunu începu să se caute speriat prin buzunare.

— Îţi dau altceva. Uite, îţi dau stiloul…

Vica rămase cu stiloul în mână, clipind descumpănită.

— Şi eu ce-ţi dau?

Nunu înălţă din umeri, ca şi când ar fi vrut să spună că nu-i nevoie să-i dea neapărat ceva. Dar Vica se apropie repede, îl sărută pe obraz şi se strecură şi mai repede în curte. Nunu rămase locului buimăcit. Vru să-şi ducă mâna la obraz, să pipăie locul unde simţise buzele Vicăi, dar rămase cu gestul la jumătate. În casă la Vica izbucniră peste câteva clipe acorduri de pian. Nunu rămase să le asculte.

După aceea nu-şi mai dădu seama când ajunse acasă.

La tanti Anghelina era lumină. Se apropie de cele câteva trepte de la intrare, dar, ca şi în serile trecute, se duse în pod. Aici găsise nişte haine vechi şi îşi făcuse un culcuş destul de călduros. Rămase aproape toată noaptea cu ochii deschişi. Se gândi la Vica. Fără să ştie de ce începea să se asemene din nou cu Vica pe care o cunoscuse odată, de mult, în tabără. Prin ferestruica podului se zăreau câteva stele. Poate că printre ele se afla şi steaua ei. Nunu zâmbi. Dar zâmbetul acesta, deşi nu se vedea, era trist.

Dimineaţa îl trezi frigul care se lăsase în zori. Se apropie de ferestruica podului. Afară începea să se lumineze. Acoperişurile de la casele vecinilor erau albe de brumă. Jos, în curte, tanti Anghelina lua apă de la cişmea. Lui Nunu i se păru caraghios de mică. Când vru să coboare, lângă scară, zări o mogâldeaţă de paie. Era o pasăre din acelea pe care le făcea altă dată împreună cu Isoscel pentru Clubul vrăbioilor. O pasăre fără nume. O luă sub braţ şi coborî. O înfipse în mijlocul curţii şi, văzând-o pe tanti Anghelina în faţa uşii, îi spuse:

— Tanti, dă-mi un chibrit!

— Ce vrei să faci?

— Îmi trebuie mie.

Tanti Anghelina intră în casă, apoi se întoarse şi-i dădu o cutie cu chibrituri. Întrebă:

— Ce-i cu tine, Nunule? Pe unde ai dormit? Madam Albineţ m-a rugat...

Nunu spuse repede:

— Am dormit la Isoscel, tanti.

Apoi se depărtă spre locul unde înfipsese pasărea fără nume. îi dădu foc. Paiele uscate arseră repede, cu flacără. Nunu privea flacăra neclintit. Cenuşa rămase o vreme incandescentă.

Când se întoarse îl zări lângă el pe Isoscel. Mai încolo stăteau Ţâru, Hreapcă şi Sterpu. Se priviră în tăcere. Nunu se apropie de treptele de la locuinţa tantei Anghelina. O strigă. Tanti Anghelina ieşi în prag. Nunu îi dădu chibriturile şi spuse:

— Acum plec.

— Păi nu stai să mănânci?

Nunu clătină capul:

— La 7 porneşte autobuzul...

Tanti Anghelina îi prinse capul în braţe şi-l sărută. Nunu se întoarse şi se apropie repede de băieţi:

— Să mergem!

Băieţii deveniră dintr-odată veseli şi gălăgioşi. În spatele lor cenuşa din vârful băţului căzu şi se risipi fără urmă.

CUPRINS

Lector: GEORGETA PĂSĂRIN Tehnoredactor: ELENA GARAjAU

Dat la cules 1. VIU.1975. Bun de tipar 1.X.1975. Apărut 1975. *Comanda nr. 1105. Tiraj 8 700.*

Tiparul executat sub cda. nr. 357 Ia I.P. „Filaret”, Str. Fabrica de chibrituri, nr. 9 – 11, Bucureşti. Republica Socialistă România

VOL. I și II Lei 11,75

EDITURA ION CREANGĂ

